הארץ

75 אג' יום ד' כ"ב באב תשמ"ו, 27 באוגוסט 1986 VOL. 68/20467 AUGUST 27 1986
בכלל מע"מ (באילת 64 אג')

פולין בסתיו
סיור מיוחד לשוחרי מוסיקה
שבוע שופין בוורשה הכולל גם
סיורים ובקורים באתרים שונים
מועד היציאה – 2 בנובמבר 86.
החזרה כעבור 11 יום, ב־12 בנובמבר.
בתי מלון דרגה ראשונה – 5 ו־4 כוכבים חצי פנסיון, כניסה לכל האתרים, קונצרטים, רסיטלים ואופרה, מלווה ישראלי צמוד במשך הסיור.
הרשמה: במשרדי אופקים נסיעות ותיירות בלבד. ככר (אתרים) נמיר 222.
טלפונים – 201485, 201484, 03-201483
א.ב.ג.ה – בין השעות 16.30–08.30
ד.ו – בין השעות 13.00–08.30
OFAKIM

ג'ינוי פומבי לדרא"פ בסיכום ביקור ראש הממשלה בקאמרון

פרס חזר ארצה לפנות בוקר לאחר שחידש באונדה את יחסי קאמרון־ישראל

יאונדה (ע"צ ועי"ת). ישראל וקאמרון חידשו אתמול רשמית את הקשרים הדיפלומטיים, לאחר ניתוק שנמשך 13 שנה.

בהודעה משותפת שקראו שר החוץ של קאמרון, ויליאם אטקי, ומנכ"ל משרד החוץ הישראלי דוד קמחי, בסיכומו של ביקור הידידות והעבודה שערך ראש הממשלה שמעון פרס באונדה, הדגישו כי השיחות בין הנשיא פול ביאה וראש הממשלה פרס התנהלו "באווירה של גילוי־לב והבנה הדדית".

שתי המדינות הסכימו לפתוח את קשרי הידידות שלהן, בין היתר בהדוק שיתוף הפעולה בתחומי החקלאות, המסחר והתעשייה, התיירות, הבניה, התקשורת והביטחון.

ישראל וקאמרון גם החליטו לפעול למען שלום במזרח התיכון, באפריקה ובעולם. ההודעה המשותפת מציינת, כי השלום בין ישראל לערבים צריך להתבסס על החלטות מועצת הביטחון 242 ו־338. החלטות אלה צריכות, גם לשמש בסיס ליישוב הבעיה הפלשתינית.

בהודעה המשותפת גינו ישראל וקאמרון את האפרטהייד והביעו תקווה ל"התהוות חברה דמוקרטית ורב־גזעית, אשר תבטיח את הכבוד ואת שוויון הזכויות בדרום אפריקה".

שני הצדדים ציינו, כי המצב שנוצר מחמת האפרטהייד באפריקה הדרומית טומן בחובו סכנה של "התפרצות כללית בתת־האזור".

בתום ביקור של פחות מ־48 שעות, אמר פרס כי הנשיא ביאה נענה עקרונית להזמנה לבקר בישראל, במועד שעדיין לא נקבע.

פרס אמר לעיתונאים ישראלים שנלוו אליו בביקורו, כי הנשיא ביאה אמר שכמה מנהיגים של מדינות אפריקאיות אחרות מוכנים לחדש את הקשרים עם ישראל.

סוכנות הידיעות הצרפתית מציינת, כי חידוש הקשרים עם קאמרון שם קץ לשאיפות הערביות להבטיח את בידודה של ישראל באפריקה. משקיפים מעריכים, כי ביקורו של ראש ממשלת ישראל באונדה עשוי להביא בקרוב מדינות אחרות כגון גאבון, טוגו והרפובליקה של מרכז אפריקה, ללכת בעקבות קאמרון.

מיתוסים ערביים

רוב המדינות האפריקאיות שניתקו את קשריהם עם ישראל במלחמת יום הכיפורים, נענו בכך לקריאתה של מצרים וגם נתפתו להבטחות ערביות בדבר הגדלת הסיוע הכלכלי ומחירים מועדפים לנפט. ההבטחות הערביות כמעט לא נתגשמו: מדינות אפריקה, שנפלו קורבן למשבר הכלכלי העולמי, נאלצו להמשיך ולשלם מחירים גבוהים מאוד תמורת הנפט.

פרס המריא מיאונדה

אתמול אחר הצהריים המריא ראש הממשלה שמעון פרס מיאונדה לעבר דואלה, הבירה הכלכלית של קאמרון, ומשם ימשיך בדרכו ארצה.

בתום ביקורו אמר פרס לעיתונאים, כי הוא מקווה שמדינות אפריקאיות אחרות ילכו בעקבות קאמרון, ויחדשו בקרוב מאוד את קשריהן עם ישראל.

זמן קצר לפני המראתו אמר פרס בתשובה על שאלות כתבים, כי יהודי אמיתי אינו יכול לתמוך באפרטהייד, משום שהבסיס של האמונה והדת היהודית הוא אנטי־גזעני.

מנכ"ל סו"ב נשאר בקאמרון

אריה לביא, סופר "הארץ" לענייני כלכלה, מוסיף כי מנכ"ל סולל בונה אהוד שילה, שהתלווה למפליית ראש הממשלה, נשאר ביאונדה ליום נוסף, לשיחות שתוגדרו מעשיות, עם שר התעשיה ושר הפיתוח של קאמרון. סולל בונה כבר מבצעת עבודות בקאמרון בסכום של כ־170 מיליון דולר והחברה מבקשת לבנות כעת את מלון הילטון ביאונדה, בו יושקעו עשרות מיליוני דולר.

שמיר: אין קשר ליחסנו אל דרא"פ

דן סגיר סופר "הארץ" מוסיף, כי בפגישה אתמול עם כתבים בתום סיור בדרום לבנון, התייחס מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ יצחק שמיר לנושא חידוש היחסים עם קאמרון. לדבריו, ייתכן שבעקבות ארבע המדינות האפריקאיות שחידשו אתנו יחסים בתקופה האחרונה יבואו מדינות נוספות. שמיר סירב לנקוב בשמות אותן מדינות, בטענה שזה יזיק למגעים.

שמיר ציין, שבעשור האחרון אנו עושים פעולה מתמדת לחדש את הקשרים עם מדינות אפריקה השחורה. ההתקדמות איטית, אולם יש מדינות שבהן יש לנו אינטרסים, בהם כלכליים, ויש מקרים שבהם יש שינוי חיובי פתאומי.

שמיר טען, שאין קשר בין חידוש היחסים עם מדינות באפריקה השחורה לבין יחסינו עם דרום אפריקה. אלה אינם עומדים למכשול בפני חידוש היחסים.

רבבות אפריקאים הקבילו בהתלהבות את ראש הממשלה שמעון פרס בביקורו בקאמרון. (תצלום: איפי)

תושבי כפר שלם בקאמרון ניספו בהתפרצות הגזים

בראש המשלחת הישראלית – אל"מ ד"ר מיכאל ויינר ועימו 10 חובשים

יאונדה (ע"ד ועי"ת). אדי הגזים הרעילים שנפלטו מאגם ניוס שבקאמרון, אפפו כפר שלם והיכחידו את כל גדות האגם ברדיוס של 10 ק"מ. נשיא קאמרון, פול ביאה, סיפר לעיתונאים ביאונדה כי כ־300 ניצולים זוכים עתה לטיפול רפואי בבתי חולים, ויחידות צבא ומשטרה מחפשות אחר קורבנות נוספים באזור האסון, השוכן 400 ק"מ צפונית מערבית ליאונדה.

באזור האסון מצפים לבואם של מומחים אמריקאים לענייני התפרצויות הרי געש, על מנת שינסו לקבוע את סיבת האסון. צרפת הודיעה, שהיא משגרת לקאמרון את הוולקנולוג הראשי שלה, הארון תאזייף. העובדה שעד כה הבעו לגבי האסון דעות שונות מפי מומחים שונים בארצות שונות.

תאזייף אמר בפאריס, כי יתכן שמדובר בהתפרצות של דו־תחמוצת הפחמן, ולא בגז גופרית או מימן, כפי שסברו בתחילה. לדעתו, מימן גופריתי ותחמוצת גופריתית אינם יכולים לגרום לאסון מעין זה. תאזייף סבור, שמדובר בדליפה "שקטה" של דו־תחמוצת הפחמן.

גיאולוג בריטי, שהתמחה בחקר הרי הגעש שבקאמרון, העלה השערה דומה. מומחים אמריקאים, לעומת זאת, הביעו דעה שונה: רעש ותמוטת קרקע באגם גרמו לערבול המשקעים שעל קרקעית האגם בצורה שגרמה להיווצרות גז רעיל (ציאניד).

החל בקבורת המתים

באזור האסון עצמו החלו תושבי הכפרים הסמוכים ואנשי הצבא לקבור את המתים הרבים בקברי אחים, כשהם מכסים את המתים בסיד חי, על מנת למנוע מגיפות. כן נמסר על פגיעה מקיפה בשדות ובמקנה.

כמו פצצת ניוטרון

הגזים שגרמו למותם של כ־2,000 איש בקאמרון פעלו כמו "פצצת ניוטרון", אמר מיסיונר קאתולי הולנדי שביקר במקום האסון: שום דבר לא נהרס, אך כל סימני החיים נעלמו.

המיסיונר ההולנדי, האב פרד מגן הורן, מסר כי ביום חמישי בערב שמעו התושבים פיצוץ עז. אחרים ניסו להימלט, אך לא הספיקו. כולם נפגעו מיד מן הגזים ואחרים מתו משאיפת הגזים הרעילים.

לאחר בואם של צוותי הצלה ראשונים, יכול היה האב הורן לטוס מעל לאגם במסוק של צבא קאמרון. הוא הבחין כי המים שקטים, אולם במקום להיות צלולים כרגיל, הם עכורים מאוד. בחלק של הגדה נשרפה הצמחייה ושיחי הבננות היו שבורים, כאילו משב רוח רב־עוצמה בא בעקבות ההתלקחות.

הסיוע הישראלי לקאמרון

בקשת קאמרון לשלוח צוות רפואי מישראל נענתה שעות ספורות לפני צאתו של ראש הממשלה לקאמרון. בתוך שלוש שעות אורגן צוות רפואי שכלל יועץ רפואי בנושאי פולמונולוגיה ויועץ רפואי בנושאי גזים רעילים. בנוסף אורגן צוות רפואי, שכלל חמישה רופאים, ובראשם אלוף משנה ד"ר מיכאל ויינר, מומחה לרפואה פנימית, ועשרה חובשים (מודרכים בבית ספר לרפואה צבאית). הצוות יצא מיד לאזור האסון.

דאגה באוצר מגידול הצריכה ומהקטנת החיסכון הפרטי

היבוא גדל וחל קיפאון בגידול היצוא

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

באוצר מובעת דאגה מאומדנים על ההתפתחויות הכלכליות במשק המצביעות על גידול בצריכה הפרטית, גידול ביבוא, קפאון בגידול היצוא, והקטנת החיסכון הפרטי. הנתונים הללו הובאו באחרונה על ידי רות להבנטל, היועצת הכלכלית של שר האוצר.

להבנטל אמרה אתמול, כי המשק עדיין אינו בשל לניצול היציבות. יש עדיין הרבה אינטרסנטים התובעים תוספות שכר ואינם רואים בבלימת האינפלציה יעד כלכלי.

באוצר סבורים, אפוא, כי המשק עדיין לא בשל לראשית שלב הצמיחה.

אלה האומדנים העיקריים שגובשו על ידי להבנטל: שנת '86 תסתיים בעלייה של 280 מיליון דולר בגרעון המסחרי. הצריכה הפרטית תעלה בשנת '86 ב־9 עד 11 אחוזים, לעומת ירידה של 0.4 אחוז בצריכה הפרטית בשנת '85. רמת הצריכה הפרטית החזויה לשנת '86 גבוהה ב־2 אחוזים מרמתה בשנת '83 – בימי "אירידור העליזים".

בניכוי הגידול באוכלוסיה, תירשם בשנת '86 עלייה של 2.5–3 אחוזים ברמת החיים לעומת שנת '83.

יבוא מוצרים בני קיימה יגדל השנה ב־40 אחוז, לעומת ירידה של 1.4 אחוז אשתקד. הגידול החזוי ביבוא מוצרים בני קיימה הוא פי חמישה מזה שנצפה בראשית '86 בתחזית התקציב הלאומי.

רות להבנטל אמרה עוד, כי שנת '86 גם מאופיינת על ידי ירידה בהתחלות הבניה וגידול ברמת המלאים בקצב מהיר. קצב הגידול ביצוא לא הדביק את קצב הגידול ביבוא.

לדבריה, קצב גידול היצוא פחת במידה ניכרת בשל הגידול בביקושים המקומיים, מהאטה במשק העולמי והמשברים הבינלאומיים בענפי המתכת, אלקטרוניקה, כימיקלים ותרכובים. היא סבורה, שאין הצדקה להעניק סיוע נוסף ליצוא, מכיוון שזה לא יוסיף להגדלתו.

היא הוסיפה, כי רכישת דלק בקנה מידה גדול בנוסף לצורך הגדילה מלאים בשל ירידת מחירו. אם מחירי הדלק לא יעלו, אין סיבה להגדלת במלאים. כאשר מחירי הדלק יעלו, ניתן יהיה להשתמש בדלק הזול.

סלומון – מועמד "למפנה" לתיק הדתות

גבר על אברהם מלמד, מועמדו של רפאל בן נתן

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

מנכ"ל משרד הדתות, הרב משה סלומון, נבחר אמש כמועמד סיעת למפנה במפד"ל לתפקיד שר הדתות, במקומו של הד"ר יוסף בורג, בבחירות שיתקיימו במושב השני של ועידת המפלגה, ביום חמישי בשבוע הבא.

סלומון, אחיו של הרב הראשי בפתח תקווה, הרב ברוך סלומון, גבר במפנה, בהפרש של שלושה קולות על הח"כ לשעבר אברהם מלמד, שהיה מועמדו של רפאל בן נתן, האיש החזק בסיעה. בבחירות החשאיות זכה מלמד ב־87 קולות, לעומת 90 לסלומון, ו־54 לראש עיריית טבריה, יגאל ביבי.

צמרת עיריית ת"א שמעה השגות רקנאטי על חריגות הבניה בדירתו

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל אביב

צמרת עיריית תל אביב בראשותו של ראש העירייה שלמה להט נפגשה אתמול, באופן חריג, עם ליאון רקנאטי, מראשי בנק דיסקונט לשעבר, כדי לשמוע את השגותיו לאחר שפקחי העירייה גילו חריגת בניה במבנה שבנה בדירת הגג של רקנאטי ברחוב פרופסור שור 16 בת"א. נתגלתה חריגת בניה של 20 מ"ר, לאחר שקיבל היתר לבנות על הגג 46 מ"ר.

בכירים בעיריית ת"א מתחו ביקורת על קיומו של המפגש ואמרו שאין זה מקובל שראש העירייה והפקידות הבכירה ייפגשו עם אזרח, לשמוע את השגותיו בנושא של חריגת בניה. הם הזכירו, כי העירייה מעוניינת ביחסים טובים עם בנק דיסקונט. יתר על כן, רקנאטי קשור לקרן תל אביב לתרבות ואמנות, ומהווה לקרן תל אביב לפיתוח, הקשורות לעירייה.

הפגישה עם רקנאטי, בה נכחו גם ראש מינהל ההנדסה יצחק כספי, מהנדס העיר שמאי אסיף והיועץ המשפטי של העירייה דוד טלמור, נערכה למרות ששובו של להט משהות ממושכת בחו"ל, עוד בטרם יתפנה לשורה של עניינים דחופים.

הבכירים הביקורתיים ציינו, כי כשהתגלתה חריגת הבניה במסגרת בנק, למשל, נפגש פקיד בכיר במינהל ההנדסה עם מבצעי החריגה. בחריגות אחרות מקיימים אזרחים מגע עם פקיד זוטר.

בפגישה אתמול העלה רקנאטי את השגותיו על ממצאי העירייה בפרשת החריגה. אנשי העירייה הוליכו להמשיך בהליכים ולהגיש נגד רקנאטי כתב אישום בפרשה.

דובר העירייה, בני כהן מסר, כי אין כל חריג בפגישה עם רקנאטי וכי ראש העירייה והפקידות הבכירה נוהגים לשמוע השגות מפי אזרחים. היועץ המשפטי של העירייה עומד לצאת לחופשה, ולכן הוחלט לערוך את הפגישה.

ליאון רקנאטי אמר, כי יפעל רק על פי ההיתר שיקבל. "ואם בצורך לתקן דברים, נעשה זאת".

ארה"ב מתעניינת בטיל נגד טילים "ברק 1"

"יכול להיות פיתוח מעניין למערכת ההגנה החללית"

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). הטיל הישראלי נגד־טילים "ברק 1" מעורר התעניינות במחלקה הממשלתית למערכת ההגנה החללית במשרד ההגנה האמריקאי.

הטיל הזה נוסה באחרונה בהצלחה בישראל ומומחים אמריקאים סבורים כי המשך פיתוחו "יכול להיות מעניין מנקודת מבטה של מערכת ההגנה החללית".

המומחים נמנעו מלומר אם הממשל כבר התקשר עם ישראל כדי לקשר את המשך פיתוח הטיל ל"מלחמת הכוכבים", אך מידת ההתעניינות שגילו בנושא מלמדת כי התקשרות כזאת עשויה להיות קרובה, אם לא נעשתה כבר.

מומחים המטפלים במערכת ההגנה החללית סבורים, כי השתתפות הישראלית יכולה בהחלט לבוא בתחום זה של טילים נגד־טילים, וכי לארה"ב יש ענין בפיתוח משותף של ענף זה.

קרובי פולארד לא קיבלו תמיכה כספית מישראל

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). קרובי משפחתו של ג'ונתן פולארד ושל אשתו אן, ניסו לגייס כסף בישראל כדי לממן את ההוצאות המשפטיות, אך נכשלו. אביה של אן הנדרסון פתח חשבון בבנק מזרחי לקרן ההגנה המשפטית של השניים, אך מישראל לא הגיעה אף תרומה אחת. אביו של ג'ונתן פולארד קיים מגעים עם אישים ישראליים רשמיים ועם מוסדות ישראליים, אך בינתיים נענה בשלילה.

מקורות המקורבים למשפחה מסרו, כי הוצאות ההגנה המשפטית יגיעו "לסכומים בני שש ספרות". המקורבים מסרו, כי הם "מבינים את חששה של ישראל להיות מעורבת ואת אי הרצון לעזור עכשיו, כאשר ישראל מעורבת בעוד פרשיות לפיתוח, אך מדובר בשני בני אדם שעבדו מתוך אמונה במדינת ישראל ועכשיו ננטשו על ידה".

עוד נמסר, כי פסק הדין בעניינם יידחה לפחות עד נובמבר וכי עד כה טרם הסתיימה הגשת הדו"חות מצד סניגוריהם ומצד התביעה. הגשת הדו"חות של הצדדים היא צעד ראשון בתהליך קביעת העונש. אחר כך יבקש השופט דו"חות רשמיים, הדו"חות של משרד הרווחה, ורק אז יחליט בעניינם.

החיפושים אחרי "דקר" יתחילו בתוך שבוע

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). הצי האמריקאי השלים הכנותיו לקראת תחילת החיפושים אחר הצוללת "דקר".

ה"ניו יורק טיימס" מסר אתמול מפי פקיד בפנטאגון, כי מטוסים מדגם "אוריון" פי־3, הנוקבים בדרך כלל אחרי צוללות פעילות, ומטוסים מדגם אס־3, בעלי תכונות דומות, יחלו בחיפושים אחרי הצוללת בתוך שבוע ימים.

אם יתגלה מקומה של הצוללת, תחל ספינה של הצי האמריקאי עם צוותים אזרחיים לבדוק את קרקעית הים כדי לאתר בדיוק את מיקומה של הצוללת. מצרים נתבקשה לאשר לצוותים לעגון בנמל אלכסנדריה. בעבר סירבה מצרים לאשר עגינה כזאת. באחרונה הושגה הסכמתה ולפיכך ניתן היה להתחיל בהכנות לחיפושים.

ישראל פנתה לפנטאגון בבקשה לסייע בחיפושים, לאחר שציוד מתוחכם של חיל הים, כולל רובוט צילום תת ימי, הצליח לאתר את מיקומה של אוניית הנוסעים "טיטאניק", שטבעה ב־1912.

האישור לשיתוף הפעולה בין הצי האמריקאי לישראל ניתן על ידי שר ההגנה כספר וינברגר, לאחר שהבטחה ברוח זו ניתנה לשר הביטחון יצחק רבין לפני מספר חודשים.

שוק ההון / יהודה שרוני

נמשכות עליות השערים

מגמת עליות השערים בשוק המניות בבורסה נמשכה אתמול. לכל אפיקי ההשקעה במניות הוזרמו ביקושים גדולים, שסופקו תוך עליות תלולות.

על רקע השיפור באווירה בבורסה, גוברת ההתעניינות מצד פירמות חדשות, ביחס לגיוס הון בבורסה. מדובר בגיוס הון באמצעות מניות, או באמצעות אגרות חוב הניתנות להמרה למניות.

מגמת שחיקת השערים באפיקי ההשקעה הדולריים, נמשכה גם אתמול. האגרות הדולריות, ירדו עד שלושה אחוז, ומניות ההסדר נסחרו ללא שינוי.

הסחבת בבחירת הבוררים בטאבה עלולה לעכב פסגת פרס־מובארק

מאת עקיבא אלדר
סופרו המדיני של "הארץ"

הסחבת בבחירת שלושת הבוררים הבינלאומיים עלולה לשבש את לוח הזמנים עד לחתימה על שטר הבוררות ואף להביא לדחיית פסגת פרס־מובארק. ארה"ב לוחצת על ישראל ומצרים לסיים את העניין בהקדם, ובסוף השבוע ייעשו מאמצים להגיע להסכמה על זהות הבוררים. המצרים עיכבו השבוע העברת שם נוסף של בורר לירושלים על מנת לקבל את תגובת ישראל להצעה.

הצדדים הציעו עד כה זה לזה 15 שמות מהרשימה האמריקאית וכולם נפסלו על ידי הצד שמנגד. מאז החל הליך בחירת הבוררים, הוסיפו האמריקאים שמות נוספים לרשימה ועתה נותרו בה כ־30 מועמדים.

יצויין, כי האמריקאים לא הודיעו למועמדים על הכללתם ברשימה, ולכן קיימת אפשרות כי מועמד אחד או יותר שעליהם יסכימו הצדדים יסרבו מסיבה כלשהי לשמש בוררים. במקרה כזה יהיה צורך לשוב ולחפש בוררים אחרים מתוך רשימת המועמדים, דבר שעלול לעכב את הפסגה.

במגעים עם המצרים נקבע, כי שטר הבוררות יושלם עד אמצע השבוע הבא והפסגה תיערך בין ה־9 ל־11 בספטמבר. כל עיכוב עלול לשבש את התכנית, מכיוון שפרס עתיד לצאת לארה"ב כנראה ב־15 לחודש הבא. בסוף החודש יבקר ממלא מקומו ושר החוץ יצחק שמיר בארה"ב, ועל כן אין פרס יכול לדחות את ביקורו שם.

בפגישתו עם מובארק נאמר למנכ"ל משרד ראש הממשלה אברהם טמיר, כי הפסגה תתקיים במעון הנשיאותי ליד אלכסנדריה, שבו קיבל הנשיא את טמיר ובאותו יום גם את המלך חוסיין. הודגש, כי בפסגה יעלה מובארק את הדיבור על בעיית הפלשתינאים ולא יסתפק בשיחות על הנורמליזציה בין ישראל למצרים.

הושלמו עבודות הסימון

איתן רבין מוסיף:

עבודות סימון, צילום ותיעוד נקודות המחלוקת באזור טאבה הסתיימו אתמול. צוותי המודדים החלו בסימון אבני הגבול באזור ראס אל נאקב, ולהערכת מקורות ישראליים יושלם הסימון היום.

מקורות מצריים וישראליים ציינו בפני סופר "הארץ" את שיתוף הפעולה ההדדי של שתי המדינות בעבודות הסימון. כל צד מסמן את תוואי הגבול המקובל עליו, והתצלומים יועברו לידי הבוררים.

אתמול הגיעו לאילת יו"ר הוועדה הצבאית הישראלית תת־אלוף אורן שחר, עמיתו המצרי גנרל פרוק לביב ומפקד הכוח הבינלאומי. השלושה דנו במשך כשעה וחצי בנושאים הקשורים בשלב המדידות הבא.

נקבע מיקום התצפית

נקודת תצפית ובה עשרות חיילי הכוח הבינלאומי תוצב כ־20 מטר דרומית למלון "אבני טאבה". מקור ישראלי בכיר אשר השתתף אתמול בשיחות בין המשלחות מצרים וישראל אמר כי נקודת התצפית תוקם בתוך 30 יום מיום הבקשה והאישור להקמתה.

עיתונאים ממצרים יבואו לאילת

עשרה עיתונאים מצרים יגיעו מחר לאילת בטיסה ישירה מקהיר במסוק של הכוח הבינלאומי וישתתפו במסיבת עיתונאים שתתקיים ביום חמישי על אחת הגבעות בטאבה לרגל סיום שלב המדידות הראשוני של אבני הגבול. מסיבת העיתונאים היא פשרה, בין רצונו של תא"ל שחר שביקש לקיימה אתמול ובין רצון עמיתו המצרי שהתנגד לעריכה ללא עיתונאים מארצו.

ראש השב"כ למשטרה: פעלתי ע"פ הנחיה כללית והרשאה משמיר

מאת עקיבא אלדר
סופרו המדיני של "הארץ"

ראש השב"כ אברהם שלום חזר שלשום בחקירתו במשטרה על עיקרי הגירסה שמסר לראש הממשלה ולמספר שרים, לפיה לא עשה דבר ללא אישור הממונים עליו.

מקור מהימן שמסר על כך אתמול ל"הארץ" הדגיש, כי שלום דבק בגירסה, לפיה נהנה מגיבוי מוחלט של ראש הממשלה דאז, יצחק שמיר, וכי לבד מהנחיה כללית של הוזה"ם, שהתירה לו שיקול דעת להזיל מחבלים שייתפשו במהלך פיגוע מיקוח, היתה לו גם הרשאה ספציפית לכל פעולותיו בפרשת אוטובוס 300.

בהתייעצות שהתקיימה במהלך הפרשה בביתו של ראש הממשלה אמר שלום, כי קיבל גיבוי מלא מהממונים עליו ואף הציע לשרים רבין, ברלב, שחל ורובינשטיין, שהשתתפו בפגישה, לבחון מסמכים שהחזיק במעטפות, אך פרס מנע את בעדו. שלום אמר, כי יהיה מוכן להיבדק במכונת אמת בסוגיה זו.

גורם ממשלתי בכיר אמר אתמול, כי בליכוד היו ניסיונות לשכנע את שלום לתאם את גירסתו עם זו של שמיר.

גור: על המשטרה לזמן הדרג המדיני

(ע). חקירת המשטרה בפרשת השב"כ לא יכולה להסתיים, בלי שתינתן תשובה חד־משמעית לטענת ראש השב"כ שקבע, כי פעל בעניין אוטובוס קו 300 "בהסכמה והרשאות" – כך אמר שר הבריאות, מרדכי גור, בפגישה עם עיתונאים בחיפה. השר הוסיף, כי מבחינת האתיקה הציבורית, לא יתכן שחקירת המשטרה לא תיתן תשובות לסוגיה זו. הוא קרא לזמן גם את הדרג המדיני לחקירה.

3 משתתפי מחנה נוער של כך ליד סילואן נעצרו לאחר ויכוח עם ערבים

מאת נדב שרגאי ואורי ציר
סופרי "הארץ"

תנועת הנוער של כך הקימה מחנה עבודה בסמוך לכפר סילואן, על מדרון בית הקברות היהודי העתיק על הר הזיתים, סמוך לניקבת השילוח. כמה עשרות נערים חברי תנועת הנוער של כך, החלו אתמול לפנות כמויות גדולות של פסולת ואשפה, המכסים קברים יהודיים עתיקים. אנשי התנועה אומרים, כי יציבו במקום שמירה, כדי למנוע מתושבי הכפר סילואן להמשיך ולהפוך את המקום למזבלה.

אתמול אחר הצהריים התפתח ויכוח בין תושבים מהכפר סילואן לבין נערי כך. המשטרה שהגיעה למקום לקחה עימה לתשאול 15 מהנערים. 3 מהם נעצרו בחשד לאיומים. כן נעצר ערבי מקומי בחשד ליידוי אבנים ולאיומים. בשעת כתיבת הידיעה מתכוונים חברי הקבוצה לעשות את הלילה במקום.

האזור כולו מכוסה שברי מצבות, עליהם ניתן עדיין להבחין בשמות של נפטרים יהודים, שנקברו במקום עד לפני 100 שנה. החלקה המוזנחת היא של העדה הספרדית. חברה קדישא הספרדית בירושלים ומשרד הדתות לא דאגו לתחזק חלק זה של בית הקברות היהודי. תושבי הכפר סילואן משליכים אל המדרון התלול, עליו משתרעת חלקה זו, פסולת ואשפה.

במשטרת ירושלים עדיין לא הוחלט כיצד להתייחס אל מחנה הנוער של כך. המשטרה פוקחת עין על הנעשה בשטח ואם יהיה צורך, תתערב להשליט במקום סדר. את הפעולות במקום מרכז מיכאל בן חורין, איש רמת הגולן, ממנהיגי תנועת ההתנגדות לנסיגה מסיני, וממתנחלי "עצמונה", ישוב שהוקם בחבל ימית לאחר הסכמי קמפ דייוויד, ופונה עם הנסיגה מסיני.

במקום נמצא גם מייק גוזובסקי, שהואשם לפני 3 שנים יחד עם שלושה מחבריו בירי לעבר אוטובוס של פועלים ערביים ליד מזרעת אל שרקיה. גוזובסקי היה היחיד שזוכה בפרשה זו, לאחר שישב בכלא שמונה חודשים.

חדשות הארץ

שיחות היום

עם: פרופ' אלכסנדר אביגיר, משנה למנכ"ל "הרמה" על: ההחלטה לפתוח ברמב"ם חושה מרכז השתלות כבד (עמ' 2)

★ השתלות כבד ברמב"ם – בניגוד להמלצת מומחים (עמ' 3)

★ האחיות ידונו היום בשביתה נוספת (עמ' 3)

★ אחמד עודה יואשם בעשרות פרשיות מרמה (עמ' 6)

★ צו סגירה למטבח מלון מנדרין אינו מבוצע (עמ' 6)

★ הקבלנים: אין לסייע לסו"ב כיוון שקבלנים פרטיים טרם נענו (עמ' 6)

שרות הארץ

מזג האוויר

תל־אביב 22–30, ירושלים 17–28, רמת־הגולן 18–31, נהריה 22–30, צפת 17–28, טבריה 23–36, נצרת 21–30, עפולה 21–33, שומרון 19–31, לוד 21–31, יריחו 22–37, עזה 22–29, באר־שבע 21–33, אילת 25–39. גובה הגלים מ־40 עד 80. טמפרטורת המים 28 מעלות.

לוטו

בהגרלת מפעל הפיס מס. 34/86 עלו בגורל המספרים הבאים: 12, 14, 23, 24, 31, 38. המספר הנוסף: 41.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.4859	–0.0056
נוסעים	1.7661	–0.0067
שחור	1.5600	–

שער הסל

יציג	1.4920	–0.0065

בגליון זה 12 עמודים

ערך את העמוד: אריה חשביה

מהר! קח לנצ'יה 86' וקבל מזגן חינם!

נותרו 18 מכוניות בלבד
כל הקודם זוכה!

לנציה פריזמה 86' 1300 סמ"ק
במחיר מבצע **23,977** ש"ח
אספקה מיידית.
כולל מע"מ. לא כולל הפקדה.

אשראי בנקאי עד 36 חודש

סוכנויות טלקאר:
סוכנות ראשית: תל־אביב טל. 03-336081
סוכנויות משנה:
ירושלים, טל. 02-249001, חיפה, טל. 04-515115, רחובות, טל. 054-51462, הוד השרון, טל. 052-27874, חדרה, טל. 063-22723, רמת גן, טל. 03-720738, נתניה, טל. 053-38295, ק. שמונה, טל. 067-40398, עזה, טל. 051-62570, הרצליה, טל. 052-543875.

החלה הרשמה לדגמי' 87'! אספקה בסוף ספטמבר.

גיום מערכת חדשות

صكنا من الاهل

صكنا من الأهل

ראיתי שמעתי

חיפה בלא מאיר כהן אבידוב

לאחר 17 שנה השתחרר סגיף תנועת החירות בחיפה ממנהיגותו של ח"כ מאיר כהן אבידוב. אבידוב לא נבחר להנהלת הסניף החיפאי בבחירות ה־אחרונות והפסיד את מקומו כיו"ר הנהלת הסניף לטובתו של עמרם אזרי, מקורבו של השר דוד לוי.

כהן אבידוב טוען, שאזרי נבחר גם בתמיכתו, כשהובטח לו שלא יוכל להתמודד על ראשות הסניף. כהן אבידוב ותומכיו, המקורבים לשר שרון, הפסידו עמדה בכירה במועצת הסניף, שם זכה בבחורה חיים צרל, מקורב של ממלא מקום ראש הממשלה, יצחק שמיר.

אילן שחורי

טכנאי הטלוויזיה בכל העולם, התאחדו

לא הולך לה, לנסיעת פרס לקמרון, מנקודת מבטם של טכנאי הטלוויזיה. בתחילה היו אלה טכנאי הטלוויזיה הישראלית, שניצלו את הנסיעה להעלאת דרישות שנות ר משונות, ורק שעתיים לפני ההמראה ניאותו להצטרף ולסקר את הביקור. המבכ"ל, אחרי פוזית, אמר לסיכום: "הטלוויזיה הישראלית ניצלה מבושה גדולה". הכתב, יעקב אחי־מאיר, יצא מלווה בצוות מלא.

להמשך אחראית כבר הטלוויזיה של קמרון: את החומר שצולם שם אתמול השאיר צוות הטלוויזיה הישראלית בקמרון ויצא בדרכו לישראל. על פי התוכנית, אמורים היו טכנאי הטלוויזיה בקמרון לשדר אותו בלוין לטלוויזיה הישראלית. אך מה רצה הגורל? עקב תקלה בשידור, הגיע לישראל חומר חלקי בלבד, שלא כלל אף צי־לום אחד של ראש ממשלת ישראל.

לילי גלילי

מזלו של יעקבי

שר הכלכלה והתכנון, גד יעקבי, שהופיע אתמול לפני חברי המועדון הכלכלי בירושלים, אמר. כי בכל פעם שהוא מופיע בפני הפורום, מגיעה איגרת ממזכיר המדינה האמריקאי, ג'ורג' שולץ. לפני שנה כדיוק, כשהופיע יעקבי במועדון הכלכלי, התקבלה איגרת מג'ורג' שולץ. דבריו של יעקבי, שהתייחס אל ה"נציב העליון", עוררו סערה. הוא הכחיש כי התכוון לשולץ. אתמול השתדל לא להיכשל בלשונו, אך אמר כי שולץ "לא גילה את אמריקה" והצעותיו הכלכליות כבר נדונו בישראל. איני בטוח מה קודם למה, הוסיף, ההזמנה שלי להו־פיע במועדון הכלכלי — או איגרותיו של שולץ.

צבי זרחיה

"מיכלאנג'לו של המוסיקה העממית"

מריאנו מורס, פסנתרן ומלחין דרום אמריקאי, עומד בראש המופע "הכל טנגו", בו משתתפים רקדנים, נגנים ולהקה קולית. המופע מתאר בעלילה ובריקוד את מסורת מקצב הטנגו, כפי שצמח מפרברי בואנוס איירס בסוף המאה ה־19 ועד שכבש את מקומו ברחבי העולם.

מורס, יליד בואנוס איירס, המכונה במולדתו ארגנטינה "מיכלאנג'לו של המוסיקה העממית", יגיע ארצה עם להקתו בסוף החודש ולקראת בואו נערך עמו ראיון טלוויזיוני בחו"ל. בראיון הוא מביע את התרגשותו הרבה לקראת ביקורו הראשון בישראל והוא מתפלל עמנו לשלום ושולח ד"ש לכל ידידיו ומוקיריו.

ע.ר.

מריאנו מורס

הסיכון שב"מראה המזרחי"

ראשי לשכת המסחר במזרח ירושלים התלוננו אתמול בפני שר העבודה והרווחה, משה קצב, כי בכל פעם שהם מגיעים למערב העיר עוצרים אותם לבדיקות. השר לא התרגש מדבריהם ואמר: "כשהייתי סגר רגע עצרו גם אותי בגלל המראה המזרחי שלי. זהו המציאות כיום, צריך לשמור על הביטחון והבקורות נדרשות".

עדנה אריהור

בעריכת עידית רוזנבלום

"שלום 86" ונציג ת"א יצאו לדרום־אפריקה

ענו להזמנה להשתתף בחגיגות המאה ליוהנסבורג

מאת חיים הנדוויקר, סופר "הארץ" בתל אביב

שעה שישראל עושה מאמצים להתקרב לאפריקה השחורה, יצאו אתמול לדרום אפריקה הלהקה הייצוגית של תל אביב "שלום 86" ונציג רשמי של העירייה, מ"מ ראש העיר יגאל גריפל, וזאת בניגוד לדעת משרד החוץ.

לקראת חגיגות המאה ליוהנסבורג, המתקיימות בימים אלה, שיגר ראש עיריית יוהנסבורג הזמנה רשמית לנציג עיריית תל אביב. ראש העירייה שלמה להט הוליט, כי הנציג יהיה גריפל. אל גריפל נלווית רעייתו. בעירייה הוחלט שלא להתייעץ בנושא זה עם משרד החוץ, מחשש שתתקבל המלצה שלילית שתטרפד את הנסיעה.

אדרזי הפדרציה הציונית

להקת "שלום 86" קיבלה בשעתו המלצה ממשרד החוץ, שלא לצאת לדרום אפריקה, מאחר שיש חרם של אמנים על מדינה זו. ראשי הלהקה, בתמיכת להט וגריפל, החליטו לנסוע כשהם מנמקים זאת בכך שהם יהיו אורחי הפדרציה הציונית במדינה זו.

דובר עיריית תל אביב מסר, כי ההזמנה לנציג רשמי לחגיגות באה לשלמה להט, אבל הוא העדיף לש־לוח את גריפל. שעה קלה לפני נסיעתו אמר גריפל, כי בחגיגות ישתתפו נציגים מערים שונות ממדינות רבות, לרבות מדינות באירופה. "לא היה צורך להתייעץ עם משרד החוץ. נסיעתי אינה בדרג ממלכתי. כשמנכ"ל משרד האוצר נוסע, הוא לא מתייעץ אתי", אמר גריפל.

הופעות בעיירותיה

גברי לוי, מנהל "שלום 86" אמר, כי פנה לפקיד במשרד החוץ והנדבר לו כי אין מניעה שייסעו. "משום שאנו נוסעים מטעם הפדרציה הציונית, ביטלנו הופעות בעיירות שהיו צריכות להתקיים בקייפטאון".

גורם במשרד החוץ הסביר, כי הלהקה לא ביטלה הופעות בעיירות: עקב ביטול המופעים לנוכח סירובן של להקות שונות לבוא לדרום אפריקה, עמדת המשרד בקשר לנסיעה לא נשתנתה.

ביום ב' תתחיל שיטת המניה המקומית בשיחות טלפון

בשלב ראשון — רק למנויי מרכזות טלפונים ספרתיות

מאת א. קרן, סופר "הארץ"

המניה המקומית בשיחות טלפון, לפיה ירשום מונה הטלפון יחידת מניה אחת לכל כמה דקות, תנהוג החל מיום ב'.

התעריף החדש יופעל השנה רק לגבי מנויים הקשורים למרכזות טלפונים ספרתיות. מנויים אלה, שמספרם מתקרב ל־200 אלף, ייהנו בחשבון הטלפון הדו־חודשי שלהם מהנחה של 33 אחוז מהתשלום החודשי.

להלן רשימת הטלפונים עליהם תחול יחידת המניה החדשה. (זה מספרים המסומנים בכוכב * מתייחסים למרכזות שיופעלו בקרוב).

אזור חיוג ירושלים — 02: 30, 34, 35, 361, 38, 76, 781*, 86, 94, 93, 96.

אזור חיוג תל אביב — 03: 510*, 511, 512, 542, 543, 546, 574*, 81, 505*, 551, 552, 555, 556, 557, 559, 34, 531, 5321, 5322, 5365*, 5366*, 5400*, 5401*, 932, 937, 961, 963, 9640, 9643, 9644, 9649, 9661, 9662, 9365*, 9366*, 9362.

אזור חיוג חיפה — 04: 21, 25, 76, 975, 976, 977, 89, 82, 855, 856, 857, 858, 859, 867, 868, 869, 800*, 801*, 808*, 809*, 781, 782*, 783*, 784, 806*, 807*, 84.

אזור חיוג צומת אילון — 08: 41, 44, 49.

אזור חיוג אשקלון — 051: 80*, 89*, 47.

אזור חיוג צומת השרון — 052: 900*, 909*, 91*, 425, 421, 39, 30.

אזור חיוג נתניה — 053: 6, 8, 97, 98, 99.

אזור חיוג אשדוד — 055: 41, 42, 5, 91, 92, 93, 95, 96, 73, 74, 8.

אזור באר שבע — 057: 43*, 46*, 81, 82, 83, 85.

אזור חיוג חדרה — 063: 63, 64.

אזור חיוג עפולה — 065: 39, 81, 84, 85, 31, 32, 33, 34, 45, 36, 44, 47, 48, 49, 46*.

אזור חיוג טבריה — 067: 63, 64.

אזור חיוג צפת — 069: 40, 41, 49, 5, 6, 80, 88, 89.

2000 השתתפו אמש בשמחת הכלולות של דוד סויסה

בנו של נציב בתי הסוהר נישא בחתונה מפוארת ברחובות

מאת ראובן שפירא, סופר "הארץ"

שר המשטרה חיים ברלב, שר הביטחון יצחק רבין, מפכ"ל המשטרה דוד קראוס, חברי כנסת מכל המפלגות, קציני משטרה בכירים, קצינים בכירים בשירות בתי הסוהר וראשי עיריות ומועצות מקומיות, היו אמש בין 2,000 האורחים שבאו להשתתף בשמחת כלולותיו של דוד סויסה, בנו של נציב שירות בתי הסוהר רפי סויסה.

החתונה המפוארת, שנערכה על כדי הדשא של מרכז הספורט וייסגל ברחובות, נראתה כמו כינוס של כל המי ומי במדינה. אחדים מהאורחים הנכבדים אמרו בפירוש, כי באו להשתתף בשמחת החתונה כדי להזדהות עם רפי סויסה בעקבות מחול השדים שהתחולל סביבו בשבועות האחרונים, כאשר נחקרו תלונות והאשמות שהגישו נגדו שלושה מעוזריו.

נראה היה אמש, שלנציב שירות בתי הסוהר היתה החתונה סימנה של תקופה קשה. הוא חגג את נישואיו של בנו לצעירה הדר סוכי, תושבת מספר בלבד לאחר שנבן חוו מריצוי של עונש מאסר על עבירת סמים בצרפת.

מקורביו של סויסה אמרו, כי לאחר שקיבל את דו"ח בדיקת מבקר משרד המשטרה בעניינו, הוא רגוע ומשוכנע שאין השדות רציניים נגדו בשום נושא, והעובדה שכל כך הרבה אישים נכבדים באו להשתתף בחתונה כדי להזדהות עמו, מעידה שיש לו גיבוי ציבורי רחב.

נער נשדד במכונית בעלת לוחיות־רישוי מהשטחים

מאת נורית אמיתי

נער בן 17, תושב כרמיאל, נשדד אתמול אחר הצהריים במכונית מהשטחים, שאספה אותו טרמפ.

הנער סיפר למשטרה, כי אתמול נסע בטרמפ במכונית כחולה לכיוון דרום. הרכב נשא בכפר רישוי מהשטחים. הנהג היה בשנות ה־20 ובמושב האחורי ישב גבר כבן 40. בדרך האט הרכב. הגבר שישב מאחור הוציא את תיקו של הנער ואיים עליו באגרופיו. בתיק היו 20 ש"ח. הנהג עצר את הרכב, דחף את הנער אל שולי הכביש ונמלט מהמקום. ביחוזק כמה עשרות מטרים השליך התיק.

במשטרה ראאים אירוע זה כפלילי.

פרס לפאריס לפני הרוטציה

מאת יואב מוקר, סופר "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). ראש הממשלה שמעון פרס יבוא באוקטובר לפאריס, לשיחות עם ראשי הממשל הצרפתי. השיחות עתידות להיערך ימים ספורים לפני הרוטציה בראשות הממשלה.

במהלך שהותו המתוכננת בפאריס, ייועד ראש הממשלה עם הנשיא פרנסואה מיטראן ועם ראש הממשלה ז'אק שיראק.

ב־9 באוקטובר יהיה פרס אורח הכבוד באירוע חגיגי, רב משתתפים, שייערך בפאריס לציון 100 שנה להולדת דוד בן־גוריון.

יוהאנס ראו — מועמד הסוצ' לקאנצלר בבון

נירנברג (אי־פי). ועידת המפלגה הסוציאל־דמוקרטית המערב־גרמנית בחרה אתמול כמעט פה אחד את יוהאנס ראו כמועמדה לראשות הממשלה בבחירות שיתקיימו בינואר. ראו הבטיח בנאומו בפורום נבחר, כי אם יזכה בתפקיד יבטל מיד את השתתפות ארצו בפרויקט ההגנה החלליות ("מלחמת הכוכבים") של ארה"ב.

ראו זכה בקולותיהם של 425 צירים של מפלגת האופוזיציה העיקרית בגרמניה המערבית, רק ציר אחד הצביע נגד, ושלושה נמנעו.

שר החוץ הצרפתי נועד עם קאדומי

מאת יואב מוקר, סופר "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). שר החוץ של צרפת ז'אן־ברנאר ריימון קיבל אמש לשיחה בלשכתו בפאריס את פארוק קאדומי, המוצג על־ידי חוגים צרפתיים כ"שר החוץ" של אש"ף. זו הפעם השנייה תוך שלושה חודשים שקאדומי נועד בפאריס עם ראש הדיפלומטיה הצרפתית.

עורכי דין יוכלו להציג עצמם שלא בתואר "משפטן"

מאת איתן רבין, סופר "הארץ"

לשכת עורכי הדין בישראל חילקה אתמול למשתתפים בכינוס השנתי של עורכי הדין בישראל במלון אביה מעטפה באילת כללי אתיקה חדשים, שאושרו ביום האחרון לכהונתו של שר המשפטים לשעבר יצחק מודעי. בין השאר, הוסלו הגבלות המודעות, לפעילות ביגודי אינטרסים, הוכח למסור ללקוחות דו"ח כספי מלא והרכים להשקעת כספי לקוחות. מנד שני, בוטל האיסור על עורכי הדין להציג עצמם כבאולה, ולא תהיה עוד חובה להשתמש בתואר "משפטן".

שיחת היום / גדעון אלון

עם: פרופ' אלכסנדר אבירם, משנה למנכ"ל הסתדרות מדיצינית "הדסה"

על: ההחלטה לפתוח בבי"ח רמב"ם בחיפה מרכז ארצי להשתלות כבד

לא עשינו יחסי ציבור ופרסום בעיתונות

הבירור של שר הבריאות מרדכי גור, שבות החולים רמב"ם ישמש מרכז להשתלות כבד, הפתיעה אותנו?

במידה מסוימת. בישיבה שהתקיימה בנושא במשרד הבריאות לפני כשבועיים, אמרו לנו שעדיין לא התקבלה הוכרעה. אילו הייתי שר הבריאות, הייתי מעדיף את ביה"ח "הדסה". הייתי לוקח את ד"ר יגאל קם, שרכש ניסיון רב בתחום זה בפיטסבורג, ומשתיל אותו ב"הדסה". הייתי אומר לה: תתחיל בירושלים בתרבית שאני רואה בה תכבית לאומית. אבל השר גור לא שיתף אותי בהחלטה.

מדוע זהו צריכים להעדיף את "הדסה"?

כי ב"הדסה" מתכוננים להשתלות כבר במסגרת תוכנית כוללת של השתלות, מזה שנה וחצי או שנתיים, עוד לפני שכל הנושא הזה הפך לנושא לאומי. יש לנו תשתית שמכילה את כל האלמנטים הדרושים, מבוזית ציוד ומעבדות וכן מצויים אצלנו אנשים, שבעבודים כל נושא ההשתלות הוא עבודה יום־יומית. מאז שמבצעים אצלנו השתלת כליות.

שמעתי שהועדה שמונתה ע"י משרד הבריאות לא המליצה להקים את המרכז הארצי בבי"ח רמב"ם.

הוועדה עשתה עבודה יסודית מאוד והגיעה למצב של תיקו בין בתי החולים רמב"ם ו"הדסה". היא קבעה במפורש ששני בתי החולים לא מוכנים עדיין לביצוע ההשתלות, ורק בעוד שנה עד שנה וחצי ניתן יהיה להתחיל בביצוע, מבחינת התשתית. הוועדה קבעה של"הדסה" יש הרבה יותר מה להציע, אבל אנחנו לא ראינו בכך עניין למירוץ, לא עשינו יחסי ציבור ולא פרסומת בעיתונות, וגם לא הזמנו את שר הבריאות לראות ניתוחים. הלכנו בדרך השקטה. עכשיו, אחרי שההחלטה התקבלה, אני מברך את בי"ח רמב"ם ומאחל להם הצלחה.

שר הבריאות אומר היום שהעדיף את רמב"ם על מנת לאפשר פריסה רחבה בידע הרפואי והטכנולוגי על כמה מרכזים רפואיים בארץ. הנימוק הזה לא מקובל עליך?

אני חולק על כך. דבריו גם מנוגדים למדיניות המוצהרת למוצה של משרד הבריאות, הקובעת שיש למנוע ככל האפשר כפל ופיצול שירותים, משום שזה גורם להגדלת העלויות. לדעתי נושאים מאוד מתוחכמים המחייבים משאבים ניכרים יש לרכז במקום אחד.

מודע אם כן העדיף השר גור את רמב"ם?

איני רוצה לומר, שהשיקולים שלו היו פוליטיים או מפלגתיים. אני חושב, שהשר גור רצה לחלק את העוגה בין מספר מרכזים רפואיים ולא לרכז את הכל במקום אחד. זו זכותו. אני מקווה, שבי"ח רמב"ם יוכל לעמוד בכך, מבלי שזה יגרום עומס גדול מדי על התשתית שלו.

ההחלטה הזו מגעה ביוקרה של בי"ח "הדסה"?

מבחינת יוקרה, זה הרבה יותר מוסיף לרמב"ם, מאשר גורע מ"הדסה". מבלי להיות יותר מדי לוקאל־פטריוט, אני יכול לומר שהשם שלנו לא ייפגע מכך.

אתה צופה בעיות הלכתיות בעניין השתלות כבד?

אני מברך על דבריו של הרב גורן. בשלב הראשון אני צופה קשיים, כי יש חוגים רתיים, שהרב גורן אינו מקובל עליהם, שיאמרו שזה חטא גמור. הבי"ד של העדה החרדית כבר הביע נגד השתלות כבר וכיוון שהוא מייצג ציבור קולני, הוא עלול לתת את הטון ואז נהיה כולנו בצרות.

קציני מבחן לנוער ערבי ממעטים לבקש סגירת תיקים

בהשוואה למגזר היהודי ★ התוצאה: אחוז חוזרים גדול יותר בין היהודים

מאת עמאללה מנסור, סופר "הארץ" בגליל

קציני המבחן לנוער עדיין נוהגים מדיניות שונה לגבי הטיפול בנוער יהודי וערבי, והדבר מתבטא באחוז החוזרים (רצידיביסטים). מבין העבריינים הערבים הצעירים חזרו לסורם והסתבכו עם המשטרה אשתקד 24.6 אחוז (שנה קודם לכן 25.2 אחוז). מבין העבריינים היהודים הצעירים חזרו לסורם 32.5 אחוז. גם בדיקת הסטטיסטיקה של השנים האחרונות מאשרת ממצא זה.

מקורות בשירות המבחן לנוער מסרו, כי קציני המבחן לבני נוער יהודים נוטים לדרוש סגירת תיקים בכ־40 אחוז של המקרים בהם שנה אליהם המשטרה בעניני עבריינים צעירים. קציני המבחן ממגזר הערבי עושים זאת בפחות מעשרה אחוזים של המקרים, והם מעדיפים מיצוי הדין עם העבריינים הצעירים.

חלק גדול של עבירות נערים ערבים מוגדר כהתנהגות הפרעות המנוגדת לחוק (כגון השתתפות בקטטות במסגרת החמולה, או בהפגנה פוליטית).

קציני המבחן הערבים הם 16 אחוז מעובדי השירות, ועליהם לטפל בכ־28 אחוז של הפניות המשטרה. עבריינים צעירים ערבים מוחזקים בבתי כלא, מזה שנים, בהעדר מוסד מגודר לקליטת נערים אלה וסירובם של מעונות לנערים יהודים לקלטם.

המקורות אמרו, כי באזור האזורים המראגיים במיוחד, להרדמלה, עובד במשרה חלקית עובד ערבי ושאר קציני מבחן יהודיים. מצוקת הנוער הערבי באזור משתקפת בעליה עקבית ומתמשכת במספר המופנים על ידי המשטרה ובמספר העבירות המיוחסות להם.

עיצומים בבתי המשפט

(עתי"מ). עובדי בתי המשפט בארץ פותחים היום בעיצומים, בטענה שהדרישותיהם לתיקון העיוותים בשכר נענו. על כך הודיע אתמול הוועד הארצי של עובדי בתי המשפט.

אנשי הוועד טוענים, כי הומנו מוכם על תיקון עיוותים בדרגות ובתנאים של העובדים, ורק חלק מהם בוצע.

חברי הוועד הארצי מסרו, כי ביניהם הביזיון על עיצומים לרובם, בהם ייעדרו העובדים מן העבודה במשך שעות כמספר ביום. זוהי פעולה אזהרה, אמרו, לפני אמצעים חריפים יותר, עד כדי השבתה כללית של העבודה, אם לא ייענו דרישותיהם.

שמיר בלבנון: האיום הסורי — תופעה מתמדת

מאת זאן מגיד

"האיום הסורי הוא תופעה מתמדת, בגלל כוונותיה של סוריה, הקונספציות שלה, כוחה הצבאי והסיעות הבינלאומיות שלה. כל המעידות והסיות מכוונות היום לקראת עימות צבאי שאינו ידוע מתי הוא יכול לבוא", אמר אתמול יצחק שמיר, ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ, שסייר אתמול ברצועת הביטחון בדרום לבנון. בשיחה עם כתבים בתום הסיור אמר השר, שרצועת הביטחון כפי שצה"ל עיצב ומפעיל נותנת את הפתרון הטוב ביותר שכדידות ישראל יכולה לתת ברגע זה לבעיות הביטחון של צפון ישראל.

השר נפגש בתחילת הסיור עם מפקד צבא דרום לבנון, גנראל אנטואן לחד, ושוחח אתו על המצב באזור שבשליטתו ובלבנון כולה. בשיחה הביע לחד את שביעות רצונו מהמצב באזור שבפיקודו. לדבריו, האוכלוסיה באזור זה חשה ביטחון בשל פעילות צד"ל וצה"ל לטביעת פיגועים.

לחד תוקף את יוניפי"ל

בשיחה עם כתבים לאחר הפגישה, לא הסתיר אנטואן לחד את המתיחות הקיימת בין כוחותיו לכוחות יוניפי"ל. לדבריו, אין ליוניפי"ל כל תפקיד בדרום לבנון, והמפקד החדש של כוחות האו"ם באזור, הגנרל הפיני הגלונד, הגיע עם דעות קדומות ביחס למצרותו.

השר שמיר רואה בנוכחות יוניפי"ל חלק מהמציאות באזור זה. זהו, לדבריו, נוכחות שלא אנחנו יצרנו ואין בידינו לבטלה, אולם אנו יכולים לומר בוודאות שיוניפי"ל אינו יכול לפתור את בעיות הביטחון של ישראל באזור זה.

ביחס לשאיפות יוניפי"ל לגעת דרומה יותר במיקומו הנוכחי, אמר שמיר נרצות שאנו אינו יכולים לאפשר להם לשנות את התנאים כפי שהם קיימים.

בתשובה לשאלת חייל שנפגע נפשו בשירות בלבנון, גם ברצועת הביטחון, השיב השר שמיר שאנו בישראל בשמה כל עוד נהיה במקרים שזה משרת את ביטחון ישראל ואנו איננו נמצאים שם על מנת להפריד את עייני לבנון.

נאטמו חדרי שני החשודים בדקירת המטיילים בואדי קלט

מאת סופר "הארץ" בשטחים

כוחות הביטחון אטמו אתמול את חדריהם של שני החשודים בדקירת שני המטיילים בואדי קלט לפני כשבוע. החדרים שנאטמו בכפר חוסה שליד עזנות, הם של סי־לימאן אלהוטיב ושל אחמד סאלם אלהוטיב. כך מסרו מקורות צבאיים. מקורות ערביים מסרו, כי גילו של החשוד הראשון 14 שנה, ושל השני 16 שנה.

שלשום נמסר, כי החשודים בעבירות להתארגנות מקומית בכפר חוסה, וכי הסגירו לידי החוקרים את הסכינים שבהן השתמשו.

בג"ץ הוציא אתמול צו ביניים האוסר על אלוף פיקוד המרכז לפגוע בביתו של מוחמד אבו הריאש, החשוד בנוגעות בהוליית חבלה כהכפר ליד אבו־משעל, שמייחסים לה את רצח נגב השוטרים שלמה והיגה בחודש אפריל השנה. צו הביניים הוצא בעקבות עתירתו של אבי החשוד, לאחר שנודע לו כי בכוונת השלטונות להרוס את ביתו.

ביום שישי שעבר הרסו כוחות הביטחון בית של חשוד אחר מהכפר ליד אבו־משעל.

סין — ספקית הנשק הגדולה ביותר של איראן

וואשינגטון (ע"ר). פקידים אמריקאים אומרים כי בשנת השנים האחרונים העבירה סין לאיראן טילים ולחימה אחרים בשווי 300 מיליון דולר לפחות, ובכך היתה לספקית הנשק הגדולה ביותר שלה. כך מסר אתמול ה"וואשינגטון פוסט".

לדברי העיתון, פקידים אמריקאים שלא זוהו אמרו כי הם חוששים שסין תמשיך לאיראן גם את הגרסה שלה למטוס הקרב מ"ג 21, וכן טנקים כבדים והליקופטרים.

ערך את העמוד: אריה חשביה

היום מצורף לעתון

מוסף מיוחד למחשבים טכנולוגיה ומדע

פרטים נוספים גל גלעדי עתון הארץ 832 טלפון 626261

המעלות של אל על

	מקסי־ מום	מקסי־ מום		תמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	12	15	גשום	17	18
אתונה	25	32	בהיר	22	36
בוקרשט	13	25	מעונן	—	—
בריסל	13	16	גשום	7	19
וינה	14	23	מעונן	14	21
ז'נבה	15	20	הרעמים	7	19
לונדון	12	15	גשום	13	16
ליסבון	18	22	מעונן	16	20
מדריד	19	24	מעונן	15	35
ניו־יורק	16	25	מעונן	18	25
פאריס	13	17	גשום	15	21
פרנקפורט	12	16	גשום	12	20
ציריך	14	22	מעונן	—	—
קהיר	22	33	בהיר	22	34
קופנהגן	11	17	גשום	8	18
רומא	21	29	בהיר	16	33
שטוקהולם	10	14	גשום	7	15

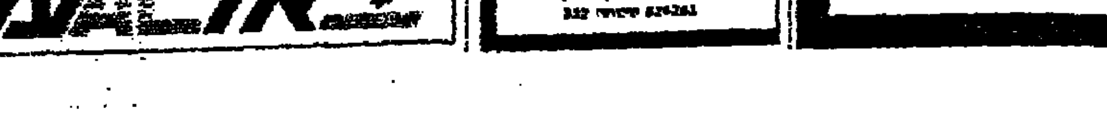

אל על

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל

ארגון הסגל האקדמאי

אבל על פטירתו של

פרופ' משה הי"ל ז"ל

ומשתתף בצער המשפחה

קואופרטיב דן

אבל על מות

העובר הגימלאי

אברהם עספרי ז"ל

ומשתתף בצער המשפחה

במלאות שלושים לפטירת יקירתנו

מרים הניג ז"ל

נעלה לקברה לאזכרה ולגלוי מצבה מחר יום חמישי כ"ג אב תשמ"ו, 28.8.86 בשעה 4.00 אחה"צ בבית העלמין הישן בחיפה (מול חוף הכרמל)

תודתנו נתונה לכל מנחמינו

המשפחה

לפועה היקרה

אתך בצערך על מות בעלך

דוד רשף ז"ל

אביבה ושמואל אפרת
יהודית ואריאל באור
זהבה וצבי גרמן
דינה ויהושע פלמון
עיה ואדם מנור
שושנה וגדעון רוטשילד
זהה וישראל רפאלי
רות ויעקב שרה

רמת השרון

לבני בשן

אתך באבלך במות

אביך ז"ל

א. דורי
חברה לעבודות הנדסיות בע"מ

לאריה ולמשפחת בהט

אתכם באבלכם הכבד במות

רינת

טלי ברולה־אברם
אליהו אברם

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה בטרם עת של יקירתנו

תמר מני

ההלוויה תצא היום יום רביעי כ"ב באב תשמ"ו 27.8.86 בשעה 2.00 אחה"צ מבית ההלוויות העירוני רח' דפנה 5 ת"א לבית העלמין הדרום בגבול חולון בתים

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים

אבליה:
ההורים: הדרה ושלום מני
אחיותיה: מיכל וישראלה
האח: יואב

יושבים שבעה בבית ההורים רח' ארואגיד ברנשטיין 10, ת"א

אמנו וסבתנו נלקחה מאתנו

ביגון ובכאב עמוק אנו מודיעים

על פטירתה של

הלה ברמן ז"ל

ליווינו אותה למנוחת עולמים בהר המנוחות, ירושלים, ביום שלישי, כ"א באב תשמ"ו, 26.8.86

משפחות: ברמן, נצן

מפעלי קלמן ברמן דגלים — ירושלים

לבית דורינא ולמשפחת לסינגר

אתכם באבלכם הכבד עם פטירתו של יקירכם

יעקב לסינגר ז"ל

מ.ר.ב. מחשבים בע"מ

מוסד שמואל נאמן

אבל על מותו של

פרופ' משה הי"ל ז"ל

ומביע תנחומים למשפחה

לג'ודי והילדים

משתתפים באבלכם במות

הבעל והאב

משה ז"ל

אוניברסיטת חיפה
החוג לאנגלית

לג'ודי היל ולמשפחה

אתכם באבלכם הכבד
על מותו הפתאומי של

פרופ' משה הי"ל ז"ל

היקר

מלכה ודונדון פלדמן והילדים

בניגוד להמלצת ועדת מומחים החליט גור: רמב"ם יבצע את השתלות הכבד

השתלות כבד ראשונות צפויות תוך ששה שבועות, ואולי לפני כן ★ הרבנים הראשיים טרם החליטו בנושא ★ הרב גורן מצדד בתנאי שהתורם יהיה אמנם מת מבחינת ההלכה ★ צפויות כשלושים השתלות בשנה

מאת מיכאל גרשי
סופר "הארץ"
לענייני בריאות

החלטת שר הבריאות מרדכי גור להקים את מרכז השתלות הכבד בישראל בבית החולים רמב"ם בחיפה נוגדת את המלצות ועדת המומחים שהוגשה למשרד הבריאות לפני כשלושה חודשים - לפיה בית החולים המועדף לביצוע השתלות הכבד הוא דווקא בית החולים הדסה בירושלים.

בדו"ח הועדה, שכללה מומחים בתחומי הכירורגיה, ההשתלות ומחלות הכבד בראשות ד"ר נ' אגנו, נאמר כי הן בית החולים הדסה והן בית החולים רמב"ם יזדקקו לתקופה של שנה — שנתיים להתחיל בהשתלות. על פי הדו"ח, התשתית לביצוע השתלות כבד טובה יותר בבית החולים הדסה והשלמתה דורשת בעיקר אימון של כירורגים בטכניקת ההשתלות, אימון שהוא זול ומהיר יותר, לדעת הועדה, מאשר הכנת תשתית חסרה בבית החולים רמב"ם.

בדו"ח הועדה נאמר: "בבית החולים רמב"ם תידרש לכך (להשלמת ההכנות לביצוע ההשתלות — מ. ג.) תקופה ארוכה יותר, השקעת יותר משאבים, וסבירות הצלחה אינה מובטחת מעל לכל ספק".

הדו"ח מוסיף וקובע: "לסיכום: מבדיקת היתרונות והחסרונות של כל אחד משני בתי החולים הנ"ל אנו מגיעים למסקנה כי בית החולים הדסה יוכל להגיע למלוא התשתית הדרושה תוך פרק זמן קצר יותר, ובמחיר נמוך יותר מאשר בית החולים רמב"ם".

בבית החולים הדסה הגיבו אתמול בתרעומת על החלטת שר הבריאות. מה גם שאחד המנתחים הבכירים של הדסה, פרופ' עמרם אילון יצא להשתלמות בהשתלות כבד במרכז הרפואי היוקרתי מאיו קליניק.

(ע) שר הבריאות מרדכי גור מסר אתמול במסיבת עיתונאים על החלטתו שהמרכז הרפואי להשתלות כבד יהיה ברמב"ם. החלטה זו באה לאחר ששלושה מרכזים רפואיים — הדסה ירושלים, בילינסון בפתח תקוה ורמב"ם בחיפה — נאבקו על כך שהמרכז יוקם אצלם.

במסיבת העיתונאים, שבה השתתפו מנהל המרכז הרפואי פרופ' יוסף ברזים, ד"ר יגאל קם, ומרכז החטיבה הכירורגית במרכז הרפואי רמב"ם פרופ' עמי ברזילי, אמר שר הבריאות כי אחד המניעים לקבלת ההחלטה לבצע את השתלות הכבד ברמב"ם נעוץ בהחלטתו להביא לפריסה רחבה של הידע הרפואי והטכנולוגי בין מרכזים רפואיים שונים בישראל, שכל אחד מהם יתמחה בנושא רפואי מקצועי ייחודי אחר.

30 השתלות בשנה

השר אמר, כי תוך חודש וחצי עד שלושה חודשים ניתן יהיה להתחיל בביצוע השתלת כבד בהדרגה, אך אם ייווצר מצב שיחייב השתלת כבד מיידית ניתן יהיה לבצע השתלת כבד ולהסתייע לצורך כך בידע רפואי הנמצא בארץ.

שר הבריאות ציין, כי להערכתו יבוצעו כ־30 השתלות כבד בשנה ברמב"ם. אך אין לטעות באשליה כי המרכז בחיפה יפתור את כל בעיות השתלת הכבד בישראל. זאת בשים לב לבעייה ההילכתית ובנוסף לכך לקשיים במציאת כבד מתאים לילדים או לחולים אחרים.

הבעיה ההלכתית

שר הבריאות התייחס לסוגייה ההילכתית אותה כינה "רגישה ועדינה" ואמר, כי יש לטפל בסוגייה זו בצורה דיסקרטית ועניינית ולא להפוך אותה לחוי כוח ציבורי ופוליטי.

לכתב עתי"ם נודע, כי הרבנים הראשיים לישראל, שהיו שותפים לעניין פתיחת המרכז להשתלות כבד, טרם הכריעו בשאלות ההילכתיות בנושא השתלת הכבד.

שר הבריאות קרא למרכז הרפואי רמב"ם בחיפה, שהיה החלוץ של השתלות הכליות בישראל, לחדש את ביצוע השתלות הכליות.

השר ציין עוד, כי ההוצאה הלאומית לנסיעות לקבלת טיפול רפואי בחו"ל, הסתכמה בשנה האחרונה שבה יצאו כ־150 חולים ב־5. 7 מיליון דולר. על פי ההערכה תהיה עלות השתלת כבד ברמב"ם 20־50 אלף דולר לעומת סכום ממוצע של 200 אלף דולר, שנדרשו החולים לשלם עבור טיפול זה בחו"ל.

הציבור נקרא לתרום איברים

השר גור אמר, כי מדינת ישראל לא תוכל להגדיל את ההוצאה הישירה לבריאות בסכום של 100 מיליון ש"ח, מבלי שהוצאה נוספת זו תכוסה, באמצעות חוק ביטוח בריאות, על ידי המבוטח. יש צורך בהטלת תשלום חודשי נוסף, שיכסה לחולה את קבלת כל הטיפולים המתוחכמים, כגון טיפול בדיאליזה, בחולות לב וסרטן והשתלת כליות וכבד.

מנהל המרכז הרפואי רמב"ם בחיפה בירך את שר הבריאות על החלטתו האמיצה וקרא לציבור להירתם ולסייע בנושא השתלות של כבד, כליות וכדומה על ידי תרומה של איברים.

פרופ' ברזילי, המרכז את החטיבה הכירורגית במרכז הרפואי רמב"ם, שבה 16 מחלקות כירורגיות שונות, אמר כי בית החולים נערך לחידוש השתלות הכליות ולקראת השתלת הכבד הראשונה עפ"י ידע שנצבר בבית חולים זה על מחלקותיו הכירורגיות השונות.

הכנות מרשימות

היערכות בית החולים לביצוע השתלת הכבד הראשונה בישראל באה לאחר הכנות מרשימות, שנעשו במרוצת השנה האחרונה לפתיחת המרכז הרפואי להשתלת כבד בראשותו של ד"ר יגאל קם, שהשתלם בביצוע השתלות אלה בבית החולים פיטסבורג שבארה"ב.

במסיבת העיתונאים נכחו כמה חולים, שעברו השתלת כבד בבתי חולים בחו"ל, וביניהם בבית החולים שבפיטסבורג בארה"ב בתקופת התמחותו של ד"ר יגאל קם.

ההחלטה אינה רק רפואית. אלא גם פוליטית כלכלית

במסגרת "מרקס 86", שבוע הרפואה הבינלאומי החמישי שיפתח בירושלים ב־8 בספטמבר, יתקיים רב שיח בנושא השתלת איברים, וידונו בבעייה זו על היבטיה בתחום הרפואה ובתחום הדתי והמוסרי, מסר אתמול ד"ר רם ישי, יו"ר ההסתדרות הרפואית בישראל, במסיבת עיתונאים. לדבריו, השתלת אברים עשויה לתת תנופה רבה למחקר הרפואי בישראל, אך ההשתלה מעוררת שאלות מצד חוגים דתיים והתלבטויות לגבי סדר הקדימויות בטיפול הרפואי. בדיון ישתתפו מנתח הלב החזה פרופ' יוסף בורמן מ"הדסה" ירושלים, המומחה להשתלת כליות פרופ' זאבי שפירא מבית החולים בילינסון, המומחה למח העצם פרופ' ש. סלבין מ"הדסה" ירושלים, וכן פרופ' אסא כשר מהחוג לפילוסופיה באוניברסיטת תל אביב והרב אברהם רבין, ראש ישיבת "אור שמח" בירושלים.

יו"ר הועדה המדעית פרופ' שמואל סיאגו הגיב על ההודעה בדבר השתלת כבד בבית החולים רמב"ם בחיפה, ואמר, כי ההחלטה זו אינה רק החלטה רפואית של מיקום יחידת ההשתלה, אלא הכרעה פוליטית כלכלית על סדר עדיפויות רפואיות לאזרח בישראל.

מושתלת כבד: רגע של אושר

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"

עליזה שמיר, מושתלת כבד שנותחה בפיטסבורג אמרה אתמול כי זהו רגע של אושר לדעת שבארץ תמצא מחלקה אשר תטפל במושתלי כבד ותעסוק בהשתלות כבד.

מושתלי הכבד בארץ נאלצים לשלוח מדי חודש בדיקות דם לבית החולים שבו נותחו. במקרה של דחיית האיבר הם זקוקים לטיפולי מומחים. לא מכבר נאלצה עליזה שמיר לעבור טיפול דומה נגד דחיית האבר ולמזלה שהה אותה עת בישראל הד"ר יגאל קם שפתר את הבעייה הנוגעת לדחיית האבר המושתל. עצם הימצאות המומחה בישראל תפתור את בעיית הנסיעה לחו"ל הן לשם ניתוח והן לשם טיפול בעקבות בעיות המתעוררות מעצם ההשתלה.

עד היום יצאו את ישראל כעשרים איש הזקוקים להשתלות כבד ורובם שבו לאחר ההשתלה ומתפקדים בישראל תוך פיקוח רפואי.

הרב גורן בירך על ההחלטה

(ע). הרב שלמה גורן, לשעבר הרב הראשי, בירך על החלטת שר הבריאות לפתוח את המרכז הארצי להשתלות כבד בבית החולים רמב"ם בחיפה.

בשיחה עם כתב עתי"ם אמר הרב שלמה גורן כי מצווה על משפחת הנפטר להסכים להוצאת כבד לצורך השתלתו והצלת חיים של אחר. הרב גורן הוסיף, כי השתלת כבד בישראל הוא צעד נוסף בשיפור רמת הבריאות בארץ, וכל שיפור ברמת הבריאות באיזה נושא שהוא מהווה חלק של פיקוח נפש של העם. פתיחת יחידה להשתלות כבד בישראל פירושה קידמה לרפואה, בריאות העם "ואני מברך על כך - כל זאת אם יקויימו התנאים ההלכתיים החייבים ללוות את השתלות הכבד".

הרב גורן אמר כי תנאי הכרחי הוא שהתורם שממנו יילקח הכבד לצורך ההשתלה ייחשב כמת לכל דבר.

אחיות בתי החולים ידונו היום באפשרות היערכות לשביתה נוספת

שר הבריאות: אין כל הצדקה לשביתה, אני מקווה שלא ייעשה צעד נמהר

מאת יהודית וינקלר
סופרת "הארץ"

אחיות בתי החולים מתכנסות היום בבית הוועד הפועל של ההסתדרות בתל אביב לדון בהיערכותן לקראת שביתה נוספת בשירותי הבריאות אם לא תחול תזוזה של ממש בדיונים המתנהלים בינהן לבין הנהלת משרד הבריאות. מהאיגוד המקצועי בהסתדרות נמסר אתמול כי יו"ר האגף חיים הברפלד הגיע להבנה עם שר הבריאות מרדכי גור ולפיה אמור השר לנקוט בעמדה תומכת ביחס לתביעת האחיות, ובכך ניתן יהיה לסלול את הדרך להמשך המשא ומתן מבלי לגרום להתדרדרות עד כדי שביתה.

האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות מותח ביקורת קשה על הממשלה בשל אי־היענותה לתביעה להגדיל את התקנים בבתי החולים מעבר ל־720, ומזכיר כי בשלבים ראשונים של המשא ומתן דובר על תוספת 1,500 תקנים. הברפלד רמז על נכונות מצד ההסתדרות לתמוך במאבק האחיות אם לא תחול התקדמות כלשהי במשא ומתן, מבלי להתחייב מפורשות לתמוך גם בעיצומים או שביתה. יצויין כי בהסכם המסגרת בשירות הציבורי הממשלתי נכלל סעיף מיוחד המאפשר המשך משא ומתן עם האחיות מעבר למה שהושג עם כל האיגודים המקצועיים האחרים, אם כי ההסתדרות התחייבה מצדה שלא לתמוך בתביעות חריגות של סקטור כלשהו. באיגוד המקצועי מציינים כי חלפו כבר ששת השבועות שהוקצבו לצורך המשא ומתן עם האחיות, ובמהלכם נערכו סיורים בבתי החולים והוצגו בפני המעסיקים הנתונים התומכים בתביעת האחיות. בהסתדרות חוששים כי אם ינקטו המעסיקים בטקטיקת מתישה, עלולות הקבוצות המיליטנטיות בקרב אחיות בתי החולים להפעיל מחדש לחץ שיביא לשביתה, וזו תהיה הפעם חריפה מקודמתה.

גור "לוקח ברצינות"

(ע). אין שום הצדקה בעולם לחידוש שביתת האחיות בתנאים של קיום מו"מ עימן, אמר אתמול שר הבריאות מרדכי גור בפגישה עם עיתונאים בחיפה.

שר הבריאות הטעים, כי עתה, לאחר חתימת הסכמי השכר בשרות הציבורי, ניתן לפתוח את המו"מ עם האחיות בסוגית השכר. בהתייחסו לסוגית התקנים של האחים והאחיות בבתי החולים, אמר השר כי במהלך המו"מ הועלתה תביעה להגדיל את תקן האחים והאחיות ב־1500 תקנים במשך 3 שנים. גם בנושא זה, אמר השר, אף כי המספרים שהועלו לצורך הגדלת התקנים אינם מקובלים על האוצר, אין מקום לשביתה.

שר הבריאות קרא, לפיכך, לאחים ולאחיות שלא לנקוט בצעד נמהר זה ואמר, כי לא יעלה על הדעת שחולים יצטרכו שוב לסבול, אם תחודש שביתת האחיות.

השר הטעים יחד עם זאת, כי הוא לוקח את איומי האחיות לחידוש השביתה "ברצינות גמורה", אך הביע תקווה שאלה לא ינקטו בצעד נמהר זה.

היכונו! להגרלת השנה!

קחו את המזל לידיים!

לנוכח ריבוי מעשי האונס החליטה ועדת השרים לחקיקה:

גם יחסי מין אלימים בין בני זוג יוגדרו כאינוס

מאת גדעון אלון
סופר "הארץ"

ועדת השרים לחקיקה החליטה לאשר הצעת חוק שמגמתה החמרת העונשים על עבירות אונס ומין. את ההצעה יזם שר המשפטים אברהם שריר לנוכח ריבוי מעשי האונס באחרונה. בנוסף להחמרה בעונשים מציע שריר להכניס מספר שינויים מהותיים בפרק החוק הפלילי הדן בעבירות מין.

להלן כמה מהחידושים המוצעים:

● הרחבת ההגדרה של עבירת האינוס כדי להכליל בה מעשים מיניים נוספים. במגמה לאסור יחסי מין אלימים בין בני זוג.

● איסור פרסום שמו של נפגע בעבירות מין, אלא אם כן הוא מביע בפני בית המשפט את הסכמתו לכך.

● איסור פרסום שמו של חשוד או נאשם בעבירת מין ללא הסכמתו בטרם הורשע.

● איסור חקירת העבר המיני של הקורבן, אלא אם כן אישר זאת בית המשפט כדי למנוע עיוות דין לנאשם.

שר המשפטים מתכוון להביא את הצעת החוק לאישור הכנסת עד התקופת הפגרה.

ראש מחלקת העלייה תובע לתת לעולים משכנתאות לדירות גדולות מ־85 מ"ר

מאת סופר "הארץ"

ראש מחלקת העלייה והקליטה בסוכנות עו"ד חיים אהרן מבקש מראש הממשלה שמעון פרס לבטל את התקנה השוללת את זכותם של עולים חדשים, למעט מדרום־אפריקה, לקבל משכנתא אם שטח הדירה שהם רוכשים עולה על 85 מ"ר. במכתב ששיגר לפרס מציין אהרן כי העולים מארצות אחרות חשים שהם מופלים לרעה. הרגשה זו יוצרת תסיסה והתמרמרות.

לדברי אהרן, מדי יום מתקבלים במשרדו מכתבים מעולים חדשים המבקשים לבטל את ההגבלה ולאפשר להם לרכוש דירה לפי דרישותיהם. אהרן מדגיש במכתבו כי בימים אלה עומדת הסוכנות, בשיתוף משרד הקליטה, לצאת במבצע מיוחד לעידוד עליה מארצות אמריקה הלטינית וצרפת, ולכן "יהיה זה נבון וחשוב מכל הבחינות לבטל כליל את ההגבלה של 85 מ"ר לדיור לעולים".

בקשה מבג"צ לחדש אישור שהמדיטציה אינה מזיקה

(ט) האגודה הבינלאומית למדיטציה בישראל עתרה לבג"צ בטענה כי מנכ"ל משרד הבריאות ביטל אישור שניתן לפני חמש שנים, הקובע כי בשיטת המדיטציה הטרנסנדנטאלית אין נזק רפואי. בית המשפט הוציא צו על תנאי המורה למנכ"ל משרד הבריאות להשיב תוך 45 יום על הטענות שהועלו בעתירה.

האגודה למדיטציה טוענת, כי ועדה שמינה בשנת 1980 שר הבריאות אליעזר שוסטק קבעה, שהשיטה אינה גורמת שום סכנה רפואית ואם כי אינה תחליף לטיפול רפואי קונבנציונלי, היא עשויה לסייע לטיפול הרפואי ע"י פתרון של בעיות הקשורות למתחים, חרדה ומצבי אי שקט.

בראשית השנה שעברה ביטל מנכ"ל משרד הבריאות את האישור שנתן בשעתו המשרד.

צע"ת נגד ראש מועצת שדרות לגבי עיון בפרוטוקולים של המועצה

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

שופט בית המשפט העליון השופט גבריאל בך הוציא שלשום צו על תנאי נגד ראש המועצה המקומית שדרות, עמיר פרץ, ובו קבע כי ראש המועצה ינמק תוך 30 יום מדוע לא יאפשר לחברי המועצה לעיין בפרוטוקולים של הנהלתה.

את הפניה לבג"ץ יזם יו"ר ועדת הביקורת של המועצה עמוס חגיה, בעקבות ידיעה שפורסמה לפני כשבועיים ב"הארץ". המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, יורם ברסלר, אמר כי ראש מועצה חייב לאפשר לחבריה לעיין במסמכים.

מישאל פורי — מיוחד ל"הארץ"

רוב הציבור תומך בהגדלת שכר האחיות בבתי החולים

רוב בציבור הישראלי תומך בהגדלת שכרן של אחיות בתי החולים — כך מסתבר ממישאל דעת הקהל הכלל־ארצי של מכון פורי, שנערך בהזמנת "הארץ".

65.3 אחוזים מכלל הנשאלים תומכים בהגדלת שכרן של אחיות בתיה"ח לעומת 21.8 אחוזים המתנגדים לכך.

עוד 6.4 אחוזים אמרו שהגדלת השכר מותנית בהתחייבות האחיות לא לשבות, בשיעור מתון של הגדלת השכר ובמתן התוספת רק לאחיות העובדות במשמרות.

לשאר 6.0 האחוזים לא היתה דעה לכאן או לכאן.

שיעור התמיכה במתן תוספת שכר לאחיות גבוה במיוחד בקרב צעירים (75.4% תומכים), בקרב ילידי הארץ (71.7% תומכים) ובקרב נשים (71.5% תומכות).

המישאל הקיף מדגם מייצג של 1200 איש ואשה, שרואיינו בראיונות אישיים בכל רחבי הארץ.

הקונסוליות יטפלו בהחזרת יורדים במקום שליחי העלייה שטיפלו בכך

מאת גדעון אלון
סופר "הארץ"

בתום מחלוקת ממושכת בין מחלקת העליה של הסוכנות לבין משרד הקליטה הוחלט כי הטיפול בהחזרת יורדים ירוכז ויתבצע ע"י הקונסוליות הישראליות בחו"ל, במקום ע"י שליחי העליה של הסוכנות עד כה.

בחוזר שנשלח באחרונה, ע"י משרד החוץ לראשי כ־60 מרכזים קונסולריים בנציגויות הישראליות בחו"ל נאמר כי במקומות בהם אין קונסוליות, ימשיכו שליחי העליה לטפל בהחזרת יורדים. לסופר "הארץ" נודע כי מרבית הקונסוליות הישראליות הגיבו בחיוב על ההחלטה להעביר לאחריותם את הטיפול בהחזרת יורדים. עם זאת ציינו ראשי הקונסוליות כי הטיפול בנושא זה יהיה כרוך בהקצאת משאבים מיוחדים, לצורך ייזום פעולות בקרב קהילית היורדים.

יועץ שר הקליטה יוסף קוציק הממונה על הטיפול בירידה, ציין כי משרד הקליטה באמת למפן מתקציבו הקצאות אלה של הקונסוליות. לדבריו יש חשיבות רבה בכך שהטיפול בהחזרת יורדים יעבור מהסוכנות לממשלה, משום שהיורדים הם אזרחי ישראל עם מספרי תעודות זהות ומספרים אישיים בצה"ל. "אינו מחרימים את היורדים," אמר קוציק, "אנחנו מעוניינים ליצור אתם קשר ולשכנע אותם לחזור ארצה."

עפ"י הערכות משרד הקליטה יחזרו השנה ארצה כ־3000 יורדים בסיוע הוועדה לתושבים חוזרים (המשותפת למשרד הקליטה והסוכנות) והקובעת את היקף ההכנות לסיוע ליורדים השבים ארצה. להערכת גורמים במשרד הקליטה יש יורדים נוספים השבים השנה ארצה. אולם מספרם אינו ידוע משום שהם לא פנו לוועדה לתושבים חוזרים בבקשת סיוע.

לתשומת לב נוסעי אל על

תנועת הנוסעים לחו"ל הנמצאת בתקופה זו בשיאה, גורמת עומס רב בנמל התעופה בן-גוריון.

חברת אל על, מציעה לנוסעיה להשתמש בשירות "טרום טיסה".

שירות "טרום טיסה" מאפשר להירשם לטיסה (לא כולל טיסות לילה), להפקיד המזוודות, לשלם מס נמל, לתאם מקום ישיבה ולקבל את כרטיס העליה למטוס ערב לפני הטיסה.

שימוש בשירות "טרום טיסה", מאפשר להגיע לנמל התעופה למחרת (ביום הטיסה), שעה וחצי בלבד לפני ההמראה, ישירות לבקורת הדרכונים.

שירות "טרום טיסה" לשירותך, בכל ערבי השבוע (למעט ימי ו' וערבי חג), כדלקמן:

- תל-אביב, מסוף אל על, ליד תחנת הרכבת ברחוב ארלוזורוב, בשעות 16.00-23.30.
- ירושלים, רחוב הלל 12, בשעות 18.45-22.30.
- חיפה, רחוב העצמאות 80, בשעות 18.30-22.00. במוצ"ש וחגים, מצאת השבת/החג.

נוסעים שאינם משתמשים בשירות "טרום טיסה", מתבקשים להגיע לנמל התעופה, לפחות שעתיים וחצי לפני מועד ההמראה.

פרטים נוספים אצל כל סוכני הנסיעות ובמשרדי אל על ברחבי הארץ.

אילן

EL AL אל על

חדשות חוץ

קיבלה רשות לצאת מבריה"מ לתרום מח עצמות לאחיה בישראל אך ללא בעלה

מוסקווה (ע"צ). איניסה פלורובה, שאחיה בישראל החולה בסרטן הדם ממתין לבואה להשתלת מח־עצמות, קיבלה כבר אשרת יציאה מברית המועצות אך אינה רוצה לצאת משם ללא בעלה, כך אמרה אתמול ידידת המשפחה לסוכנות הידיעות הצרפתית.

פלורובה, סוציולוגית בת 37, הפסיקה את שביתת הרעב שבה פתחה באמצע החודש, וקיבלה את המסמכים הרשמיים המאפשרים גם את יציאת שתי בנותיה. אך היא אינה יוצאת מכיוון שהמנהג, המתנגד ליציאת בנו, מסרב לחתום על מסמך המאשר כי בנו אינו חייב לו כספים. השלטונות דורשים את המסמך כתנאי להענקת אשרת יציאה.

תרומת מח עצמות מפלורובה חיונית לטיפול באחיה, מיכאל שירמן, המאושפז בישראל. שירמן עלה ארצה לפני שש שנים.

אתמול נמסר גם כי ד"ר יוסף אירליך, מומחה למחלות הסרטן, הממתין כבר שבע שנים לאשרת הגירה מבריה"מ עבורו ועבור משפחתו, שובת רעב מזה שבועיים במוסקווה בתקווה לקבל אשרת הגירה לישראל.

סורים רוצים להגר לגרמניה

דמשק (ע"צ). השגרירות המערב־גרמנית בדמשק הכחישה באחרונה כי גרמניה "אינה מדינת הגירה" לאחר עלייה ניכרת במספר הבקשות לאשרות כניסה שהגישו אזרחים סורים לשגרירות. פקידים בשגרירות אמרו כי בשבועות האחרונים הוגשו כמה מאות בקשות להגירה, בעיקר מצד נוצרים, שאחדים מהם אף מכרו את רכושם בתקווה להגר לגרמניה המערבית.

השגרירות הזכירה לפונים כי בגרמניה מובטלים שני מיליון אנשים וכי אזרחים זרים אינם יכולים להשיג בה רשיון עבודה. "כל אדם הנכנס למערב גרמניה חייב לצאת ממנה כאשר פג תוקפו של רשיון השהייה", אמר דובר השגרירות.

יחרימו את אולימפיאדת השחמט מתוך סולידאריות עם ישראל

לונדון (ע"צ). מגמה של החרמת אולימפיאדת השחמט, האמורה להיפתח בעוד חודשיים בדובאי שבאיחוד הנסיכויות הערביות, נסתמנה עם הודעתן של ארבע פדרציות לשחמט — של נורווגיה, שוויץ, דנמרק והולנד — שלא יהיו מיוצגות בתחרות. הפדרציות מחות בכך על סירובם של שלטונות דובאי לאפשר את כניסת הנבחרת הישראלית.

בנוסף לפדרציות, הודיעו כמה רבי־אמנים אישית על החלטתם להחרים את האולימפיאדה. בין המחרימים ויקטור קורצ'נוי משוויץ והאמריקאים לב אלבורט וג'ואל בנג'מין.

סין — ספקית הנשק הגדולה ביותר של איראן

וואשינגטון (ע"ר). פקידים אמריקאים אומרים כי בששת החודשים האחרונים העבירה סין לאיראן טילים וכלי־נשק אחרים בשווי 300 מיליון דולר לפחות, ובכך היתה לספקית הנשק הגדולה ביותר שלה. כך מסר אתמול ה"וואשינגטון פוסט".

לדברי העיתון, פקידים אמריקאים שלא זוהו אמרו כי הם חוששים שסין תספק לאיראן גם את הגרסה שלה למטוס הקרב מיג 21, וכן טנקים כבדים ומשגרי־טילים. הם חוששים שהנשק הסיני יעניק לאיראן יתרון מכריע במלחמה במפרץ וישים קץ לאיזון הקיים כיום בין היתרון האיראני בכוח־אדם מול היתרון העיראקי בנשק מתוחכם.

העיתון כותב עוד כי סין הכחישה מאז ותמיד כי היא משגרת נשק לאיראן, למרות שהשגריר האמריקאי בפקינג מחה מספר פעמים על הספקת נשק.

פקידי רשות אמריקאים לא הגיבו על הידיעה.

ערך את העמוד: אוריאל ריינגולד

השרים ביפאן הצהירו מרצונם על הונם האישי

טוקיו (ע"ר). כל שר בממשלת יפאן מחזיק הסכונות ונכסים בשווי כ־357 אלף דולר בממוצע, נכסי דלא ניידי בשווי 370 אלף דולר בממוצע, ומשתייך למועדון גולף יוקרתי. פרטים אלה נודעו אתמול לאחר שראש הממשלה נאקאסונה וחברי ממשלתו החדשה גילו מרצונם פרטים על הונם האישי.

חמישה מ־20 השרים, כולל שר האוצר, אמרו כי ברשותם מכוניות זרות יקרות שיובאו ממערב גרמניה. נאקאסונה גילה כי רכושו שווה 900 אלף דולר. חלקו הגדול בנדל"ן, ואמר כי הוא חבר בחמישה מועדוני גולף. הוא אמר עוד כי מאז ינואר גדל רכושו ב־17,500 דולר.

השר העשיר ביותר הוא שר העבודה טאקאשי הידיי, שגילה כי שווי רכושו הוא 2.38 מיליון דולר. וזוהי הערכה מתונה מכיוון שמומחים סבורים כי הוא שווה הרבה יותר.

אסטרונומים גילו שדה מגנטי חדש בשביל החלב

ואשינגטון (ע"ר). אסטרונומים גילו שדה מגנטי רב־עוצמה בשביל החלב העשוי לסייע בהבנת תהליך היווצרותם של כוכבים, כך נמסר אתמול ממכון המדע הלאומי של ארצות הברית.

בדו"ח מטעם מכון המדע כותבים שלושה אסטרונומים אמריקאים ואסטרונום צרפתי כי השדה המגנטי מרוחק מכדור הארץ בכ־2,000 שנות־אור. הוא חזק פי שתיים מכל שדה מגנטי שהתגלה עד כה באזור שביל החלב, ופי 20 עד 30 מהשדה המגנטי הממוצע במרחב הבין־כוכבי.

האסטרונום האמריקאי תומאס טרולאנד מציין בדו"ח כי שדות מגנטיים יכולים לשבש או להחיש את היווצרותם של כוכבים. לדבריו, השדה המגנטי, שעדיין לא זכה לשם, מקיף כוכב הנמצא בתהליך היווצרות. הכוכב יהיה אחד מכמה מאות מיליארדים של גרמי שמיים הנמצאים כבר בשביל החלב, הגלקסיה שאליה משתייכת גם מערכת השמש שלנו.

בריה"מ מקטינה את הסגל במשלחת האו"ם

מרכז האו"ם, ניו יורק (ע"צ). למרות מחאותיה, נקטה ברית המועצות את הצעדים הדרושים לצמצום ניכר במספר אנשי הסגל שבמשלחת הסובייטית למרכז האו"ם בניו יורק, בהתאם לדרישת ארה"ב. כך מסרו אתמול פקידים אמריקאים.

לאחר שהבריחה כי דיפלומטים סובייטים רבים עוסקים בריגול, דרשה ואשינגטון במרס כי עד אפריל 1988 יוקטן מספר הדיפלומטים הסובייטים באו"ם ל־170. בארבעה שלבים.

הצוות שבדק את אסון הבונים קבע בדו"ח שהגיש:

היו ליקויים חמורים בעניין הגשת עזרה ראשונה לנפגעים וציוד החיאה

מאת א. קרן
סופר "הארץ"

דו"ח הצוות הבודק שמינה ראש הממשלה לעניין אסון הבונים מונה שורה של מימצאים חמורים.

התברר, כי הטכוגרף (המכונה "הקופסה השחורה") שהיה מותקן בקטר בעת התאונה יצא מכלל שימוש אך לדברי בכיר רכבת ישראל י. בר־אילן הושמד על ידי אנשי הרכבת (אולם רישומיו נשמרו). בעקבות זאת הוסכם לבדוק טכוגרף אחר המותקן היום בקטר התאונה. חבר הצוות המשטרתי סגן ניצב (בגימלאות) מ. ביטמן שהביא את מימצאי הבדיקה מגרמניה העלה חשד לגבי "תום לב" שבהגשת הטכוגרף האחר כאשר נמצא בו על ידי הבודק בגרמניה גוף זר. עניין זה, לדעת הצוות הבודק, גם אם אין הוא נוגע לטכוגרף "המקורי" שהיה בקטר בעת התאונה — נתון לבדיקת רשויות החקירה והתביעה הם שצריכים לענות בו. לפיכך לא ראה הצוות הבודק מקום להיכנס לעניין זה או לקבוע עמדה לגביו.

בעת בדיקת מרחק חזית הקטר ממקום התאונה לפי נתונים שהוכנו בצילום על ידי עד ראייה, נוסע הרכבת יוני המאירי — הרכבת נמצאה במרחק של 593 מטר והיינו במפער של 42 מטר מהרישומי המומחה הגרמני. פער זה מוסבר על ידי המומחה באפשרות של חוסר כיוון של גלגל הקטר, פיזור מסויים של קו המהירות והאפשר שנסיעת הרכבת במהירות כמעט אפסית בסוף הדרך גרמה לכך. המומחה הגרמני, בכל מקום, אינו מייחס חשיבות לפער זה וניתן להתעלם ממנו כאשר אין בו כדי לשנות את המסקנות לגבי הבלימה של הרכבת.

הצוות הבודק התייחס גם לליקוי חמור בטיפול בנפגעים של תאונה רבת־נפגעים במיוחד בנושא הציוד הרפואי להגשת עזרה ראשונה ומיידית במקום התאונה, כמו ציוד החיאה וכיוצא באלה.

דובר רכבת ישראל, אילן פלקוב אמר אמש כי רכבת ישראל לא תוכל להגיב על הדו"ח כל עוד לא הגיע לידיה.

מגן דוד אדום: לא ביקשו מאיתנו נתונים

(ע). מגן דוד אדום שיגר אתמול למשרד ראש הממשלה נתונים הקשורים לאסון הרכבת בצומת הבונים. הארגון מבקש מראש הממשלה, כי יובהרו לפניו נתונים מסויימים, חלקם סותרים חלק מהעובדות שצויינו בדו"ח "ועדת קמא".

דובר מד"א, משה רייך, מציין במכתבו, כי ועדת הבדיקה הנ"ל, הסתמכה במסקנותיה על עדות רופא שהיה במקום, לדבות התרשמותו לגבי לוח הזמנים ומבלי שהועדה בדקה את הנתונים העובדתיים שנרשמו במוקדי מד"א.

שפע מן הטבע

מלון גני מוריה ים המלח

ספטמבר 86' בימים א'-ה' בשבוע

31.8–4.9 • 7.9–11.9 • 14.9–18.9 • 21.9–25.9 • 28.9–2.10

מסבירים לך פנים*... בעזרת רונית בן יוסף – "יוגה לפנים" בשיטת קתרין הורוביץ

מדברים אליך בפרחים... עם גאולה לביא – פרחים ועדיים בבצק לפי שיטה יפאנית.

ממתיקים את החיים... עם חנה שאולוב – עיצוב ממתקים ממרציפן.

מטפחים את ההופעה... עם שרה קפלן – הרצאה וייעוץ אישי בנושא תזונה נכונה.

4 לילות 5 ימים
399 ש"ח לאדם בחדר זוגי
125 ש"ח תוספת ליחיד.
3 תשלומים למשלמים באמצעות כרטיסי אשראי
ישראכרט, ויזה או דיינרס

וזה רק רבע מן השפע היותר יעניק לך הטבע...

הזמנות
מלון גני מוריה (057)84351, (057)84411
מלונות מוריה (03)217088, (03)219166

• מספר המקומות מוגבל ל־20 ההרשמות הראשונות בכל שבוע. המחירים כוללים חצי פנסיון ו־15% מע"מ.

מלונות מוריה – חופשה של טעם ליותר מפעם

לבחירתכם גם סוף שבוע
(ימים ה'-א') במחירי מבצע

מה בחבילה: ערבי דיסקו, ריקודי שנות ה־60, ערבי שירה בציבור, ביקור בחוות היענים, סיור במוזיאון בית גורדון או במוזיאון הפרה־היסטורי, טיול כנרת באוטובוס ממוזג או בספינה, כניסה למעיינות בחמת גדר, כניסה לחוף צמח, ריקודי עם ועמים, סיור בקיבוץ האון.

כפר הנופש חניון האון
067-57555/6

הארחה בקיבוצים בן יהודה 90, 03-246161.

רק 160 ש"ח ל־4 לילות

חצי פנסיון

באמצע השבוע, א'-ה', לאדם בחדר מתנ. המחיר כולל מע"מ
המבצע 1.9.86־15.11. אינו תקף בימי החגים

صكنا من الاجل

יובל ה־50

רשות השידור

سلطة الإذاعة

Office de Radiodiffusion-Télévision Israélienne

"הלוֹ הלוֹ ירושלים מדברת". אלו היו המלים הראשונות שפתחו ב־30 במארס 1936 את השידור העברי בתחנת "קול ירושלים" של "שירות השידור של פלשתינה א"י". מלים אלו שבקעו ממקלטי הרדיו בארץ ישראל הציאו המונים מריעים לחוצות העיים. "שירות השידור של פלשתינה א"י" (פי.בי.אס) הוקם על־ידי שלטונות המאנדאט הבריטי, בין השאר, כדי לבטל השפעת שידורי התעמולה של הנאצים, לשמש מכשיר להרגעת הרוחות בתקופות של אי־שקט ולמנוע את הקמתן של תחנות רדיו ביוזמת היישוב העברי. (כבר 4 שנים לפני כן, ב־1932, הקים המהנדס מנדל אברמוביץ, לימים מנחם אביב, תחנת שידור שפעלה במסגרת יריד המזרח בתל־אביב). השידורים העבריים של "קול ירושלים" ובמיוחד מהדורות החדשות נמצאו תחת צנזורה בריטית קפדנית. מצב זה הוליד שורת תחבולות שמטרתן העברת מידע עדכני לציבור. השדרנים העבריים קראו את הקטעים בהטעמה מיוחדת או ניגנו תקליטים בעלי משמעות חבויה, שאת רמזיה יכלו להבין המאזינים היהודים בלבד (כך למשל הושמעה ה"מולדאבה" של סמטאנה, שלחנה מזכיר את "התקווה"). במקביל לשידור הרשמי של "השעה העברית" נערכו שידורים באנגלית ובערבית. מאוחר יותר החלו לפעול תחנות רדיו ששידרו במחתרת.

ב־14 במאי 1948, עם הכרזת המדינה, שינה "קול ירושלים" את שמו ל"קול ישראל" והיה לתחנתה הרשמית של המדינה.

שידורים במחתרת

השידורים המחתרתיים נועדו לתת ביטוי למאבק היהודי הלאומי ולספק מידע ליישוב על פעולות המרד ומדיניות הבריטים תוך עקיפת הצנזורה. תחנות שידור מחתרתיות פעלו מתוך בתים פרטיים, מחדרי שירותים ואפילו מתוך כלי־רכב נעים. התחנה כולה הסתתרה במשדר קטן שהוסתר בתוך מזוודה. לכל תחנה היה אות מזהה משלה. כל שידור נפתח בשריקת האות הקריאה של התחנה. בכל שידור נכחו קריין, טכנאי שידור ושרקן שהיה גם שומר. מקלטי הרדיו המעטים מוקמו ליד החלונות הפתוחים כדי להרחיב את מעגל המאזינים לשידורים אלה. התחנה הראשונה, פרי יוזמתו של יאיר שטרן הופעלה ב־9 במארס 1939. היתה זו תחנת השידור של האצ"ל, "קול ציון הלוחמת", שקרייניתה הראשונה היתה אסתר רזיאל־נאור. שידוריה נמשכו עד לפרישת לח"י (קבוצת שטרן) מאצ"ל בספטמבר 1939, שהקימה תחנת שידור משל עצמה: "קול המחתרת העברית". קרייניתה הראשונה היתה גאולה כהן. "קול ישראל", תחנתה של ההגנה, החל לשדר ב־13 במארס 1940 ופתח בדברי ברל כצנלסון שנקראו על־ידי אהובה מלכין: "יבוא 'קול ישראל' ויגביר אמונה... רוצים אנו לגלות מה שהצנזורה מעלימה מאתנו".

השידורים במחתרת נמשכו כ־3 חודשים בלבד. ב־11 ביוני 1939 הופסקו השידורים כאות תמיכה בבריטים במאבקם נגד גרמניה הנאצית. אך משהתברר כי הבריטים נוקטים מדיניות עוינת כלפי היישוב היהודי, חודשו השידורים המחתרתיים מאוקטובר 1945 ועד 14 במאי 1948, היום שבו שודרה ההכרזה על הקמת מדינת ישראל.

"קול ירושלים"

ב־24 ביוני 1939 הועברו האולפנים לרחוב מליסאנדרה (הלני המלכה) שם נמצאים אולפני השידור של "קול ישראל" עד היום.

עם החלטת עצרת האו"ם על הקמת המדינה גברה המתיחות בין העובדים הבריטים, היהודים והערבים. "קול ירושלים" נדד למרתף "בית ההלוואות", משם הועברו השידורים לא פעם תחת מטר פגזים.

ביה' באייר תש"ח, הי14 במאי 1948, ביום שבו שודרה ההכרזה על הקמת המדינה מתחנה בתל־אביב, הודיעה הקריינית ריסה פרסיץ על פירוק תחנת "קול ירושלים" והקמתו של "קול ישראל", שירות השידור הרשמי של המדינה החדשה.

הרעיון להקים תחנת שידור היה של הנציב העליון סר ארתור ווקופ. בנימוקיו טען ווקופ כי השידורים נחוצים ביותר:

★ כדי ללמד את בני הכפרים את הלכות החקלאות המודרנית. התכנית נקראה Rural Broadcasts (שידורים כפריים).

★ לשמש אמצעי עזר להרגעת הרוחות בתקופות של אי־שקט בארץ, כשכל אמצעי התקשורת האחרים משותקים.

★ שידורי רדיו יוכלו להוות משקל נגד לשידורי הסתה ותעמולה של מדינות אחרות (כמו שידורי התעמולה הקומוניסטית מברית־המועצות ומאיטליה הפאשיסטית).

★ השידורים יוכלו לתרום גם בעיתות שלום להקלאות, לחינוך ולבריאות.

★ הסיבה האחרונה שציין סר ארתור ווקופ היתה הפחד כי יחל לפעול בארץ משדר יהודי פרטי שלא יהיה נתון לפיקוח השלטונות.

עם הקמת תחנת הרדיו בארץ־ישראל מתחיל סיפורה של השעה העברית ב"קול ירושלים", שהיא ראשיתו של "קול ישראל" היום.

התחנה "פי.בי.סי" הופעלה בגל 449.1 מ'. משדר בעוצמה של 20 קילוואט הוקם במעלה הדרך באכה רמאללה. הוא שלח את גלי הקול של הקריינית האנגליה־יהודיה־דת רובינסון, הראשונה שקראה למיקרופון: "ד'יס אין ג'רוזלם קולינג". בעברית נשמעה הקריאה: "האלה האלה ירושלים מדברת". כך קרה הפלא, וקולו של שדר עברי בקע מן המקלט והגיע לאוזניים רבות ביישוב. העם יצא לחוצות והריע בהתרגשות.

לרגל פתיחת השידורים ב"קול־ירושלים" כתב המשורר אביגדור המאירי:

"האזינו עמים ברחבי
כל תבל,
ושמע ישראל בתפוצות
הגולה,
הקשיבו — רגע עצרת,
פה עיר אלהים קוראת מתוך
הערפל,
פה עיר מקדש מלך תתן
קולה:
פה — ירושלים מדברת"

הרדיו לא היה רק מכשיר תקשורת חדשני ודבר־עוצמה. בימי משבר היתה המלה העברית המשודרת מקור לא אכזב לתעצומות נפש, וקרן אור של תקווה וקוממיות. אלה האותות — אותות הרדיו וסימני המאורעות על הקיר, ואלה המופתים — מופתי התקופות המתוארות בשיר, ומופתי השידור עצמו, והאנשים שמאחורי המיקרופון: עורכים, קריינים, טכנאים, כתבים, משתתפים ואמנים — כולם שדרי הרדיו העברי המשודר תחת שלטון זר, במחתרת ולאחר היום ברדיו הממלכתי.

תחנת פי.בי.סי. שידרה בשלוש שפות מחמש אחה"צ עד עשר וחצי בערב. שעה באנגלית, שעה בעברית, אחר־כך שעה של מוסיקה מערבית ושעתיים בערבית. בשעה העברית, שבראשה עמד אליעזר לובראני, אבי השודרים והשידורים העבריים, הושמעה מוסיקה, תכניות לנוער, דת, וכמובן חדשות שתורגמו תמיד מחדשות השפה האנגלית. הצנזורה הקפדנית, שחלה על השידורים בעברית, בעיקר על החדשות, הולידה פתרונות אחרים להעברת מידע נכון לציבור. השדרנים העברים קראו את הקטעים בהנגנות מיוחדות, או ניגנו תקליטים רבי משמעות. היישוב הבין את מה ששלטון המאנדאט לא אפשר להבין. כך הצליח "קול ירושלים" למלא משימה לאומית חשובה למרות הקשיים.

ב־24 ביוני 1939 הועברו אולפני שירות השידור ממלון "פלאזה" לרחוב מליסאנדרה. שם הוכשר בית שידור חדש, הבית שלימים יהפוך לבית "קול ישראל". רוב שנות השידור היו שקטים, אף שיחסים מתוחים, בין העובדים הבריטים, היהודים והערבים. המתיחות בבית השידור גברה עם התקרב מועד החלטת עצרת האו"ם על הקמת מדינה יהודית. משהודיעו היחסים עם הקמת המדינה, עבר "קול ירושלים" העברי למרתף ב"בית ההלוואות", משם שידר לא פעם אחת תחת מטר של פגזים. לא רק בירושלים הוכשרה הקרקע להמשך השידור מתוקן, אלא גם בת"א. בתחילת מאי 1948 הופעל משדר חדש מת"א וממנו הועבר ב־14 במאי טקס הכרזת המדינה. יום לאחר מכן הכריזה קריינית "קול ירושלים" ריסה פרסיץ על הקמת "קול ישראל", תחנת השידור הרשמית של מדינת ישראל.

ברכות
ליובל
קול
ישראל

בית התקליט
תקליטי ויד בע"מ
מאחלים
לכל אנשי רשת ג'
הדואגים לדחיפת החברות העצמאיות
האירופאיות בישראל ומקדמים
אותן ברציפות ובעבודה משותפת
המשך פעולות ענפה עם
בית התקליט
פינסקר 41 ת"א

עיריית חיפה
לרשות השידור
במלאת יובל שנים
שאו ברכת הצלחה בהמשך הדרך.
אריה גוראל
ראש העיר
חיפה

ל"קול־ישראל"
לרגל חג היובל
שאו ברכת ישר כוח לעתיד פורח
מועצת פועלי תל־אביב–יפו

לרשות השידור
ברכות חמות
במלאת 50 שנה
קולינור בע"מ
אולפני הקלטה
טל' 03–260132

לרשות השידור
ברכות
מישראפון,
תעשיית תקליטים וקלטות בע"מ
ארנה (בשם איציק)

לרשות השידור
צרור ברכות
לחגכם
יבמ IBM
לרגו Largo
לרגו-הראל בע"מ
רח' ינאי 6, ירושלים 94181 טל. 247042
אולם תצוגה: רח' ינאי 3 טל. 247041

לרשות השידור
במלאות יובל ה־50 לקול־ישראל
שאו ברכה חמה ואיחולינו להמשך הדרך.
התקליט חיפה
מפיקים בילעדיים של הגבעתרון
שירי ארץ ישראל היפה
מוצרי איכות, מוסיקה לתיירות
המתנה הטובה ביותר

לרשות השידור
ברכות ביום חגכם
קרבין
רח' זיו 18 ירושלים

לרשות השידור
ביובל ה 50
ברכות נאמנות
אירייך דושינסקי גואל
סוכנות לביטוח
רחוב בן יהודה 1 ירושלים
טלפון: 02/221106/7

ל"קול־ישראל"
ברכות ביום חגכם
מבית נעמת

לרשות השידור
ברכותינו ליובלכם
חברה עצמאית לסחר חוץ
נציגי AMPEX בישראל
רח' משכית בית מרכוס
איזור התעשיה הרצליה טל' 052–556356

לרשות השידור
מיטב האיחולים
יצחק י. גליק בע"מ
בית מסחר לנייר
נוסד 1928
החבצלת 6 ירושלים

ל"קול ישראל"
לרגל חג היובל
שאו ברכה חמה
להמשך שגשוג
ולשיתוף פעולה פורה
הסינפונייטה הישראלית
באר־שבע

ברכות
לקול ישראל
והמשך שיתוף פעולה פורה
מאחלת
פונוקול Phonokol
חברת התקליטים
נציגי חברת פוליגרם (פולידור, פונגרם) בישראל
להשיג בחנויות התקליטים מבחר עשיר יבוא קלסי
קומפקט דיסק (תקליטי ליזר) תקליטים וקלטות
מתוצרת: דויטשה גרמפון, פיליפס ודקה
DECCA PHILIPS Deutsche Grammophon

מלונות סונסטה ישראל
מלון סונסטה ירושלים
מלון אויה סונסטה אילת
מברכים את
רשות השידור
במלאות יובל
50 שנה לקול ישראל

ל"קול־ישראל"
על כל מה ששמענו
ועל מה שעוד נשמע
תודה וברכה
מפלגת העבודה
הישראלית

לקול ישראל
על רבבות שעות שידור
של מוסיקה מתקליטינו
אנו מתברכים ומברכים
בהמשך שיתוף פעולה
RCA; MOTOWN; ERATO; PABLO; VANGUARD; FANTASY; MAGNET
איסטרוניקס
תקליטי איכות

ל"קול ישראל"
לרגל יובל 50 שנה
שאו ברכה
אלגרו מרכז התקליטים הגדול בישראל.
באלגרו מבחר תקליטים,
מוסיקה קלאסית, ג'ז, פופ, גל חדש
תקליטי לייזר (קומפקט־דיסק) ועוד
אלגרו רחוב שנקין 10 ת"א

אילן —
איגוד ישראלי לילדים נפגעים
מברך את
"קול־ישראל"
לרגל יובל ה־50
ומודה ל"קול־ישראל" על הסיוע,
רב השנים, בהגברת מודעות הציבור
לבעיות הילד והמבוגר הנכה בישראל.

ל "קול ישראל"
בחג היובל
שאו ברכה חמה
לעתיד פורח
ולהמשך שיתוף פעולה
התזמורת
הפילהרמונית
הישראלית

ברכת אגד
שלוחה מכל רחבי ישראל
ל"קול ישראל"
בחג היובל

חדשות המשק

לקראת דיון בוועדת הכספים היום:

הקבלנים: אין לאשר סיוע לסולל בונה מאחר שהקבלנות הפרטית טרם זכתה לסיוע

ידרשו מיצחק שמיר שנציגויות משרד החוץ ישתפו פעולה עם נציגי הקבלנים באיתור עבודות בניה בעולם

מאת אריה לביא
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

ראשי מרכז הקבלנים פנו אתמול לחברי ועדת הכספים של הכנסת בתביעה לא לאשר את הסיוע לסולל בונה מאחר שהקבלנות הפרטית טרם זכתה לכל סיוע, למרות ההבטחות הרבות בעניין זה. פניית מרכז הקבלנים לחברי ועדת הכספים הינה לקראת דיון שתקיים היום ועדת הכספים בעניין הסיוע לסולל בונה.

הקבלנים אומרים כי הם טרם קיבלו פרוטה, למרות החלטות הממשלה וועדת הכספים של הכנסת. יצויין שלקבלנים הובטח סיוע ראשוני של 15 מיליון שקלים כבר לפני שבועות רבים.

לטענת הקבלנים הסיכום עם סולל בונה, המובא לאישור חברי ועדת הכספים, מצביע על תנאים מועדפים לחברה זו על פני ההסדר עם הקבלנות הפרטית. סולל בונה מהווה, לטענת מרכז הקבלנים, רק 15 אחוז מענף הבניה. בשל כך דורשים הקבלנים שהסיוע הכספי יאושר לכל ענף הבניה והתנאים יהיו זהים לכל הקבלנים.

נשיא מרכז הקבלנים, דוד שפורן, פנה אתמול לשר האוצר משה נסים ולשר הבינוי והשיכון דוד לוי, בקריאה להתערב באופן דחוף להעברת הסיוע לענף. שפורן מזכיר שכבר ב-30 במארס השנה אישרה הממשלה את הסיוע לענף הבניה, אך עד עתה לא התקבל כל סיוע.

מחר ידרשו הקבלנים מממ"ר ראש הממשלה ושר החוץ, יצחק שמיר, שנציגויות משרד החוץ בכל העולם ישתפו פעולה עם נציגי הקבלנים באיתור עבודות בניה בעולם. את הבקשה יציג נשיא מרכז הקבלנים בעת ששמיר יופיע בפני חברי מועדון הקבלן.

יעקבי: אין להניח שוועדת השרים לסיווג איזורי הפיתוח תגיע לסיכום

לדעתו יש להשוות בכמה תחומים את תנאי הסיוע הניתנים בערי ואיזורי הפיתוח לאלה שביהודה ושומרון

מאת צבי זרחיה

שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי אמר שאין להניח כי ועדת השרים לעניין סיווג מחדש של איזורי הפיתוח, שהוקמה בראשית השבוע על ידי הממשלה והמשותפת למערך ולליכוד, תגיע למסקנות משותפות.

יעקבי סבור, כי השיקול המרכזי בהחלטה איזה ישובים יוצאו ממעמד זה ואיזה יוכנסו לזה של ערי הפיתוח צריך להיות המרחק ממרכז הארץ. זאת, בעוד שרים אחרים מבקשים להעניק עדיפות לא פחותה לישובים המבוססים, כרמיאל, במרחק חמש דקות מכפר סבא.

ועדה בין־משרדית

על פי הצעה שהגיש לממשלה תוקם ועדה בין־משרדית שבה ישתתפו נציגי משרדי הכלכלה, החקלאות, השיכון, התעשיה, וכן מינהל מקרקעי ישראל. כן מוצע לשתף בוועדה שני נציגים של ערי הפיתוח שימולצו על ידי מרכז השלטון המקומי. על הוועדה להגיש לממשלה המלצות ליישום הצעות הסיווג של איזורי וערי הפיתוח וכן לקבוע את גובה ההטבות והסיוע שיינתנו לכל קבוצה על פי הסיווג המוצע.

שר הכלכלה סבור שיש להשוות את תנאי הסיוע הניתנים בערי ואיזורי הפיתוח לתנאים הניתנים ביהודה ושומרון בתחומים הבאים: סיוע לדיור למשפחות חסרות דיור ובעלות דיור, הנחות ותנאי התשלום על מחירי הקרקע לתוכניות "בנה ביתך" ושטחי מסחר, וכן תמיכות הניתנות לפיתוח פיסי.

הצעת הסיווג של יעקבי מבוססת על שני עקרונות: ניתוח מתמטי סטטיסטי המצביע על בעייתיות בתחומי הכלכלה, שיכון וחינוך והימצאות הישוב במרחק ממרכז הארץ.

עליה בניצול תקציבי המחקר של מש' התעשיה

מאת צבי זרחיה
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

במחצית הראשונה של '86 חלה עליה של למעלה מ-50 אחוזים בניצול תקציבי המחקר והפיתוח המוענקים על ידי משרד התעשיה, לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

בחודשים ינואר־יוני '86 אושרו ע"י המדען הראשי במשרד התעשיה והמסחר 225 פרויקטים של מחקר ופיתוח בסכום כולל של 27 מיליון דולר.

הפרויקטים שאושרו הם בתחומי האלקטרוניקה, התקשורת, האלקטרואופטיקה, ביוטכנולוגיה, מכוניות, כימיה ועוד.

יגאל ארליך, המדען הראשי של משרד התעשיה והמסחר, מסר אתמול כי המגמה החיובית של פעילות המחקר והפיתוח חשובה, לאור הקשיים שבהם נתקלים מפעלים שונים בתקופה האחרונה. עוד ציין כי הפעילות של המחקר והפיתוח תשפיע רבות בכל הקשור לצמיחה העתידית של המשק הישראלי.

ציון וכלל עשויות להקים חברה לריכוז פעילותן הביטוחית

אם התוכנית תמומש — תחזיק החברה החדשה ביותר מרבע מעסקי הביטוח של ישראל

מאת אריה לביא

חברות "ציון" ו"כלל" בודקות אפשרות לרכז את הפעילות הביטוחית שלהן בחברת החזקות משותפת, שתחזיק בחברות הביטוח של שתי הקבוצות: "ציון" ו"יהודה" מצד אחד ו"כלל ביטוח", "אררט" מצד שני, תוך שמירה על הפעילויות העצמאיות של כל אחת מהן. אם התוכנית תצא לפועל תחזיק החברה החדשה ביותר מרבע מעסקי הביטוח בישראל.

הרעיון של חברת החזקות נמצא לאחר שהתברר שאין אפשרות למזג בין קבוצת הביטוח של כלל לבין קבוצת ציון, כפי שתוכנן תחילה, משיקולי מס. החוק שלו מצפים בענף הביטוח שיאפשר מיזוג בין חברות ביטוח בלא חובת תשלום מס, בדומה לחוקי המיזוג לגבי חברות תעשיה, טרם נחקק.

תפוסה מלאה של נופשים בנהריה

(ע). נהריה מוצפת נופשים והתפוסה בבתי המלון בה מגיעה לכ-90 אחוז. המלונאים בעיר אינם זוכרים כבר שנים, נהירה כה גדולה של ישראלים שבאו לנפוש במקום. בכמה בתי מלון בעיר ישנן כבר הזמנות לחגים ובחלק מהם תהיה עד אז תפוסה מלאה.

בחודש ספטמבר עומדים המלונאים בעיר לצאת במבצע מיוחד לעידוד התיירות בנהריה, במטרה להאריך את העונה לפחות עד לאחר החגים, בחודש אוקטובר. בינתיים הומים שדרות הגעתון, בתי הקפה והמסעדות בעיר מאדם וקשה להשיג מקום.

העיריה, מצדה, מקיימת אירועי רחוב ומופעים לרווחת הנופשים. מופעים אלה כוללים קוסמים, להקות זמר, תזמורות וירידי אמנויות, הנערך אחת לשבוע ברחובות העיר.

שר הכלכלה: שולץ לא גילה אמריקה — הרעיונות שהציע נדונו והוצעו על ידי בעבר

"היה צורך לקיים דיונים ברפורמות בטרם קבלת איגרתו"

מאת צבי זרחיה
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

מזכיר המדינה האמריקאי ג'ורג' שולץ לא גילה את אמריקה. אותן מחשבות המופיעות באיגרתו האחרונה לראש הממשלה, מופיעים במסמכים שהוגשו על ידי לממשלה, הכוללים ביצוע רפורמות בשוק ההון, במערכת המס, מכירת חברות ממשלתיות וריסון המדינה — אמר אתמול שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי בהופיעו לפני המועדון הכלכלי בירושלים. יעקבי הוסיף כי לא היתה כל סיבה לחכות עד לקבלת איגרתו של שולץ כדי לקיים דיונים בהפעלת הרפורמות הללו, כדי ליצור תנאים להשגת היעדים הכלכליים במשק.

לדברי יעקבי, "שולץ הוא ידיד גדול של ישראל, כלכלן חשוב ובר־סמכא. אין עוררין שבלא סיוע החירום שהעניקה ארצות הברית לישראל, היה קשה לישראל לקחת סיכון ולבצע תוכנית כלכלית נועזת. קשה לומר שישראל הצליחה לשפר באופן דראמטי בכוחות עצמה את יתרותיה במטבע חוץ".

להערכתו ישראל יכולה להגיע בתוך 2–3 שנים לעצמאות כלכלית. "זאת, אם ננהל מדיניות כלכלית שפויה, לא פזרנית, לא פופוליסטית, אלא מאוזנת. יש לפעול באופן נמרץ והדוק למיצוי הפוטנציאל לצמיחה, לגייס משאבים, לבצע רפורמות חיוניות ולבצע שינוי כיווני של המשק".

קטרים חדשים — להובלת מחצבים

מאת א. קרן
כתב "הארץ"

שני קטרים חדשים, שיעלו את כושר ההובלה של רכבת ישראל ב-800 אלף טון לשנה, הגיעו אתמול לנמל חיפה ויוכנסו לשירות בקרוב. מנכ"ל רכבת ישראל, אליהו בריק, מסר כי הקטרים, המצוידים בדיזל עם תמסורת חשמלית, ישמשו בעיקר להובלת מחצבים לייצוא. לרכבת ישראל כיום 40 קטרים, בהם קטרים קטנים וישנים, שכושר ההובלה שלהם מגיע ל-6 מיליון טון לשנה.

מלונאים מזהירים מערעור הענף בשל הירידה החריפה ברווחיות

מאת זהר בלומנקרנץ
כתב "הארץ" לענייני תיירות

התאחדות המלונות מזהירה מערעור מצבם של בתי המלון, בשל הירידה החריפה ברווחיות. ארגון הגג של בתי המלון פנה לממשלה בתביעה להטיל את תגמולי ביטוח השער לכל דולר יוצא במלונות, להמשיך בהקטנת נטל הוצאות העבודה ולהעמיד לרשות המלונות קרנות, שיאפשרו פעילות כלכלית אופטימלית עד לשיפור המצב.

לדברי מנכ"ל התאחדות המלונות, משה עמיר, גם היום אחוז הרווח מהפדיון לפני ניכוי פחת והוצאות מימון, בין 18 ל-30 אחוז, בהתאם לרמת המלון, אחרי רשימת ניהול. הרווחיות נפגעה עקב הירידה בתיירות מחו"ל והירידה בתפוסה.

מחירי הלינה במלונות בארץ צמודים לדולר האמריקאי, בעוד הוצאות המלונות מתייקרות לפי התייקרות של כל אחד מרכיבי עלויות התיפעול בארץ, לרבות התייקרות שכר העבודה. ירידת הדולר ביחס למטבעות האירופיים והמדיניות הפיסקלית של הממשלה בשנה האחרונה, גרמה, לדבריו, לפיחות מתון של השקל ביחס לדולר, שהיה נמוך במידה ניכרת מהתייקרות הוצאות המלונות. "מאז חודש יוני '85 ועד יוני '86 חל פיחות של 31 אחוז בשער השקל לעומת הדולר, בעוד הוצאות המלונות התייקרו בתקופה זו ב-57 אחוז ומדד המחירים לצרכן עלה ב-58 אחוז".

יום א' — מועד אחרון להגשת דו"ח מס שנתי של מנהלי ספרים בשיטה חד צדדית ולמנהלי חברות

מאת צבי זרחיה

יום א' הבא הוא המועד האחרון להגשת הדו"ח השנתי לשנת המס '85 לשכירים, לעצמאים המנהלים ספרים בשיטה חד צדדית ולמנהלי חברות. נציב מס ההכנסה יאיר רבינוביץ אמר כי השנה לא תינתן ארכה בהגשת הדו"חות, והמאחרים יחוייבו בקנס של 3 אחוזים עבור כל חודש איחור.

כדי לעמוד בעומס ההגשות הצפוי בימים הקרובים הוחלט כי משרדי מס ההכנסה יהיו פתוחים ביום א' הבא החל ב-8:30 ועד 19:00.

רבינוביץ הוסיף כי שלטונות המס כבר האריכו השנה את מועד הגשת הדו"ח ואת כחלק משיטה חדשה שבה ניתנו ארכות באופן קולקטיבי לשכירים או חברות יותר.

השנה נמשך הגידול בייצוא לבריטניה

(עש"ת למ"מ). בריטניה ממשיכה להיות שוק הייצוא הגדול ביותר של ישראל באירופה. הגידול בייצוא ליעד זה ממשיך גם בשנה הנוכחית. בשליש הראשון של השנה (1986) הסתכם הייצוא לבריטניה ב-102 מיליון ליש"ט לעומת 90 מיליון ליש"ט בתקופה המקבילה אשתקד.

• כך אמר הנספח המסחרי של ישראל בבריטניה, גיל שני, המסר בהודעה לעיתונות.

אשתקד הסתכם הייצוא לבריטניה בלמעלה מ-400 מיליון ליש"ט (כ-600 מיליון דולר). בה בשעה הסתכם היבוא מבריטניה לישראל ב-434 מיליון ליש"ט. הנספח המסחרי של ישראל בבריטניה הסביר כי למעלה מרבע מכלל היבוא מבריטניה זו לישראל הוא של חומרי גלם לתעשיית היהלומים.

35 כנסים מדעיים — בשבוע הרפואה הבינ"ל "מדקס 86"

מאת מיכאל גרטי
כתב "הארץ"

35 כנסים מדעיים בהשתתפות יותר מ-8,000 רופאים ייתקיימו בשבוע השני של ספטמבר במסגרת שבוע הרפואה הבינלאומי ה-5 "מדקס 86".

האירוע יכלול כנסים מקצועיים של כל האגודות הרפואיות והמחלקות המקומיות. לדברי ד"ר רם ישי יאפשר לרופאים מהארץ ולאורחים מחו"ל לבחון את העשיה, הן בתחומי רפואה שבהם הם מתמחים והן בתחומים אחרים שיש להם נגיעה לתחום התמחותם.

בשבוע הרפואה יתקיים רב שיח בנושאי השתלות איברים שבו ייבחנו לצד הכינוסים הרפואיים גם הכינוסים הסיעודיים והדנים של השתלות. כן יידונו אסון צ'רנוביל והיערכות משרד הבריאות למלחמה בתסמונת איידס.

לצד ההרצאות והדיונים תתקיים בעת הכינוס בבנייני האומה בירושלים תערוכה של תרופות, ציוד רפואי ומיכשור שבה יוצגו חידושים של התעשייה הישראלית במיכשור רפואי כגון אינקובטור חדיש לטיפול בפגים ומערכת לאיתור דגימות דם לבדיקה באמצעות ואקום.

ממצאי מחקר במוסד לביטוח לאומי:

אין בהעלאת שכר המינימום כדי להעלות השכר באופן ניכר

מאת ערנה אירדור

הטיעון כי העלאת שכר המינימום תביא להעלאה של עשרות אחוזים בשכר אינו מציאותי — כך מתברר ממצאי מחקר שערך האגף לתכנון עבודה במוסד לביטוח לאומי. העלאת שכר המינימום מ-32% ל-50% מהשכר הממוצע במשק, כפי שנדרש בהצעת החוק של ח"כ רן כהן (רצ) תביא במקרה הקיצוני להגדלת עלות עבודה של כלל השכירים במשק בשיעור פחות מ-10%.

אם תתקבל הצעתו של שר העבודה והרווחה משה קצב להעלות את שכר המינימום ל-45% מהשכר הממוצע במשק, שיעור הגדלת עלות העבודה תהיה פחותה יותר.

לדעת סמנכ"ל האגף למחקר ותכנון במוסד לביטוח לאומי, יוסי תמיר, ההתנגדות להצעת החוק מבוססת בהשפעה הצפויה של הגנת החוק על עלויות כלל השכר. עליה ברמת שכר המינימום עשויה לעורר דרישה של בעלי המשכורות הגבוהות לתוספת שכר של עשרות אחוזים, כדי לשמור על הפער הקיים ברמות השכר.

עוד מלמדים נתוני המחקר כי למרות קיומו של ההסדר להבטחת הכנסת מינימום לעובדים, 50 אלף עובדים מקבלים בפועל הכנסה נמוכה ממנה.

רבין: יש לשפר תנאי השירות של אנשי צבא הקבע

(עש"ת). הטבת תנאי השירות לאנשי צבא הקבע חייבת כיום לתפוס מקום גבוה בסולם העדיפויות של מערכת הבטחון. כך אמר אתמול שר הבטחון יצחק רבין במהלך ביקור שערך במתקני רשת השיווק "שקל".

רבין אמר שמערכת הבטחון חייבת להיות ערה לנסיבות המשתנות במדינה בתחום החברתי והכלכלי, ולשנות בהתאם לכך את הרגשים. יש לחזק את צבא הקבע ולהיטיב את תנאי השירות של אנשיו בכל הדרגים, במסגרת המגבלות האובייקטיביות של תקציב המדינה.

את ההודעה מסר דובר רשת "שקל".

עורך את המדור: חיים בל

נשים

ניצחון לבלגיה בהארכה 65–62

מאת יוסף חכם
כתב "ספורט הארץ"

נבחרת הנשים של בלגיה בכדורסל ניצחה אמש, לאחר הארכה, את נבחרת ישראל 65–62 במישחק רעים שהיה באולם אוסישקין בתל־אביב. בתום המועד החוקי היתה התוצאה 52–52. במחצית הוליכו הבלגיות בהפרש גדול, 35–19.

במחצית השנייה אף הגדילו את יתרונן ל-41–22 (דקה 26). התאוששות של הישראליות, בראשות ענת דרייגור, הביאה לשוויון 52–52, 46 שניות לסיום. בהארכה אף הובילה ישראל 62–60 מסל של אורלי גרוסמן, אך הבלגיות עלו בסיום.

לישראל קלעה: דרייגור 23, רון 14 (4 סלים של שלוש נק'), ליטנמי־האלף 11, גרוסמן 10, גורן 2, אלונבסקי 2. לבלגיה הירבו לקלוע: ואן דה 19, סרקאס 12.

שפטו ברוך ולינגר ויצחק רמות. 200 צופים באולם אוסישקין בתל־אביב.

הערב יהיה מיפגש נוסף בין שתי הנבחרות בהיכל הספורט בחולון (20.30). במישחק מוקדם יתמודדו קבוצות הגברים של הפועל חולון וביתר תל־אביב.

אליצור נתניה רק 89–88 על הפועל חיפה

מאת כתב "ספורט הארץ" בחיפה

קבוצת הכדורסל של הפועל חיפה הציגה אמש יכולת מצויינת בכדורסל ולמרות שהוליכה כבר בהפרש של 23 נקודות בדקה ה-25, נוצחה בסיום 89–88. בשורות החיפאים בלטו יוסטן ורלול ובאליצור סימס וג'וליוס חיין שבכלל אינו משחק בקבוצה.

מאמן חיין הוצב בחמישיה הפותחת, בעלב דני ברכה שבתמשך סירב לשחק עד שלא יסכמו עמו תנאיו לעונה הקרובה.

לחיפה הירבו לקלוע: יוסטן 27, ורלול 28. לנתניה הירבו לקלוע: סימס 18, חיין 14.

השחקן קית בנט פנה לבית המשפט העליון

(ע). קית בנט, כדורסלן הפועל רמת גן, הגיש ערעור לבית המשפט העליון, לאחר שלא אושר לו לעבור מקבוצה לקבוצה. בנט טען, כי הוא מעוניין לעבור לשחק בקבוצת אליצור גחה דוד רמלה, אך קבוצתו ואיגוד הכדורסל מונעים זאת ממנו ואינם מוסרים לו את תעודת השחקן.

השחקן פנה לבית המשפט המחוזי בת"א, אך לאחר שזה קבע, כי אינו יכול להתערב, פנה בערעור לבית המשפט העליון. "לא ניתן להכריח שחקן לשחק בקבוצה שאין הוא רוצה לשחק בה", כך הוא טוען בעירעורו ומוסיף, כי הוא עלול להיות שבוי בידי קבוצתו לעולם ועד מבלי יכולת לשחק כדורסל. לעירעור של בנט טרם הוגש כתב תשובה.

יוגוסלוויה אלופת אירופה לנוער

גמונדן, אוסטריה (שרות "ספורט הארץ"). אחרי הפסקה של עשר שנים זכתה יוגוסלוויה באליפות אירופה לנוער בכדורסל. במישחק הגמר ניצחה יוגוסלוויה את ברית המועצות 111–87. איטליה הגיעה שלישית, בניצחון 83–59 על מערב גרמניה.

ספרד הביסה את יוון 129–82 והגיעה במקום החמישי. פינלנד ניצחה את צ'כוסלובקיה 97–64 במישחק על המקום השביעי. הנבחרת גברה על צרפת במישחק על המקום התשיעי 115–99. הולנד הביסה את אוסטריה 90–71 במישחק על המקום ה-11.

אורתז אחרונה בטורניר מרובע בספרד

מדריד, ספרד (שרות "ספורט הארץ"). אלופת צרפת בכדורסל, אורתז, דורגה במקום האחרון בטורניר בינלאומי שהיה כאן. הצרפתים נכנעו 77–78 לקבוצה הספרדית ואיאדוליד ו-91–77 לאלופת יוגוסלוויה זאדאר.

האתלטים חזרו

מאת כתב "ספורט הארץ"

נבחרת האתלטיקה של ישראל חזרה אמש לארץ, לאחר סידרת תחרויות בבלגיה, בצרפת ובמערב גרמניה.

במהלך התחרויות הושגו שני שיאים ישראליים. גבי רוזן שיפרה בקפיצה לגובה את שיאה הישראלי וקבעה 1.81 מ'. עמי ברון שיפר את שיאו הישראלי בהטלת כידון וקבע 61.60 מ'. בין רוזן לא חזר עם המשלחת. הם נשארו באירופה לתחרויות נוספות.

כן הושג שיא נערים בריצת 200 מ' לבני 16, ע"י רמי לבדן 22.60 ש'. הוא גם השווה את שיא הנוער הלאומי בריצת 100 מ' 11.14 ש'. בנוסף לכך נקבעו שתי תוצאות השנה באתלטיקה הישראלית. אסתר מינצר בקפיצה לגובה 2.11 מ'. האורית קולורני בריצת 100 מ' 12.55 ש'.

סאלניקוב פורש

מוסקווה (ע"ר). גדול שחייני ברית"מ בעשר השנים האחרונות, ולדימיר סאלניקוב בן ה-26, הודיע על כוונתו לפרוש לאחר כישלונו באליפות העולם במאדריד. סאלניקוב סיים חמישי ב-400 מטר חופשי ורביעי ב-1,500 מטר, המישחה בו הוא מחזיק בשיא העולמי. זה היה הפסדו הראשון של סאלניקוב ב-1,500 מטר מאז 10 שנים.

● עונת הספורט הראשונה: יוחלו מישחקי הליגה. בשבת הקרובה, יהיה הפגיש כאשר 250 קבוצות בליגות השונות, גברים ונשים, יתחילו במישחקים.

איזאיה בירושלים

איזאיה תומאס, כוכב קבוצת הכדורסל המקצוענית דטרויט פיסטונס, הגיע אתמול לביקור חטוף בן 24 שעות בירושלים ביחד עם נשיא המועדון ויליאם דוידסון. השניים הם אורחיהם של "הוק", אגודת ידידי הכדורסל בישראל. "מג'יק" ג'ונסון, שעמד להגיע עימם, נשאר בלוס־אנג'לס בגלל שדרכונו לא היה בתוקף. בקבלת פנים שנערכה לכבוד האורחים במלון "המלך דוד" הוענק לתומאס שי מזכרת. במסיבה נכחו שחקני מכבי תל־אביב קווין מגי, מיקי ברקוביץ', דורון ג'מצ'י והמאמן צבי שרף והכדורסלן העבר מל ברודי. בין המברכים היה גם ראש עיריית ירושלים טדי קולק. תומאס הבטיח לחזור בשנה הבאה עם ג'ונסון להדריך בירושלים צעירים מחוננים. במהלך הערב הועלה רעיון להקרין בשידור ישיר את מישחק הכדורסל המסורתי בין כוכבי המערב והמזרח בחודש פברואר. יאיר שטרן, מנהל מחלקת החדשות בטלוויזיה ויואש אלרואי, מנהל מחלקת הספורט, קידמו בברכה את הרעיון (כתב: רוני דיאמנט. צילום: עודי קרן).

קלארק ופלאוארס הובילו את מכבי חיפה לניצחון על הגליל

כדורסל

מאת אברהם ציבין
כתב "ספורט הארץ" בחיפה

קבוצת מכבי חיפה, בניצוחם של שחקני החיזוק מייק קלארק וג'ון פלאוארס גברה אמש בהיכל הספורט ברוממה על הפועל גליל עליון 95–79 לאחר 47–43 במחצית. החיפאים שיחקו ללא שני הרכזים עדי גורדון (פצוע) ושמואל גרנפלד. לעומת זאת הופיעה קבוצת הגליל ללא הצעיר גדי הנעלה. גם בשורות הגליל בלטו שחקני החיזוק קרטיס בריי וקרי וייט. עם סיום המישחק הם יצאו לרמת־אביב שם יקיימו מחנה אימון וכמה מישחקי מיבחן.

לחיפה הירבו לקלוע: קלארק 24, פלאוארס 24, ושטע 24. לגליל עליון הירבו לקלוע: ליף 22, ברי 21, וייט 20.

שפטו: שמעון גוטליב ושלום רדלר. 800 צופים בהיכל הספורט ברוממה.

ביום שני תמריא מכבי חיפה ליוון ותשתתף בטורניר בינלאומי עם שיבניקה (יוגוסלוויה) ושתי קבוצות יווניות: פאנאתינאיקוס ופאניוניוס. בין "קיימו" השחקנים אימון נוספים ביוון.

ריצת 10,000 מ' באליפות אירופה

שלוש המדליות לאיטליה אבל קובה רק במקום השני

STUTTGART 1986

שטוטגרט (שרות "ספורט הארץ"). אליפות אירופה באתלטיקה נפתחה כאן אמש בסערה של הפתעות הן במיקצים המוקדמים והן בתחרויות הגמר.

אלברטו קובה, הרץ המצוין מאיטליה שזכה בכל התארים החשובים בריצת 10,000 מ' בחמש השנים האחרונות, נאלץ להסתפק הפעם במדליית הכסף בלבד. בסיום מרוצת הלך על פניו בראנצ'ו סטפנו מיי שניצח ב-27:56.79 דקות. גם במדליית הארד זכה איטלקי, סלבאטורה אנטיבו. קובה הוא האלוף האירופי ב-1982 באתונה, האלוף העולמי ב-1983 בהלסינקי, והמנצח האולימפי ב-1984 בלוס־אנג'לס והמנצח בגביע אירופה אשתקד.

מי שהגנה על תארה מלפני ארבע שנים היא הפורטוגלית רוזה מוטה שניצחה שוב בריצת המרתון בזמן 2:28.38 שעות לפני האיטלקיה לאורה פוגלי 2:32.52 שעות והסובייטית יקטרינה צ'רמנקובה 2:34 שעות.

השיאנית העולמית נטליה ליסובסקיה מברית המועצות וקודמתה הלנה פיבינגרובה מצ'כוסלובקיה לא עלו לגמר בהדיפת כדור־ברזל. בהיעדרן זכתה מזרח־גרמניה במדליות הזהב והכסף: היידי קריגר 21.10 מ' ואיהנה מילר 20.81 מ'. במדליית הארד זכתה הסובייטית נטליה אחרימנקו 20.68 מ'.

במדליית הזהב הראשונה של האליפות זכתה הסובייטית מאריה קורסידיאס בתחרות ההליכה ל-10 ק"מ הנערכת בפעם הראשונה במיסגרת זו. היא עברה את המרחק ב-49.09 דקות והקדימה שתי הולכות שוודיות, אן יאנסון וסויו אירבון.

השיאן האירופי בריצת 100 מ', מריאן וורונין מפולין, שזכה במדליית אירופה לפני ארבע שנים באתונה, פרש באמצע המיקצה המוקדם בגלל פציעה במישמעה. את הזמן המהיר ביותר קבע המנצח במיקצה זה, הבריטי לינפורד כריסטי – 10.25 שניות. האלופה האירופית מארליס גהר (מזרח גרמניה) הציגה את הזמן המהיר ביותר במוקדמות ל-100 מ' — 11.06 שניות וחברתה מריטה קוך היתה המהירה ביותר במוקדמות ל-400 מ'. סבסטיאן קו וסטיב קראם ניצחו במיקצים שלהם במוקדמות ל-800 מ' ואלכסנדר יאסינסקי מברית המועצות היה המהיר ביותר במוקדמות ל-400 מ' משוכות — 49.61 שניות.

מריאן וורונין מפולין, השיאן האירופי בריצת 100 מ', פורש אתמול בעת הריצות המוקדמות בגלל פציעה (צילום רויטר איפ"י).

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

מנסדורף עלה לסיבוב השני בפלשינג מדו

ניצח את הצ'כי תומאס שמיד ● סנסציה: ג'ון מקנרו בחוץ כבר בסיבוב הראשון

טניס

מאת סרג'יו ליברינסקי

ניו־יורק (מיוחד ל"ספורט הארץ"). עמוס מנסדורף היה כאן אתמול הטניסאי הראשון שהבטיח את מקומו בסיבוב השני של האליפות הפתוחה של ארצות הברית בטניס. הוא גבר על הטניסאי הצ'כי בן ה-30 תומאס שמיד 6–4, 7–6, 3–6.

לעמוס היה זה ניצחון שני ברציפות על שמיד המדורג במקום ה-35 בעולם. לפני חודשים מספר גבר עליו בטורניר במילאנו. התותח הישראלי הצעיר הגיע ליכולת טובה מאוד והוביל כבר 4–1 במערכה השנייה. "היתרון הזה הוריד אצלי את המתח", הוא הסביר לאחר מכן. הצ'כי המנוסה ניצל היטב את ההזדמנות, חזר במערכה והוביל 5–4. אבל מנסדורף התעשת בזמן וניצח במשחקון שובר השוויון.

במערכה השלישית היה לשמיד יתרון של 3–1. אבל שוב באה התאוששות של מנסדורף, המדורג במקום ה-87 בעולם. הוא שבר שני משחקוני הגשה של יריבו וזכה במשחקוני ההגשה שלו שהבטיחו לו את הניצחון לקול תשואות הצופים שנתנו לו עידוד כל הזמן.

יריבו של מנסדורף בסיבוב השני (כנראה ביום חמישי), יהיה המכסיקאי בן ה-22 פרנסיסקו מאסיאל המדורג במקום ה-52 בעולם שזכה במדליית הכסף בטורניר ההדגמה באולימפיאדת לוס אנג'לס (הפסיד בגמר לשוודי אדברג). מאסיאל ניצח אתמול את הפולני הוותיק ויטק פיבאק 6–3, 4–6, 7–6, 6–1.

מישחקו של שלמה גליקשטיין נגד הארגנטינאי אדוארדו בנגואצ'ה, נדחה לשעה מאוחרת.

הסנסציה של היום הראשון היה הפסדו של ג'ון מקנרו, שזכה באליפות ארה"ב ארבע פעמים מאז 1979 והודח בגמר אשתקד. מקנרו, שחזר באחרונה לפעילות, אחרי הפסקה של 7 חודשים, נכנע לטניסאי האמריקאי בן ה-23 פול אנאקון 1–6, 6–1, 6–3, 6–3.

גיירמו וילאס מארגנטינה, שהיה האלוף ב-1977, הודח בסיבוב הראשון ע"י האוסטרלי פול מקנאמי 7–5, 5–7, 3–6, 6–1, 6–3. המדורג הראשון שעלה לסיבוב השני היה הצרפתי הנרי לקונט (מדורג שמיני) שניצח את מרטין חייטה מארגנטינה 6–3, 6–4, 6–4.

אלופת אשתקד, הצ'כית האנה מנדליקובה (מדורגת רביעית), ניצחה את הצרפתיה מארי־כריסטין קאלז'ה 6–2, 6–2.

ארמלי ובריילובסקי הובילו את חיפה לניצחון 4–0 על סיטארד

כדורגל

מאת כתב "ספורט הארץ" בחיפה

זאהי ארמלי ודניאל בריילובסקי הוליכו אתמול את מכבי חיפה לניצחון כאן 4–0 במישחק ידידותי בהולנד נגד קבוצת הליגה הראשונה סיטארד.

שני השחקנים שהצטרפו בתחילת השבוע למחנה האימונים של מכבי חיפה בהולנד היו פעילים ביותר.

ארמלי הבקיע שער לזכות חיפה. משה סלקטר הוסיף שני שערים ואחד מרדכי כבש שער אחד. הבולט בחיפה היה שחקן הקישור שלום לוי. מהמישחק נעדרו ציון מרילי ודפי אוסמו הגדול (חולים) וגם ברוך מימן ואיתן אהרוני (פצועים).

את הקבוצה החיפאית ביקר אמש האלוף רוני רוזנטל שהגיע מבלגיה, במיוחד כדי לבקר את חבריו עימם לא ישחק בעונה הקרובה. עם הצטרפותם של ארמלי ובריילובסקי למחנה האימונים עלה המוראל בקבוצה החיפאית.

ועדת הכנסת תדון מחר במשבר הכדורגל

ח"כ גולדשטיין: המשבר רציני ולכן ביוזמה הדחוף של הוועדה ● היו"ר סוירי: "אני מציע לא לטפס על עצים גבוהים מדי"

מאת משה הורנשטיין
כתב "ספורט הארץ"

ועדת הספורט של הכנסת תתכנס מחר לישיבה מיוחדת בעיקבות המשבר החריף בכדורגל הישראלי. את הישיבה המיוחדת יזם חבר הכנסת פנחס גולדשטיין, יו"ר ועדת הספורט, בעיקבות פניה של גורמים בכירים בספורט הישראלי לטפל במשבר שנוצר. לישיבה יוזמנו ראשי מרכזי הספורט וראשי ההתאחדות לכדורגל.

אמש אמר ח"כ גולדשטיין ל"ספורט הארץ": "לא הייתי מכנס ישיבה מיוחדת בפגרה כה רבה, אם לא הייתי סבור שהמשבר רציני. אני מתייחס אליו בחומרה רבה. קיימות עדיין מספר בעיות בנין הסיכום עם רשות השידור על שידורי הטלויזיה והתוכנית הדגל 'שירים ושערים', מינוי מאמן לנבחרת הלאומית, צימצום מספר הקבוצות בליגות ושיתופם של שחקנים זרים. איני מבין מדוע דוחים את פיתרון הבעיות הללו לרגע האחרון, עד לפתיחת העונה. אני חושש ממצב של הקמת ליגה נוספת, אך אני מקווה שהצדדים יגיעו להבנה. אני מאמין שהעונה תחל במועדה, כולל טורניר ליליין העומד להתחיל ביום ג' של השבוע הבא".

המשבר החל שלשום, כאשר פגישה בין ראשי המרכזים וראשי ההתאחדות לכדורגל הופסקה בגלל מחלוקת עמוקה בשלושה נושאים: צימצום הליגות, שינוי תקנון התשלומים, שיתוף שחקנים זרים. הפועל עומד על כך שהליך צימצום הליגות מ-16 ל-12 קבוצות יחול כבר בעונה הקרובה ומתנגד לשיתוף זרים לפני תום התהליך. מכבי וביתר מתנגדים לצימצום הליגות, ומעוניינים בשיתוף זרים לתקופת ניסיון של שנתיים ובו הם תומכים בשינוי תקנון התשלומים באופן שיאפשר תשלום חוקי לשני שחקני מפתח בכל קבוצה.

חבר הכנסת גולדשטיין סירב להביע את עמדתו בנושא המחלוקת. עם זאת אישר, כי עקרונית הוא מצדד בצימצום הליגות ובשיתוף זרים. ח"כ גולדשטיין הדגיש, כי במוסד כמו ההתאחדות לכדורגל אין זה נכון לכפות החלטות ע"י רוב, אלא לקבל כל החלטה ע"י הסכמה והבנה.

עזריקם מילצין, מ"מ יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל, אמר כי העמדות של מכבי וביתר לא השתנו. מחר הם מתכוננים להציג את התוכנית לליגה חליפית, במסיבת עיתונאים שתהיה בתל־אביב.

שאול סוירי, יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל אמר, כי יציע להתחיל את תהליך צימצום הליגות, אך בד בבד להקים ועדה משותפת שתדון בכל הנושאים השנויים במחלוקת. הועדה תצטרך להגיש את המלצותיה למוסדות ההתאחדות. בהתיחסו לכוונת מכבי וביתר להקים ליגה נפרדת אמר סוירי: "להתאחדות לכדורגל יש תקנון. אני מקווה שלא נגיע למצב כזה ואני מציע לכולם לא לטפס לעצים שיהיה קשה לרדת מהם". סוירי העריך, כי לא צפוי קושי רב להגיע להסכמה בנושא שינוי התקנון. בנושא הזרים אמר, כי רק עתה הועלה העניין באופן רישמי.

מכבי וביתר אינם מתכוונים להחרים, בינתיים, את הישיבות המשותפות של ועדת השישה שמטרתה לבחור מאמן לנבחרת הלאומית. "איננו מחרימים לפי שעה פעילות הקשורה בנבחרות הייצוג", הסביר מילצין. הישיבה הבאה של ועדת השישה מתוכננת להיות מחר.

בקבוק יין הושלך למגרש מיציע אוהדי יונייטד

מנצ'סטר (שרות "ספורט הארץ"). כאילו לא הספיקו הבעיות במיגרש (2 הפסדים בתוך 48 שעות בפתיחת הליגה), יש למנצ'סטר יונייטד בעיות נוספות.

במישחק הליגה בשבת באיצטדיון הייבורי, נזרק למיגרש בקבוק יין מן היציע בו הוכו אוהדי מנצ'סטר יונייטד. הקוון, שהרים את הבקבוק, מסר אותו לשופט הראשי רוג'ר מילפורד, שידווח על המיקרה להתאחדות האנגלית שתיפתח בחקירה.

גם בתוך המועדון יש מתיחות מסויימת, אחרי שההנהלה החליטה לקנוס 7 שחקנים שהפרו את ההוראות בעת סיור מישחקים בהולנד ערב פתיחת העונה. יספר אולסן, פיטר בארנס, כריס טרנר, מייק דקסבורי, טרי גיבסון וקליטון בלקמור, נקנסו בשבועיים משכורת. השוער הצעיר גארי וולש, בשבוע אחד. הסך הכל מתבטא ב-12 אלף ליש"ט. אולסן הודה, כי הוא וחבריו שתו בירה בבית קפה באמסטרדם בשעות הערב המוקדמות, אבל חזרו למלון בתשע בערב. "כשחזרנו למלון אמר לנו המנהל אטקינסון שנענש על הפרת הוראות המשמעת של המועדון. אנו מקבלים עלינו לשלם את המחיר", הסביר אולסן.

● האריאר מקופה מוליכה בליגה היוגוסלבית בכדורגל עם 4 נקודות משלושה מישחקים לאחר ניצחון חוץ 1–3 על פרישטינה.

ליגה אנגלית

ניצחון בכורה לעולה ווימבלדון

לונדון (אי־פי). העולה החדשה ווימבלדון, בעונה הראשונה שלה בליגה העילית, זכתה אמש בניצחון בכורה, 3–2 על אסטון וילה.

שער של ניק פיקרינג בדקה ה-85 הבטיח את ניצחונה של קובנטרי על ארסנל 2–1. תוצאות נוספות: לוטון — סאותהמפטון 2–1, ק.פ. ריינג'רס — ווטפורד 3–2.

صكا من الاجل

סוחר הקרקעות אחמד עודה יואשם בעשרות פרשיות מירמה והונאות לסחר קרקעות בשטחים

לטענת המשטרה — לא עמד בהתחייבויותיו כעד מדינה, מסר עדויות לא נכונות והמשיך במעשי מרמה בנושא הקרקעות

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

המשטרה והפרקליטות יסיימו בתוך ימים אחדים הכנת כתב אישום ארוך ומפורט נגד סוחר הקרקעות הגדול מהגדה אחמד עודה, שעד לפני כמה שבועות היה עד המדינה המרכזי בפרשת סחר הקרקעות בגדה. נראה כי כתב האישום יוגש לבית המשפט כבר בשבוע הבא.

נודע שכתב האישום יכלול האשמות בקשר לעשרות פרשיות של מעשי מרמה, זיוף והונאות מתוחכמות בקשר לסחר הקרקעות בשטחים שבהן מעורב, לפי חומר הראיות שבידי המשטרה, אחמד עודה. בידי המשטרה מסמכים רבים ועדויות הקושרים את אחמד עודה, לדעת המשטרה והפרקליטות, ליותר מ־ארבעים פרשיות שבהן נעברו עבירות חמורות.

תימשך החקירה

גם לאחר הגשת כתב האישום תימשך החקירה נגד אחמד עודה וזה החוקרים מעריכים כי יצליחו לחשוף עוד מעשים פליליים חמורים שהוא מעורב בהם, לדעתם. בשבועות האחרונים הוחזק אחמד עודה במעצר מבודד, לאחר שנעצר בחודש שעבר במפתיע על ידי חוקרי היחידה הארצית לחקירות פשעים חמורים. זאת אחרי שהתברר, לטענת המשטרה, שלא עמד בהתחייבויותיו כעד מדינה, מסר עדויות לא נכונות והמשיך במעשי מרמה בנושא הקרקעות.

עודה, שבעקבות מידע שמסר למשטרה הוגשו כתבי אישום נגד אנשים רבים בפרשיות שונות של סחר הקרקעות בגדה, טוען כי עמד בהתחייבויותיו כעד מדינה וכי חייו בסכנה בגלל פסקי דין שהוציאו עליו אירגוני המחבלים, לאחר שמכר קרקעות ליהודים.

אתמול, בעקבות ערר שהגיש לבית המשפט הצבאי בשכם, שוחרר אחמד עודה בערבות של 300 אלף שקל, ובתנאי שישאר במעצר בית. השחרור ומעצר הבית יהיו בתוקף בשבועיים הקרובים. עד לתום תקופה זו אמורה הפרקליטות להגיש נגדו את כתב האישום ולבקש את הארכת מעצרו עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

צו סגירה למטבח מלון "מנדרין" אינו מבוצע

הוצא ע"י משרד הבריאות בשל ליקויי תברואה חמורים

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

משרד הבריאות הוציא צו סגירה נגד מטבח מלון "מנדרין" בתל־אביב, עקב ליקויי תברואה חמורים שנתגלו בו. למרות שצו הסגירה הוצא כבר לפני כשבועיים, הוא עדיין לא בוצע עד היום. לשכת הבריאות המחוזית פנתה לפני שבוע במברק למשטרה והתלוננה על שהצו לא מבוצע.

על צו הסגירה חתמה הרופאה המחוזית, ד"ר חוה אולר, בעקבות ליקויי תברואה וניקיון חמורים ביותר, שהתגלו במבצע ביקורת שנערך במטבח המלון. הממצאים התייחסו לשורה ארוכה של ליקויים הקשורים בטיפול במזון ובאחסונו ובצורת העבודה במטבח בית המלון.

מנהל המלון: "לא ידוע"

משרד הבריאות יידע בנושא זה את המוסדות המתאימים, ביניהם הפיקוח העירוני, מחלקת הרישוי בעיריית תל־אביב ומשרד התיירות.

שלמה דראס, מנכ"ל מלון "מנדרין", אמר בתגובה כי לא ידוע לו על צו זה. לדבריו תוקנו הליקויים הקשורים למטבח לאחר הביקורת שנערכה במלון. בין השאר הוחלף לדבריו במלואו כל הצוות שעבד באותה תקופה בבית המלון ונקלט כח אדם חדש. לדבריו נערך ארגון מחדש של כל עבודות וסדרי המטבח. בבית המלון 225 חדרים.

סגן ראש הממשלה תפס דג — בחוף צמצמת, שם בילה עם רעייתו רחל ו־10 מילדיהם
(צילום: דורון שם טוב)

בית המשפט העליון: משחיתי ביהכנ"ס בי־ם ישארו במעצר

(ע). שופט בית המשפט העליון, השופט גבריאל בך, קבע כי הנאשמים בהשחתת בית הכנסת בשכונת גבעת שאול בירושלים ישארו במעצר עד תום ההליכים המשפטיים נגדם. בכך קיבל השופט את ערעור המדינה על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים לשחררם בערבות.

שני הנאשמים רסמי וג'יהאד שוארמה הואשמו בבית המשפט המחוזי בירושלים בהשחתת בית הכנסת "הגר"א" בירושלים, וב־3 מקרים נוספים של התפרצות. במהלך אחד מהם פרצו למחסני לשכת התעסוקה, קרעו דגלי ישראל ורשמו סיסמאות של אש"ף על הקירות.

שופט בית המשפט המחוזי בירושלים, ורדי זיילר, הורה לשחררם בערבות מתוך נימוק שאין חשש, כי השניים ישבשו הליכי משפט. על כך עירערה המדינה בפני בית המשפט העליון. השופט גבריאל בך קבע, כי בשל חומרת מעשיהם יש לקבל את הערר ולהורות על מעצרם עד תום ההליכים.

"זומר מכל, מיוחסים למשיבים מעשי ואנדליזם חמורים שביצעו כלפי חפצים בעלי ערך לאמוני, השחיתו ספרי תורה, השליכו ספרי קודש, כמו כן קרעו במקום אחר את דגלי הלאום. בהתחשב בכל העובדות והני משקלן המצטבר, נראה לי כי אין מקום לשחרורם של המשיבים בערובה", קבע השופט גבריאל בך.

חשוד בסחיטה מידידתו — על רקע מיני

(ע). חיפאי החשוד במעשי סחיטה ואונס, ובאיומים להפיץ ולפרסם תמונות עירום של ידידתו, נעצר אתמול בבית משפט השלום בחיפה ל־10 ימים לחקירה. החשוד, אריה שרון (39), הובא בפני השופט ראובן בן חורין.

ראש היחידה המרכזית של משטרת מרחב חיפה, רב פקד יצחק טילר, טען כי בחודשים האחרונים התרועע החשוד עם צעירה שנפלה קורבן למעשי סחיטה בסכומי עתק, המסתכמים בעשרות אלפי דולרים. בא כוח המשטרה אמר, כי החשוד איים על הצעירה בהפצת תמונות עירום שלה ברבים ובאחד המקרים תקף אותה, גרם לה חבלות ואף אנס אותה בביתו.

החשוד הכחיש בבית המשפט את גירסת המשטרה מכל וכל.

חניה בבי"ח תל־השומר — מעתה בתשלום

מאת יונתן שרמן

מאתמול נגבים דמי חניה בשיעור 1.5 שקל לרכב החונה בשטח בית החולים תל השומר. התשלום חל גם על המאושפזים שהגיעו ברכבם והחונים בשטח, והוא נגבה ביציאת הרכב מהשטח, ולא בכניסתו אליו, וכך בעצם נשללת מבעל הרכב יכולת הבחירה בנושא החניית הרכב מחוץ לתחומי בית החולים, אלא אם הבוחן בשילום המתריע על הגביה המאוחרת.

המנהל האדמיניסטרטיבי של בית החולים אמר, שהמוסד קיבל את האישור לגביית דמי החניה ממשרד התחבורה לפני זמן רב וכי אנשים יכולים להחנות את רכבם מחוץ לשערי בית החולים, במגרש חניה ללא תשלום, המצוי סמוך לשער בית החולים.

יצויין כי בית החולים תל השומר פרוס על שטח גדול והליכה ממגרש החניה שמחוץ לבית החולים אל חדרי המיון והמרפאות ממושכת ולעיתים בלתי אפשרית לחולים.

עצים עתיקים נכחדו בדליקה ב"יער הזורע"

(ע). 12 דונם של יער בן 30 שנה נשרפו אתמול בדליקה גדולה שפרצה ב"יער הזורע" ליד קיבוץ הזורע. לא רחוק ממנהרת מגשה. עובדי הקק"ל, בסיוע שלוש כבאיות, פעלו לאיתור הדליקה שסיבתה טרם ידועה.

דובר הקק"ל אמר כי התחום הבוער השרע המשתרע בעמק, הגביר את עוצמת הדליקה. דובר הקק"ל פנה לציבור הרחב וביקש לנהוג בזהירות רבה ולא להדליק אש בסביבה של יערות.

מצוד ללכידת נערים ששדדו נשים בת"א

(ע) המשטרה פתחה במצוד ללכידת של נערים השודדים, לפי החשד, לשוד של נשים שהיה אתמול בבניש הטייסים בת"א.

הנשים הותקפו במעשים שונים על ידי קבוצת נערים, ליד תחנת דלק. אחת הנשים, בת 57, נפלה ארצה ונחבלה באופן קל, לאחר שהתוקפים גזלו ממנה את ארנקה ובו 120 ש"ח. האשה נזקקה לטיפול בבית חולים. מבת 74 נלקחו 10 ש"ח שהיו בארנקה.

מפעילי סוכנויות לתיירות־פנים שלא ביקשו רישוי יוזמנו לבירור

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

הרשות המוסמכת במשרד התיירות תפעל להזמנת מפעילי סוכנויות לנופש ותיירות פנים, שלא הגישו בקשה לרישוי, לבירור בפני היועץ המשפטי של משרד התיירות — הוחלט על כך בישיבתה האחרונה של הוועדה לרישוי סוכנויות לנופש ותיירות פנים שהתקיימה בירושלים.

הרשות המוסמכת הציגה בפני חברי הוועדה את הרשיון הזמני שיינתן לסוכנויות נופש ותיירות פנים. הוועדה המליצה על מתן רשיונות זמניים לתקופה של ארבעה חודשים לכמה סוכנויות לתיירות פנים, בתנאי שיעמדו בכל הדרישות שנקבעו בגו לקבלת רשיון.

דוד דהרי מהבולטים בעולם התחתון — למאסר 4,5 שנים

על נשיאת נשק והחזקת נכס החשוד כגנוב

מאת צבי הראל
סופר "הארץ"

דוד דהרי (32), מראשי העולם התחתון באזור השרון, נידון אתמול לארבע וחצי שנות מאסר בפועל לאחר שהורשע בעבירות של נשיאת נשק והחזקת נכס החשוד כגנוב.

ב־15.6.85 נעצרה מכונית ב.מ.וו. בה נסע דהרי ביחד עם ברוקאי בשם ביטון וכתב־צלם של העיתון "חדשות" באזור השרון, קובי קלוגר. השוטרים ערכו חיפוש במכונית ובדופן של הדלת הימנית הקדמית נמצא אקדח טעון במצב תקין ובו מחסנית עם חמישה כדורים.

עדות מגמתית

שופטת בית המשפט המחוזי בתל־אביב ויקטוריה אוסטרובסקי־כהן קבעה בהכרעת־הדין כי דהרי הביא להדבין העדים את האסיר רמי מיימון במטרה להעיד עדות מגמתית, אשר אינה יכולה להזיק לו (למיימון) אך עשויה לדעת הנאשם לעורר ספקות אצל בית המשפט באשר להרשעתו של הנאשם. בעת המשפט העיד דהרי על מעמדו הרם בעולם הפשע. "הטענו כי המקובל" האשתל במכונית על־ידי יריביו בעולם הפשע. על עדותו של הנאשם כתבה השופטת כי בחר לנהל את הגנתו בצורה מוזרה, כאשר במהלך הדיון עשה כל מאמץ לשכנע את בית המשפט כי הוא פושע מועד וכל הפושעים סרים למרותו.

בין עדי ההגנה של דהרי היה גם קובי קלוגר. השופטת קבעה לגביו, כי על אף התואר "עיתונאי" שלו, הוא עבריין מבית אשר נידון בעבר "בבין אחזקת ומסחר בסמים".

בטיעונים לעונש טענה התובעת עו"ד שרה דותן, כי העובדה שדהרי ביצע את העבירות ימים מספר לאחר שהשתחרר מהכלא, מלמדת שהאיש לא התכוון לחזור למוטב. השופטת קובעת בנימוקיה כי נסיבות המקרה מחייבות את בית המשפט לשקול בראש ובראשונה את טובת הציבור ובמקרה זה נדרשת הרחקתו ממנו.

שוטר לשעבר חשוד באיום על סגן מפקד משטרת מחוז ת"א

(ע) שוטר לשעבר יצחק כהן בן 43 הובא לבית משפט השלום בתל אביב, כחשוד באיומים על חיי סגן מפקד משטרת מחוז תל אביב ועל מקורביו. האיש שוחרר בערבות עצמית של 700 שקל.

ב"כ המשטרה מפ"ש מוטי אבידן טען בבית המשפט, כי יצחק כהן שוחרר מהמשטרה בשל אי התאמה וכי בחודש האחרון שלח מכתבי איום לסגן מפקד המחוז.

חשוד במעשה מגונה בכפיה באחייניתו

(ע) תושב קרית ים, בן 41, החשוד במעשה מגונה בכפיה באחייניתו, תיירת מאנגליה, נעצר ל־10 ימים לצורך התכללות במוסד פסיכיאטרי.

החשוד הובא לפני שופט השלום החיפאי ראובן בן־חורין, בפניו טען בא כוח המשטרה, כי החשוד תקף ביום א' את בת אחיו תיירת בת 17 שהתארחה בבית משפחתו. לטענת המשטרה, קרע החשוד את בגדיה ואיים על חייה אם לא תתרצה לו.

המתלוננת שהופיעה בבית המשפט טענה, כי בני משפחתו מפעילים עליה איומים כדי שתבטל את התלונה שהגישה למשטרה נגדו. החשוד כפר בהאשמה.

ארה"ב תייבא סוסים "צברים"

(ע). ארצות הברית אישרה לישראל לייצא לה סוסים מגזע ערבי טהור שנולדו בארץ, — מסר אתמול יו"ר עמותת הסוס הערבי בישראל, שר המשטרה חיים בר־לב, במסיבת עיתונאים בבית סוקולוב בתל־אביב.

השר בר־לב הסביר, כי הסוס הערבי הטהור מצטיין ביופיו, מתאים לרכיבה אמנותית וכללית ויודע לרוץ ולקפץ. הוא גם מצטיין במירוצי סיבולת עד 100 מייל.

על ההכרה האמריקאית בסוס הישראלי מסר השר, כי בתחילת השנה הגיעו לארץ 2 מבקרים מארצות הברית, כדי לבדוק את הסוסים בארץ ואת ניהול ספרי העדר. הדו"ח שמסרו היה חיובי ועל סמך חוות דעת זו המגדלים הישראלים לשאלות נוספות. הדבר כה ישראל כמקור לסוסים ערביים טהורים, שאפשר לייצאם לארה"ב. היצוא יחול מתחילת 1987.

ביקשו להפעיל נגר כימאי והפלגת האניה באר־שבע נמנעה

מאת נורית כהנא
סופרת "הארץ"
לענייני ספנות

אוניית הצובר של צים "באר שבע", בעלת מקסם של כ־60.000 טון, המפעלת בעיקר בקו ארצות הברית, לא יצאה אתמול להפלגתה המתוכננת בשל סכסוך ימאים. הסכסוך נסב על בחירת אדם, שהוא נגר במקצועו, לתפקיד ימאי על האניה.

דובר חברת צים, אליהו שרגאי, מסר בתשובה לשאלה כי החברה הציעה פשרה, וכי אתמול התנהלו דיונים בנושא. מזכיר איגוד קציני הים אפרים מרקוביץ סירב להגיב. מזכיר איגוד הימאים הדרוגיים, שלמה אביטן, אמר כי יש תקווה שהיום תצא האניה לדרכה, לאחר שנערכה מדרות בנושא.

נעצרו חשודים בחטיפת אדם והתעללות בו לסחיטת כספים

(ע) שני צעירים החשודים בחטיפת אדם והתעללות בו, לשם סחיטת כספים ממנו, נעצרו ל־8 ימים בבית משפט השלום בתל אביב.

מפקח עמרם מלול טען, כי בראשית החודש יצרו שני החשודים אלברט עמר (28) מלוד ורחמים כהן (22) ממושב אחיעזר, קשר עם עתנאי, יאיר גילאור מרמת השרון, וגבו ממנו בכח ואיומים הפתאות כהחזר על הלוואה שקיבל מאדם אחר. עוד אמר כי למשטרה ראיות מוצקות בקשר לעבירות שביצעו השניים, וכי אין זו הפעם הראשונה שהם מבצעים "עבודה" מסוג זה.

הסניגור עו"ד מנחם רובינשטיין טען, כי השניים עובדים כשכירים בנגריה, ואין כל ממש בטענות המשטרה. לדבריו המתלונן הוציא במרמה כספים מאנשים ועל המשטרה להתמקד בחקירה זו ולשחרר את מרשיו מן המעצר.

נשכה פקיד־מס ושוטר — לפני שנעצרה — עקב צו עיקול

(ע) תושבת ראשון לציון מואשמת בנשיכת שוטר ופקיד מס הכנסה שבאו לביתה לבצע עיקול.

בכתב האישום שהוגש לבית משפט השלום ברחובות נאמר, שבדצמבר שעבר הופיעו בדירתה של יפה בצלאל (38) ברח' מגיה שחום בראשון לציון, פקיד מס הכנסה גבריאל בן חיים, ועובד ההוצאה לפועל רחמים כהן. התלוותה אליהם השוטרת אילה מאיר.

התובע עו"ד גבי בן עמי מפרקליטות מחוז המרכז טוען בכתב האישום, כי הנאשמת התנגדה בכח לביצוע העיקול, היא דחפה את השוטרת ונשכה את פקיד המס. כאשר הזעיק למקום השוטר רמי שייבבר מתחנת ראשון לציון, כדי לסייע לצוות המעקל, נשכה אותו הנאשמת בכתפו השמאלית וגרמה לו חבלה.

ערך את העמוד: חיים מל

מת שלום זוהר נשיא ועד העדה המוגרבית בי"ם

(ע) שלום זוהר נשיא ועד העדה המוגרבית בירושלים וחבר מועצת העיריה ירושלים מת ביום ג' בבוקר בבית החולים "הדסה" בעין כרם, לאחר מחלה קשה, ממושכת. בן 49 היה במותו.

המנוח היה מבכירי עובדי בנק הפועלים וכיהן כמנהל אזורי בירושלים.

נדחו בקשות להוספת טיסות אל־על לאירופה

ביקוש רב — בייחוד לטיסות לצרפת וספרד

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תעופה

בלחץ חברות תעופה לאומיות באירופה, לא אישרו רשויות תעופה מקומיות, בקשות של חברת "אל־על", להגדיל את נפח הנוסעים, ע"י הגדלת מספר הטיסות השבועיות בעונת התיירות הנוכחית.

אתמול נודע, כי בעקבות סירוב זה נאלצה חברת "אל־על" להסתפק בתוספת טיסות קטן מהמתוכנן, לאותם יעדים. הדרישה של "אל־על" באה על רקע הביקוש הגבוה במיוחד לטיסות החברה, במיוחד לצרפת ולספרד.

נראה, כי חברות התעופה הלאומיות המקומיות חששו מהפרה משמעותית של האיזון התחרותי בין חברות התעופה הלאומיות הסדירות. מחברת "אל־על" נמסר בתגובה, כי לא מדובר בסירוב מצד רשויות התעופה או החברות באירופה, אלא בנושא הקשור למילוי מיכסות של הקפי נוסעים הדדיים המותר בין המדינות.

"אכילה לאורו" תפליג מישראל לדרום אפריקה

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

האניה "אכילה לאורו", שנחטפה לפני כשנה ע"י מחבלים, תחזור לאזור, והפעם להפלגה בקו ישראל דרום אפריקה. מחברת "מלוויל" המפעילה את האניה נמסר אתמול, כי ב־22 בנובמבר תצא האניה מאשדוד, ולרוכשי כרטיס הפלגה יינתן כרטיס טיסה חינם לדרך חזרה מיוהנסבורג.

האניה תעבור דרך פורט־סעיד, תעלת סואץ, איי סיישל ותגיע לדרבן שבדרום אפריקה ב־10 בדצמבר. האניה יוצאת להפלגה מסוג זה אחת לשנה בלבד ובשנים האחרונות הצטרפו גם נוסעים מישראל. המחיר ליחיד החל ב־990 דולר. האניה היא בעלת דחי של 24 אלף טון ותד־פוסתה־כאלף נוסעים.

הרשות לניירות ערך בודקת חשד לניצול מידע פנימי במניות הסנה

מאת יהודה שרוני

מחלקת החקירות של הרשות לניירות ערך, פתחה לא מכבר בבדיקת האפשרות של ניצול מידע פנים בסחר במניות חברת הביטוח הסנה. הרשות פתחה בבדיקה לאחר שהתברר כי לקראת סוף חודש מאי ובתחילת יוני, קודם לפרסום הדו"ח השנתי של החברה לדצמבר 1985, עלו שערי המניות בעשרות אחוזים, זאת מתוך הערכה כי החברה תציג דו"חות רווחיים.

מיד לאחר פירסום הדו"חות, כשהתברר כי הסנה הפסידה ולא הרוויחה, שבו מניות החברה וירדו. סעיף 52 לחוק לניירות ערך אוסר על ניצול מידע פנים. על פי החוק, מי שהורשע בניצול מידע פנים דינו עד שנה מאסר, או קנס בסכום של 100 אלף שקל.

היום יותר מתמיד חשובה הבריאות

כוסות חד פעמיות
למשקאות חמים או קרים
(הכוסות עשויות מקלקר)

עוליביד
משרד: רח' ההרדן 6 ת"א
טל. 03-335231-2.
המפעל: משמר הנגב, ד.נ. הנגב
טל. 057-78782

לגלות עולם נסתר בסתיו ובחגים עם מדריכי נאות הכיכר
* מסלולים בלתי שגרתיים * קהל מטיילים מובחר

ספרד ופורטוגל
ספרד לחובבי אומנות 17 יום בהדרכת ד"ר אלייקים ירון 10.10
הטיול הקלאסי 15 יום 4.9; 18.9; 2.10; 16.10; 20.10; 30.10
ספרד פורטוגל וברצלונה 19 יום 2.10; 16.10; 20.10; 30.10
ספרד פורטוגל והפירנאים 20 יום 4.9; 18.9
איבריה האחרת 15 יום 28.9; 17.10

טורקיה יוון
טורקיה הקלאסית 18 19 15 יום 19.9; 3.10; 10.10; 15.10
טורקיה בנתיבי צבאות 17 יום בהדרכת ד"ר מאיר פעיל 8.10
סביב איסטנבול 8 ימים 3.10; 17.10
יוון ואיי הים האגאי 15 יום 10.10

יוגוסלביה הונגריה טירול
יוגוסלביה לעומק 16 יום 8.9; 9.9; 30.9; 14.10
יוגוסלביה בנתיב שונה 19 יום לחובבי טבע ותרבות 14.9
יוגוסלביה הונגריה 18 יום 7.9; 28.9; 12.10
יוגוסלביה הונגריה טירול ומינכן 25 יום 7.9; 28.9
הונגריה טירול ומינכן 16 יום 16.9; 30.9; 7.10; 14.10
הונגריה ללא תחרות — 9 ימים ב־799 דולר 16.9; 30.9

ספארי בקניה
ספארי לוגיים 16 יום 11.9; 9.10
ספארי לוגיים 9 ימים 11.9; 9.10; 16.10
ספארי קמפינג 16 יום 4.9; 9.10

בחזרה למצרים
קהיר לוקסור אסואן 8 ימים 2.10; 17.10; 18.10

תאטרון לונדון
לשוחרי התאטרון 10 ימים 17.10

הודו קשמיר ונפאל
35 יום הטיול הפתוח 999 דולר 5.9; 12.9

פרטים והרשמה:
ירושלים: קרן היסוד 36, טל. 636494, 02-699385
תל אביב: הירקון 252, טל. 03-5463111
חיפה: הרצל 61, טל. 04-671292
מועדון מטיילי מעריב

ממשלת ישראל, המושבים בידייך את עוזרת או קוברת?!

ממשלת ישראל!
המושבים בידייך — את עוזרת או קוברת?!
ביום ראשון 31.8.86 (כ"ו באב תשמ"ו) בשעה 09:30 בבוקר תערך הפגנת ענק
מול משרד ראש הממשלה בירושלים.
חבר מושב, די בדיבורים!
בוא להפגנה בבגדי עבודה,
בהפגנה נקרא לראש הממשלה ולחברי הממשלה לעמוד בהבטחתם לבצע את
תוכנית הצלת המושבים.
זוהי שעת מבחן.
בואו ונוכיח שעקרון העזרה והערבות ההדדית עדיין נשמר.
נבוא כולנו — גם חברי מושבים שאינם במצוקה,
לא ניתן למפעל המפואר שבנינו במו ידינו להתפורר סופית.
הבראת המושבים — משימה לאומית.
ללא מושבים — אין מדינה!

מטה ההפגנה:
- תנועת מושבי העובדים בישראל
- איגוד המושבים של הפועל המזרחי
- האיחוד החקלאי
- ארגון המושבים של העובד הציוני
- משקי תנועת החרות
- מושבי פועלי אגודת ישראל

הארץ
יום ד', כ"ב באב, תשמ"ו
27 אוגוסט 1986
ירושלים: רח' הרבצלת 2 טל' 224245־6, ת.ד. 273 מיקוד ירושלים 91002 חיפה: רחוב נורדוי 20 טל' 661160־8, ת.ד. 5259 מיקוד חיפה 31052
בתל־אביב: המערכת, המנהלה, מחלקות המודעות, ההפצה והמנויים, רח' זלמן שוקן 21, טל' 824261 ת.ד. 233 מיקוד תל־אביב 61001
המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, ת"א
העורך: גרשום שוקן. האחראי: מתי גולן.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחויבת בתכניהן.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel .824261

חזרה לקאמרון

כשניתקו מדינות אפריקה השחורה את היחסים הדיפלומטיים עם ישראל — מיעוטן עוד לפני מלחמת יום הכיפורים ורובן בהשלכה מפתיחתה האומללה של התמודדות צבאית זו — נחת עלינו הדבר כמהלומה. היה בהינתקות זו משום ניצחון לאויבינו הערביים ואפשר היה לראות בה משום מהלך שעשוי היה לקדם את מטרתם להביא לידי ה„דה־לגיטימציה" בינלאומית של מדינת העם היהודי.

אמת ויציב: אחרי ההלם הראשון נתגלה, כי המהלומה היתה פחות כבדה ופחות מסוכנת מכפי שניתן היה להתרשם ברגע הראשון. נתחוור, כי חלק לא־מבוטל ממדינות אפריקה השחורה השכילו להוסיף ולקיים יחסים עם ישראל, פה ושם אף באופן רשמי, אם כי במישור שמתחת למישור הדיפלומטי המלא. אינטרסים כלכליים הוכיחו את עצמם כחזקים יותר מצורכי התעמולה המדינית; וככל שחלפו השנים, כן חזרו גורמים ישראליים — כלכליים ואחרים — בחזרה ליבשת השחורה. המשך הנתק הדיפלומטי היה יותר ויותר לתחבולה של אחיזת עיניים בלבד; נוכחות ישראלית מחודשת היתה לחיזיון נפרץ.

לא היה מקום להתנגד לניסיונות חידוש הנוכחות הבלתי־רשמית. כל עוד שליטי אפריקה נמנעו מלהחליף מחדש שגרירים עם ירושלים: היה לנו עניין שלא להפקיר את הזרעים שנזרעו לפני 1967 וכבר התחילו לנבוט, לתהליך של נבילה וקמילה. עם זאת, היינו מצווים שלא לחדול מהמאמץ לשכנע את מנתקי היחסים הדיפלומטיים שיתקנו את העוול שגרמו לישראל; ומאמץ זה, שהתחיל להניב את הפירות הראשונים בזאיר, בליבריה ובחוף השנהב, זכה עתה לקידומו הנוסף בקאמרון.

ייתכן, כי השלטון אשר ביאונדה תולה תקוות מוגזמות במה שיוכל לצפות מישראל במונחים של סיוע לפיתוח הכלכלי ומבחינה זו יש לפקפק בתבונת ראש הממשלה, שטרח לצרף לפמלייתו משלחת רבת־משקל של תעשיינים ואנשי עסקים אחרים. אבל פקפוקים אלה אין בהם כדי לגרוע מהערכת ההישג המדיני המתבטא בביקורו של שמעון פרס ובקבלת הפנים החמה שזכה בה שם; כל מדינה אפריקאית המחליטה לתקן את שגיאתה מלפני שלוש־עשרה שנה, גורמת אכזבה במחנה אויבינו.

ראשי השלטון בדרום־אפריקה יצטרכו להבין, כי ישראל אינה מוכנה לוותר על קשרי ידידות עם ארצות אפריקה השחורה; ואלה מצידן חייבות להבין, כי ישראל אינה מוכנה להעלות את יחסיה עם פרטוריה ועם יהדות דרום־אפריקה על מזבח הידידות אתן. ישראל התנסתה בדילמה מסוימת על רקע זה כבר בעבר ויהיה עליה לעמוד בה גם עתה ולהבא, גם אם תוחריף.

„המתקפה הסופית" של חומייני

ד"ר הנרי קיסינג'ר צוטט לפני שבועות אחדים כמי שאמר, שהטרגיות העיקרית של מלחמת איראן־עיראק היא ששני הצדדים אינם יכולים להפסיד בה. המלחמה נכנסת עתה לשנתה השביעית, וגם היום מוקדם מכדי להמר על ניצחון ברור של אחד הצדדים. עם זאת, מתרבים הסימנים שכובד־המשקל של ההישגים עובר לצד האירני.

בכל מקום, ניסיונות־תיווך ביוזמת סעודיה שעשתה — אם עשתה — סוריה בימים האחרונים, לא עלו יפה. האייתולה חומייני, באותת [illegible] התיווך [illegible] חוסיין — גם אם הדבר יידרש עשרים שנה. הוא הצהיר באותה נשימה, כי הניצחון כבר קרוב: בטהרן מדברים על "המתקפה הסופית" שתבוא בשבועות הקרובים, בסתיו הנוכחי (יוסטיו) בין הקיץ הלוהט, שמונע שהות בתוך הטנקים, לבין החורף הגשום המונע מעבר טנקים בבוץ השוקע.

היעד של המתקפה האירנית, שהיעוד לדברי טהרן, "לאורך כל גבול", תהיה למעשה בצרה, בתקווה שכיבושה לא רק שישתק עורק מרכזי של עירק ויגרום קשיים אסטרטגיים מרובים, אלא גם ינחית מכה קשה למוראל העירקי, ויזיק עידוד לזה האירני. למרות שיש פחות ידיעות על בעיות מוראל בצד האירני, הרי שבתי־הקברות המתמלאים עשרות־אלפי צעירים וילדים "מתנדבים" לצד מאות־אלפי קורבנות אחרים, מתחילים לעשות את שלהם גם בדעת־הקהל באירן, ולפיכך דחופה טהרן לניצחון מרשים בהקדם. כמו כן, יכולתה של עירק להפציץ מיכליות נושאות נפט איראני גם במיצרי הורמוז, פוגעת קשות בהכנסות מטבע־החוץ של אירן ובמקורות המימון להמשך המלחמה.

שלושה כישלונות ולקחם

יחידה לביטחון לאומי ויועץ למודיעין ישפרו את הפיקוח על מערכות רגישות

מאת זאב שיף

שלושה כשלונות חמורים אירעו בשנים האחרונות בתחום הביטחון והמודיעין: הכישלון של מלחמת לבנון; פרשת הריגול הישראלי של פולארד בארצות הברית ופרשת השב"כ.

במלחמת לבנון, השונה משתי הפרשיות האחרות בהיותה פרשיית דמים, הולכה ממשלת ישראל שולל. היא הופתעה למצוא את עצמה במלחמה אחרת מזו שהכננה, במלחמה עם סוריה, למרות שלא רצתה בכך. הממשלה מצאה לפתע, כי גייסות צה"ל חדרו לביירות, על אף שזו לא היתה הכוונה. בסופו של דבר נתקע צה"ל לשלוש שנים עקובות דם בלבנון.

המקרה של פולארד הוא פרשיית ריגול מטורפת, חלמאית וחסרת אחריות של ישראל אצל מעצמה ידידה, שאנו תלויים בה. פרשיית ריגול שבה שברנו כללי התנהגות אלמנטריים גם בכך שחדרנו לשירותי המודיעין האמריקאים, שאת שיתוף הפעולה שלהם אנו מבקשים. ומה שחמור לא פחות, שהדבר נעשה לא על ידי המוסד, אלא על ידי הלשכה לקשרי מדע, מבלי שהדרג המדיני ידע על כך.

***

בפרשת השב"כ שבר אחד מגופי המודיעין הרגישים של ישראל את כללי החוק לא במלחמתו באויבי המדינה, אלא כלפי פנים, בהערות חקירה משפטיות ובבית הדין הצבאי של שלו. הפרשה גרמה לזעזוע חמור בתוך השב"כ והנהגתו, לקרע בין המערכת המשפטית ושירות הביטחון ולסערה ציבורית־פוליטית, מן החמורות שידעה ישראל.

הנזקים שנגרמו בשלושת הכשלונות הללו הם חמורים ביותר. נזקים המתבטאים בקורבנות רבים, בפצועים, בפגיעה בשמו של צה"ל, בנזקים כספיים ופגיעה במוראל ובשמה הטוב של מדינת ישראל. השאלה המטרידה היא, האם הנזקים הכבדים הם ערובה, שטעויות וכשלונות כאלה לא יחזרו על עצמם. האם אנו מובטחים, שמה שקרה לממשלה בעת מלחמת לבנון, לא יארע יותר לעולם וכיצד נהיה בטוחים ששוב לא יטסה אחד משירותי המודיעין שלנו בנטייתו לעשיית יותר, מהוראות החוק וההיגיון הבסיסי?

במצב הנוכחי התשובה לשאלות אלה היא שלילית. אין כל ביטחון, שהטעויות והכשלונות הללו, או הולכת השולל, לא יחזרו על עצמם. וכי מה השתנה מאז התחוללו שלושת הכשלונות? דבר לא. אותן מסגרות ואותן שיטות של קבלת החלטות. לא נוסף כל אמצעי בקרה חדש, לא שונתה או הועמקה עבודת המטה והמחקר הקודמים לדיונים ולהחלטות. רק חלק מהאנשים התחלפו בתפקידיהם, וגם זה לא תמיד.

***

שלושת הכשלונות הללו מחזקים ביתר תוקף את התביעות הישנות, שהועלו כל אחת בנפרד, למנות יועץ למודיעין לראש הממשלה ולהקים מועצה לביטחון לאומי, או גוף מטה לביטחון לאומי, ליד ועדת השרים לענייני ביטחון. אלה הן שתי הצעות שהועלו בהזדמנויות שונות על ידי מומחים או ועדות מיוחדות. כל הנוגעים בדבר, החל מראש הממשלה ושר הביטחון, דוד בן גוריון, וכלה בשר הביטחון הנוכחי, יצחק רבין, דחו את ההצעות הללו. ראשי הממשלות ושרי הביטחון לא רצו שי"תערבו" מבחוץ בענייניהם, בהערות, בבדיקות או בעצות. הם סמכו על עצמם בלבד, וכפי שראינו, הם סמכו על עצמם יותר על המידה ובצורה מוגזמת. המאלף הוא, שיצחק רבין, בהיותו ראש הממשלה, דחה מצד אחד את ההצעה להקים גוף הדומה למועצה לביטחון לאומי, מצד שני, למרות שהיה רמטכ"ל לשעבר, בחר בשעתו למנות לעצמו יועץ לענייני ביטחון ברמתו של אריק שרון.

ברור, כי שלושת ראשי השירותים — המודיעין הצבאי, המוסד ושירות הביטחון הכללי — לא ששו במינוי של יועץ לענייני מודיעין ליד ראש הממשלה. הם חששו, כי יועץ זה ישמש כחיץ בינם לבין ראש הממשלה. במקרה של המוסד והשב"כ, מדובר במי שממונה עליהם ישירות מטעם הממשלה. הטענה שהושמעה, בדרך כלל, מצד ראשי השירותים נגד יועץ לענייני מודיעין היתה, כי בגלל הסודיות הרבה של השירותים הללו, מתחייב רק מגע ישיר ביניהם לבין הממונה עליהם. וזוהי טענה שאינה יכולה להתקבל. ודאי שאין לראות בה תנאי קבוע. פרשת השב"כ היא הוכחה, כי קשר בארבע עיניים בלבד אינו תמיד הדרך הטובה לקיום יחסי עבודה תקינים. היועץ לענייני מודיעין אינו דרוש על מנת שיהיה ממונה חדש מטעם ראש הממשלה על שירותי המודיעין ובוודאי שלא כדי ליצור חיץ בינו לראשי הארגונים הללו. מדובר ביועץ ומזכיר לענייני מודיעין, מי שמבין את החומר, מי שנוכח בפגישות של ראש הממשלה עם ראשי השירותים ואנשי מודיעין אחרים ומי שדואג להכין את ראש הממשלה לקראתן ולהפנות תשומת ליבו לנקודות הרגישות.

***

ראש הממשלה, העמוס במאות נושאים, אינו יכול לעשות זאת בעצמו. לשם כך דרוש לו יועץ, מומחה לענייני מודיעין, אדם מנוסה בתחום זה. אפשר להניח בוודאות, כי יועץ לענייני מודיעין היה מפנה את תשומת ליבו של ראש הממשלה ל"מרד הגנרלים" בתוך השב"כ, הרבה לפני שפנה אליו סגן ראש השב"כ, ראובן חזק. היועץ היה מרגיש בפניו את הסיבות לקרע הפנימי בתוך השב"כ ומבין אותו טוב יותר לקראת הבאות. גם בפרשת פולארד סביר להניח, כי יועץ לענייני מודיעין היה מאתר את הסטייה של הלשכה לקשרי מדע, בפרט כשמדובר בחדירה לשירותי מודיעין של מעצמה ידידה.

מועצה לביטחון לאומי, או יחידה לביטחון לאומי, ליד ועדת השרים לענייני ביטחון יכולה לשרת לא רק את ראש הממשלה, אלא את כל הקבינט. אפשר לטעון, כי ראש הממשלה, מנחם בגין, הולך שולל בעת מלחמת לבנון, אך בעת ובעונה אחת נראה, כי רצה להיאנס לכך. אך מה שבגין סירב לשמוע בתחילה משרים כמו מרדכי ציפורי, היו חברי קבינט אחרים מוכנים ודאי לשמוע מהיחידה לביטחון לאומי, המסייעת לוועדת השרים, מבלי שתהיה תלויה בשר הביטחון או במטכ"ל. יחידה כזו לא היתה מונעת, אולי, את כל הטעויות הגדולות במלחמת לבנון, אך היא היתה מאתרת ודאי את ה"שטחים המתים" בהצגותיו של שר הביטחון. היא והיועץ לענייני מודיעין היו מבחינים, ודאי, בשלבים מוקדמים, כי ראש אמ"ן וראש המוסד כאחת, אינם ממליצים לצאת למלחמה, כפי שתיכנן אותה שר הביטחון. לא חסרים מומחים הכשירים לאייש יחידה כזו, אם אכן תוקם ליד ועדת השרים לענייני ביטחון. זהו המינימום שיש לעשות, אם ברצוננו לשנות את השיטה, בעזרתה ניתן היה להוליך את ממשלת ישראל שולל בצורה כה קלה ולגרור אותה להיכן שנגררה במלחמה זו.

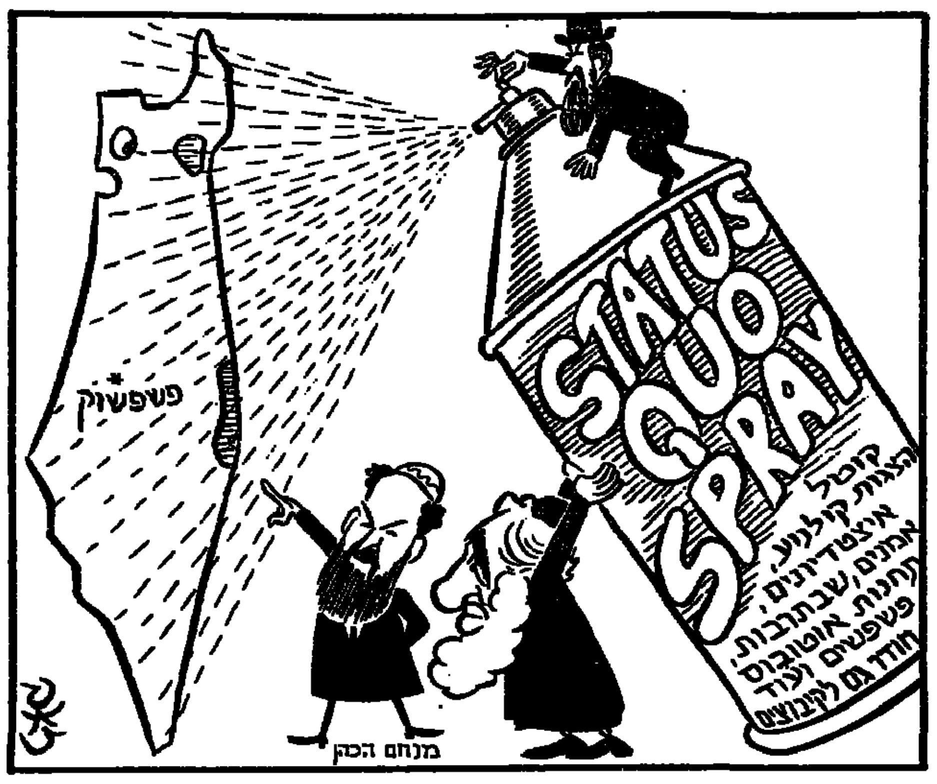

מכירת סוף העונה של התרבות

פרס עשוי להשלים את כהונתו במשרד ראש הממשלה, לנוכח מוסדות תרבות מתמוטטים

מאת מיכאל הנדלזלץ

ביום ששי ייפגש שר האוצר ושר החינוך והתרבות, בהנחיית ראש הממשלה, כדי לבדוק את משמעות הקיצוץ התקציבי, עליו החליטה הממשלה בישיבת הקיצוץ האחרונה (3.9 אחוזים) לגבי מוסדות התרבות.

במשרד החינוך והתרבות העריכו, שהמשמעות היא קיצוץ של 10 אחוזים בהקצבה לתרבות, ואף על פי שנבון הורה, שלא לבצע את הקיצוץ עד לפגישה, הודו למוסדות להיערך בהתאם. הקיצוץ בתרבות הוא ברזל, כי סעיף התרבות הוא "גמיש" בתקציב משרד החינוך, בעוד תקציב החינוך ברובו "קשוח". במלים אחרות, אף אחד לא יעז להתחיל עם המורים, ולכן אין ברירה אלא לגמור עם מוסדות התרבות.

זאת הפעם השלישית או הרביעית בשנת התקציב הנוכחית, שמוסדות התרבות עומדים בפני השוקת השבורה הזאת. מה הפלא שהם מרגישים, שהיחס לתמיכה בתרבות הוא כמו היחס למזג האוויר. כולם מדברים עליו, אך איש לא עושה דבר בעניין. מצבה של התרבות גרוע עוד יותר. כולם אוהבים לאהוב אותה, אבל אף אחד לא מוכן לשלם את החשבון.

לזכות שר החינוך והתרבות, יצחק נבון ייאמר, שהוא התריע בישיבה על הפגיעה הקשה הצפויה מהקיצוץ לגבי מוסדות התרבות. הפגישה ביום ו' היא תוצאת התרעתו. עוד לזכותו ייאמר, שהוא הצהיר על תמיכתו בתרבות, ואף ניסה להגדיל את חלקה בתקציב משרדו בסעיפים שונים. אך זכויותיו אלה לא עמדו לתרבות לאורך זמן. מדינת ישראל מקציבה לתמיכה במוסדות התרבות כ־16 מיליון דולר. אלה הם 0.72 פרומיל מתקציב המדינה. [illegible] לתקציב הפעולות של המדינה בלבד (לא כולל החזר חובות) אלה הם 1.6 פרומיל. אלה מספרים כל כך קטנים, בעיקר בהשוואה להיקף ולאיכות של מה שנעשה תמורתם, שהם כנראה אינם עושים רושם על אף אחד. קשה מאוד להאמין כי שר החינוך לא מצא דרך לקצץ סכום של 1.6 מיליון בסעיפים אחרים של תקציב משרד החינוך. בסכום זה היא מקיימת מוזיאונים, תיאטרונים, להקות מחול, תזמורות, מקהלות, ארגוני הפצת תרבות ומאות מוסדות תרבות קטנים, העושים עבודה חשובה, במסירות נמוסת ומנוחכות.

על איום קיצוץ זה נוסף קיצוץ בגין ההנחה בביטוח הלאומי. הוא מדגים היטב את מעמדו של תקציב התרבות בישראל. בשום מקום, למעט ספר התקציב, לא כתוב שמדינת ישראל מתחייבת לתמוך במוסדות התרבות שבה. סעיפי ספר התקציב מעודכנים משנה לשנה על פי הנחיות משרד האוצר. בראשית שנות השמונים, בימי ארידור, גילה מי שגילה, שמדד השכר בשירות הציבורי עולה יותר ממדד השכר. כדי להביא רווחה לתרבות, אמרו אנשי האגף לתרבות למשרד האוצר, כי התמיכה בתרבות היא ברובה הגדול תמיכה בשכרם של מועסקי מוסדות התרבות.

זה עבד, עד שבימי פרס החלה הממשלה לשחוק את השכר. אז חזר הדבר כבומרנג. עתה באים אנשי האוצר ואומרים לאנשי האגף לתרבות: "כיוון שהתמיכה שלכם במוסדות היא בשכר, הורדנו ממנה חמישה אחוזים בגלל ההנחה בביטוח הלאומי. יותר מכך: כיוון שבחלק מן המוסדות איננו מכסים את כל עלות השכר, אלא רק את חלקה, השכר יעלה להם פחות בשל אותה הנחה, הורדנו מן ההקצבה חלק יחסי נוסף."

יאמר מי יאמר, שבמצב קשה צריכה גם התרבות לתרום את חלקה להבראת המשק ולקצץ ויוסיף, כי יש מוסדות שלהם הכנסה עצמית גבוהה: תיאטרונים ציבוריים גדולים כ־60 אחוז, הפילהרמונית כ־70 ומוזיאון ישראל יותר מ־80 אחוז מתקציבם. לגביהם קיצוץ של 10 אחוז מן ההקצבה בוודאי אינו, לכאורה, כה משמעותי, מה גם שבמציאות ודאים פרוספריטי בתחום התרבות והבידור: אולמות מלאים במופעים מקומיים ומיובאים, להם הכרטיסים אינם זולים כלל ועיקר. התשובה לכך היא, שהתרבות כבר תרמה את חלקה: היא צמחה, פרחה והתייעלה בלי תוספות ותוך שחיקת תקציב. עובדת ההכנסה העצמית הגבוהה היא דבר שצריך להדאיג יותר מהקיצוצים האחרונים. משמעותה היא, שמוסדות התרבות האלה מתכוונים בפעולותיהם יותר ויותר לטעם הקהל, במקום לאיכות האמנותית. אחוזי הכנסה עצמית כאלה הם מן הגבוהים בעולם מעבר למסך הברזל ובאירופה הנאורה.

התמיכה בתרבות מיועדת בתיאוריה לפצות על תלות בטעם הקהל. המציאות היא, שהמדינה מסבסדת ומעודדת אמנות מסחרית, וזהו אבסורד מוחלט, ובוודאי חסר משמעות, כתורמים בהם אין אפילו פוטנציאל של הכנסה עצמית. אני כבר לא מדבר על זוטות, כמו השיבוש שבעבודה המאורגנת, בגלל קיצוצים תכופים. התוצאה היא, שהמדינה מסבסדת תרבות בדרך המאלצת את מוסדות התרבות ליצור תרבות, שאינה ראויה לסבסוד.

אם לא רוצים להוריד את הרמה, חייבים להעלות את מחירי הכרטיסים. כך עשתה, אמנם, הפילהרמונית. דרך אחרת היא צמצום הפעילות. בכל מקרה, זוהי פגיעה גם בקהל וגם בתרבות. פירושו טיפוח של קהל אליטיסטי והזנחת הקהל הרחב מחד גיסא, או הורדת הרמה של התביעה האמנותית הביצוע מאידך גיסא. לגבי מוסדות ללא הכנסה עצמית, הפתרון הוא אחד: סגירה.

באופן אירוני, אפשר לאמר, שדווקא בזמן שלטון, שלא היה מזוהה עם תרבות, כמו פרס ונבון (בניגוד למקבל אצלו את אנשי סדרת "דאלאס" ומלון המר. שעיקר עניינו לא היה דווקא תרבות חילונית מובהקת ומוסיקה) היה מצבה של התרבות טוב יותר. פרס ונבון לא צריכים להוכיח שהם אוהבי תרבות. הם באים לאירועים תרבותיים, ואנשי תרבות אוהבים להסתופף אצלם. אבל דווקא בזמנם, למרות ההצהרות הקלרטיוריות והמעשיות, יורד והולך קרנה של התרבות. נכון שזוהי גם תוצאה של המצב הכלכלי הכללי. אבל בתולדות תקצוב התרבות יירשם בגין כמיטיבה ופרס כמי שפגע בה. אפשר לנסות להרגיל את מוסדות התרבות לחיות בפחות ופחות הקצבה ציבורית, כמו אותו סוס, שכמעט התרגל לחיות בלי אוכל. אלא שברגע האחרון מת. מפי הסוס הזה שמעתי, שהוא מאוד לא אהב את האורח, שניסה להרגיל אותו לחיות בלי אוכל. בעיקר לא אהב את העובדה, שהאורח הציג עצמו כאוהב חיות ושיבח את הישגי הסוס ללא הרף.

על־פי כל הסימנים שבשטח, על אף ההצהרות והרצון הטוב של כל הצדדים, יעזוב איש הספר התרבותי, שמעון פרס, את משרד ראש הממשלה, כשמלווים אותו רעשי התמוטטות מערכת התרבות. האם "שמיר" הוא התקווה היחידה של התרבות?

בשביל מה הם באים?

כאשר מתקשים ראשי המטה של הבית הלבן למצוא מועד מתאים לפגישת פרס ורייגן, וכשמחלקת המדינה מדגישה כי היא „תשמח" להכיר את השר נסים, מסתננת תחושה של נדנוד

מאת צבי בראל

וואשינגטון

הביטוי הוואשינגטוני אומר: "זה אירוע מכתיב פעולה". דוגמה: כאשר מגיע ראש מדינה בפעם הראשונה לוואשינגטון, הוא זוכה לא רק לפגישה עם הנשיא ולגלגול אר־רוחה, שמידשו פגישות עם שר החוץ, שר ההגנה, שר האוצר ועוזריהם, תתיחים וסגניהם, אלא גם ל"דבר מה נוסף". אותו דבר מה נוסף הוא, בדרך כלל [illegible] לעתים מערכת נשק מתוחכמת. פעם זוהי הצהרה מחייבת ופעם התחייבות לפעולה בעתיד או סיום מהיר של עניין, שנמשך כבר כמה שנים או חודשים.

אלה הם המתנות, השמורות בידי המימשל לביקור עצמו, כדי שהמבקר יוכל לחזור "שלא בידיים ריקות", וכדי שהמימשל יוכל להציג מתווה מסוים. הביקור, אם כן, הכתיב את התוצאה.

וואשינגטון מכירה שני סוגי מבקרים. בסוג הראשון נכללים ראשי מדינות, דוגמת צרפת ובריטניה, מלך ערב הסעודית ומארוקו והמושל מנהיג ברית המועצות, שהיו זו הפעם השלישית ולא האחרונה את מועד ועידת הפסגה.

בסוג השני של המבקרים כלולים נציגי מדינות העולם השלישי, מצרים, ישראל, או בקיצור — חבורת של פשוטי יד. בעוד הראשונים עושים, כאילו, טובה למימשל בבואם לבקר בארה"ב והיאים בביקור טיפוח לעצמם, משתדלים האורחים לארגן לעצמם שני ביקורים בשנה ואם אפשר אף שלושה ביודעם, כי אין להם ברירה, אלא "לשבת על ראשו" של המימשל, עד שיתרצה, או סתם כך, שמא יצא [illegible] המעוררים את הבדיחות העתונאיות. כשבא, למשל, נשיא מכסיקו או בוליוויה לביקור, אמרו עליהם, כי באו לדרוש חזרה את הסמים שהוחרמו, כדי שיוכלו הפעם למכור אותם ולעשות קצת כסף בשביל לכסות את החוב הלאומי.

כך גם ישראל. בחודש ספטמבר, כאשר יהיה המימשל האמריקאי נתון כולו, ראש וגפיים, בהכנות למפגש שולץ־שוארדנאדזה, כאשר העצרת הכללית של האו"ם תהיה בעיצומה וכאשר הנשיא רייגן ילמד שוב שיעורים בסובייטולוגיה, תופיע שיירה ישראלית מכובדת, סתם כך, כאילו עברה בסביבה ועצרה לשתות משהו. שכן קשה לייחס לביקור סיבה אחרת. תחילה יבוא שר הביטחון, יצחק רבין, שעם סיום ביקורו הקודם במאי, דאג להסדיר ביקור נוסף בספטמבר. עניינים שוטפים המחייבים מעורבות של שר, אינם עומדים תלויים. אפשר, כמובן, שוב לדבר על הנאט"איזציה ולקבל שוב את התשובה, שהמימשל לומד את הנושא; אפשר לדבר על הלביא, ולקבל תשובה, שעדיין לא הוכנו הדו"חות, ההמלצות לגבי האלטרנטיבות; אפשר לדון על תקציב השנה הבאה, אך הנושא כבר נדון [illegible] את זה אפשר לעשות מהארץ — לתת כמה ראיונות לעיתונות האמריקאית, לתקוף את הסורים, לשבח על הפעולה בלוב, ולנתח את מתווה של תהליך השלום.

אחריו יגיע ראש הממשלה, שמעון פרס. זה כבר ביקור מסוג אחר. אפשר לומר — ביקור מסכם. ביקור שעיקרו הצטדקויות על מה שלא הושג והבטחות מעורפלות לעתיד טוב יותר. קצת דיבורים על צמיחה כלכלית ללא כנפיים, על ערכים שלא שיתוף פעולה ועל ידידותה העמוקה הלא נגמרת של ארה"ב.

פעם היו מכנים ביקורים כאלה ביקורי ומעות. אבל האיש הרי הולך להיות שר חוץ, ואם ירצה השם, גם ירוץ עוד פעם לבחירות. הוא גם הבטיח לעיתונות האמריקאית, כי ימשיך לטפל בתהליך השלום. אז בשביל מה הביקור הנוכחי? הרי הוא ודאי אינו מנתק את קשריו עם ארה"ב.

השלישי בחבורה הוא אולי היחיד שביקורו מוצדק. זהו שר האוצר הטרי, משה נסים. הוא היחיד אותו אין שר החוץ שולץ מכיר בשמו הפרטי והוא היחיד בו מעוניין שולץ באופן מעשי, מפני שהוא שר האוצר של מדינת ישראל. שולץ הרי מאוד מעוניין להכיר באופן אישי, בידי מי מופקדים שלושה מיליארד דולר אמריקאים, ומי אחראי לקידום התוכנית הכלכלית הישראלית בעיבודה האמריקאי. אך גם לנסים, זולת להוציא כף ההיכרות, אין הרבה מה לעשות בוואשינגטון. גם בתחומו קשה מאוד להצביע על נושאים המחייבים ביקור, או בשפה הדיפלומטית "מעורבות של הדרג המדיני", למעט אולי קבלת החלק האחרון של סיוע החירום. אך גם כאן לא ברור עדיין, אם כבוד זה יפול בחלקו, או שראש הממשלה יזכה למחווה אחרונה (ומבית).

בעצם אפשר לשאול, מה כל־כך רע בכך, שראש ממשלת ישראל ושריה מבקרים בוואשינגטון? הרי מעולם לא היו יחסינו... וגו', והביקורים כאלה הרי מחזקים את היחסים. הטענה נכונה, כל עוד נעשים הביקורים במידה ובטעם, אבל כאשר "מתקשים" ראשי מטה הבית הלבן למצוא מועד מתאים לפגישת פרס־רייגן, וכאשר פקידים בפנטגון שואלים עיתונאים כבדרך אגב, אם ידוע, כבר, על מה רבין רוצה לדון, כי להם אין כרגע נושאים בוערים, ומחלקת המדינה טורחת להדגיש, כי היא מאד מעוניינת להכיר את השר נסים "וגם להחליף עמו דעות", מתחילה להסתנן תחושה של נדנוד.

הנימוס האמריקאי שומר עדיין על כללי הביטוי "מה אוכל לעשות בעבורך?" והשיירה הישראלית תתקבל בכל הנימוס הראוי, אך יהיה זה רק נימוס. כבר עתה נראה, כי לפחות בחלק מן המקומות, נתונים לנו לחוש מה יהיה נפחה של אנקת הרווחה, כאשר ביקורים אלה יחלפו. איך אמר לי פעם דיפלומט אנגלי: "האמריקאים יודעים מה הבריטים שווים, ומגי תאצ'ר יודעת מה כוחו של רייגן. הם לא צריכים לבקר יותר מיד אחד אצל השני, כדי להדגיש מה גדולה אהבתם". לנו, לפחות, חשוב להקפיד ש"האירוע ימשיך להכתיב את הפעולה" ושהמימשל לא יתחיל להתרגל לביקורים שלנו.

תוכנית מגירה לירושלים (ב')

ירושלים של מועצות ורבעים

לבד משלוש הצעות להרחיב את גבול השיפוט של העיר, הציע הצוות עוד שתי תוכניות, שהעיקרון המנחה בהן — חלוקת העיר או סביבותיה למועצות או רבעים שמרביתם בעלי רוב יהודי

מאת נדב שרגאי

מחברי המסמך "ירושלים — זיקות וגבולות", שהוגש בינואר 1982 לא היו הירושות פוליטיים. הם ידעו לאיזו מערכה לחצים תיקלע ישראל, אם תאמץ את אחת משלוש החלופות שהציעו להרחבת גבול השיפוט של ירושלים, תוך סיפוח חלקים מיו"ש.

חמש חלופות הציע הצוות, וכולן נועדו לענות על מצב, בו תאמץ ישראל הסדר פוליטי, שיחול על רוב שטחי יהודה ושומרון, הסדר, בו יהפוך גבול השיפוט של ירושלים, גם לגבול הבינלאומי של מדינת ישראל. תוך מודעות לרגישות הבינלאומית, גיבש הצוות בראשותו של ישראל קמחי, (לשעבר ראש אגף תכנון בעיריית ירושלים) שתי חלופות נוספות, שונות במהותן משלוש קודמותיהן: האחת, זו המכונה בדו"ח אלטרנטיבה ד', חילקה את המרחב המטרופוליטני של ירושלים לשבע מועצות כדלהלן: 1. ירושלים בגבולותיה הנוכחיים. 2. מטה יהודה, כולל גוש עציון. 3. מטה בנימין, ממבוא חורון ועד לגבול השיפוט של ירושלים בצפון מערב. 4 נפת רמאללה אל בירה, בתיקוני גבול, משתרעת עד לדרך אלון במזרח ואדי ארציגיה בדרום. 5. מועצה אזורית מעלה אדומים, מגבול שיפוט ירושלים עד לדרך אלון ומישור אדומים במזרח. 6. נפת בית לחם, בתיקונים שונים. 7. המועצה האזורית מגילות, מקו דרך אלון ומזרחה.

על פי הצעה חדשנית זאת יווצר בשלוש מהמועצות רוב יהודי מוחלט. הן תהוונה, לדעת אנשי הצוות, ביחד עם ירושלים — "מעין גיאופוליטי המבטיח את האינטרסים החיוניים לירושלים ואת האינטרסים הלאומיים של המדינה".

המועצה האזורית של מטה בנימין ומעלה אדומים, יחד עם ירושלים, יהוו מרחב המחבר את עמק אילון במערב עם בקעת הירדן במזרח, מרחב שבו יתקיים רוב של אוכלוסיה יהודית לטווח ארוך.

יתרונה של הצעה זו הוא בכך שאין היא משנה את גבול השיפוט של ירושלים, אך יחד עם זאת היעד הלאומי של שמירת הקשר בין שפלת החוף ובקעת הירדן באמצעות איזורים מאוכלסים ברוב יהודי — נשמר. עתודות הקרקע הדרושות לפיתוח ירושלים לטווח ארוך יסופקו מחוץ לעיר, בתחומי המועצות האזוריות הגובלות עמה.

רבעים ונפות

החלופה השנייה, זו המכונה בדו"ח אלטרנטיבה מס' 5, מורכבת עוד יותר והיא המועדפת בעיני חברי הצוות. היא מחלקת את האיזור המטרופוליטני של ירושלים לשתי מערכות נפרדות. מערכת אחת של רבעים, בנויה מחלקי העיר ירושלים ומחלקים של המרחב הסמוך אליה. מערכת שנייה, חיצונית, מורכבת מנפות או מועצות אזוריות, המבוססות על החלוקה הקיימת היום (נפת רמאללה, נפת בית לחם וכך הלאה), למעט אותם חלקים שסופחו למערכת הראשונה, הפנימית. המערכת הפנימית, הראשונה, כוללת על פי התוכנית ששה רובעים המקיפים את מרכזה של ירושלים.

נעשה גם ניסיון לאמוד את האוכלוסיה היהודית והערבית בכל רובע ורובע ע"פ חלופה זאת, למתכונת שנות ה־90. הרובע הדרומי, מבוסס על גילה כמוקד ומשתרע מעמינדב במערב ועד תלפיות במזרח, עמק רפאים בצפון, וגבול השיפוט העירוני בדרום. (172 אלף יהודים ו־12 אלף ערבים בלבד). רובע מערב, משתרע מהרוסה בדרום ועד הר שמואל בצפון, כולל את מבשרת ציון כמרכז (28 אלף יהודים). רובע צפון, כולל את רמות, דרום נווה יעקב ומרחב גבעון, לרבות גבעת זאב (114 אלף יהודים ו־70 אלף ערבים). רובע צפון מזרח, כולל את אדם כמוקד ובו מצפים ג'בע, כפר עקב וחזמה (עשרת אלפים ערבים). רובע מזרח, שבו מתווה מעלה אדומים מוקד (54 אלף יהודים ו־2,000 ערבים). רובע דרום מזרח, ובו אל־עזרייה ואבו דיס, המשמשים כמוקד. תחום השתרעותו עד לאיזור תאורות סיג, והוא כולל את ערבאי סואחרה, צור באהר ועמק קדרון (55 אלף ערבים). רובע מרכז, כולל את גבולות מרכז ירושלים, מגבעת שפירא בצפון ועד לגבעות בדרום, גבעת שאול ב' במערב והר הצופים במזרח (258 אלף יהודים ו־58 אלף ערבים).

בחינה משפטית

ההצעות השונות לאבחנת גבולות ירושלים נבחנו גם מבחינה משפטית על ידי חבר הצוות, עו"ד משה דרורי. דרורי בחן תחילה את תקדים סיפוח ירושלים על רקע מחלוקת משפטנים ידועה בנושא זה, האם היה אקט הסיפוח חוקי (כפי שטוען לדוגמה הפרופ' יהודה בלום) או בלתי חוקי כפי שטוען פרופ' יורם דינשטיין. "מקובלים עליי", הגדיר הצוות, "דבריו המסכמים של פרופ' אמנון רובינשטיין בעניין, כי מן הבחינה הפנימית הקונסטיטוציונית, חילוקי הדעות אינם משנים דבר. ...ירושלים המזרחית הפכה לכל תכלית ולכל עניין להיות שטח משטחה של המדינה".

זוהי הדעה עקרונית על הגבול שבין סיפוח השטח למדינת ישראל לבין סיפוח השטח לתחומי השיפוט של העירייה "מבחינה ציבורית ובדיפלומטיה, ובמיוחד לאור המגבלות שהציב הסכם קמפ דייוויד על פירושיו השונים... ראוי כי השטח שיסופח "יכלל מידית בתוך גבולות עיריית ירושלים ואז תוכל מדינת ישראל להציג כלפי העולם, כי לפנינו שינוי "קוסמטי" או "תיקון עיתונאי" או "תיקוני גבול קטנים" של הסיפוח המקורי משנת 1967. יתרה מזאת — הטענה האדמיניסטרטיבית, שהייתה אחת מנימוקי להצדקת הסיפוח (כגון: "הצורך לפעול בעיר אחת שתי מערכות ביוב, על פי שתי שיטות משפט שונות") מקבלת חיזוק בד בבד עם סיפוח השטח למדינת ישראל...גם מבחינת הצרכים האופרטיביים בשטח, עדיף כי כאשר דנים בהרחבת גבולות, יהיו הם בתחומי העירייה, כדי לאפשר שירותים יעילים לתושבים בשטחים שיסופחו. פתרון ביניים כשלב קודם לסיפוח...הוא הכללת השטח המסופח בגבולות התכנון של הוועדה המקומית לתכנון. בדרך זו, אין סיפוח מלא על התוצאות הכרוכות בכך (כגון חשש לרוב מצביעים ערבי; נ.ש.) ויש תועלת חלקית בכך, שלפחות מבחינה תכנונית השטח המסופח כלול באחריות ירושלים. מאידך גיסא יש לזכור כי לא ניתן לגבות מתושבי השטח מיסים והשירותים הניתנים להם בחסד ולא בזכות".

מההיבט המשפטי מגיע הדו"ח, כי אין כל צורך ברוב פרלמנטרי לשם הרחבת גבולות העיר והדבר נתון לשיקול דעתה המוחלט של הממשלה. הכוח זו נתמכת על סעיף 11 ב' לפקודת סדרי השלטון והמשפט, "חוק מסמיך, אשר מכוחו קבעה הממשלה בצו את החלת המשפט השיפוט הישראלי על ירושלים המזרחית...מכיר איפוא לרגע, כי אם תחליט הממשלה בעתיד להרחיב את גבולות השיפוט של ירושלים במזרח, היא תחליט על השטח החדש, תקבע בצו את הגבולות ותפרסם ברשומות את הגבולות החדשים של השטח שעליו חל המשפט, השיפוט והמנהל הישראלים. החלטה זו של הממשלה תהיה תקפה מיידית ללא צורך באישור כל גוף אחר.

صكنا من الرمل

תוכנית־מחשב לרמי של סבתא

*** אסף הוכברג בן ה־13 הוא יועץ מקצועי למורים בבית ספר למחשבים * הוא אינו מרצה ממש, כי הורי התלמידים הודו שלא היו רושמים את ילדיהם לבית ספר שבו המרצה הוא ילד**

מאת יהודית קנולר

ישנם ילדי פלא רבים בתחום המחשבים — אך בית ספר למחשבים שהוקם סביב ידע של ילד בן 12 הוא עדיין תופעה יוצאת דופן.

אסף הוכברג גילה את המחשבים בסיימו כיתה ד', כשהשתתף בחופש הגדול בקייטנה במקום העבודה של אביו, במכון לפיריון העבודה והייצור. אסף, שגילה את עולם המחשבים, ביקש מהוריו להמשיך וללמוד, ומשלא נמצאה מסגרת מתאימה לרמתו, הוא שולב בקורס בן חצי שנה, עם מבוגרים, במסגרת מסלולי ההדרכה של המכון. אסף קיבל שחרור מבית הספר "אוהל" ברמת גן, בו למד, מדי יום ו' בבוקר, כדי להשתתף בקורס.

כבעיני המשתתפים גילה אסף בקיאות רבה, והצליח לפתור בעיות שחבריו ללימודים התקשו בהן, בעומדו על כיסא, כדי להגיע ללוח. עם סיום הקורס נהג אסף להיכנס ליחידת המחשב, במקום עבודתו של האב ולהוסיף מידע עם העובדים ועם אנשים שלמדו בקורסים אחרים. לפני שנה הוא הכיר חבר מבוגר ממנו והשניים החלו לעבוד יחד על תוכניות. באותה תקופה הוא קיבל מהוריו מחשב אישי, תואם אפל, והוא משיך לפתח את הידע שלו בשפות תרשות, נוסף לבייסיק, כמו אסמבלר, לוגו ופורטראן.

אסף הכין למשפחתו תוכנית של ספר טלפונים משפחתי והעלה על המחשב את מחברת המתכונים של אמו "רק שהיא לא משתמשת בה, כי היא מפחדת להפעיל את המחשב", הוא טוען. למסיבות יום־הולדת מכין אסף באמצעות המחשב משחקי בינגו וכרטיסי ברכה, ולסבתו הכין מיגוון של סדרי־ישיבה ואת תור האורחים למשחקי הרמי שלה. "יש כאלה שברוגז אחד עם השני וגם זו־גות נשואים לא יושבים אחד ליד השני, לכן צריך היה לתכנן סדרי ישיבה משתנים" — הוא מסביר את האתגר שעמד בפניו. הוא נעזר במ־חשב גם לבדיקת שיעורים, בעיקר בתחום הבעיות במתמטיקה וכשה־אם למדה בשנה שעברה סטטי־סטיקה, הוא עזר לה בבדיקת בעיות של הסתברות.

איש מקצוע מיומן

יצחק ואילנה הוכברג, הוריו של אסף, החלו מחפשים קורס מחשבים מתאים עבורו, ומשהגיעו למסקנה כי הקורסים של המבוגרים אינם מותאמים לילדים והקורסים לילדים אינם מתודיים דיים, החליטו לפתוח בית ספר למחשבים לילדים. הם פתחו בית ספר כזה בשם "משכל" בכפר המכבייה, לא לפני שביקשו מבנם בן הי"ג שיכין תוכנת מחשב בעברית בשפת הלוגו — שפת התי־כנות המומלצת לילדים — כך שגם ילדים קטנים, שטרם למדו אנגלית,

אסף הוכברג: מיחשוב הבית

יוכלו ללמוד מחשבים. "בתוכנית התמקדתי על גראפיקה, שהיא הכי מתאימה לילדים קטנים בגיל הגן ובכיתות הנמוכות", מסביר אסף כאיש מקצוע מיומן.

בבית הספר פועל צוות מורים מקצועי בתחום המחשבים, בראשותו של היועץ האקדמי, הפרופסור יהושפט גבעון. אסף נשאר מאחורי הקלעים. ההורים הודו, כי לא היו רושמים את ילדיהם לבית ספר שבו מרצה ילד בן 12. המורים באו להתייעץ עם אסף בביתו, בכל הנוגע למחשב האפל שבו הם מלמדים, האשר בו השליטה הטכנית שלו גבוהה במיוחד. הם נעזרו בו גם בתחומי ההתמחות המיוחדים, כמו גראפיקה ומוסיקה.

במהלך השנה העביר אסף, כיום בן 13, שיעורי תירגול פעם בשבוע. פעמים רבות הופיעו לשיעורים אלה הורים ביחד עם ילדיהם, מתוך רצון לעקוב אחר התקדמותם של היל־דים, וכן כמתעניינים שרצו להתרשם מבעירת רצינותו של בית הספר. אסף נתקל לא פעם בשאלות כמו — "ילד, מי מרצה כאן בשיעור?" או: "אל מי פונים בשאלה מתי יגיע המורה? מי מנהל כאן?" כשהוא משיב כי הוא המרצה, נתקל לא פעם בהרמת גבה. היו שאמרו לו "טוב, אז בוא תראה מה אתה יודע" — מתוך זלזול. לאחר ששמעו את ההסברים המשושים והבהירים שלו, מן הסוג שקשה לקבל ממדריכים מבוגרים, הוא זכה בהערכה מלאה.

אסף יכול היה להתפרנס בכבוד, כבר כיום, מהידע שלו. המשכורות בתחום שלו והכרת הידע שלו נעות סביב 3,000 דולר לחודש. "אני חושב שאני עוד צריך ללמוד הרבה, בעיקר אנגלית", הוא אומר, וכמי שהעתיד ברור לו הוא מוסיף בהחל־טיות: "באוניברסיטה אני רוצה ללמוד מתמטיקה ופיזיקה, כי אני רואה שיש למקצועות הללו חשיבות במחשבים".

האם ילדותו אינה נפגעת בשל רצינותו בתחום המחשב? "לא", הוא מבטיח, "אני חבר בצופים, הולך למסיבות, יש לי חברים ואני גם קורא לא מעט". הספק לא רע לילד, המסוגל לקום באמצע הלילה כדי לפתור בעיה מטרידה בתכנות.

בימים אלה מתכנן אסף שתי תו־כניות, האחת לפיצוח תשבצי־שלד והשנייה למשחק רמי. חלומו, למחשב את הבית ולהפעיל באמצעות המחשב בקרת חשמל, מים, להפעיל בבוקר את הרדיו וה־קומקום בו זמנית — מן המיטה. ההורים מסרבים עדיין לשמוע על כך, אך נראה שגם באמרה המילה האחרונה. תוכנית יישומית יותר של אסף היא הקמת איגוד ילדים המשתמשים באותו המחשב, בעלי מודמים (חיבור לטלפון), כדי ליצור התקשרויות ולהעברת מידע.

הצעקה האחרונה / שולמית קיסרי

מבול של היצ'עי־סתיו

אופנת פיצי לסתיו־חורף '86/7 (צילום: מ. עוז)

עוד בטרם נראה ענן ראשון בש־מיים, ובעודנו חולמים על כמה טי־פות של גשם, כבר ירד עלינו מבול של היצ'עי־סתיו: אופנה, אביזרים, נעליים, מוצרי יופי, פרסים, תמרו־קות ועוד.

אופנת פיצי הקדימה והביאה את אופי הסתיו שלה, שהוצג בבית בהרצליה פיתוח של איציק בי־טונסקי, בעל המפעל. אווירה נעימה שרדה שם, אולם החידושים שהוצגו היו מועטים — בעיקר דגמים מסורתיים, ובכל זאת מעט "צימו־קים": שמלת שופרות תראית בשת ובטנה אחת גם במעיל פתוח מלא חן, שתי חצאיות בפסים, זו על גבי זו, מביאות את משב הרומנטיקה הקרוב, דגמי ג'ינס, הנראים כאילו כבר היכרנו אותם פעם, הרבה סוו־טשירטים צבעוניים. גמורות ביותר היו נעלי הספורט בג'ינס, לבן וכסף.

פליפ הוא בית אופנה רענן ומב־טיח, הקיים שלוש שנים והוא עדיין מתרחב וגדל. פליפ מוכר בשלוש חנויות בלעדיות ובעוד כמה עשרות חנויות ברחבי הארץ. המעצבת, דפנה מג'ר, יודעת לעשות גזרות מלאות חן בהשראת הסוהו של ניו יורק, עם שילוב של הסיילת התל־אביבית. דגמי סתיו תל־אביביים, עם מעילי פוטר מטריקו, חולצות בשר־וול קצר, עם ציורי יד מקסימים של מוניקה. מבנבי הצבעים וכל יתר הדגמים הספורטיביים של דפנה מג'ר מוצלחים מאוד. אריגים נוספים שהיא משתמשת בהם — שאמברה, ויסקוזה, כותנה; והצבעים — אפור, אפור כסף, שחור, לבן, שנהב, משמש ותכלת. לפליפ שלושה דגמים חדשים, היוצאים מדי שבוע אל החנויות. המחירים סבירים בהחלט.

רגישות לחומרים

בתצוגת הסיום של שנקר בחודש יולי המדורן בלטו עיצובי נעליים שנעשו עבור חלק מהבוגרים על ידי מפעל בשם "אנטילופה". שני האחים, חיים ואבי בן שושן, היצרנים והמ־עצבים של המפעל, אינם מבוגרים בהכרח מתלמידי שנקר. לפי התפי־סה העיצובית והעסקית שלהם צפוי להם עתיד מבטיח בתעשיית הנע־ליים הישראלית. שני הצעירים נסעו ללמוד באיטליה כשוליות במפעלים איטלקיים, חזרו לארץ והשקיעו לאט בהזדהות כסף בציוד חדיש. הם בעלי רגישות לחומרים, בעלי טביעת עין לקו ולאופנה. בבחירת הדגמים והצבעי העורות מסתמן כבר עתה ראשיתו של מפעל יהודי. עד עתה בנו להם מערכת שיווק לכמה עשרות חנויות בכל רחבי הארץ.

תוצרת אשדוד

חברת רבלון הוציאה לשוק עפרו־נות איפור שהם תוצרת המפעל באשדוד. בהתקנת קו הייצור של המוצרים החדשים הושקעו 20 אלף דולר. העפרונות לשפתיים ולעיניים מופיעים בשישה צבעים, במחיר 16 שקל התוספת מחודד לשלושה עפרונות.

טיפוח העור גם ברהיטים

עור ברהיטים דורש טיפוח כעור הפנים. באחרונה החלו יעקב יעקבי ובניו לייבא את השמפו "הוליד", תכשיר לטיפוח העור מתוצרת באלהשוקק, הגרמני והבעליים, ומוצרי העור. את התכשיר ניתן להשיג בתרסיס באריזה בת 400 מ"ל תמורת 10.90 שקל או בצורת תחליב לעור לא צבוע, באריזה בת 250 מ"ל כ־7.90 שקל. ניתן להשיג את המוצר ברשתות השיווק וב־חנויות לחומרי־ניקוי וצבעים.

לא לזרוק את האריזה

חברת עלית מכרה עד כה חבי־לות־שי לחגים בסכום של כמה מי־ליון דולר. אריזות השי מכילות את מיטב התוצרת של החברה. בכד אריזות הקרטון שהיכרנו משנים קודמות, ניתן השנה לרכוש גם אר־יזות שי בתוך צידנית או תיק נסיעות, וכך האריזה עצמה מהווה שי נוסף. מחירי אריזות השי נעים בין 32.50 שקל ל־69.50 שקל. תיקי צידנית עמוסי מוצרי עלית עולים בין 57 שקל עד 69.50 שקל. תיק נסיעה עם מוצרי עלית מחירו 65 שקל.

מוצר היגייני

מה שעד כה ראינו רק במטוסים ובחו"ל — ביירמגן לאסלת בית־שי־מוש — משווק עתה גם בארץ תחת השם "אסלוך". הנייר, שהוא לשימוש אישי חד־פעמי, מתאים למקומות ציבוריים, בתי־חולים ולבתים שיש בהם חולים במחלות מדבקות בעיקר בעונה זו של השנה, המשופעת במחו־לות מעיים. ניתן להשיג את המוצר ברשת חנויות הסופרפארם ובבתי המרקחת. מחיר מומלץ לצרכן 1.70 שקל לחבילה בת 10 יחידות.

כלי־עור חדיש להדחת הכלים

מוצר חדש לניקוי והדחת כלים שכבש את שוקי אירופה, לטענת יבואניו, הגיע גם ארצה. המוצר הנקרא "דישי", והוא כולל מיכל אחסון לנוזל הדחת כלים וראש דמוי ספוג עם מברשת, הניתנת להחלפה במשיכה קלה.

דפי וופל חדשים

להשלמת סידרת מוצרי המאפייה של "אסיכל", הוציאה החברה לשוק בימים אלה מוצרי וופל — דפי וופל עגולים, מרובעים וגביעי גלידה. אריזות של 6 דפים עגולים או 8 דפים מרובעים עולות 1.86 שקל.

בחנות ובשוק / יהודית קנולר

מבנה אורתופדי

לקראת פתיחת עונת הלימודים יוצעו ב"בית מרס", חנות הרהיטים, לכל צרכן הרוכש ריהוט ילדים או נוער בסכום של 1,000 שקל ומעלה — כיסא עבודה על גלגלים, בעל מבנה אורתופדי ומשענת מתכווננת, המותאם למבנה הגוף. מחירי הרהי־טים לדוגמא: מיטת נוער — 455 שקל, שולחן כתיבה — 280 שקל, כוננית מדפים צרים — 440 עד 680 שקל.

קרם־רגל

בימים אלה הוציאה לשוק חברת הלטיס סדרת מוצרים חדשה לטיפוח כפות הרגליים: פרי־אודורנט — ספריי ריחני לרענון כפות הרגליים שיש להשתמש בו רק אחת לשבוע והיעילות נשמרת גם לאחר הרחצה. פרי־ג'ל — ג'לי המכיל דאודורנט וחומר אנטיספטי לרענון וצינון כפות הרגליים. פרי־קרם — קרם לריכוך עור כפות הרגליים, העקבים והמרפקים. להשיג בכל התמרוקיות ורשתות השוק.

חנות מתנות לכיכר

מתנות לכבוד המדינה, בעולם תמנגה שהוא גם מוסן, בשם "אבוד גראונד" מציע בק־סולמן ריהוט צעיר במחירים ובתנאי תשלום נוחים, ללא חלון ראווה. מסבאר, ללא שכר דירה יקר והגבלה על חשבון הלקוח — עלות המוצר יורדת והל־קוח נשכר. מוצעים הפולמבים. מחירים לדוגמא: כורסאות — החל מ־125 שקל, ספות דו מושביות 475 שקל, שלושבות עם פלטת שיש קרה 595 שקל, והכורסאות טלוויזיה ארגונומיות 355 שקל.

צמח מדברי נדיר

שלושה מוצרי קוסמטיקה חדשים מבית "קסי", קוסמטיקה טבעית ייקומית, הופיעו בימים אלה בשוק. המוצרים מורכבים מתמצית צמח התוחובה, שהוא צמח מדברי נדיר הגדל בדרום קליפורניה ובאריזונה שבארה"ב. המוצרים הם קרם לחות, המשמש מגן לעור הפנים המבוגר, מחירו 8.60 שקל; קרם לחות לגוף, המרכך ומחזיר לעור את הלחות הטבעית — מחירו 6.90 שקל וקרם ידיים — המכסה את עור הידיים ומגן עליו מהשפעות מזיקות של שינויי מזג האוויר וכימיקלים — 3.40 שקל.

ערכה את המדור:
ערנה לוינשטיין

חור בכיס / אברהם טל

שאלה של 300 שקל

בשבוע הבא יחדלו השקלים הישנים להיות הילך חוקי. לרגל מאורע זה התעוררה השאלה מה לעשות בארבעה שטרות ישנים שהתגלו בבית: שני שטרות מקומטים של 50 שקל, שכובסו בטעות במכנסי ג'ינס של הבן באחת מחופשותיו, נתלו לייבוש על חבל הכביסה ולא הוחזרו אחר כך משום מה למחזור, ושני שטרות מסמורטטים של 100 שקלים, שנמצאו תחובים במגירת המתקאות והמשכנתאות של המכולת. השטרות מונחים זה חודשים אחדים במקום גלוי ובולט לעין (על המזווה בדרך למטבח), אבל איש לא מתייחס אליהם. תחילה חשבתי: תראו איזה בני אדם אנחנו — ביום לי 300 שקל ואיננו מוכנים להזיז יד כדי להכניסם לכיס. אבל לאחר ששיננתי את הכלל של בנק ישראל כיצד אופן הפיכת שקלים ישנים לחדשים (להוריד אפס ולהגיד באגורות) הבנתי שמדובר ב־30 אגורות חדשות ואיש לא ייגע בשטרות אלה. אם לא אעשה משהו בנדון, הם יתגלגלו על המזווה עד מי־יודע־מתי. עתה עומדים השט־רות הללו לצאת מן המחזור, והשאלה נשאלת ביתר תקיפות: מה לעשות בהם?

תחילה חשבתי לשמור אותם למזכרת באלבום או בתיבת זכרונות כלשהי. ביום מן הימים אוכל לספר לנכדים: "תראו את השטר הזה של 100 שקל. פעם, לפני שנולדתם, בקושי אפשר היה לקנות בו מסטיק — ובכל ארבעת השטרות האלה יחד אי אפשר היה לנסוע באוטובוס מהתחנה המרכזית לדיזנגוף. תארו לעצמכם!" אבל אין כל ביטחון שהדבר הזה ירשים את הקטנים (אותי לא הרשימו שטרות מימי האינפלציה הגר־מנית הגדולה, שסבא שלי הראה לי בילדותי — "אלה היו שטרות בני מיליונים"). חוץ מזה, ארבעת השטרות הם במצב כל כך עלוב — מרופטים, מקומטים וקרועים — שממש בושה להראות אותם. צריך להיפטר מהם. איך?

אפשר, לדוגמא, להשתמש בהם כל עוד הם מהווים הילך חוקי משום, לשלוף אותם ללא אומר ודברים במכולת או בקיו־סק כחלק מתשלום כלשהו. 30 אגורות או לא 30 אגורות? אבל הניסיון לדמיין את הפרצופים הזועפים של המכולתניק או הקיוסקאי, כאשר אושיט להם את ארבעת הסמרטוטים הללו כתור 30 אגורות חדשות, הוריד אותי במהירות מן הרעיון.

אפשר גם לבקש מפקידת הקופה בבנק להמיר את השט־רות לאגורות חדשות. לא הייתי הולך כמובן במיוחד לשם כך לבנק — בהזדמנות. כשתיארתי לעצמי את המבט הזועף שהפ־קידה תעיף בי — ומיד אחר כך

את המבט השואל שתעיף בפ־קידה המפורכסת שיושבת לידה ("הוא נורמאלי, זה?") — החלטתי לא לסכן את שמי הטוב ואת האשראי שלי בבנק בגלל 30 אגורות חדשות.

מישהו יעץ לי לשלשל את השטרות לתוך אחת הקופסאות השקופות העומדות בסניפי בנ־קים, כתרומה. כדי לא להיתפס בקלקלתי, הייתי מוכן לעטוף את השטרות בשטר של שקל חדש — ובלבד להיפטר מ־300 השקלים הישנים באופן מכובד. לדאבוני, אין בסניף הבנק שלי קופסא שקופה לתרומות.

מה נותר לעשות? ערב אחד ראיתי בטלוויזיה מה עושה בנק ישראל בשטרות האלה: מנקב אותם ואחר כך זורק אותם לגורס. אמנם אין לי ציוד ניקוב והיתוך כה משוכלל, אבל במאמץ מסוים הייתי פותר בעיה זו. אלא שחוש שישי בריא אמר לי לבדוק את העניין בטרם ביצוע. טילפנתי איפוא אל מר שמואל פלר, מנהל מחלקת המטבע בבנק ישראל ושאלתי אותו אם מותר לי להשמיד את ארבעת השטרות בעצמי. אשר יגורתי — בא מפיו: מתברר שהשטרות שייכים לבנק ישראל והשמדתם מהווה עבירה פלילית; מה שמותר לבנק ישראל — אינו מותר לסתם אזרח. מר פלר אמנם אמר לי שלא ידוע לו על מישהו שנפתחו נגדו הליכים בגלל השמדת שטרות, אולם מבחינת החוק — זהו המצב.

מה לעשות בארבעת השטרות הישנים? הם עדיין מונחים אצלנו על המזווה, בדרך למטבח. כל רעיון איך להיפטר מהם בדרך חוקית ומכובדת יתקבל בברכה.

אין קנונייה

בשבוע שעבר ציטטתי כאן לשונות, רעות, הצעות, כי קיימת ברית נסתרת בין אנשי מס הכנסה לבין יועצי המס למיניהם: פקידי המס מסבכים את חוק מס הכנסה ואת הטפסים כדי לספק פרנסה ליועצי המס; בתמורה לכך יועצי המס מזמי־נים את פקידי המס להסביר בימי עיון את חוקי המס המסו־בכים ואת אופן מילוי הטפסים, ומשלמים להם דמי מרצים רשנים. דברים אלה עוררו את נציב מס הכנסה, יאיר רבינוביץ', להמציא לי את נוהל מס' 54/4 של נציבות מס הכנסה, שהוצא בסוף השנה שעברה. לפי נוהל זה הוסכם עם הלשכות של רואי החשבון, עורכי הדין ויועצי המס, שמרצים מקרב עובדי אגף מס הכנסה לא יקבלו דמי מרצים מן הלשכות, אלא מקופת המדי־נה על פי כללי התקשי"ר (כלומר, סכומים צנועים למדי). בתמורה להרצאות אלה, הלש־כות התחייבו להזמין לימי העיון עובדי מס הכנסה לפי מיכסה מסוימת ללא תשלום.

אין אם כן קנונייה נסתרת בין עובדי מס הכנסה לבין יועצי המס. והשאלה מדוע חוקי המס מסובכים והטפסים מבלבלים כל כך, עדיין ממתינה להסבר.

כותבים לנו

יורדים מן האולימפוס?

בכתבתה של עדנה לוינשטיין "לעלות על האולימפוס" ניכר, שלא הכינה מספיק שיעורי בית: דלפי אינה שוכנת בהר האולימפוס, לא לרגלי ההר ולא כל שכן על פסגתו. האולימפוס נמצא במרחק 240 קילומטרים צפונה מדלפי, וההר שמדובר בו הוא הפרנסוס, ולא היתה זו פסגת הרים אלא אזור ממזרחו שגובהו אינו עולה על גובהה של ירושלים.

"העיר דלפי" אינה אלא כפר בן כ־1200 נפש, הבנוי על הריסות העיר הקדומה, שנבנה בשלהי המאה שעברה, בעת שבית הספר הצרפתי לארכיאולוגיה, שקיבל זיכיון לבצע חפירות באתר ההיסטורי המפורסם — ולא הוא דלפי הקלאסית האמיתית — העביר את התושבים שהתגוררו בין החורבות בבתים חדשים. גדולה מזו: אין לכרוך את שמה של דלפי עם שמות אתרים "שספק אם הם מוזכרים בספרי התיירות למיניהם", או לכתוב כתבה עליה כאתר המקו־מם בשורת היישובים "שלא בדרך המלך", כאמור בכותרת. שכן דלפי ישנה בנוה על דרך המלך של עולי הרגל של יוון הקדומה והיא ישנה גם כיום על דרך המלך של תיירות יוון ושל התיירות העולמית גם יחד. כל ספרי ההדרכה מקדישים לה דפים על גבי דפים של תיאור והס־בר. מדריך "בלו גייד" על יוון, למשל, מהדורת 1979, מקדיש מקום על פני 15 עמודים לתאור העיר הד־ פסי. תצלום המקום מתנוסס על העטיפה של הספר כמו להדגיש כי דלפי מסמלת את יוון הקלאסית בתמצית.

אין זה נכון, אישית, שהמקום הוגש מבוזה על־ידי המקום השמח הזה, בגי שגם הזהב היוונית, שחושבת אותו לקיו כל — ושמה פשטו כמשמעה, על ידי התיירות הארכיאולוגיות וההיסטוריות שביצעה בתנים, והמודים שהכותבת מצאה כה הקרין מטיילים צעירים בלבד, "עטוי תרמילים ושקי שינה" ולא ראתה את הרבבות של תיירים בוגרים וקשישים שבאו להגיעה בשנים קודמות, אין בה כדי להעיד על אלמוניות המקום, ש־הכותבת, אלא על משבר התיירות העמוק הפוקד את יוון, כשם שהוא פוקד גם את ארצנו השנה.

ירושלים — צבי אנקורי

לא בדרך המלך (ג')

קסמי החוף המזרחי

קולג' טריניטי בקיימבריג' (נבנה ב־1546)

מאת עדנה לוינשטיין

עיר גדולה כלונדון, השוקקת באוגוסט אלפי תיירים, גורמת לכם שתחושו באפסותכם מול בנייני הענק השגיאים ובתוך ים־האדם שאתם זורמים אתו, אל־מגים להלוהט. בלונדון יש לכם בעיה נוספת: עליכם להשפיל תדיר את עיניכם לעבר מרצפות המדרכה, כדי שלא לדרוך מבלי משים על צואת כלבים, המפ־זרות בבריכות מסביב, וכך אתם מחמיצים לעתים מראות יפים, שכדי לראותם עליכם לשאת את עיניכם דווקא קדי־מה.

לעומת זאת, יש מקומות נוס־פים משגעים בממלכה המאו־חדת, החורגים מן הקו המקובל על התייר הממוצע, שהוא בדרך כלל לונדון, אוכספורד, סט־רטפורד, אזור האגמים — המהדרין מרחיקים גם עד סקוטלנד. כגון למשל את המחו־זות השקטים השוכבים לאורך חופה המזרחי של אנגליה, למן הדרך באגה יורקשייר והדרומה ממנה. זוהי כברת־ארץ רצופה המתמעת בעיסוית, באיזור חקלאי פורה וש־עבות, כשרים הנוסטי מופיע בעולם לסירוגין לעיניכם, וכך, בדרך רגילה, שנועדה להיות דרך־חיבור פשוטה, השפכת לכ־יל מגאי עצמו.

אחת מנקודות החן היא העיר העתיקה דורהם, הקרובה לחוף הים הצפוני. בעיר בת 80 אלף התושבים ניצבת קתדרלה עתי־קה, בעלת ויטראז'ים סטנוגיים, שנשתמרה בשלמותה משנת 1020, כשנבנתה בידי נזירים, עד היום. יש בעיר גם טירה ישנה, שקיבלה "המבצר" וכיום היא חלק מאוניברסיטת דורהם. טיול קצר בעיר העתיקה הזו, שרחובותיה הצרים מרוצפים באבנים, מלמד, שתושבים כאן לא קפאו על שמרם הם ממשיכים לפכות יש־כאן "שאבים". חנויות אופנה, מסעדות "פיש אנד צ'יפס" ושווארמה.

העיר יורק אף היא מגינה עתיקה־וזרשה: עיר שלמה, מוק־פת חומה, שנשתמרה מימי הביניים והחיים בה הזמנים הזנו־סים. תיירים רבים — רובם צרפתים ואמריקנים — מטיילים על החומות העתיקה במקום אמיתי תפואלית ממש. השילוב הישן בין הזגנות צרים, שחלק מהם נוטה לערבוב ובתים מוחודי גבות לבין חלונות הראווה העכשוויים, וזמבי המסעדות, של מרקס אנד ספנסר, הוא מרנין לב. למרבה לדעת, למשל, שהעי־ר יורק נרשמה לראשון בתולדות הקהילה היהודית המקומית בגלל מעשה שהיה בשנת 1190, כשפרצו פרעות ביישוב היהודי, בגד המושל ביהודי העיר שמצאו מקלט במצודה המקומית ומשנודע להם כי הולה עומד להסגירם לאויביהם — התאבדו כולם כאיש אחד. היום יושבים ביורק יהודים ספורים בלבד.

אבל למגינות הצער על גורלם של אותם — אפשר ליהנות מן האתרים המרתקים, מן האווירה המשפחתית כלשהי, ולהתענג על מנת תפוחי־אדמה אמיתיים, הנמכרת כפלאפל מעל גבי עגלה ברחוב.

חפירות ארכיאולוגיות שזה עתה הותיכים באתר הוויקינגים, ההתצגות במוזיאון, משכות אליכן תורי ענק, המובירים את הסיורים על ימי הבליק: מאות אנשים, וחל באגבלים מבוהמת־מקסודן ובלה במבשים הוויות שיושתה לבושות מצר, עופרים מכבלות אין קץ ומסמוכים בתור לקניית כרטיסים.

עיר יפה ועתיקה אף היא, אך מוכרת יותר, היא קיימברידג', העיר האוניברסיטאית, בת מאה אלף תושבים, המפתחת בקולג'ים, שכל אחד מהם הוא עולם מעצי עצמו, עם מבנים המיוחדים, בני מאות השנים, המשובצים במבנים בתוך או מכנון הרמוזגם, עם משטחי הדשא המשמרים, הכנסיות היפות על צריחיהן המחודדים, הגנים המשודרים, הגשרים המטוצבים, וכל אלה מסבבים בתוך רחובות עתיקים שבונו חנויות מודרניות ובצירים — רוכבי גלילה בכל פינה. בין כל אלה מתגודדים מאות סטו־דנטים הבאים מכל העולם.

ואם לא שבעתם — בקרו בקאנטרברי שבמחוז קנט, שאף בה קתדרלה מפוארת בגותיקה והומות הניצבות על תילן ומש־מרות את רוחה העתיקה של העיר. למרבה, שקנטרבורי של העיר הוא הארכיבישוף שדרגתו היא הגבוהה ביותר בכנסייה האנגליקנית. אבל פרט לכך, קאנטרברי היא גם עירו של ג'פרי צ'וסר, מחברם של "סי־פורי קאנטרברי" המפורסמים — ואמנם, בכל חנויות הספרים בעיר מוצגים ספריו של צ'וסר לראווה, בכל הגירסאות האפשר־יות ובכל המהדורות.

מכיוון שתושבי העיר חיים על תיירות — רבים כאן בתי ממכר העתיקות ובהם רהיטים יפהפיים, אביזרים וכלים, והמ־חירים — שווים לכל נפש. ואילו המזכרת המזמוזה, שאפשר קנינו תמונה קטנה במסגרת מיוחדת, היתה מספיק ישרה כדי לומר: "היא איננה עתיקה. התמונה הזאת, אולי 40 שנה, לא יותר".

נא להכיר: תזמורת סימפונית גדנ"ע

מאת אסתר בלווה

אבי בוהדנה, נגן טובה (צילמה מיכל נמיר)

כבר קשרים לה כתרים. יש האומרים, שנמצאים בה הכשרונות הצעירים המוסיקאליים ביותר בא־רץ. מכירי דבר מוכנים להעתם על כך, שההיסטוריה לא רק תחזור על עצמה, אלא התזמורת הנוכחית אף תעלה על קודמתה.

נא להכיר: תזמורת סימפונית גדנ"ע מתנ"ס (מפעלי תרבות ואמ־נות לנוער), משתתפים בה צעירים בני 11 עד 17 מרחבי הארץ. שני מנצ־חים לתזמורת — רפי עמרם מטעם מתנ"ס ורון עמי האם, מטעם הצבא, ושני מורים משוגעים־לדבר — מרי ג'ין ובוב אשר משיקאגו, ארה"ב. חברי התזמורת בילו בסדנא בת שבועיים וחצי בתשלום מלא בפנימיית ברמית בירושלים, כשהם מנגנים מדי יום שמונה שעות, בניצוח מנצחי הדון. הם כבר הופיעו בארבעה קונצרטים ברחבי הארץ ומקיימים, לצד המוסיקה, פעילות חברתית, בפיקוח מדריכי גדנ"ע.

"הרעיון לצאת עם תזמורת גד־נ"ע־מתנ"ס התבשל לפני שלוש שנים בקונצרט נוסטאלגי, שארגנו בוגרי תזמורת הגדנ"ע, במלאת לה שלושים שנה", מספר רפי עמרם. "באו בוגרים למפגש מוסיקאלי חברתי. לפניך ראית את מיטב הב־נים בארץ — גיורא, שרה, צחוק העלו זכרונות ("איך היה שרגיאל ברנבים הופיע כמולך במכנסיים קצרים, ומה עשתה זיוה ורבידה איך זכינו ב'נבל הכסף' שלוש פעמים ברציפות בתחרות בינלאו־מית לתזמורות נוער כשולגרל וכו' וכו').

בהתכנסות הזאת נבט הגרעין לתזמורת של היום. ג'ימס תקציב מקרן ישראל־אמריקה, משרד החי־נוך ומרכז המוסיקה בירושלים, בחור את הנגנים שהשתילו לעבוד. הגדנ"ע נכנס לתמונה, כדי להחזק מגע חיובי עם הצבא ומתוך אמונת המארגנים, שיש מקום להחזיר ולספח אותם ערכים שהיו בשנות ה־50.

אשתקד, כאמור, התחילה הפעי־לות: כינוסים קבועים, מפגשים חו־דשיים, מתנות ומרסאות למוסיקה. השנה הפכה הסדנא בת השבועיים וחצי ליעד מוסיקאלי מבוקש ביותר.

הוויה לא רגילה

העבודה בסדנא דורשת משמעת עצמית, יכולת אישית גבוהה ורצון להשתפר. לדעת גלית שגיא מירוש־לים, השהייה במקום היא הוויה לא רגילה. גלית, תלמידת התיכון שליד האקדמיה למוסיקה, בת 17 וחצי, פורטת על נבל מזה שנתיים וחצי. בעבר פרטה על פסנתר במשך שש שנים. "זה הכלי שלי", היא מרגישה ומודה, ערנה הרעה, מאשרת את הדברים: "היא בישרון נדיר ואני שמחה שהגעה לסדנא הזאת. האווי־רה כאן מיוחדת ולגלית יש הזדמנות לנגן בביצועים מוסיקאליים שונים ולהרחיב אופקים".

אבי בוהדנה, בן 15 וחצי, מגבעת אולגה, הוא נגן טובה. בהמלצת המורה למוסיקה בבית הספר הגיע אל הכלי הזה. לדבריו, הוא מאוהב בטובה. מתאמן כל יום שלוש־ארבע שעות. ערב הקונצרט במקום מבודד הוא נרגש ביותר. "בכוח לא אשן טוב הלילה. יבואו ההורים והחברים. המתנ"ס יהיה מפוצץ". את עתידו הוא רואה בנגינה בטובה. שנה עשה בבית הספר המקצועי במגמת חשמל (אבא יהודיה רוצה שלבן יהיה מקצוע...) והנושא לא הלהיב אותו. בימים הקרובים ילמד בתיכון שליד האקדמיה "ומשם אבא רק מרויח... טוב יותר", הוא מרגיש.

"הסדנא היא הוויה לא רק לנגנים הצעירים, אלא גם לצוות", אומר סרן עמי האם, הממלא תפקידו במי־לואים. עמי, מנהל מפעל "שחר" של מושב בית חירות, עושה שבועיים וחצי בחברת הצעירים הללו, ויש לו רק דברים טובים לומר עליהם. "הם אנשים בוגרים, עם אוזן קשבת, רצון לעזור ומוטיבאציה להתקדם. אי אפשר להבחין מי בא מהכרך הגדול ומי בא מעיירת פיתוח. הפעילות התזמורתית והעבודה המשותפת גיב־שה אותם. כמי שבא מתחום אמנותי שונה (עיצוב גראפי), אני חש שנפתח בפני עולם חדש".

אצל המנצח, מרי רוזן, רואים את ההווייה על הפנים. הוא מקדיש לצעירים הרבה יותר מהזמן העומד לרשותם. כאשר הוא מפיק מהם את הצליל המדוייק, דומה שהנה, ארגוש, הוא יורד מן הבימה ומחבק את כולם.

גם מרי ג'ין ובוב אשר רואים בחת־ השנויים אינם מתוסכים אף סדנא או כינוס מוסיקאלי. הם סבורים שזו השקעה הטובה ביותר שלהם. הם אינם משחקים את "בעלי הבתים": מרי ג'ין מצטרפת לצוות העובדים, מנקה, מגישה, מדיפיה. "העיקר שהתזמורת הזאת ינגנו. בעבורם אני מוכנה לעשות כל מה שנדרש", היא אומרת.

הודעה
על כינוס אסיפה כללית שנתית ואסיפה כללית שלא מן המניין של בעלי המניות של אקרשטיין צבי בע"מ

ניתנת בזאת הודעה כי האסיפה הכללית השנתית של החברה תתקיים במשרדי החברה בשד' הגליל אזור התעשייה, הרצליה ביום שלישי, 16 בספטמבר 1986, בשעה 09.00 לדון בנושאים הבאים:
1. קבלת דו"ח המנהלים.
2. אישור הדו"חות הכספיים של החברה ליום 31 במרס 1986.
3. בחירת מנהלים.
4. בחירת רואי חשבון וקביעת שכרם.

האסיפה הכללית שלא מן המניין של החברה תתקיים ביום שלישי 16 בספטמבר 1986 בשעה 09.30 לצורך קבלת ההחלטות הבאות:
א. החלטות מיוחדות כמפורט להלן:
1. לשנות את מבנה הון המניות של החברה על ידי איחוד כל הון המניות הקיים של החברה כך שכל 1000 (אלף) מניות רגילות בנות 0.001 ש"ח ע.נ. כ"א יתאחדו למניה רגילה אחת בת 1 ש"ח ע.נ. ולחלק ל־1,550,000 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ. כ"א, וכל 1000 (אלף) מניות רגילות בנות 0.005 ש"ח ע.נ. כ"א תתאחדנה למניה רגילה אחת בת 5 ש"ח ע.נ. ולחלקן ל־250,000 מניות רגילות בנות 5 ש"ח ע.נ. כ"א.
2. להגדיל את הון המניות הרשום של החברה ב־7,200,000 ש"ח (שבעה מיליון מאתיים אלף ש"ח) על ידי יצירת 3,950,000 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ. כ"א, ו־650,000 מניות רגילות בנות 5 ש"ח ע.נ. כ"א, שתהיינה שוות זכויות ושוות בכל למניות הקיימות מאותו סוג.
3. לתקן את תקנה 3 של תקנון ההתאגדות של החברה על ידי החלפת סעיף 3 הקיים בסעיף הבא:
"הון המניות של החברה הוא 10,000,000 ש"ח (עשרה מיליון שקל חדש) והוא מחולק ל־4,500,000 (ארבעה וחצי מיליון) מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ. כ"א ול־1,100,000 (מיליון ומאה אלף) מניות רגילות בנות 5 ש"ח ע.נ. כ"א."
4. לתקן את סעיף 4 בתזכיר ההתאגדות של החברה על ידי החלפת סעיף 4 הקיים בסעיף הבא:
"הון המניות של החברה הוא 10,000,000 ש"ח (עשרה מיליון שקל חדש) והוא מחולק ל־4,500,000 (ארבעה וחצי מיליון) מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ. כ"א ול־1,100,000 (מיליון ומאה אלף) מניות רגילות בנות 5 ש"ח ע.נ. כ"א."

ב. החלטות רגילות כמפורט להלן:
1. לאשר את חלוקת מניות הטבה, [illegible], בשיעור של 100% מההון המונפק של החברה. מניות ההטבה יחולקו מתוך הון של רווחים שנצברו בחברה.
2. מניות ההטבה שתחולקנה תהיינה שוות בזכויותיהן למניות הקיימות בהון החברה.
3. מניות ההטבה יחולקו ביום 25.9.1986 לכל מי שיהיה רשום בפנקס בעלי המניות של החברה בתום יום העסקים של ה־21.9.1986.

[illegible]

חבר שיבקש למנות מיופה כח להשתתף באסיפה ולהצביע במקומו חייב להמציא לחברה את ייפוי כח לפחות 48 שעות לפני מועד כינוס האסיפה.

משרד החינוך והתרבות
לשכת הדובר

ארגון ההורים הארצי

ההסתדרות הכללית של העובדים
הרשות להגנת הצרכן

טלפון פתוח

לקראת פתיחת שנת הלימודים תשמ"ז
יתקיים מחר, יום חמישי, כ"ג באב תשמ"ז, 28.8.86
בין השעות 19.00־16.00

בהשתתפות:

גב' נוזהת קצב — יו"ר הרשות — 03/268369
מר יהושע ידלין — סמנכ"ל משרד החינוך — 03/217063
מר יוסף דוד — מנהל אגף המוסדות — 03/263582
מר זאב גלמור — הממונה על המחירים במסורת — 03/263217
עו"ד אריה בריק — היועץ המשפטי של משרד החינוך — 03/263582
גב' גאולה יפה — ארגון ההורים הארצי — 03/263217

ציבור ההורים, המורים והתלמידים מוזמן להתקשר בכל הנושאים הקשורים בגביית כספים מההורים, כללי חסכון ותקנות חוק חינוך חובה.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא עמקים"

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה בקשה למתן ליגיטמציה למגורים וחנות בגוש 16878 חלקה 18 ביפיע.
מהות הבקשה: גובה הבניה והמספר קומות מעל למותר.
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מפירסום הודעה זו.
בכבוד רב,
ישראל קינ
יו"ר הועדה

לבעלי כרטיסי אשראי
דחפון
03-611001

משבר בקרנות הפנסיה (ה')

האוצר רוצה לקצץ בזכויות

מיכה וינטר: אין איש יודע מה היקף ההטבות הפנסיוניות המוענקות לעובדי המדינה, וגם החשב הכללי באוצר, אינו יודע זאת. בשירות בתי־הסוהר, לדוגמה, ניתנות הטבות פנסיוניות בהיקפים מדהימים

מאת יהודה שרוני

בינואר 1984, דרש ח"כ יצחק זייגר ז"ל, חבר ועדת הכספים של הכנסת, כי מבקר המדינה יבדוק את המתרחש בקרנות הפנסיה. דרישת זייגר הוגשה על רקע הידיעות על מצבן הקשה של הקרנות. הדרישה נדחתה לאחר שבוחנו הדשם, אקטואר משרד האוצר, הבהיר כי על־פי החישובים האקטואריים שנעשו, אין סכנה נשקפת למעמד הקרנות ב־20 השנים הבאות.

כעבור שנתיים, יצא מיכה וינטר, סגן הממונה על שוק ההון, בהודעה חמור מאד המתריע כי בתוך 20 שנה, צפוי משבר חמור במשק הפנסיוני — אם לא יינקטו הצעדים הדרושים.

ישראל קיסר אינו מתרשם במיוחד מדו"ח וינטר. בהופעתו בשבוע שעבר לפני הנהלת קרן מבטחים, הדגיש קיסר כי מצבן של קרנות הפנסיה איתן, ואין כל חשש למעמדן.

זהיר ממנו דב פלג, ראש האגף לביטוח סוציאלי בהסתדרות. לדבריו, אין ויכוח על העובדה שהקרנות יהיו בבעיה בטווח הארוך, וכדי למנוע זאת, יש לנקוט צעדים כבר היום.

שורש הרע — פנסיה תקציבית

וינטר טוען כי המשבר בענף יתרחש בגלל אי־יכולתה של הממשלה לעמוד בפירעון ההון שצבר לרשות הקרנות בעוד שנים אחדות. התקציב הלאומי למימון הגימלאות עלול להגיע תוך שנים מספר ל־16 אחוז מהכנסה הלאומית. ואחת הסיבות לכך היא הריבית הגבוהה שמקבלות הקרנות על איגרות־החוב המיוחדות שהאוצר מנפיק להן.

שורש הרע, לדברי וינטר, הוא הפנסיה התקציבית. בניגוד ל"ה־איר" אומר וינטר: שווי הפנסיה התקציבית הוא כשווי פיצויי פיטורין בגובה 600 אחוז לשנה. אין איש יודע מה היקף ההטבות הפנסיוניות המוענקות לעובדי המדינה, וגם החשב הכללי באוצר אינו יודע זאת. בשירות בתי־הסוהר, לדוגמה, ניתנות הטבות פנסיוניות בהיקפים מסמרי־שער העולים כסף רב למדינה.

השוואת זכויות

וינטר מסביר כי "השונויות הנעשות באמצעות הפנסיה התקציבית, משפיעות על קרנות הפנסיה של ההסתדרות, מפני שיש השוואת זכויות בין שני המגזרים". לטענתו, יש מקרים רבים שבהם רמת ההכנסה של העובד לאחר פרישתו לפנסיה תקציבית, גבוהה מזו שהיתה קודם לפרישתו.

סגן הממונה על שוק ההון ממליץ לנקוט פעולות דחופות לשינוי המצב. כצעד ראשון הוא מציע שהמדינה תבצע חישוב אקטוארי של היקף ההטבות הפנסיוניות הניתנות לעובדיה. לדבריו, יש להעביר את מבוטחי הפנסיה התקציבית באופן הדרגתי לקרנות הפנסיה ההסתדרותיות, ולחייב את העובדים הפורשים בתשלום של חמישה אחוזים לפנסיה.

ועדת וינטר ממליצה גם בקרנות ההסתדרותיות, חובה ממליצים להפחית את זכויות הגימלאים בדרכים אלה:

● הפחתת שיעור הזכויות השנתי בפנסיה משני אחוזים לשנה ל־1.75 אחוז.

● חסימת האפשרות לשבירת קרן הפנסיה ומשיכת הכספים לפני המועד.

● שילוב קצבת הזיקנה של הביטוח הלאומי עם התשלומים של הקרנות ההסתדרותיות.

● איסור על הפרשת כספים נוספים לתגמולים או לפיצויים לעובד, אם הוא חבר בקרן פנסיה.

● מניעת אפשרות לפרישה מוקדמת, כל עוד העובד קשור למקום העבודה.

דב פלג, מתנגד לפגיעה כלשהי בגימלאים. לדבריו, הפתרון למשבר הצפוי בקרנות אינו בהרעת תנאים, אלא בהגבלת שיעור ההפרשה של המעבידים לפנסיה.

פלג סבור כמו וינטר כי הריבית שהממשלה משלמת על האג"ח אכן גבוהה, אך אם יפחיתו אותה, הממשלה תיאלץ להשלים את ההפרש מתקציבה. ראש האגף לביטוח סוציאלי סבור כי יש להעלות בשנתיים את גיל הפרישה לפנסיה, בצורה אופציונלית. הוא מגלה כי הוועדה המרכזת של ההסתדרות החליטה על הקמת ועדה לגיל הפרישה, שתדון בעניינים העומדים על הפרק. פלג גם מציע לאחד את קרנות הפנסיה ההסתדרותיות.

מי מפקח על הקרנות?

הפרופ' יהודה כתנא, מומחה לביטוח, מסביר כי דו"ח וינטר לא חידש הרבה מבחינתו. לדבריו, הסדרי הפנסיה השונים חייבים להיות מושפעים מהמגמות הריאליות של המשק, מגידול ושינוי בהרכב האוכלוסיה, ומהעלייה בתוחלת החיים.

כדי להתמודד עם שינויים אלה, המשק צריך, לדבריו, להעביר אמצעים ריאליים מדור לדור. אם בהשקעה ריאלית כיום, ואם בדרך צבירת משאבים גבוהה יותר בעתיד, לאוכלוסיה המבוגרת.

הפרופ' כתנא קורא למשרד האוצר ולקרנות הפנסיה למנוע את צירופם של אנשים בגיל מבוגר־יחסית לקרנות, מפני שהם גורמים הפסד. לדבריו, אדם שמשכורתו השנתית 10 אלפים דולר, המצטרף לקרן פנסיה בגיל 50, גורם לקרן נזק אקטוארי מיידי של 15 אלף דולר. שורש הבעיה, לדברי כתנא, הם ההסכמים הקיבוציים, שלפיהם נעשית ההצטרפות לקרן הפנסיה.

הפרופ' כתנא סבור כי העלאת שיעור ההפרשה לפנסיה, תייקר את עלות הפנסיה באופן שמבוטחים עלולים לעבור לתכניות חסכון חלופיות.

אגף שוק ההון במשרד האוצר אחראי לפיקוח על קרנות הפנסיה, מכוח חוק הפיקוח על עסקי הביטוח. האגף מקבל ממנהלי הקרנות דו"חות אקטואריים שוטפים, ומאשר שינויים בתקנות הקרנות. כך שהממונה על שוק ההון, יהודה רוזנר, אחראי לנעשה בקרנות.

פיקוח נוסף נעשה על־פי סעיף 40 לתקנות מס ההכנסה. סעיף זה מורה למנות מפקח לקרנות. על הקרנות ההסתדרותיות, מפקחת ברית הפיקוח, האמורה לשמש זרועו הארוכה של האוצר. ברית הפיקוח מבקרת את הדו"חות הכספיים של הקרנות, ומפקחת על תקינות הוצאות הכספים בקרנות. בעוד האגף לביטוח סוציאלי בהסתדרות הוא גוף מתאם בין הקרנות לאוצר, ומטרתו לשמור על האינטרסים של המבוטחים כלפי הקרנות, והקרנות כלפי האוצר.

בשנים האחרונות — סבור הפרופ' כתנא — הידק האוצר את פעולות הפיקוח, והדבר בא לביטוי בהעברת דו"חות אקטואריים על־ידי הקרנות בתדירות גבוהה יותר. כתנא סבור כי הפיקוח על קרנות הפנסיה חייב לבוא מצד המבוטחים עצמם.

מבוטח קלי טוען כי פיקוח האוצר על הקרנות הוא הסר שיניים, מפני שאין בידי האוצר אמצעי ענישה. העונש העיקרי הוא שלילת הרשיון של קרן פנסיה. אך זה תותח גדול מדי. גם הפיקוח של האגף לביטוח סוציאלי על הקרנות רופף למדי, ולא פעם מבצעים מנהלי הקרנות פעולות ללא אישור או תיאום עם האגף.

רן שפרינצק סבור כי הפיקוח על הקרנות אינו שווה כלום, אם הציבור עצמו אינו מראה מעורבות בנעשה בקרנות.

מיכה וינטר, סגן הממונה על שוק ההון, אומר כי האוצר הדיק בשנים האחרונות את הפיקוח על הקרנות. "לא מכבר הודענו לקרנות הפנסיה לעדכן את לוחות התמותה", הוסיף וינטר.

שבירת פנסיה איננה כדאית

בקרנות הפנסיה מבוטחים כחצי מיליון איש. 1800 עובדים משרתים את קהל המבוטחים והם אחראים על 5.7 מיליארדי דולר.

הפרשות המעביד לפנסיה מוכרות כהוצאה לצורך מס, ואילו העובד מקבל זיכוי מס, עד לתקרה מסוימת.

בפנסיה מקיפה, סך ההפרשה מגיעה ל־18.33 אחוז. העובד מפריש חמישה אחוזים, והמעביד — 13.33 אחוז. הפרשות המעביד נחלקות כך: חמישה אחוזים לפנסיה; שישה אחוזים לפיצויי פיטורים במסגרת הקרן; 2.33 אחוזים נוספים מופרשים לצורך השלמת פיצויי הפיטורין, לאו דווקא במסגרת הקרן.

פנסיה מקיפה מעניקה לפורש שצבר 35 שנות ותק, 70 אחוז מהשכר הקובע. עובד שצבר מעל ל־35 שנים, יקבל בעת הפרישה סכום חד־פעמי נוסף של 75 אחוז מהשכר הקובע, מוכפל בשנים העודפות.

עובד המפסיד מקום עבודתו רשאי למשוך את כספי הפנסיה שנצברו לזכותו, אם ימצא אישור מתאים מהמעביד. אם העובד התפטר, רשאי המעביד, באופן עקרוני, לקבל את הסכומים שהפריש לפנסיה בעד העובד. קרנות הפנסיה כמעט אינן נתקלות במקרים מסוג זה.

כל מומחי הביטוח הפנסיוני סבורים כי שבירת קרן הפנסיה על־ידי העובד אינה כדאית. העובד מפסיד סכומים גדולים במקרה השבירה, וכן, אם אין עומדים לרשותו תכניות ביטוח אחרות, הוא נותר ללא כל הגנה סוציאלית.

קרנות הפנסיה מאפשרות למבוטח שסיים לעבוד במקום אחד, ועבר למקום־עבודה אחר, לשמור על רציפות הזכויות.

אם העובד צבר לפחות עשר שנות חברות בקרן, הוא רשאי להקפיא את זכויותיו עד לפרישתו לפנסיה.

מה על פועלי השטחים?

מספרם של פועלי השטחים, שממשכורותם מופרשות הפרשות סוציאליות, מגיע כיום ל־40 אלף (מהם 10 אלפים פועלי־בניין). שיעור ההפרשה לביטוח לאומי וזכויות סוציאליות של פועלי השטחים מגיע ל־18.5 אחוז בלבד (40 אחוז לפועל יהודי). התשלום נחלק כך: חמישה אחוזים משלם העובד, ו־13.5 אחוז — המעביד.

הניכויים אינם מועברים לקרנות הפנסיה אלא למוסד לביטוח לאומי, האמור לבטח את העובד לדמי מחלה, נכות, חופש, הבראה ופנסיה.

לטענת ההסתדרות, פועלי השטחים אינם מודעים לזכויותיהם הסוציאליות, ורק 600 מקבלים פנסיה, בעוד מספר הזכאים מגיע ל־1200. חלק גדול מהעובדים אינם יודעים כלל כי הם זכאים להטבות הסוציאליות האמורות.

ארגון העבודה הבינלאומי מתח, בהזדמנויות שונות, ביקורת חריפה על ישראל, על אפליית פועלי השטחים לרעה. הארגון דורש להשוות את התנאים המוענקים לפועלי השטחים עם התנאים הניתנים לתושבי ישראל.

הטור שלי / נתן דונביץ

השוק האפור של הצדק

ככל שמערכת אכיפת־החוק של המדינה מתקשה להתמודד מהר וביעילות, גדל השוק האפור — המקביל — של עשיית צדק המשפט. ככל שגדל ומתרחב השוק הזה, גדלות השפעותיו על העשייה בזירות המקבילות לזאת של עשיית המשפט. קשה לדעת מה תהיה דמותה של מערכת המשפט בארץ בעוד חמש או עשר שנים, אם יימשכו תהליכים אלה.

שופטים, ובראשם נשיא בית משפט העליון, השופט שמגר, פרקליטים ומתריעים, השכם והערב, מפני התהליכים, הנוהגים והסכנות הללו. לפני ימים אחדים, השמיע הנשיא שמגר — לא בפעם הראשונה — אזהרה מפני ריבוי עסקות־טיעון בין פרקליטות המדינה לבין פרקליטים של נאשמים. שיקול דעתם של השופטים חייב להיות חופשי מכל כבלים שינסו נציגי הצדדים לכבול. "לא ניתן לאמץ גישה, שכזו יחייבו את בית־המשפט בקבלת הסדר־טיעון כלשונו. פירוש הדבר, שבית־המשפט יכפוף עצמו, בנושא הענישה הפלילית, לרצונות בעלי הדין ויניחו את מעמדו השיפוטי והאוטונומי. אם תתקבל הגישה, יהיה בכך כדי לפגוע במעמדה של המערכת השיפוטית, כי אימוץ אוטומטי של הסדרים מוסכמים יציג את בית־המשפט, בעיני הציבור והמתדיינים, כאותו בלתי־נבון — כבורה העונה אמן אחרי עמדותיה של התביעה.

עסקות־טיעון אינן חידוש. החידוש, אם אפשר לומר כך, הוא הריבוי שלהן. המימוש שמתחיל להיראות בסיטונאי. לפרקליטות הסכים כיום לדוחות, הוצרכה התביעה והתדיינות היא לעתים עניין ממושך. בא סניגור נבון ומבוסס, מציע לתביעה הסכם: אתם מוחקים מכתב־האישום סעיפים מה מידים, והלקוח שלי מודה באשמה. בישיבה אחת או שתיים גומרים את התיק. טוב לקליינט, טוב לפרקליטות, טוב לסטטיסטיקות־היעילות.

לפני עשר שנים, למשל, עסקות־טיעון היו נדירות. פרקליטות המדינה נטתה להיעתר להצעה, רק אם חשה, שבשל ההוכחה קשה במיוחד, במקום שאולי ייצא הנאשם זכאי או זכאי־מחמת־הספק, מוטב לעשות עיסקה ולהשיג הרשעה כלשהי.

היום, גם כאשר סיכויי התביעה להשיג הרשעה טובים, נעתר פרקליט־המדינה להצעת עיסקה. יתגבה לו כוח־אדם יקר לתיקים אחרים. הצדק המשפטי, או האבסולוטי, במקרה כזה יימצא מעוות, לעתים מגוחך.

עד־מדינה הוא סיפור אחר מאותו המינגר. בעבר הלא־רחוק, היו מעניקים לנאשם מעמד של עד־מדינה, רק כאשר היה ברי לתביעה, כי לא תצליח להשיג הרשעה נגד חבריו או חבריו בדרך אחרת. כלומר, לאחר שמוצו כל הניסיונות והמאמצים, נמצא כי בלי הנבל־הכפול הזה (שגם פשע וגם בגד בחבריו), לא יהיה אפשר לנסות ולהשיג הרשעה נגד נאשם או נאשמים אחרים. עתה, עוד לפני שמוצתה חקירה, כבר מסהרים סניגורים נבונים — בהבינם את המצב — להציע את הקליינט שלהם כעד־מדינה.

שלמה שירזי, כדורגלן בית"ר ירושלים, הוא אחד המפורסמים שבהם. לאחר שמיעת הראיות במשפטם של הבית־לפלילים ברור, עוד יותר מבעבר, כי אסור היה להעניק לו מעמד עד־מדינה. אולי גם לא היה צורך בכך. הואיל שירזי, מיד לאחר שזכה בתואר המלכותי הזה, חזר אל מגרש הכדורגל, לשחק אל מול המכונים, כמו לא היו עליו כתם או רבב. נקל לנחש מה השפעתה של התייחסות סלחנית כזאת כלפי ספורטאי ייצוגי, ששמו מוכר לכל, על מי שנגוע בכדורגל ובתהליך הזה.

עתה, בעקבות פרשת השב"כ, מצטייר נשיא המדינה כמי שעומד בראש מפעל מלכותי לייצור חנינות. בסדר גע, ארבע ועוד שבע בעניין אחד בלבד. אחד־עשר איש בתיק אחד לא יעמדו לדין. חזאת, אם צריך להזכיר, כאשר ההאשמות הן רצח, זיופים בידי ראיות. על כל אחד מן ההאשמות הללו הלכו אחרים לכלא להקשות מאשר אחר כות. מה חושבים על כך, ומה אומרים על כך, אנשים פשוטים, לעתים חסרי השכלה או עיסוק קבוע, העומדים לדין על עבירות קלות הרבה יותר? איפה ואיפה. כך זה מצטייר בעיניהם. אם אין הרצוג תופס את הדברים כך, ירשה נא לי להציע לנשיא לערוך ביקור לא רשמי ברחוב תל־אביב, לשוחח על כך עם נהגים, בעלי הגירות, "צנעי" אדרבה, ישמע את דעתם. מוכן להפגיש את הנשיא עם אנשים שהתבטאו כך: "בשבילי השותף של הרצוג לא היה בא אליו בלילה לסדר את העניין שלי".

תחליפים למשפט

השוק האפור של המשפט אינו פוסח גם על התחום האזרחי. יצר ההתדיינות המופלג של העם היהודי ממלא את ידי השופטים עבודה רבה. התור בבתי המשפט ארוך. תביעות אזרחיות יישמעו גם בעוד חמש או שש שנים. מערכת המשפט, בעיקר במחוז תל־אביב, כורעת תחת הנטל. האנשים חכמים פונים, איפוא, לבוררויות, מחוץ לבית המשפט. זהו תהליך מבורך, לא רק משום שהוא מקל קצת את הנטל על המערכת, אלא גם מפני שלא עם כל עניין צריך להגיע לבית־המשפט. אמירה שגורה, הידיעות, השגורה בפולקלור הישראלי היא "לא נלך עם זה אל הרב". אל הרב לא הולכים, אך תוך זמן קצר הם הולכים אל הבורר.

טוב שיש אופציה כזאת. אלא שבשנים האחרונות, קיבל ריבוי הבוררויות מימד, שיתכן ויתנפח בשנים הקרובות, למערכת מקבילה לזאת של המדינה. יהודים, בגולה, התביישו להביא עניינים שביניהם לשופט גוי. היו הולכים אל הרב או אל יהודי־הדעת, שהיה בורר ביניהם. יתכן שבעוד שנים מעטות יהיה יותר מקובל, גם מבחינת הממסד, לפנות לבורר, לא לשופט.

שימו לב למה שקורה למשטרת ישראל. בגלל מחסור בכוח־אדם, המליצה המשטרה לפנות אל משרדי שמירה ואבטחה פרטיים. היום יש במשטרה הפרטית יותר עובדים משיש במלכותית. הפיקוח עליה שואף לאפס. חוקרים ובלשים פרטיים נתפסים, פעם אחר פעם, בהפרה גסה של זכויות הפרט וצנעת הפרט, תודות למערכות המחשבים של המדינה ושל הבנקים. מעשים רבים נעשים בצל, ללא פיקוח.

כאשר גאתה האינפלציה, הבינו נושים, שיהיה להם פסק־דין של שופט או שלא היה להם, כי מוטב לפנות על ההוצאה־לפועל של משרד המשפטים. נוצרה תעשיית הגובים. גברתנים הבאים לגבות חובות קשים ומצליחים בכך, לא משום שיודעים את ביאליק על־פה. השרירים מציצים, איכשהוא, מבעד לשרוולים הקצרים של חולצות הטריקו ההדוקות. גם היו מקרים שאנסו את החייבים להביט אל הרחוב מבעד לחלון בקומה העשירית. רק תזכורת.

תהליכים העוברים, אולי דורסים, בחברה הישראלית כולה, אינם פוסחים על מערכת אכיפת־החוק. לא מהיום. בעיר שכל תושביה צולעים, גם מי שאינו צולע, מתחיל לצלוע כשאר התושבים. מערכת האכיפה החלה לצלוע לפני שנה ושנתיים.

מלון פאר לחתולים

מלון חמישה כוכבים, יחיד במינו, מגיש אוכל כיד המלך, עכברי צעצוע ואף חשיש לחתול

מאת חיים הנדוורקר

אם אתם נוסעים לחו"ל או יוצאים לחופשה בארץ ומתקשים למצוא בית לחתול שלכם — יש פתרון: במושב בן חיים, חמש דקות נסיעה מכפר סבא, נפתח בימים אלה מלון חמישה כוכבים לחתולים, ראשון מסוגו בישראל. קטריאן שמו. כל מה שחתול או בעליו יכולים להעלות על דעתם, הם ימצאו שם. כאן מבטיחים לא רק אוכל בשפע ו"חדרים" נקיים אלא גם פינוקים ללא תוספת מחיר.

24 תאים רחבי־ידיים יש בקטריאן. בין תא לתא מרחק של 60 ס"מ, למנוע העברת מחלות. שניים מהתאים מיועדים לבידוד, אם חתול חולה או בעייתי במיוחד. התאים עצמם מרושתים ומכוסים ברשת נוספת המסננת 70 אחוזים מאור השמש. בחורף יהיה חימום בכל תא. בקיץ יש מאוורר. כל תא מחולק לשניים: בחלק הפנימי, הסגור, נמצאת מיטתו של החתול — קופסת קרטון סטנדרטית, או מיטתו מהבית. גם יש ארגז־חול קטן לצרכים, ובחלק הקדמי גזע עץ שעליו יכול החתול לשייף את ציפורניו. וחשוב לא פחות — מדפים בגבהים. מסתבר שהחתולים אוהבים מדפים אלה כי הם צופים על העולם מגבוה.

בדרך־כלל כל תא מיועד לחתול אחד אבל יש כמה תאים המיועדים לשניים ואף למשפחת חתולים. בכל מקרה, לא יכניסו לעולם ביחד שני חתולים שאינם מכירים זה את זה זמן רב.

בעת ביקורנו במקום, עוסק קית בירט, אנגלי, בהשלמת המתקן. כולו בנוי על־פי סטנדרטים בארץ מוצאו של קית, הסטנדרטים הגבוהים בעולם החתולים. מאחורי הפרויקט כולו עומדת ריבי לבית מאייר (מגדל שלום), חובבת חתולים מושבעת שהגשימה חלום שטיפחה שש שנים. היא עברה כמה השתלמויות מיוחדות בנושא, במדינות שבהן מבינים יותר בחתול ובנפשו. מאייר מעריכה את ההשקעה במקום בכ־40 אלף דולר. בפועל, נראה שהושקע כאן הרבה יותר.

ריבי מאייר משוכנעת שבעולמנו ובפרט בישראל החתולים סובלים מקיפוח. עולמם של הכלבים, שגם אותם היא אוהבת, שפר עליהם. אבל לחתולים דימוי לא טוב של חיות אשפתות. אף תלו בהם שלא באשמתם אמונות טפלות, כדוגמת סכנת החתול השחור.

אבל היא אינה מודאגת בנוגע ללקוחות. לפי הערכת משרד החקלאות, יש בארץ כ־60 אלף

ריבי מאייר, מנהלת המעון לחתולים (צילום: מרשג)

חתולי־בית. לא יהיה איפוא מחסור בלקוחות. הבעיה היא כיצד להגיע אליהם. כבר עתה, עוד לפני הפתיחה הרשמית, כבר מתארחים כאן עשרה חתולים: נוסי, פרייז, מיצי ועוד. יש סיאמיים, פרסיים אבל יש גם חתולי אשפתות שמצאו עוברי אורח שנקשרו אליהם. כך, למשל, חתול שחור, יפהפה, מאלה שמקובל על בעלי אמונות טפלות להתרחק מהם כדי זוב. שוכן כאן ועושה רושם שהוא מרוצה.

החתולים עצמם אינם אוהבים לעזוב את הבית, אבל אחרי יומיים של חוסר ביטחון במעון החדש הם חוזרים לעצמם אט־אט, ועל פי עדויותיהם של בעלי המקום, הם נהנים מהתמורה ואינם חולים לשחרר זה עם זה, בילולות. כמובן.

המחיר בעת מבצע: 7.5 ש"ח ליום לחתול. בעוד שבועות אחדים יוכפל המחיר. אין מאחורי החתולים שמות בעלים מפורסמים. סתם אנשים שאוהבים את החתול שלהם. שתי ארוחות ביום. משתדלים לגוון. אם בבוקר יאכלו שימורי דגים, בערב יגישו להם עוף ובקר. הרבה ויטמינים. על כל צרה שלא תבוא, עומד לרשות קטריאן וטרינר 24 שעות ביממה. החתולים גם יזכו בפינוקים שונים, ליטופים, סירוק, טיפול בבעיות, כמו פרעושים.

לכל חתול כרטיס אישי ובו, בין השאר, אהבותיו ותאוותיו וגם שאר תיו. החתול הנקס אוהב למשל ויסקס בטעם כבד, מין מיקס. אבל לא אוהב טירה ויסלס ומונצ'ים. למותר לציין כי המדובר במזון חתולים מיבוא בקופסאות מוהל. גורי... אינם אוהבים, על פי הכרטיס, ויסקס בטעם ארנבת ועוף. חלב, בניגוד לכתוב בספרי הילדים, אינם שותים. אבל הם אוהבים עוף. יש להקפיד שלא יאכלו ביחד, אחרת לא יוכלו לריב. הכל כתוב.

לצד הפינוקים, מבטיחים כאן לספק "ייעוץ לכל דיכפין בכל עניין חתולי". גם יש נקודת־ממכר למזון וציוד לחתולים. יש דיאודורנטים לחתול, תרסיס נגד פרעושים. וגם יש חשיש לחתולים. הוא נקרא קטניפ. כשהם נוגסים בו, הם נרגעים ומקבלים מצב רוח מרומם. מבטיחים כאן כי החשיש זה אינו מזיק לחתול וגם אין מתמכרים לו. יש עכברי צעצוע. יש בשר באיכות גבוהה, ב־14 טעמים (טונה, כבד, בקר, עוף), גם יש סוכריות ימים, שכה חביבות עליהם. הסוכריות הללו הן בטעם בקר או עוף.

אם מישהו חושש שחתולים כפויי טובה ואנוכיים, ריבי מאייר תאמר לו כי היא אוהבת אותם כיצורים אינטליגנטים, חכמים ואצילים. אך כדי לזכות בכל אלה מחתול, צריך להשקיע בו הרבה אהבה. ברוך לה — ולנו — כי מאייר תיתנה כאן. אבל להתעשר מהעסק הזה לא יהיה קל. אין מה לדאוג.

גבולות החיסיון מפני הפללה עצמית

באחרונה קבע בית־המשפט העליון כי בנסיבות מסוימות — כאשר נשקפת לנאשם סכנת מוות — יש לנתחו גם אם הוא מתנגד. פסיקה זו מצטרפת לשורה של פסקי־דין התוחמים את זכויות הנחקרים

מאת צבי הראל

בליל 20.6.84, סמוך לשעת אחר חצות, הבחינו אנשי מחלק הסמים של משטרת חיפה במכונית "וולוו". כאשר סימנו השוטרים לשני הגברים שישבו במכונית לעצור, פתח הנהג במנוסה פראית, תוך נסיעה באור אדום ובנתיב הנגדי. בעת המרדף הבחין אחד השוטרים, כי הגבר שישב ליד הנהג מכסה בידו את פיו במשך דקות מספר. התנהגות זו — בנסיבות אלה של המנוסה הפראית — העלתה את החשד כי האיש בלע סמים שהיו ברשותו.

משנעצרה המכונית, העביר איש המשטרה את הנוסע לבית־החולים מחשש שבלע כמות גדולה של סמים. הבדיקות בבית־החולים נעשו בהסכמתו של החשוד, יוסף קרוטאם. תצלומי רנטגן גילו שני גופים זרים, שנקבע שיש להוציאם בניתוח. הרופאים היו בטוחים כי מדובר באריזות שבתוכן הוכנסו הסמים, וסברו כי אם לא יוצאו הגופים האלה מיידית, צפוי קרוטאם למוות מחמת התמוטטות של האריזות בהשפעת מיצי הקיבה. אף שהנאשם התנגד, בוצע בו הניתוח על־פי צו של שופט שלום בחיפה, רפאל הרסטנסקי. מתוך הקיבה הוצאו שתי חבילות ארוזות בפלסטיק, אשר הכילו כ־45 גרם הירואין.

פגיעה בפרטיות?

מקרה זה עורר את השאלה, האם ניתוח שמבצע רופא בגופו של חשוד בבליעת כמות גדולה של סמים, בניגוד לרצונו של המנותח וכאשר נשקפת לו סכנת־חיים, נעשה תוך פגיעה בפרטיותו? התשובה לשאלה זו ניתנה לפני ימים מספר על־ידי בית־המשפט העליון, שקבע כי הרופא היה צריך לנתח את האיש על אף סירובו, כשם שמוטלת עליו חובה לנסות ולהציל אדם המנסה להתאבד.

לפני שניתן פסק הדין העקרוני המחייב של בית־המשפט העליון, הביע שופט בית־המשפט המחוזי בחיפה, אמנון כרמי, דיעה שונה במאמר שהתפרסם בביטאון הארגון של ההסתדרות הרפואית בישראל. כרמי, המשמש סגן־נשיא הארגון העולמי לרפואה במשפט, סבר כי לדעתו היתה הוראתו של שופט השלום הרסטנסקי מוטעית, ואולם רשאים היו הרופאים לפעול על פיה ולנתח את החשוד, כל עוד לא עשה האחרון דבר לביטולה.

משפטו של הנאשם התברר לפני שופט בית־המשפט המחוזי בחיפה, יוסף זהבי, שהרשיעו בקובעו כי היו ראיות להרשעה גם אלמלא היתה התביעה מציגה את הסמים שהוצאו מגופו של הנאשם. כרמי חולק גם על דעתו של השופט זהבי, שכתב בפסק הדין כי במקרה הנדון היתה מוטלת על הרופאים חובה חוקית, מוסרית וחברתית כאחת לנתח את הנאשם: "אנו חולקים בכל הכבוד על מסקנתו של השופט המלומד (זהבי — צ.ה.) בדבר סמכותם של רופאים לנתח אדם חרף התנגדותו. החוק הישראלי אוסר על 'תקיפת' אדם נגד רצונו, וההוראה זו כוחה עולה על נורמות מוסריות או חברתיות שאינן מתיישבות עמה, במידה ואלה קיימות ומקובלות בכלל".

כאמור, בית־המשפט העליון אימץ למעשה את קביעתו של השופט זהבי. השופט גבריאל בך קבע, בין היתר, כי התנגדותו של הנאשם לניתוח נבעה מחששות שאינם קשורים למצב בריאותו, אלא מחשש להיתפסות. השופט בך, שלקביעתו הצטרפו השופטים משה בייסקי ויעקב מלץ, כתב כי אין זה המקרה שבו יש לכבד את רצונו של החולה, כמו במקרה של ניתוח להשתלת לב מלאכותי, כאשר המנותח חושש כי גופו יהיה קשור למכשירים שנים, תוך סבל קשה, והוא מעדיף להסתכן במוות על פני צורת חיים זו.

הולכה עקרונית זו מצטרפת לפסקי־דין נוספים, שבהם התוותה גבול יכולת המשטרה לחדור לתוך גופו של אדם כדי למצוא ראיות מפלילות נגדו. מקרים אלה נכנסים תחת הכותרת הרחבה של "חיסיון מפני הפללה עצמית", שחלק ממנה היא זכות השתיקה שמעניק החוק הישראלי לחשוד בשלבי החקירה.

משה ועקנין, בזמן כליאתו בכלא צבאי, הושקה בידי חוקריו במי מלח בעל־כורחו, כדי להביאו להקאת תוכן קיבתו. כתוצאה מכך נפלטו מקיבתו חבילות סמים מסוכנים. בעת משפטו הצבאי טען ועקנין, כי המעשה הזה היה בלתי־חוקי והוא מהווה "הטרדה" לפי חוק הגנת הפרטיות. כיוון שכך, ביקש לפסול את חבילות הסמים כמשמש ראיה נגדו, ועתר לבג"ץ. בג"ץ קיבל ברוב דעות — השופטים בך ושינבוים מול דעתו החולקת של השופט ברק — את עתירתו של ועקנין. השופט בך כתב, בין היתר, כי במעשיהם של החוקרים הצבאיים, אשר השקו את העותר בעל כורחו במי־מלח, יש פגיעה בפרטיות, ואין לקבל שתי החבילות שהוקיא כראיות קבילות. השופט ברק כתב בדעת המיעוט, בין־היתר, כי "בירור קיבתו של אדם אינו משתייך כלל לסוג המעשים, שניתן להגדירם כבילוש או הטרדה" במסגרת פגיעה בפרטיות.

חוקן באסירים

השופט בך מזכיר בבג"ץ ועקנין סוגיה עקרונית קודמת שבה דן בית־המשפט הגבוה לצדק. המדובר בעתירתו של האסיר אריה קטלן נגד נציבות שירות בתי־הסוהר. עילת העתירה נגד הנציבות היתה חוקן שבוצע באסירים בניגוד לרצונם — וזאת כדי לגלות סמים אצלם. בג"ץ — בהרכב השופטים לנדוי, חיים כהן וברק — קבע אז בעניינו של קטלן, כי "ביצוע חוקן בעציר ללא הסכמתו ושלא מטעמים רפואיים, פוגע בשלמותו הגופנית, מחלל את צנעתו, ופוגע בכבודו כאדם". השופט בך כתב ב"בג"ץ ועקנין" כי "אין מקום להבדיל לצורך קביעה זו בין חוקן שבוצע בגופו של העציר בעל־כורחו, לבין השקיית העציר במי־מלח בניגוד לרצונו במטרה לגרום להקאת תוכן קיבתו". יצויין, כי פסק־הדין בעניין ועקנין ניתן לפני יותר משלוש שנים. הדיון הנוסף שנערך בסוגיה זו טרם הסתיים.

בנוסף למקרה ועקנין היה לפני [illegible] הצבאית היא נוסף — לפני כחצי שנה — בסוגיה של חיסיון מפני הפללה עצמית. הנושא קשור לסמכותו של קצין שיפוט בכיר במשטרה הצבאית (מדרגת סרן ומעלה), לחייב כל חייל לתת דגימות שתן או טביעות־ידיים על מנת לקבוע אם החייל משתמש בסם אסור. בשעת מפעיל קצין השיפוט הבכיר את סמכותו לאחר שחוקר מצ"ח מבקש זאת ממנו. כך אירע במקרהו של חייל בשם איפרגן, שהחוקר טען כי יש נגדו מידע, אף כי תוכן המידע לא נמסר לקצין השיפוט הבכיר על־ידי החוקר. בצוותה החייל לתת דגימת־שתן וטביעות ידיים. החייל איפרגן סירב, הובא לדין בשל כך, ונדון למאסר בפועל של שבועות מספר.

ההגנה הצבאית טענה, כי הוראתו של קצין השיפוט הבכיר בטלה ומבוטלת בגלל העובדה שלא הובא לידיעתו של קצין השיפוט תוכן המידע המחשיד. שתי ערכאות השיפוט [illegible] טענה זו, ועל כך [illegible] לבג"ץ. במהלך הדיון בעתירה (המשנה לנשיא בפועל והשופטים אלון וחלימה), יעצו השופטים לנציג המדינה להסכים לקבל את העתירה — ואכן כך היה. החייל זוכה מכל אשמה, ולא ריצה את עונש המאסר שנגזר עליו. בג"ץ לא נימק את החלטתו. עם זאת, אפשר להסיק ככל הנראה כי בג"ץ סבור שיש לעשות שימוש זהיר ומבוקר בסמכותו של קצין השיפוט הבכיר, ועליו לשקול היטב את החלטתו להורות על מתן דגימות שתן וטביעות־ידיים — וזאת רק לאחר שהובא בפניו תוכן המידע המחשיד.

דבש מהעוקץ של צ'רנוביל

ברית־המועצות קושרת את האסון לפיקוח על הנשק האסטרטגי

מאת פיליפ טאובמן

The New York Times

מיוחד ל"הארץ"

מוסקווה

בדו"ח שהגישה ברית־המועצות, על הסיבות והתוצאות של התאונה הגרעינית בצ'רנוביל, עשתה מוסקווה ניסיון לשרת את מדיניות־החוץ שלה. על־ידי הקביעה, שיש קשר בין האסון לבין התחייבותה של ברית־המועצות לפעול למען חיסול הנשק הגרעיני, חיזק הדו"ח את הזיקה בין צ'רנוביל לבין הפיקוח על החימוש האסטרטגי, שמוסקווה מטיפה לו במעט מאז היום שבו אירע האסון.

אנדרניק פטרוסיאנץ, יושב־ראש הוועדה הממלכתית לניצול האנרגיה האטומית, אמר במוסקווה בשבוע שעבר, שפרשת צ'רנוביל שימשה מעין תזכורת לסכנות הטמונות במלחמה גרעינית. הוא אמר, ש"פיצוצו של ראש־הנפץ הגרעיני הקטן ביותר, עלול להיות שווה לשלושה צ'רנובילים".

מיכאיל גורבצ'וב אמר דברים דומים באותו סגנון, בהודיעו, כי ברית־המועצות מאריכה עד לסוף השנה את ההפסקה החד־צדדית (שנמשכה שנה, עד כה) של ניסויים גרעיניים תת־קרקעיים.

לדברי דיפלומטים מערביים, יצרה מוסקווה את הקשר המאולץ הזה, מפני שהוא מאפשר לה להעצים את יוזמות הקרמלין בתחום הפיקוח על החימוש האסטרטגי, ולהקהות את הדי הביקורת בדבר צ'רנוביל. האסון מה־26 באפריל משמש למוסקווה לקח מאלף יותר מאשר תבוסה מביכה.

הקשר, שהוצג בפעם הראשונה על־ידי גורבצ'וב ב־14 במאי, כאשר דיבר בראשונה על אודות צ'רנוביל בנאום ששודר בטלוויזיה לאומה הסובייטית, מחזק גם את התיאורים המופצים בברית־המועצות עצמה, שעל־פיהם הוכיח האסון מחדש את אומץ־הלב ואת רוח האיתנה של העם הסובייטי.

בנאומו על הקפאת הניסויים הגרעיניים התת־קרקעיים, בתחילת השבוע, הציג גורבצ'וב את צ'רנוביל כלקח ש"אסור לעולם לעשות שימוש בנשק הגרעיני שפיתח האדם, ומי שיוצר היום יחסים בין מדינות על בסיס האשליה של השגת עליונות על־ידי אמצעי־הרס גרעיניים — כמוהו כמתאבד".

מעצמה גרעינית אחראית

השימוש שעושה הקרמלין בצ'רנוביל מתאים למאמציו של גורבצ'וב להציג את ברית־המועצות כמעצמה גרעינית אחראית, הנבדלת מארצות־הברית, בכך שהיא שואפת לשחרר את העולם מן הנשק הגרעיני.

להערכתם של דיפלומטים מערביים רבים במוסקווה, המאמץ הזה משתלם יותר ויותר לקרמלין, על־ידי חיזוק תדמיתו הבינלאומית והעמדת וואשינגטון בעמדה הגנתית. הם מציינים, לדוגמה, שבחילופי ההצעות האחרונים בדבר הפיקוח על החימוש האסטרטגי, בפעם הראשונה מזה שנים, הגיבה וואשינגטון על הצעותיה של מוסקווה — במקום שמוסקווה תהיה המגיבה.

קישור צ'רנוביל עם הפיקוח על החימוש האסטרטגי חל בד־בבד עם החלטת מוסקווה להודות לסייח את האסון. ודו"ח מפורט על הסיבות והתוצאות של התאונה בצ'רנוביל נמסר לוועדה הבינלאומית לאנרגיה אטומית בווינה. הדו"ח כולל ניתוח טכני מפורט וארוך של האירועים שהביאו לאסון.

מסתבר, שיש כמה סיבות לפתיחות, לרבות הרצון להפוך את כשלון הביקורות שהציף את מוסקווה בתקופה שתיקתה בדבר התאונה. כן, יש כנראה מגמות בהנהגת גורבצ'וב, לספק יותר מידע על התפתחויות־פנים בברית־המועצות.

מוסקווה לא גילתה את דבר התאונה בצ'רנוביל, אלא שלושה ימים לאחר שהתפרצות הרסה את הכור מס' 4, ושילחה ענן של חלקיקים רדיואקטיביים אל הארצות המערביות של ברית־המועצות, פולין ומדינות סקנדינביה.

מלכתחילה, השתדלה מוסקווה להסיט את תשומת־הלב לנושאים שאינם מעוררים שאלות בדבר מחדל בצמרת המדינה. בתחילה שררה שתיקה, אחר־כך נעשה מאמץ מרוכז להאשים את המערב בתיאור מנופח של הנזק, למטרות פוליטיות. כאשר נכשל המאמץ הזה, בא במקומו מאמץ להתמקד על מעשי הגבורה של הרוסים לנוכח האסון ותוצאותיו.

באחרונה התייצבה המפלגה הקומוניסטית הסובייטית בראש, בביקורת על פקידים שנכשלו באחריות למחדלים בכור של צ'רנוביל.

קיבוץ 86 / אלי אלעד

ללא צעירים אין עתיד לדגניה

נתונים שנאספו באם־הקבוצות, דגניה א', על "המצב החברתי של צעירי דגניה בין השנים 1984–86", מציגים תמונה קודרת ביותר. על־פי הנתונים, עזבו את אם־הקבוצות בתקופה זו 11 בנים, ו־12 אחרים מוגדרים כ"לא־בדגניה (בפרו־ספקציה)"; שמונה נמצאים בדגניה (מתוכם שלושה יוצאים לשנת חופש); אחד יצא ללמוד; שניים רוצים ללמוד; ושני הנותרים בשנת חופש. תשעה עומדים להשתחרר בקרוב משירותם בצה"ל, שניים ישתחררו במשך 1987 וארבעה אחרים מוגדרים כ"חוששים לחזור הביתה". במושג "צעיר" נכללים כל אלה שגילם מתום צבא ועד 26 — לא נשוי. הנתונים הקשים מתפרסמים בגליונות האחרונים של "דף", עלון דגניה א' תחת הכותרת "צעירים על צעירים".

הצוות שריכז את הנתונים לא הסתפק בעצם הצגתם אלא גם צירף להם מסקנות, הצעות לדרכי שיפור ובן סיכום והערות.

קובעים אנשי הצוות: "אין חברת צעירים בדגניה ולא נראה שבעתיד הקרוב יהיה מספר יציב של צעירים בדגניה שיאפשרו יצירת שכבת צעירים. יש קשר ישיר בין היעדר כוחות הצעירים ומבוגרי (מעל גיל צבא) למצב החברתי של צעירי דגניה. להתבודדות ובקרשותיה אין כל קשר עם צעירי דגניה. לאחר הצבאת והתבגרם, נוצר חלל חברתי שלא נמצא לו תחליף עד היום, בכל המשק".

בין הדרכים לשיפור המצב, מציע הצוות להגדיל את תרומת הצעירים ולשל"ת; להחזיר את המתנדבים (תוך הקפדה על יותר סינון); לבנות מקום למפגש חברתי; אחריות ומודעות לבעיות הצעירים; עד פים מוסבי־לב לעבודת הצעירים.

בפרק הסיכום, מטעים בין השאר כי מעוניין צעירים לא יצליחה להתקיים ללא שכבת צעירים מקומית, בסיסית, הבונים לה זמביים (הרצויים לצעירים אך לא למשרתה). כל פעילות חברתית ללא התנאים הללו לא תצלח. השנים הקריטיות והפוטנציאל הגבוה ביותר לעזיבה הוא לאחר השירות הצבאי הסדיר. "ללא צעירים, אין עתיד לדגניה. כל נשכח שאת דגניה הקימו צעירים בשנות העשרים הראשונות לחייהם", כותב הצוות.

עוד מציינים, כי הקבוצה הבאה של צעירים תחזור לדגניה א' מהצבא, בנובמבר 88 ובנובמבר 89. המדובר בבאמה של צעירים הני־פויים אך. ואולם "במצב הזה, לא נראה שיהיה להם לאן ובשביל מה לחזור".

את פרק המסקנות מסיים הצוות בקביעה שאת החלל שנוצר ממלאת ועדת קליטה במשפחות מהעיר. לאט־לאט מאבדת דגניה את צביונה הקיבוצי ונהפכת לשכונת יוקרה. הקליטה מבחוץ נעשית יותר ויותר הגורם הדומיננטי בחברה הדגנייתית.

בני הקיבוץ לאן?

בסוף יולי נערך בקיבוץ בארי מפגש מזכירים ומרכזי ועדות בנים של איחוד הדרום עם נציגי ועדת חברה וועדת הדור הצעיר של התק"ם, לשיחה על קליטת בנים בבית. המסקנה שהגיעו אליה היתה שמצב ההתחשבות של המשק במשר כי הבנים יש להבטיע מהם, ללא חשש, התחשבות בצורכי המשק.

מרכזת אגף הצעירים בתק"ם, עזה סיני (חברת קיבוץ יראון) אמרה, כי מורגש שינוי בקיבוצים בעניין מסלולי בנים והגישה כלפי הבנים. נקודת־המוצא היתה לעשות הכל כדי להחזיר את הבנים ולכבות לקראתם ללא תביעות וללא הגבלות. לדבריה, בתפיסה זו חל שינוי גדול.

אלי שכטר, אמרה סיני, כבר היה המתפרסמים כיזוזקבארי, לשרת את הבנים בעבודה שמאחורי צורת הדים יש רעיון שהוא גם בית אך לא רק. האם אנו מצליחים להעביר לבנינו את האמיתות המשרכות של מורשת יום־יומית למסגרת, חובות לצד זכויות? מעבר להורות הפרטית קיימת הורות קולקטיבית בקיבוץ: בן שלנו הוא לאו דווקא בן ביולוגי, אלא בן הקיבוץ שלנו. אנו מגדלים דור של בנים, המשתחרר מאחור מרי מ"תסמונת המספלת". גם בגיל 26 הרי הוא צמוד עדיין לסינר המספלת. תחושה זו כנראה תלווה אותו עד סוף ימיו, בכל מקום שיימצא בו. אנו אומרים כי רצוננו שהבן יחזור בדרך הקיבוץ, אך איננו מעמידים אותו בהכרעה ונותנים לו להיות בלי סוף.

שפע הטוב המוצע והתפיסה הבלתי־מוגבלת ורק טיפוח גישה מלולה בקיבוץ. הבנים מסוגלים בהחלט להבין מצוקות ולקבל את הדרך כבחירה. אין מרשמי פלא אך אני מקווה שיש שכל ישר קיבוצי. אינני יכולה לקבל את הקביעה שאי־אפשר להגיע למימוש עצמי בקיבוץ. הקיבוצניק הוא אדם בעל שאר רוח ככל אדם והעניין הוא איך מגדירים מימוש עצמי — טוענת עזה סיני, מרכזת אגף הצעירים בתק"ם.

אלרום: חשבון הנפש ביום חג

ב־13 ביולי מלאו 15 שנים לעליית הקיבוץ אלרום להתיישבות ברמת הגולן. הקיבוץ שהוקם על־ידי גרעין בית־הערבה מונה כיום 95 חברים ו־80 ילדים. ענפיו העיקריים כוללים מטע של 450 דונמים, שטח האבוקדו — 240 דונמים; כרם של 170 דונם, עדר בקר של 700 ראש; לול; מפעל להרכבת מרסים ועוד. חבר המשק יורם בס, ממייסדי הקיבוץ ומאישיו הבולטים, עושה חשבון־נפש בעלון המשק, הנה קטעים מדבריו של בס.

דווקא היום מפרסמים כי הספקות יותר מאשר ביום העלייה לקרקע. אז עמדנו כ־40 חבריה צעירים במקום חדש, באקלים חדש ובפני אתגר חדש, שעשוי היה לגרום דווקא לספקות ולהתלבטויות. אך לנו היה דבר נוקשה: מערכת של ערכים שהוקנו לנו על־ידי המחנך התנועתי ובעיקר על־ידי התקופה, שהפכה את המשא הכבד הזה לדבר שנעשה בשמחה, בתרוה ועם הפנים לעתיד.

היום, שנים הרבים. אלרום גדלה בכל המישורים: בתחום המשק, במספר החברים, בילדים ובשטח המובנה. אך בדבר אחד, החשוב ביותר, חל כרסום במישור הערכי. עבודה תופעה נפוצה בשנים האחרונות היא האריות. מקום העבודה נתקף. משום מה, לדבר שהוא נטל, מעמסה, עונש, חובה

صكنا من الاحيل

כלכלה ועסקים

עוז השקעות — מתעכב המיזוג עם סבירלון

מניה על הכוונת / יהודה שרוני

המסחר במניות חברת ההשקעות "עוז" חודש שלשום, לאחר הפסקת מסחר בת חודשיים. המסחר במניות הופסק כיוון שהחברה לא פירסמה במועד את דוחותיה הכספיים לדצמבר 1985. מהנהלת עוז נמסר, כי העיכוב בפירסום הדוחות נבע מעיכוב בביקורת הדוחות של אחת מחברות־הבת. הנהלת עוז הבטיחה, כי תמנע הישנותם של מקרים כאלה.

חלק הארי של תיק ההשקעות של עוז מורכב מהשקעות בענף המקרקעין. החברה מחזיקה ב־26.6 אחוז בפרוייקט של 66 דונם ליד בית־החולים בלינסון, 33 אחוז חלקה בגוש תמורת 495 אלף דולר, ו־26 אחוז ממניות חברת הטכסטיל אופיס תמורת 550 אלף דולר. זאת ועוד, החברה מכרה גם משרדים שהיו בבעלותה בבית התעשיינים (בית גיבור), ואת חלקה בחברת הברוקרים "שוק עוז" תמורת 50 אלף דולר.

מקור מימון נוסף הוא שכר־דירה ודמי־ניהול שאותם היא גובה מחלק דולר. משפחת רוזוב מחזיקה כיום ב־68 אחוז ממניות עוז וב־83 אחוז מסבירלון. על־פי יחס מיזוג של 1:6 לטובת סבירלון, תגיע אחזקתה בעוז ל־92 אחוז. משפחת רוזוב סבורה, כי על פעולת המיזוג לא יחול מס כיוון שעל־פי סעיף 95 לפקודת מס הכנסה, אחזקה של 90 אחוז מההון המונפק של חברה כתוצאה מפעולת מיזוג מקנה פטור ממס.

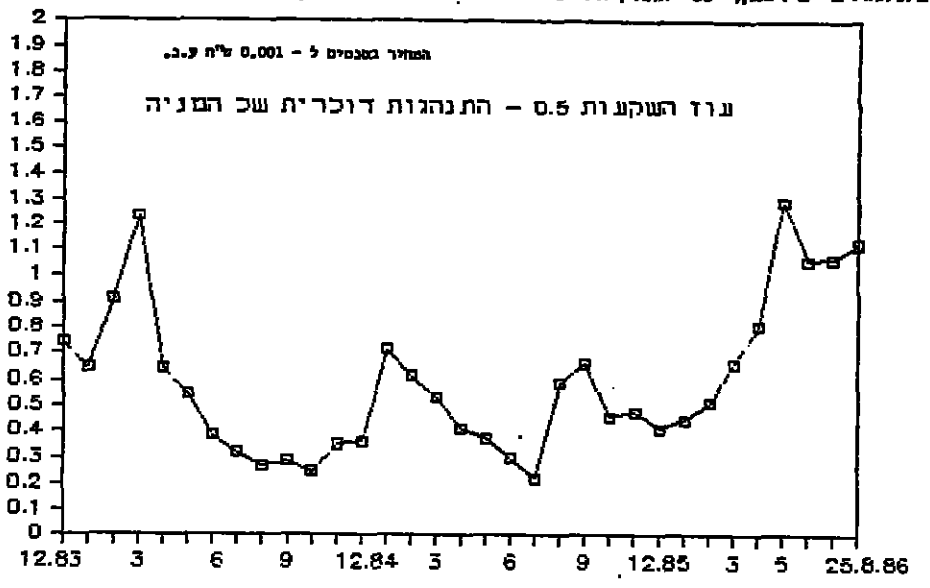

משטח קרקע לבנייה לתעשיה בחיפה, ו־20 אחוז משטח קרקע בפתח־תקוה, שבו מתוכננת הקמת מרכז מסחרי.

החברה מחזיקה גם ב־54 אחוז מחברת קים, העוסקת בפיקוח על בניית פרוייקטים ובבנייה קבלנית בארץ ובחו"ל. תיק נכסים זה הגביר את חשיפת החברה לתנודות בענף הבנייה. ואכן, השפל של השנים האחרונות בענף, פגע בה קשות, הביא לגידול בהפסדיה, והחמיר את מצב נזילותה.

כדי לממן את עצמה נקטה החברה שני צעדים:

● מכירת נכסים נזילים.

● הגדלת המנוף הפיננסי על־ידי לקיחת הלוואות בעלים והלוואות מהבנקים.

במהלך 1985 מכרה החברה את מחברות־הבת שלה, כמו רן סר כנויות, חברת האחזקות ושירותים של בית גיבור ועוד.

את שנת 1985 סיימה עוז ברווח של 180 אלף שקל, לעומת הפסד של 2 מיליון שקל בשנה קודמת. לולא הפיקה עוז רווח הון של 413 אלף שקל כתוצאה ממכירת חלקה בתגור ואופיס, אזי הרווח של החברה היה הופך להפסד של 230 אלף שקל.

כצעד להצלת החברה, החליטה משפחת רוזוב — בעלת המניות העיקרית בעוז — לפעול למיזוגה עם סבירלון (שגם היא נמצאת בשליטת משפחת רוזוב), באמצעות הקצאת מניות פרטית. סבירלון, העוסקת בייצור חוטי נפט, הוערכה לצורך המיזוג ב־6 מיליון דולר, בעוד שעוז הוערכה ב־1.2 מיליון

הבורסה מעכבת לפי שעה את אישור המיזוג עד לקבלת פרטים נוספים והערכות כלכליות מוסמכות לגבי שווין של החברות שימוזגו.

במהלך 1985 הורגשה פעילות ספקולטיבית ערה במניות החברה, עד שהבורסה נאלצה להפסיק את המסחר במניות. ההערכה היא, שהמניות הורמו על־ידי מנהלי תיקים שפעלו דרך בנק דיסקונט.

הידיעות על אפשרות המיזוג, הביאו לביקושים גדולים למניות עוז. במאי 1986 הגיע שער המניה בת 0.5 שקל לשיא של 1.3 סנט למניה. כפי שרואים מהגרף שהוכן על־ידי "מיטב", שער המניה בשוק מאז וכיום הוא עומד על 1.1 סנט למניה.

פירמות פרטיות אינן מנצלות את המסגרת שאושרה להן

החתמים להנפקת תדיראן נתקלים בקשיים רבים בהפצת האגרות. עד כה מכרו אג"ח ב־2 מיליון דולר בלבד

מאת יהודה שרוני

הידיעות הנשמעות באחרונה על רפורמה בשוק ההון, שבמסגרתה תקטין הממשלה את מעורבותה בשוק, התקבלו בשביעות רצון רבה בשוק ההון. אך מבדיקת "הארץ" מתברר כי המסגרות הקיימות כיום עדיין לא נוצלו: במהלך החודש האחרון לא בוצעה אף הנפקה של פירמה פרטית, הגם שהתקבל אישור לגיוס עשרות מיליוני שקלים.

המדובר בהנפקות כמו בנק לאומי למימון, משאבים מקבוצת בנק המזרחי, וחברת ההנפקות של בנק הפועלים. נציין כי הנפקות אלה אושרו על־ידי ועדת הכספים של הכנסת והבורסה.

אחת הסיבות לאי־ביצוע ההנפקות קשורה בשפל שהיה במהלך אוגוסט בשוק אגרות החוב. השפל החריף עם הצמדת השקל לסל המטבעות, והדבר בא לידי ביטוי בירידות שערים חדות באגרות. חלק מהפירמות המנפיקות ביקשו עקב כך לשנות את תשקיפי ההנפקה, ולשפר את התנאים שהוצעו למשקיעים. החתמים להנפקת תדיראן, שכבר הפיצו את התשקיף לגיוס 28 מיליון דולר, נתקלים בקשיים רבים בהפצת האגרות, ועד כה מכרו אג"ח ב־2 מיליון דולר בלבד.

סיבה נוספת לקיפאון קשורה באי־יכולתן של החברות להוציא תשקיפי הנפקה, בגלל אי הרלוונטיות של הדוחות הכספיים שברשותן. זו הסיבה שחברות אלה ממתינות לפרסום הדוחות החצי־שנתיים, ורק לאחר מכן יפרסמו את התשקיפים.

העורך: נחמיה שטרסלר

מגמת הביקוש לאשראי השקלי נמשכת ברציפות, מראשית השנה

גורמים כלכליים מעריכים שהביקוש נובע מציפיות אופטימיות לגבי המצב הכלכלי

נתונים של הבנקים הגדולים, מעודכנים לשבוע המסתיים ב־20 באוגוסט, מצביעים על כך שהאשראי השקלי גדל ל־4.4 מיליארד שקל, לעומת 2.5 מיליארד שקל בראשית השנה — גידול של 77 אחוז. יצויין, שבתקופה זו נרשמה עלייה רצופה ומתמדת בהיקף האשראי, ללא כל נסיגה.

הגידול של 77 אחוז הוא הרבה מעבר למדד המחירים לצרכן, שעלה מאז ראשית השנה ב־8.6 אחוזים. להערכת הבנקאים, יעלה מדד אוגוסט בין 1 ל־1.5 אחוזים. הבנקאים מתקשים להעריך את היקף הגידול באשראי, כתוצאה מחוזי הריבית, אך לדעתם עלה האשראי במונחים ריאליים — לאחר ניכוי עליית המדד וחוזי הריבית — בב־30–25 אחוז לפחות.

בנקאים מציינים, שניכר ביקוש לאשראי מצד עסקים חדשים, בנוסף להרחבת הביקוש לאשראי של עסקים קיימים. להערכת בנקאים וגורמים כלכליים אחרים, נובע הביקוש לאשראי מגידול במלאים, מציפיות אופטימיות לגבי המצב הכלכלי ומהערכה שהמיתון במשק חלף.

ריבית הג'אמבו צפויה לרדת

ריבית הג'אמבו, המגיעה כעת ל־19 אחוז, צפויה לרדת החל ממחר.

הסיבות לירידתה נעוצות בהתחלת תקופת התחשבנות חדשה — של שלושה שבועות — של רוב הבנקים עם בנק ישראל. מסיבה זו לא יהיה לבנקים כדאי לשלם את שיעורי הריבית הקיימים. גם פדיון אגרות החוב, בסוף החודש, בעשרות מיליוני שקל, שיביאו להגדלת הנזילות במשק וההזרמה שתתרחש בשבוע הבא, עם תשלום משכורות ספטמבר, יביאו להערכת בנקאים לעודפי נזילות, לעומת הגרעונות הקיימים בעת בסך 400–350 מיליון שקל.

אוצר השלטון חוייב להפריש לחובות מסופקים

המפקחת על הבנקים בבנק ישראל, גליה מאור, הורתה להנהלת אוצר השלטון המקומי, שהוא המוסד הפיננסי של העיריות והרשויות המקומיות, לבצע הפרשה כללית לחובות מסופקים בשיעור של 0.2 אחוזים, בדומה למערכת הבנקאות המסחרית.

עד עתה נמנע אוצר השלטון המקומי לבצע הפרשה כזו. יצויין, שכל ההלוואות הניתנות על ידי מוסד זה הן לרשויות מקומיות.

יוסף שיין, מנכ"ל אוצר השלטון המקומי, אמר ל"הארץ", כי לחברה אין חובות מסופקים או חובות, לגביהם יש קשיי גביה. סכום ההפרשה לחובות מסופקים, שנכלל במאזן לסוף יוני 1986, מגיע ל־239 אלף שקל.

מלחמת אשראי לקראת החגים

"מלחמת האשראי" בין רשתות השיווק הגדולות פרצה שוב לקראת החגים (ראש השנה יחול ב־4 באוקטובר).

כמו בעבר, גם הפעם היתה רשת השופרסל הראשונה. כבר ביום רביעי הכריזה הנהלת הרשת על הענקת אשראי ללא ריבית עד ל־6 באוקטובר למשתמשים בכרטיסי האשראי של "ויזה", על כל קניה מעל 50 שקל. למחרת הודיעו השק"ם, קראוס ורשת ההיפרמרקטים (של תנובה) להודיע על מבצעים דומים, הלקוחות רואים ונהנים. (אברים צהר)

רווח והפסד / אריה לביא

בנק הדואר יציע שוב תוכניות חיסכון

בנק הדואר יציע בקרוב לציבור תוכניות חיסכון — על כך מסר מנכ"ל משרד התקשורת, יורם אלסטר. בעבר הפעיל הבנק כמה תוכניות חיסכון, בהן תוכנית לבר מיצוה, אך בשנים האחרונות הוא נמנע מלהפעילן בשל חוסר עניין של הציבור והפעילות המוגברת של הבנקים המסחריים.

בעקבות ידיעה שהתפרסמה ב"הארץ" (21 באוגוסט), הסביר אלסטר, כי בנק הדואר לא עומד להתחרות בבנקים המסחריים בתחומי פעילות חדשים. עם זאת, הוא אישר, שבנק הדואר יגבה וישלם ריבית על יתרות חובה וזכות, כפי שיקבע על ידי חשב האוצר.

יש גם הלוואות ב־8% לא צמוד

תוכנית החיסכון טפחות לדירה, המופעלת בלעדית על ידי בנק טפחות, מקנה לחוסך זכות לקבל הלוואות לרכישת דירה, בגובה 80%–65 אחוז מיתרת החיסכון (כולל ריבית והצמדה) כי התאם לאורך תקופת החיסכון.

על פי תנאי ההלוואות, 15 עד 30 אחוז מיתרת החיסכון ניתנים בתנאים מיוחדים, דהיינו בריבית שלא תעלה על שליש משיעור האינפלציה ב־12 החודשים שקדמו לקבלת ההלוואה.

כיום מגיעה ריבית זו ל־8 אחוזים. יתרת ההלוואה ניתנת בתנאים המקובלים.

המעבר לסל ישפיע גם על חברות מקומיות

השינוי במדיניות בנק ישראל בתחום שער המטבע אינו טכני בלבד ויש לו השלכות מרחיקות לכת לגבי כל החברות במשק — סבור היועץ הפיננסי, ד"ר בועז ביק.

בסקירה פנימית ללקוחותיו הוא מציין, שהמצב החדש משנה את תמונת החשיפה לתנודות מטבע של כל החברות. החברות הפועלות במערכת שקלית/דולרית בלבד, לא הושפעו מתנודות בשערי החליפין במצב הקודם. במצב החדש ישתנה מחיר הדולר בשקלים על־פי תנודות הדולר בשווקים הבינלאומיים וכך התאם לחלקו היחסי בסל המטבעות. לפיכך עברו חברות אלה ממערכת חד מטבעית למערכת רב מטבעית.

לדברי ד"ר ביק, מהמדיניות החדשה ישפיעו גם חברות, שאין להן כל נגיעה לעיסקי יבוא או יצוא אך הן מחזיקות, למשל, בהלוואות צמודות לדולר, שהוא דרך מימון מקובלת במשק הישראלי.

ריבית בפקדונות פק"מ על בסיס תקופתי — (באחוזים)

ימי הפקדה	בל"ל 7	בל"ל 14	בל"ל 30	פועלים 7	פועלים 14	פועלים 30	דיסקונט 7	דיסקונט 14	דיסקונט 30	מזרחי 7	מזרחי 14	מזרחי 30	בינלאומי 7	בינלאומי 14	בינלאומי 30
500–40	0.15	0.31	0.67	0.19	0.42	0.99	0.15	0.37	0.75	0.12	0.23	0.51	0.13	0.27	0.50
1000–500	0.15	0.31	0.67	0.19	0.42	0.99	0.15	0.37	0.75	0.15	0.30	0.68	0.17	0.31	0.67
10,000–1000	0.30	0.58	1.40	0.26	0.54	1.17	0.23	0.46	1.08	0.25	0.50	1.10	0.29	0.57	1.25
מעל 10,000	0.31	0.60	1.46	0.30	0.59	1.27	0.26	0.54	1.23	0.29	0.58	1.36	0.32	0.63	1.38

הריבית היומית בפיקדונות תפ"ס — (באחוזים)

	לאומי	פועלים	דיסקונט	מזרחי	בינלאומי
מ־50 עד 500	0.0170	0.0200	0.0228	0.0220	0.0160
מ־500 עד 1,000	0.0190	0.0200	0.0220	0.0360	0.0220
מ־1,000 עד 10,000	0.0440	0.0400	0.0360	0.0370	0.0380
מעל 10,000	0.0460	0.0400	0.0410	0.0400	0.0410

3 שרים כלכליים מקמרון הוזמנו לתערוכת "אגריטך"

מאת אברים צהר

שלושת שרים כלכליים מממשלת קמרון — שר הפיתוח והתעשיה, שר התיירות ושר התעשייה — הוזמנו לבקר בארץ כאורחים ביריד אגריטך, שיועד בגני התערוכה בעוד כחודש.

ההזמנה נמסרה אתמול לשרים על־ידי מנכ"ל התאחדות התעשיינים ארנון טיברג, במהלך שיחת עבודה שקיימו הוא והחברים אחרים במשלחת עם השרים הקמרוניים.

בפגישה שקיים טיברג עם ראשי המגזר העסקי של קמרון, הוא מסר להם הזמנה מטעם נשיא התאחדות התעשיינים, דב לאוטמן, לבוא ארצה לדיונים מסחריים באירוח ההתאחדות.

הממשלה החליטה להפחית המס על מזגנים

מאת סופר "הארץ"

הממשלה קיבלה את הצעת שר התחבורה ושר התעשיה והמסחר להפחית את מס הקניה בשיעור של 30 אחוזים על מזגנים מיובאים המותקנים בתוך כלי רכב. הממשלה קבעה כי יוטל מחיר מירבי על מזגני רכב המותקנים.

שר האוצר תמך בהצעה זו, אך התנגד להצעת שר התעשיה אריאל שרון לבטל את המכס על חלפים המשמשים לייצור מזגני רכב בייצור מקומי.

צוות שוק ההון ידון בהנפקת "קומרשייל פייפרס" על ידי פירמות פרטיות

מאת יהודה שרוני

צוות שוק ההון ידון, בישיבתו היום באפשרות להנפקת "קומרשייל פייפרס", על־ידי פירמות פרטיות. מדובר באגרות חוב מיוחדות, שאינן צמודות למדד, המונפקות לתקופה של בין שלושה לשישה חודשים, ומבטיחות תשואה מסויימת למשקיע.

שוק ה"קומרשייל פייפרס" משגשג מאוד בארה"ב. לפני שנה גייס קונצרן כור בשוק זה בארה"ב 30 מיליון דולר.

ההערכות באוצר ובבנק ישראל הן, שהנפקות אלה ישכללו את שוק ההון ויאפשרו לפירמות פרטיות להתחרות בפיקדונות תפ"ס, שמציעים כיום הבנקים. הנפקת ניירות הערך הללו, מהווים שלב נוסף בביטול ההצמדות במשק, והן גם ישמשו מקור נוסף לגיוס הון.

מסוי על אג"ח

צוות שוק ההון ידון היום גם בהיבטי אגרות חוב המונפקות בציבור, על ידי פירמות פרטיות ועל ידי בנק ישראל. בדיון כן ישתתפו גם בכירי מנהל הכנסות המדינה ונציבות מס הכנסה. תוכרע השאלה, אם יחוייבו במס משקיעים פרטיים, הרוכשים הנפקות מסוג זה.

צוות שוק ההון מורכב מנציגי בנק ישראל ומשרד האוצר, ובראשו עומד סגן שר האוצר, עדי אמוראי.

בית המשפט / צבי הראל

פס"ד עקרוני: תחנת־דלק חוייבה להחזיר ללקוח את הפיקדון — צמוד למדד

שופט בית־משפט השלום בפתח־תקוה, שלי טימן, קבע במהותה כי תחנת־דלק תשלם ללקוח שלה את פיקדון האשראי שלו בתחנה כשהוא צמוד למדד.

פסק־הדין העקרוני ניתן במסגרת תביעה שהגישה תחנת־הדלק ד"ש ליד בית־החולים בלינסון, כנגד אחד מלקוחותיה לשעבר, הלל מרקביץ, קבלן לעבודות עפר. בחודש מאי 1983 תבעה התחנה סך של 253 אלף שקלים ישנים מהקבלן, שנהג לתדלק אצלה את רכבו על־פי הסדר קבוע, ולשלם מדי חודש באופן מרוכז. בשעתו, כאשר החליט הקבלן לנתק את קשריו עם התחנה, היא תבעה ממנו את יתרת־החוב בצירוף הפרשי הצמדה וריבית.

הקבלן, באמצעות פרקליטו עורך־הדין אברהם אורן, לא כפר בחובו לתחנה, אך טען שיש לקזז מחוב זה את פיקדון האשראי (צמוד למדד) שהשאיר בידי התחנה ואשר הועלה מדי פעם בהתאם להתייקרויות שחלו במחירי הדלק. נציג התחנה טען, כי יש להחזיר לקבלן את הפיקדון בערך הנומינלי ואמר שכך נהגה גם התחנה עם לקוחות אחרים.

השופט טימן קבע, בין היתר, כי פיצוי נומינלי יעשיר את התחנה בתקופה של אינפלציה דוהרת, כפי שהיתה בזמן הרלוונטי לתביעה.

יו"ר ההוצאה לפועל בפ"ת: הבנק זילזל בהליך השיפוטי

יו"ר ההוצאה לפועל בפתח־תקוה, חיים ליכוינסקי, מתח לפני ימים מספר ביקורת על בנק המזרחי וקבע כי הבנק "זילזל בהליך שיפוטי".

חברת "שוק אשכנזי בע"מ", באמצעות פרקליטה עו"ד הנה מרכוביץ, הגישה לביצוע בלשכה להוצאה לפועל שיק בסך של 300 ש"ח בחתימת "בית־אבות בנים בע"מ". בבנק המזרחי (סניף בת־ים) הוטל עיקול על חשבון בית־האבות. הואיל והבנק לא ענה פעמיים ללשכת ההוצאה לפועל על השאלה, מה עלה בגורלו של אותו עיקול, קבע יו"ר ההוצאה לפועל ישיבת בירור בנוכחות. לישיבה זו לא הגיע פרקליט הבנק אלא פקידה מטעמו, אשר הודה על מה שכתוב בטופס נציג הבנק, ולפיו חשבון הבנק של בית האבות "נמצא בסיטול משפטי".

חוק ההוצאה לפועל קובע, כי אם צד ג' שאצלו בוצע העיקול לא השיב תוך עשרה ימים אם יש ברשותו כספים של החייב, יהיה הוא עצמו חייב בתשלום החוב. הבנק לא השיב ליו"ר ההוצאה לפועל אף שלושה חודשים מספר לאחר הפנייה. כיוון שכך, חייב יו"ר ההוצאה לפועל את הבנק בסכום העיקול, וכמו־כן חייב את הבנק לשלם 150 ש"ח שכר־טירחת עורך־דין.

נפתחה הדרך לייצוא סוסים ערביים לארה"ב

מאת אברים צהר

עמותת הסוס הערבי בישראל זכתה להכרה רשמית של ממשלת ארה"ב. בכך נפתחה הדרך לייצוא סוסים ערביים מישראל לארה"ב — כך מסר אתמול שר המשטרה, חיים בר־לב, במסגרת מסיבת עיתונאים, שקיימה העמותה בבית סוקולוב בתל אביב.

בפעילות השוטפת לקידום הענף, תקיים העמותה בראשית החודש הבא תצוגה ארצית של סוסים ערביים, שיתחרו ביניהם על התואר "אלוף ישראלי" לשנת 1986.

סוס ערבי טהור בדרך לחו"ל

בארץ קיימים כיום כחצי תריסר חוות פרטיות לגידול סוסים ערביים. הגדולה מהם היא חוות אריאלי לסוסים ערביים־מצריים שבכפר ציון. בחווה הושקעו מאז הקמתה בשנת 1981 כ־600 אלף דולר ומגדלים בה 16 סוסים וסוסות ערביות מהסוג המצרי. מחיר סוסה טהורה בגזע מסוג זה נע כיום בשוקי העולם בין 100 ל־200 אלף דולר. מחיר סייחה ערבית־מצרית הוא כ־40 אלף דולר בממוצע. יצויין, כי מחירי הסוסים (ממין זכר) נמוכים בהרבה.

אופקים מדשים בחומרים פלסטיים מחוזקים!
מקור האספקה המרכזי :—
★ לחומרי גלם וחומרי עזר לייצור מוצרי פיברגלס וחומרים מרוכבים.
★ סיבים ואריגים של זכוכית, ארמיד ופחם.
★ שרפי פוליאסטר, אפוקסי ופוליאורטן.
★ כלים, ציוד ומיכון לתעשיית הפיברגלס.
★ דבקים פולימריים לתעשיה.
יעוץ והדרכה טכנית.
fiberplast פיברפלסט
מפרץ חיפה: רחי הבניה 10, טל. 04-740135-6
תל־אביב: דרך פתח־תקוה 44, טל. 03-379895-6

להשכרה
בחיפה במרכז המסחרי (בעיר התחתית)
משרדים משופצים בשטח כולל
עד 300 מ"ר (12 יחידות משרדים)
ברח' הנאמנים 2 בחיפה.
השכירות אפשרית למינימום
2 יחידות (כ־45 מ"ר)
לפרטים לפנות בשעות 16.00-8.30
למנשה 04-523086, או לדוד 03-335235

מתאים לארגונים קטנים — שלא רוצים להגדיל את מצבת כ"א
מתאים לארגונים גדולים — המעוניינים בעבודות וביעוץ בלתי תלויים.
מומחה לניתוח מערכות מידע ומערכות ארגוניות
מקבל עבודות לפי הזמנה או יעוץ שוטף.
לפרטים נא לפנות: לת.ד. 6476 חיפה מיקוד 31063. או טלפונית 04-212916

אוניברסיטת תל־אביב
טקס הענקת תואר
ד"ר כבוד לפילוסופיה
לד"ר ארמנד המר
במעמד ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ
מר יצחק שמיר
דברי ד"ר המר:
"היבטים על תהליך השלום בעולם"
יום רביעי, כ"ב אב תשמ"ו, 27.8.86, שעה 18.30
בניין מקסיקו, אודיטוריום פאסטליכט
קרית האוניברסיטה, רמת־אביב.
כניסה לחניה דרך שער 8.
הזמנה אישית
הציבור מוזמן

לבעלי כרטיסי אשראי
דחפון
03-611001

קא
קבוצת קצנשטיין אדלר
M
תיקון חסר במודעתנו שפורסמה אתמול:
שינוי המחירון יחול
ביום שני 1.9.86 !

אילון
סוכנויות בטוח בע"מ
ביטוחים: תעשייתיים, יהלומים, ימי, בנקים, ביטוח חיים.
תל־אביב, רחוב אחוזת בית 6 טל. 03-651381
רמת־גן, בניין מכבי, בורסת היהלומים טל. 268905
ירושלים, טל. 02-227351
חיפה, טל. 04-510281
"מקבוצת בנק לאומי לישראל בע"מ"
אילון — המומחה שלך לביטוח עיסקי.

שערי מטבע חוץ — 26.8.86

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.45	1.52	1.4758	1.4942	1.45	1.52	1.4768	1.4952	1.45	1.52	1.4768	1.4954	1.4859	−0.0056
1 לישט"ש	2.14	2.24	2.1842	2.2114	2.15	2.25	2.1849	2.2122	2.15	2.25	2.1893	2.2168	2.1991	−0.0140
1 מארק גרמני	0.71	0.74	0.7221	0.7311	0.71	0.74	0.7227	0.7317	0.71	0.74	0.7226	0.7317	0.7268	−0.0033
1 פרנק צרפתי	0.21	0.23	0.2203	0.2230	0.21	0.23	0.2201	0.2228	0.21	0.23	0.2203	0.2230	0.2218	−0.0010
1 גולדן הולנדי	0.63	0.66	0.6393	0.6473	0.63	0.66	0.6396	0.6476	0.62	0.66	0.6402	0.6483	0.6441	−0.0027
1 פרנק שווייצרי	0.88	0.92	0.8963	0.9075	0.88	0.92	0.8975	0.9087	0.88	0.92	0.8971	0.9084	0.9021	−0.0039
1 כתר שוודי	0.21	0.22	0.2139	0.2166	0.21	0.22	0.2139	0.2166	0.21	0.22	0.2138	0.2165	0.2152	−0.0012
1 כתר נורבגי	0.20	0.21	0.2016	0.2042	0.20	0.21	0.2018	0.2043	0.19	0.21	0.2018	0.2044	0.2030	−0.0010
1 כתר דני	0.19	0.20	0.1909	0.1933	0.19	0.20	0.1910	0.1934	0.18	0.20	0.1911	0.1935	0.1922	−0.0011
1 מרק פיני	0.30	0.31	0.3007	0.3044	0.29	0.31	0.3009	0.3046	0.29	0.31	0.3008	0.3046	0.3027	−0.0021
1 דולר קנדי	1.04	1.09	1.0583	1.0715	1.04	1.09	1.0592	1.0724	1.04	1.09	1.0586	1.0719	1.0659	−0.0077
1 דולר אוסטרלי	0.84	0.92	0.8965	0.9077	0.87	0.93	0.8975	0.9087	0.87	0.93	0.8986	0.9099	0.9032	0.0014
1 ראנד דרא"פ	0.37	0.44	0.5638	0.5708	0.31	0.57	0.5646	0.5716	0.35	0.49	0.5651	0.5722	0.5679	−0.0001
10 פרנק בלגיים	–	–	0.3486	0.3530	–	–	0.3491	0.3535	–	–	0.3487	0.3530	0.3510	−0.0016
10 שילינג אוסטריים	1.01	1.06	1.0252	1.0380	1.01	1.06	1.0270	1.0398	1.00	1.06	1.0263	1.0392	1.0328	−0.0047
1000 לירות איטלקיות	1.02	1.09	1.0478	1.0608	1.03	1.09	1.0485	1.0615	1.02	1.09	1.0481	1.0612	1.0548	−0.0035
100 ינים יפאניים	0.94	0.99	0.9577	0.9696	0.94	0.99	0.9583	0.9703	0.94	0.98	0.9570	0.9691	0.9642	−0.0060

שערי המניות
26.8.86

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער אתמול		המחזור שח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש שח ע"נ
אגוד ש	16300		56	-50	-0.3	-56
המזרחי 0.1	1050		1811	-20	-1.9	-1447
המזרחי א 0.5	711		1411	+22	+3.2	+4304
המזרחי אפ 2	718		1479	+12	+1.7	+3011
כללי לא בהסדר	23850		76	-250	-1	-56
בנק צפ'אמר' 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק צפ'אמר' 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק צפ'אמר' אפ1			—	הפסקת	מסחר	—
בנק בינלאומי 05	3780		2500	+40	+1.1	+1702
טפחות 0.5	4268		1865			+282

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אידיבי רג 100.0	77450		406	-200	-0.3	-385
אידיבי ב 100.0	77800		5	+300	+0.4	+6
אידיבי בב א	480000	שב				
אגוד 0.1	57690		98	+220	+0.4	+204
דיסקונט ב	99000		52	+500	+0.5	+96
דיסקונט א	98800		172			-48
דיסקונט שה ב	11900		4			-4
המזרחי ש	31940		992	+140	+0.4	+1071
המזרחי מ	31930		35	-20	-0.1	-95
המזרחי שה 9	14400		10			-10
הפועלים מבכ	112000		1.3			
הפועלים ש	52690		705	-150	-0.3	-723
הפועלים מ	52700		95	+180	+0.3	+160
כללי א 1.0	134801		9			-19
כללי שה 5	181000		5			-5
כללי שה 7	6500		9	-45	-0.7	-10
בלל 0.1	33430		1348	-180	-0.5	-1387
בלל שה 11	12813		65			+43
מימון ישיר 1.0	44000		2	+230	+0.5	+5
מימון ישיר 5.0	22970		4	+170	+0.8	+4

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אדנים 0.1	14300		24	+110	+0.8	+115
לאומי משכ' ש	5469		162	+139	+2.6	+346
לאומי משכ' מ	5620	תב	200	+300	+5.6	+180
כרמל ש	4285		72			-42
כרמל שה 1	3052		50	+20	+0.7	+150
בנין כ' 5.0	7110	תב	74.1	+360	+5.3	+217.9
פת משכ ש	1850		6684	+80	+4.5	+7169
משכן ב ש	2205		655	-53	-2.4	-629
עצמאות 0.1	8350		200	-40	-0.5	-119
טפחות מבכ ש	14650		3			-5
טפחות רג ש	14400		56	-100	-0.7	-83
טפחות שה 1	7800	שב				
טפחות שה 2	4000		317	+1		+208
יעמד 1.0	1705		594	+40	+2.4	+757
יעמד 5.0	842	תב	1950	+52	+6.6	+1269
מרב 1.0	5400		180	+100	+1.9	+127

מוסדות מימון

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
שילוח אש	400		15641	+11	+2.8	+20572
השקעות מבכ א	53116	תב	88	+4829	+10	+97
השקעות מבכ ב	154000	שב				
לאומי תעש' א ש	6678	קב		+318	+5	+1477
פתוח תעש' מבכ	64000		1	+600	+1	+1
פת תעש' בב ג	362000		2	+3000	+0.8	+2
פת תעש' בב גג	224000		2	-4000	-1.8	-2
פת תעש' בב גגג	217000		1	-3000	-1.4	-1
פת תעש' בב ד	237000	שב				
פת תעש' בב דד	71038	שב				
מרכז קבלנים 5.0	508	תב	1510	-40	-7.3	-1031
תיירות בב	162315	שב				
כלל ליסינג 0.1א	17495		374	+600	+5.6	+116
כלל ליסינג 0.5ב	13310	תב	392	+1210	+10	+723
כלל ליסינג אגח	11180		36	+180	+1.6	+36
איתן	240		24471	+4	+1.7	+17817

ביטוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אדיב 0.1	920		1714	+21	+2.3	+1737
אדיב א 0.5	485		3550	+20	+4.3	+5473
בטוח משנה 0.1	550		240			-226
בטוח משנה 0.5	180		10734	+7	+4.1	+17451
הדר 1.0	350		7451	+12	+3.6	+7209
הדר 5.0	189		12095	+6.5	+3.6	+17871
הסנה ש	550	תב	40519	+30	+5.8	+71477
הפניקס 0.1	705		3820	-37	-5	-2863
הפניקס 0.5	405		1182	-13	-3.1	-204
המסנה-הראל 1.0	6430		16			-16
המסנה-הראל 5.0	2990		164	+60	+2.1	+92
מנורה 1.0	2310		294	+110	+5	+450
מנורה 5.0	898		272			-322
סהר ג 1.0	4280		251	+90	+2.2	+500
סקוריטס 0.1	2580	תב	1125	+150	+6.2	+880
צור ש	340		7180	+8	+2.4	+3245
ציון החזקות 1.0	9100		22			-22
ציון החזקות 5.0	2170		50	+50	+2.4	+44

מסחר

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אמגור מגמא 1 ש	5482	קב		+257	+5	+20
אמגור מגמא 5 ש	1156	תב	960	+80	+7.4	+1787
מגיד עזרא 1.0	4400		93	-100	-2.2	-130
מגיד עזרא אפ 1	4100	שב				
כלל סחר	1537	תב	24771	+77	+5.3	+27480
קריסטל 1.0	9600		265	-400	-4	-346
רפק 0.1	35000					
רפק 0.5	9600					
שופרסל א 2.0	5865		884	+150	+2.6	+931
שופרסל ב 10.0	4070		1813	+70	+1.8	+2704

שירותים

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
דלק ג ש	3458		2477	+30	+0.9	+2738
הראל 1.0	2899	בב		-153	-5	-64
הראל 5.0	1512					-6
מפעות הספקה 0.1	15580		28	+650	+4.4	+17
מפעות הספקה 0.5	3850		190			-118
קידר 0.1	2005		373	+45	+2.3	+181
קידר 1.0	515		7886	+4	+1.5	+2590
חברת החשמל 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
מגד עיבוד 0.1	4730	תב	174	+430	+10	+255
מגד עיבוד 0.5	1490		590	+50	+3.5	+965
קומפיוטרים 0.1	2580	תב	1109	+233	+9.9	+4012
קומפיוטרים 0.5	1844		2565	+18	+0.6	+1125

מלונות ושירותי תיירות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
קסל 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
קסל אפ 1			—	הפסקת	מסחר	—
גלי זהר 1.0	9200		39.5	+98	+1.1	+55.1
גלי זהר 5.0	4990	תב	174.7	+454	+10	+615.5
מלונות דן 1.0	3889		200			
מלונות דן 5.0	2891		100	+31	+1.1	+60
חוף האלמוג 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
כנס מר 1 ש	2250		140	+49	+2.2	+105
מלונות הירדן	3001		296	+63	+2.1	+345
מלונות יהלום 1			—	הפסקת	מסחר	—

מחשבים ושירותי מחשבים

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
רשף מיכון 1.0	4828	תב	986	+419	+9.5	+1246
תיל.ג 1.0	14000		5			-2
יקבא 1.0	4000		320	+40	+1	+145
יקבא אפ א	3600		114	+30	+0.8	+84
כלל מחשבים 1.0	12000		38			-58
מ.ל.ל. 1.0	16170	קב		+770	+5	+4
מ.ל.ל. 5.0	5260	תב	469	+350	+7.1	+891
משוב מחשבים 1.0	3130	תב	309	-260	-7.7	-560
ניקוב מחשבים 1	9480		208	-120	-1.3	-181
ניקוב מחש' 5	7400		73			-95
תים מחשבים 1.0	1755		148	-40	-2.2	-259
תים מחש' אפ1	17700		21	+615	+3.6	+22

נדל"ן, בינוי ופיתוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אבגול בינוי רש			—	הפסקת	מסחר	—
אבגול בינוי בש			—	הפסקת	מסחר	—
אורן 1.0	981		1685			-412
אורן 5.0	396		973			-351
אזורים 1.0	710		18991	+16	+2.3	+32163
אילון 1.0	518		9941			-4551
אילון אפ 1	1892		1531	+5	+0.3	+1605
אל-רוב 1.0	1070	תב	839	+58	+5.7	+669
אמבנים 1.0	4277	תב	380	+497	+13.2	+500
אפריקה 0.1	40197		258			-51
אפריקה 1.0	29120		238	+20	+0.1	+43
אירופ	2380		651	+36	+1.7	+755
ארלון 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
ארלון 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
בן-יקר גת 1.0	4003	תב	773	+364	+10	+967
בונטיך 1.0	3616	תב	588	+236	+7	+515
בונטיך 5.0	2117	תב	250	+140	+7.1	+986
דנקנר 1.0	4150		132	+20	+0.5	+55
דורקר 1.0	451		320			-131
דורקר 5.0	350		750	+15	+4.5	+87
דורקר אפ 1	230		2001	+5	+2.2	+2001

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
דרעד 0.1	6250		59			
דרעד 0.5	4000	תב	250	+300	+8.1	+350
המשלוח 1.0	1510	תב	1052	-96		-1500
המשלוח 5.0	898		3532	-6	-0.7	-4312
הלב 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
הלב 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
נכסים ובנין			—	הפסקת	מסחר	—
גבים 0.1	4375		417	+5	+0.1	+121
גבים 0.5	2950	תב	3046	+167	+6	+4346
הכשרת הישוב ש	55900		232	+1000	+1.8	+349
ישפרו 0.1	3190	תב	1781	+290	+10	+4059
ישראלום 1.0	1838		2020			-479
ישרס 10.0	20499		440			+23
בנין פיתוח 1.0	7300			+200	+2.8	+108
כלל נדל"ן	400		15518	+5	+1.3	+6057
לוסקי 1.0	3906		88			-24
לוסקי 5.0	1650	תב	1250	+150	+10	+1631
מ.ג.ר. 1.0	539		21383	+2	+0.4	+16073
מגורי בניה 1.0	650		6221	+26	+4.3	+5156
מגורי בניה אפ1	518		3378			-4701
מודל בנין			—	הפסקת	מסחר	—
מישגאל 5.0	297		1960			+452
מרב 5.0	790		3981	+20	+2.6	+3198
מרלז 1.0	520		718			-45
לינשטין 1.0	392		1063			
לינשטין 5.0	115		14478			-6495
לימשיר 1.0	1430	תב	2835	+96	+7.2	+2315
לימשיר 5.0	684	תב	4525	+62	+10	+10584
נאות אביב 0.5	6550		120	+40	+0.6	+22
נכסי אזורים	717		2141	+7	+1	+1091
סהר החזקות 1.0	13700		250	+300	+2.2	+315
סהר החזקות 5.0	9999		311	+322	+3.3	+153
סולל 1.0	5650	תב	115	+275	+5.1	+60
סולל 5.0	3390		86			-40
עמר הולע מר 1 ש	998		1447	-2	-0.2	-918
עורד 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
קרדיה 0.1	1785	תב	228	+105	+6.3	+1932
קרדיה 0.5	940		1420	+25	+2.7	+1280
רוגובין 1.0	3058		1240			-978
רוגובין 5.0	2789		2675	-1		-2775
רסקו מבכ'	10000	תב	186	-678	-6.4	-270
רסקו רג	9000	תב	171	-1000	-10	-461

חקלאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
מטעי הדר 0.1	2700		362			
מטעי הדר 0.5	2200		550	+55	+2.6	+502
מהדרין 0.1	7310		936	+310	+4.4	+1596
נכסי הדרים 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
פרי אור 0.5	2960		458	+110	+3.9	+1652
שגריר 5.0			—	הפסקת	מסחר	—

דחפון
שרות מודעות טלפוני של הארץ
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

מזון וטבק

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אסם	1552		183	-56	-4.1	-223
גולדפרוסט 1.0	3460	תב	1098	+260	+8.1	+1022
גולדפרוסט 5.0	1850		546	+40	+2.2	+541
גולדפרוסט אפ 1	1530	תב	65	+83	+5.7	+542
דובק מב ש	3565		803	+55	+1.6	+803
דובק מב מ	3625		485	+75	+2.1	+622
תלכל 1.0	634		1301	+19	+3.1	+1958
תלכל 5.0	481		1865	+16	+3.4	+2863
פרי-זה 1.0	1610		757	+10	+0.6	+365
פרי-זה 5.0	1240		69	+17	+1.4	+151
מכבי בירה 1.0	16427		178	+782	+5	+111
מכבי בירה 5.0	11000		67			
יצוד 1.0	1600		414	+20	+1.5	+171
יצוד א 5.0	900		364	+6	+0.7	+351
מן 1.0	8941		50	+15	+0.2	+13
מן 5.0	4882		40			
סנפרוסט 1.0	10170		187	+385	+3.9	+38
עלית	15730	תב	736	+780	+5.2	+986
עסיס ב 0.5	33580		17	+1000	+3.1	+19
אגל שקל 1	2946		419	+86	+3	+314
שמן מבכ א	3750		226.7			

טכסטיל והלבשה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אתא מר 1 ש	841		922	+21	+2.6	+377
אופיס 1.0	1150		1293			-679
אופנת כרוך 1.0	3003		751	+143	+5	+1304
אופנת כרוך 5.0	2120		147	+40	+1.9	+53
אפען 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
אפען אפ 1			—	הפסקת	מסחר	—
ארגמן רג ש	15330	תב	237	+830	+5.7	+310
דלתא-גליל 1.0	2888	תב	1640	+258	+10	+7112
דלתא-גליל א 5.0	1900	תב	4758	+150	+8.6	+5281
טכסטיל מאוחד 1	1750		50	+70	+4.2	+50
טכסטיל מאוחד 5	780	תב	1227.5	-51	-6.1	-2462.5
טכסטיל מאוחד אפ1	616		190	-32	-4.9	-40
ויטל 1.0	1276		689	+55	+4.5	+1148
ויטל 5.0	845		1068			-257
חדיגן 1.0	5000	תב	335	+300	+6.4	+645
זיקית 1.0	1473	תב	3075	+134	+10	+3184
זיקית 5.0	986	תב	3230	+60	+6.5	+5565
לודזיה 0.1	2365	תב	925.1	+215	+10	+915.1
לודזיה 0.4	1087	תב	5615	+52	+5	+3620
ליבנה 1.0	770		5591	+20	+2.7	+6755
מים גליק	901	תב	1723	+45	+5.3	+1883
מקס 0.1	24003		85	+500	+2.1	+167
מקס 0.5	11850		220	+150	+1.5	+167
פיס 1.0	12200		78	+100	+0.8	+78
פיס 5.0	5990		170	+90	+1.5	+86
עסק טריגה 1 ש'	1900		591	+26	+1.4	+924
פולגת א 0.1	3750	תב	1219	+270	+7.8	+1617
פולגת ב 0.4	2520		5179	+120	+5	+7881
פולימן א 0.5	8180		312			+148
פרנהר	2380		298			
גיבור סברינה	12790		44	+20	+0.2	+68
תעש הנחון 1.0	2686		741	+40	+1.6	+411

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אקסמן 5.0	3080		595			
אורדן 0.1	8330		77	-80	-1	-57
אורדן 0.5	6640		106	-60	-0.9	-61

תעשיות שונות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אלומות 1.0	5775	תב	233	+525	+10	+537
אלומות 5.0	3600		228	+100	+2.9	+173
כבלים ש	14800	תב	18	+864	+6.2	+19
הנכסי 1.0	6555		197	-345	-5	-197
הנכסי 5.0	3310		305	-160	-4.6	-240
זיקה 1.0	5787		80	+55	+1	+20.6
זיקה 5.0	2700		365.7			
קשטאות פז 1.0	1958		9664			-5772
קשטאות פז 5.0	1610		2691			-198
מתכת מרום 1.0	2260		65			
כבלי ציון 1.0	2700		745	+55	+1.5	+820
כבלי ציון 5.0	1197		3916	+47	+4.1	+3914
כבלי ציון אפ	739		875	+19	+2.6	+824
מרכון 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
מרכון אפ א			—	הפסקת	מסחר	—
קרגני 1.0	910		642	+37	+4.2	+541
קרגני 5.0	527	תב	4971	+27	+5.4	+5642
נחושתן 0.1	17370		12	+700	+4.2	+12
נחושתן 0.5	7000		84	+125	+1.8	+96
ספר פלדה 1.0	11081		921			-899
קינג 1.0	1375		1649	+54	+4.1	+1872
קינג 5.0	710		911			
קליל 1.0	4590		781	-60	-1.3	-601
קליל 5.0	2700		1383	-40	-1.5	-1517
שלדות 5.0	2667		210			-168
תעשיות לכיש 1.0	1205		810	+50	+4.3	+842
תעשיות לכיש 5.0	576		1390	+20	+3.6	+1782

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אלביט 3.0	376500		24	+8800	+0.8	+17
אלקו 0.1	8150		41	+80	+1	+11
אלקו 0.25 ש	8401		236			-121
אלקו 0.25 מ	3553	תב	252	+323	+10	+954
אלקטרה 0.1	17390		42	+100	+0.6	+54
אלקטרה א 0.5	9850	תב	514	+551	+5.9	+700
אלרון 3.0	291000		8	+1000	+0.3	+5
אמית 1.0	27250		144			-38
כלל תעש אלק'	1880		1450			-1329
סאקטרוניקס 1.0	2075		2095	+25	+1.2	+1198
סאקטרוניקס 5.0	1360		1976			-871
פיקונגר 1.0	495		2149	+10	+2.1	+1621
פיקונגר 5.0	267		5591			-4033
ציקלון 1.0	2500	תב	278	+260	+8.7	+443
ציקלון 5.0	1042	תב	1735	+92	+9.7	+3627

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
קונסטין אילר 1.	4958		38	+60	+1.2	+66
קונסטין אילר 5.	3182		70	+30	+1	+100
ת.א.נ.ת 1.0	3381		398	-111	-3.2	-400
ת.א.נ.ת 5.0	1461		1371	+50	+3.5	+895
ת.א.נ.ת אפ 1	11500		30	-58	-0.5	-66
תדיראן	5050		6			-6

מוצרי בניה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
א.ש. תעשיות 1.	850		3092	+35	+4.1	+6858
אלקול 5.0	10584		135	+220	+2.1	+206
אקרשטיין 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
אקרשטיין 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
בטון תדיר 1.0	10301					
בטון תדיר 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
בר-טון 1.0	1150		468			-191
בר-טון 5.0	390		224			
טרומכבטון 1.0	7550		7.5	-100	-1.3	-47.5
טרומכבטון 5.0	2220		223			
מ.ל.ב. 1.0	950		100	+18	+1.9	+50
מ.ל.ב. 5.0	550		460	+1	+0.2	+140
מודל חשק בתעש	4950		385	+95	+2	+272
מחציבה ולמבן 1	14296	מב		-752	-5	-15
מחציבה ולמבן 5	14000					

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אבן 5.0	20300	תב	441	+1120	+5.8	+945
אליאנס ב	2820		375			-453
גל תעשיות 1.0	11700	תב	107	+480	+3.5	+155
גל תעשיות 5.0	6800		503	+298	+4.6	+443
דקסטר 1.0	3120		74	-113	-3.5	-124
רשפים 0.1	5001		32	+1		+3
רשפים 0.5	1050		841	+25	+2.4	+474
חיפה כימ' 10.0	600		16977	+5	+0.8	+14106
טבע ש	62200		369	+1600	+2.6	+474
ליפסקי 1.0	2000		993			
ים המלח	17290		2497	+130	+0.8	+1917
פרוכימיים 10.0	685		35219	+14	+2.1	+20436
מקסימה 1.0	6600		70			
מקסימה 5.0	2800		226	+25	+0.9	+95
מקה כימיקל 1.0	3531		488	+180	+5.7	+528
מר 1.0	11030		508	+215	+2	+140
מר 5.0	7170		476			-43
קים כימיקל 1.0	6400		88			-93
ת.נ.ל. 1.0	7893	קב		+376	+5	+493
ת.נ.ל. 5.0	5930	קב		+282	+5	+639
תיא 5.0	10750		104			-50
פרוטארום 10.0	15500	תב	811	+1300	+9.2	+1051
תור א 5.0	7345	תב	474	+660	+9.9	+583

עץ, נייר ודפוס

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
דפרון 1.0	8840		123	+340	+4	+170
דפרון 5.0	4450	תב	208	+293	+7.1	+161
הגנן 1.0	13000		326	+500	+4	+151
יאה 1.0	3975		130			-125
לבידי אשקלון 1	420		4162			-3051
לבידאשקלון אפ1	690	שב				
מולט ב 0.5	27800		32	+1000	+3.7	+64
מפעלי נייר 10.0	234000		90	+10000	+4.5	+162
סקפטיה 1.0	3170		265	-80	-2.5	-326
רים 0.1	4790		220	+140	+3	+197
רים 0.4	2570		369			-2
תעל ב 0.2	15950		495	+450	+2.9	+574
אורין 1.0	4800		313	+80	+2	+128
אורין 5.0	1925		194	+75	+4.1	+931
המשה יוד	7730		58	+10	+0.1	+2
הגמלק 1.0	7150	תב	241	+350	+5.2	+160
הגמלק 5.0	4210		220			-68

השקעות בתעשיה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
מרכזית ב 0.1	7040		182			-50
כור בכ ש	5300000		3	-46000	-0.9	.2
כלל תעש' 1.0	1306		17622	-1	-0.1	-19643
מפעלי טכנולוגיה	400		1621	-10	-2.4	-3545

חברות השקעה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אמפא ש	4600		303	-1		-125
אידיבי פתוח 2.0	3655		8500	+130	+3.7	+12045
אינקובה 0.1	1704		333	+34	+2	+678
אינקובה 0.5	770		675	-22	-2.8	-395
אלגר ש	8300		199	+99	+1.2	+154
אלגר מ	8303		170			+14
אלרן ש	3310		2562	+160	+5.1	+7650
אלרן מ	3460	תב	435	+170	+5.2	+720
אמישר בכ			—	הפסקת	מסחר	—
אפיק 1.0	240	קב		+11	+4.8	+78560
אפיק 5.0	173	תב	18586	+15	+9.5	+25882
גולת 1.0	1350	תב	375	+100	+8	+455
חברה לישראל 1.0	8420		880	+81	+0.4	+316
חברה לישראל 5.0	5390		462	-10	-0.2	-695
הלמסון 0.1	150000		8.4	+5000	+4	+2.8
הלמסון 1.0 ש	29300	תב	315	+2500	+9.5	+388
אמפא א 0.5	12300		91			-51
פעלים השק ש	5740		2464	+140	+2.5	+1689
בלל השק			—	הפסקת	מסחר	—
דיסקונט השק ש	2110		7141	+50	+2.4	+6328
מגדל השק ש	16000		99			-104
מאי השקעה 1248	9951					+50
חירון 1.0	1873		155	-27	-1.4	-15
חירון 5.0	709		1010	-1	-0.1	-974
ישום השקות	239		18165	+6	+2.6	+17911
יטא ש	11000		294	+520	+5	+323
ידין א 0.1	3450		876	-100	-2.8	-949
כלל 10.0	846		4984	+36	+4.4	+14258
כלל 50.0	675		1127	+6	+0.9	+6685
לנדיק 0.1	8080		71			
לנריק 0.1	2510		777	+40	+1.6	+955
מגד 0.1	738		3434	-10	-1.5	-4665
מגד א 0.5	484		2440	-10	-2.4	-5220
עוז השק ב 0.1	4047	קב		+193	+5	+3274
עוז השק ג 0.5	1765	קב		+84	+5	+7284
מו השק ש	6450		304			-33
פמה א 0.1	9900		32	+220	+2.3	+63
פמה 0.5	6120		534	+260	+4.4	+501
פריון ב 2.5	3484		488	-72	-2	-608

מחקר ופיתוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אבנעים מזהב'			—	הפסקת	מסחר	—
גליל טכנולוגיות	416		923	-2	-0.5	-930

חיפושי נפט

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
דלק חיפושים 1.0	2913		597			-621
דלק חיפושים 5.0	1401		1009			
דלק חיפ' אפ 2	900		469			-544
מו חיפושי נפט	15800		94	+300	+2.2	+77
מראויל 1.0	1786		217			+391
מראויל 5.0	1188	תב	315	-100	-7.8	-1098
ינאבל 5.0	1706	תב	4221	+155	+10	+10360
מ.נ.נ. 1.0	2908	תב	350	+171	+6.3	+656
מ.נ.נ. 5.0	1270		1542			-311
מראויל ב 0.5	4850		384	+150	+3.2	+267
סאמאריטאן 1.0	257		514	+2	+0.8	+1451
סאמאריטאן 5.0	168		3220	+1	+0.6	+180
נפטא ש	1550000		2			-1

נסחרות במט"ח

שם המניה	השער אתמול
גוית מ	225

אתמול, צהריים, 26.8.1986 באירופה

מטרת מזומנים (ספוט)

לי"ש שטרלינג	$ ארצות הברית	1.4815/1.4825
לי"ש ארה"ב	מרקים גרמניים	2.0435/2.0445
"	פלורינים הולנדיים	2.3065/2.3075
"	פרנקים שוויצריים	1.6460/1.6475
"	פרנקים בלגיים	42.33/42.35
"	פרנקים צרפתיים	6.7000/6.7050
"	לירטות איטלקיות	1409.00/1409.45
"	ינים יפניים	154.15/154.30
לס.ד.ר.	$ ארצות הברית	1.2011/1.2016

שער הזהב $379.50 ארה"ב אונקיה למחיר פיקסינג

עסקות עתידיות (פורוורד)

	$/לי"ש	פר"ש/$	מ"ג/$
1 ח':	1.4768/1.4774	1.6430/1.6449	2.0409/2.0422
3 ח':	1.4666/1.4681	1.6388/1.6408	2.0361/2.0373
6 ח':	1.4538/1.4555	1.6320/1.6345	2.0285/2.0305

הנתונים נמסרו על ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

התחזקו עליות השערים

מגמת עליית השערים בשוק המניות התחזקה אתמול. בכל ענפי המסחר הופיעו ביקושים גדולים, שסופקו תוך עליות שערים תלולות. בשמונה ניירות נרשמו קונים בלבד. הפעילות החיובית המורגשת בעת האחרונה בשוק המניות מוסברת בעצירת האינפלציה ובמחזור הקיים באפיקי השקעה אלטרנטיביים. גם השיפור בדו"חות הכספיים התקופתיים של חברות, משפיע לחיוב על הבורסה. הפעילות בשוק נעשית בעיקר על ידי נציגי קרנות הנאמנות. אולם, בניגוד לפעמים קודמות, שבהן היו עליות שערים, הפעם משתתפות בתהליך גם חלק מחברות הברוקרים וכן משקיעים מן הציבור הרחב, שעד כה הדירו את רגליהם מהבורסה. היקף מחזורי המסחר במניות תעשיות גדל אתמול באופן משמעותי והן הסתכמו ב־7 מיליון דולר.

מדד		שינוי יומי ב־%
מדד מניות כללי	115.71	+0.57
כללי ללא בנקים	148.33	+1.88
מדד אג"ח כללי	108.17	-0.15
אג"ח צמוד מדד	110.05	-0.04
אג"ח צמוד מט"ח	92.74	-0.62

יציבות בהסדר

רמות התשואה לפדיון על מניות הבנקים בהסדר נותרו אתמול ללא שינוי משמעותי, וזאת חרף העובדה שאטרקטיביות ההשקעה בהן עלתה לנוכח עליות השערים התלולות שחלו בעת האחרונה במניות. גם מחזור המסחר הגבוה בהן, שעמד על 1.2 מיליון דולר, מצביע על חוזר התעניינות.

	תשואה שנתית דולרית ב־%
בל"ל 0.1	16.26
הפועלים ש	16.24
אי.די.בי. רג	16.26
דיסקונט א	16.30
המזרחי ש	16.15

דו"חות כספיים באילון

חברת אילון פירסמה אתמול את הדו"חות הכספיים לשנה שהסתיימה במרץ 1986. דו"חות אלה הצביעו על רווח מתואם לאינפלציה של 1.8 מיליון שקל, לעומת רווח של 697 אלף שקל אשתקד (במדוד זה הכבעה בשבוע שעבר הערכה, שה חברה תסיים את התקופה ברווח של 1.9 מיליון דולר). מנהלי אילון מציינים, כי לו מניות החברה היו מוצגות על פי שווי השוק, כי אז הרווח המתואם של החברה היה גדל ב־1.9 מיליון שקל נוספים, ומסתכם ב־3.8 מיליון שקל.

קבלת פנים חיובית למניות איכות

אתמול החל המסחר במניות חברת איכות מחשבים. ביום המסחר הראשון עלו המניות ב־10.1 אחוז. אתמול הגבירו הגופים השונים בבורסה את פעילותם. פעילותה של קבוצת דיסקונט ניכרה באגודות מהמניות ובניהן דיסקונט השקעות, חלפסון ואחרות. פעילות של בטוחה ניכרה בניירות הערך המזוהות איתה. בבלליסחר חל בעת האחרונה גידול במחזורים, ונראה כי בעלי עניין בחברה החלו למכור חלק מאחזקותיהם. הפעילות יוצאת הדופן נמשכה גם במניות כלל ליסינג. בחברה זו צפויים הדו"חות הכספיים שיפורסמו בקרוב להצביע על גידול משמעותי ברווח.

ירידות בדולריות

מגמת ירידות השערים באגרות החוב הדולריות נמשכה אתמול. מקורן של המכירות באפיקי ה השקעה הדולריים הוא בגופים הסבורים שהקפאת שער החליפין של השקל תימשך לפחות עד אפריל '87. מחזור המסחר באג"ח הסתכם ב־4.6 מיליון דולר.

הסדרה	ימים לפדיון	שער	תשואה חודשית
916	7	99.68	1.40
926	14	99.36	1.40
936	21	99.04	1.41
946	28	98.72	1.41
1016	35	98.39	1.42
1026	42	98.06	1.43
1036	49	97.72	1.44
1046	56	97.39	1.45
1056	63	97.01	1.48
1126	77	96.35	1.48
1136	84	96.04	1.47

הודעות מס הכנסה ומס רכוש

ניכוי בשל ביטוח רפואי ובשל מס מקביל, בשנת המס 1985

תקנות מס הכנסה (ניכוי בשל ביטוח רפואי ובשל מס מקביל) (הוראות שעה) **תוקנו**, והסכום הניתן לניכוי בשל תשלום מס מקביל בשנת המס 1985, יהיה כדלקמן:

1. מי ששילם מס מקביל למוסד לביטוח לאומי – 75% מהסכום ששילם ולא יותר מ־875 ש"ח.
2. מי שפטור מתשלום מס מקביל ושילם דמי ביטוח רפואי לחברת ביטוח – יותרו לו בניכוי 75% מאותו חלק של התשלום העולה על 570 ש"ח ולא יותר מ־875 ש"ח.

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי היומי אחוזים
אב	3959.46	3944.15	32.40	0.83
אבוקה	33337.78	33011.61	749.09	2.32
אגוז	194.35	190.53	-1.28	-0.67
אדיר	1303.13	1277.14	-4.18	-0.33
אדם	1754.09	1719.80	25.45	1.50
אופיר	1565.85	1534.78	-1.49	-0.10
אור	380.90	375.66	-0.35	-0.09
אוריון	144.63	141.67	-0.21	-0.15
אור-לי	211.13	209.56	0.90	0.43
אורן	610.91	598.91	0.18	0.03
אייל	3069.38	3010.73	0.25	0.01
איילת	3856.25	3771.60	71.73	1.94
אירים	3966.53	3879.22	6.21	0.16
איתן	574.91	563.01	-0.26	-0.05
אלון	491.57	481.37	-1.16	-0.24
אלמוג	578.60	567.27	-0.39	-0.07
ארז	708.77	695.05	12.53	1.84
אש	120.00	117.36	-	-
אשל	161.04	157.89	-0.17	-0.11
אתרוג	189.08	187.20	0.05	0.03
בדולח	1760.73	1726.39	28.63	1.69
ברוש	390.41	382.76	2.61	0.69
ברק	385.82	378.11	2.81	0.75
ברקת	730.14	715.73	-0.88	-0.12
גביש	1142.36	1119.83	4.01	0.36
גבע	845.43	832.89	0.09	0.01
גורן	581.46	570.03	0.11	0.02
גיא	7567.49	7455.29	12.12	0.16
גיל	2333.64	2288.77	18.99	0.84
גלית	496.14	489.97	-0.22	-0.04
דובדבן	292.78	289.89	3.08	1.07
דוכיפת	536.38	525.85	1.34	0.26
דולב	186.56	182.58	-0.68	-0.37
דורון	1201.21	1178.13	-1.95	-0.17
דוחן	210.46	206.42	-0.34	-0.16
דליה	411.47	404.54	1.46	0.36
דרור	3500.19	3436.69	33.15	0.97
דקל	289.84	284.18	4.73	1.69
הדס	295.05	292.23	2.37	0.82
ורד	405.49	398.29	0.67	0.17
זהבית	2506.60	2454.48	1.75	0.07
זוהר	15966.51	15730.21	27.78	0.18
זיו	14960.91	14739.84	25.46	0.17
זמיר	699.71	686.26	10.67	1.58
חוחית	123.89	121.15	-0.80	-0.66
חליפין	109.86	109.39	-0.19	-0.17
חלמיש	555.04	544.02	0.47	0.09
חן	109.59	109.37	-0.04	-0.04
טופז	1158.64	1131.94	-5.40	-0.47
טל	4234.29	4185.92	4.39	0.10
יובל	654.09	641.37	0.88	0.14
יהלום	1654.35	1622.17	19.97	1.25
יסודות	31556.98	31265.48	124.10	0.40
יערה	554.69	542.51	-0.40	-0.07
כוכב	830.33	814.36	14.19	1.77
כחל	113.16	110.93	0.05	0.05
כלנית	454.52	446.84	1.53	0.34
כספית	606.45	600.21	0.14	0.02
כרמל	116.09	113.83	0.51	0.45
כתר	903.68	886.57	1.83	0.21
לוטם	3496.77	3429.45	19.58	0.57
למשקיע	98381.63	96651.19	18.21	0.02
לפיד	11419.41	11197.59	241.40	2.30
לקט	1457.56	1427.66	-2.21	-0.15
לשם	791.58	787.03	-0.19	-0.02
מחמיר	965.50	946.46	-0.11	-0.01
מכמן	2791.80	2764.90	-3.00	-0.11
מגן	185.76	183.05	-0.56	-0.30
מגוון	2616.70	2591.60	5.00	0.19
מגל	617.64	605.54	0.79	0.13
מור	1247.90	1230.20	21.00	1.74
מורן	684.70	678.37	8.21	1.23
מטח	23879.56	23217.09	-1.01	-0.00
מיתר	722.74	708.40	-0.79	-0.11
מנוף	3105.70	3044.70	13.70	0.45
מעיין	642.03	629.58	-0.36	-0.06
מקשה	830.81	814.49	-0.47	-0.06
מרגלית	1000.99	981.44	10.02	1.03
מרום	945.52	926.91	-0.72	-0.08
נטה	20816.40	20508.10	43.03	0.21
נטף	678.25	665.24	10.44	1.59
נטע	387.86	380.31	3.20	0.85
נילי	4221.84	4159.52	54.45	1.33
סביון	447.81	439.70	2.39	0.55
סגולה	116.41	114.09	-0.29	-0.25
סלע	819.38	802.95	-0.38	-0.05
סנונית	569.42	558.24	0.14	0.03
ספר	622.52	610.77	3.11	0.51
ספיר	497.41	494.94	-0.06	-0.01
עדיף	672.14	659.36	6.29	0.96
עדית	1750.73	1716.15	22.28	1.32
עידן	5781.63	5698.74	6.69	0.12
ענבר	1111.02	1086.40	-4.83	-0.44
ענת	1988.87	1969.49	14.47	0.74
עפרוני	538.93	527.03	-0.14	-0.03
ערמון	134.32	131.66	-0.54	-0.41
פרא	1220.89	1196.65	4.56	0.38
צבר	496.83	486.92	0.08	0.02
צופית	510.45	500.42	-1.25	-0.25
צוק	98.75	98.37	-0.03	-0.03
צמיד	845.81	827.68	-1.72	-0.21
צמיחה	6267.94	6178.38	21.31	0.35
צמרת	1456.23	1437.90	-1.06	-0.07
קלע	1700.39	1691.90	6.34	0.38
רננית	15476.24	15338.09	129.35	0.85
רקפת	537.52	528.84	2.68	0.51
רשף	637.89	623.81	-0.79	-0.13
שביט	642.72	630.24	-0.34	-0.05
שחם	806.36	786.93	-1.73	-0.22
שירה	3022.12	3019.80	-	-
שמיר	303.04	297.04	-0.01	-0.00
שנהב	614.84	606.33	12.17	2.05
שסק	578.34	564.18	11.76	2.13
שקד	159.45	156.29	-0.31	-0.20
תאנה	178.88	177.13	1.89	1.08
תבור	770.63	760.18	0.36	0.05
תדהר	381.71	379.81	5.03	1.34
תהילה	88.51	86.56	0.26	0.30
תירוש	413.40	408.49	1.33	0.33
תפוח	182.60	179.02	-0.26	-0.15
תמוז	170.90	169.63	-0.76	-0.45
תרשיש	1255.66	1230.91	-0.72	-0.06
תשרי	384.35	382.93	0.61	0.16

שערי אגרות החוב

3% מלווה מדינה (100% הצמדה)

סדרה	שער	שינוי בנק'
3601	33570	-232
3602	30805	+187
3603	29375	+13
3604	26703	+166
3605	24099	+13
3606	22633	-106
3607	20875	+20
3608	19767	-105
3609	18800	+10
3610	16989	+82
3611	16409	+80
3612	15930	+80
3613	14980	-60
3614	14377	-59
3615	13272	-56
3616	12393	-52
3617	11488	-204
3618	10897	-197
3619	10024	-184
3620	9651	+5
3621	9168	+5
3622	8266	+4
3623	7660	-76
3624	7211	-75
3625	6757	+113
3626	6251	+106
3627	5798	+99
3628	5235	-108
3629	4903	-103
3630	4654	-98
3631	4328	-2
3632	4067	-3
3633	3841	-3
3634	3343	+22
3635	3160	+21
3636	3042	+20
3637	2878	+2
3638	2678	+1
3639	2451	+1
3640	2058	-18
3641	1784	-15
3642	1605	+16
3643	1392	+13
3644	1243	+9
3645	1120	+8
3701	874.9	-17
3702	680	-19.7
3703	600.8	+0.4
3704	514.2	+0.2
3751	272.9	+0.2
3752	106.2	+0.1
3753	101.8	--
3754	94.2	-0.2
3755	90.6	-0.1
3756	87.3	-0.2
3757	83.6	-0.1
3826	95.6	-0.1
3827	93.7	-0.1
3828	90.4	-0.1
3829	88.6	-0.1
3901	106.6	+0.1
3902	96	+1
3903	96.1	+0.1
3904	94.5	+0.1

4.25% שגיא

סדרה	שער	שינוי
4101	115.4	+0.1
4103	110.6	--
4104	110.1	--
4201	101	-0.1
4204	93.6	-0.1
4205	91.7	-0.2
4301	114.7	--
4302	106.6	--
4303	104.7	-0.1
4304	103	--
3110	251400	--
3111	245700	--
3112	241800	+200
3113	241300	--
3114	232700	--
3115	230000	+500
3116	221000	+550
3117	233600	+2000
3118	220500	+500

4%, 6%, 7% פיתוח (80% הצמדה)

סדרה	שער	שינוי
3201	189800	-500
3202	191700	--
3203	189700	--
3204	185200	-1000
3205	181250	-2800
3206	179950	--
3210	175400	--
3211	173100	--
3212	168450	-700
3213	160900	-1100
3214	160000	--
3501	156000	--
3502	158000	-1000
3503	143400	--
3504	137700	--
3505	137700	-1300
3521	134000	+250
3522	128600	+300
3523	120500	+250
3524	120100	+250
3525	118800	+300
3526	117500	+250
3527	114700	+300
3528	112200	+300
3529	112100	+300
3530	109987	+60
3531	109672	+50
3532	106460	+48
3533	111021	+62
3534	104697	+58
3535	105326	+473
3539	99201	+459
3536	104690	+58
3537	104572	+57
3538	98427	+54
3540	98199	+53
3541	94884	+52
3542	94719	+53
3543	90097	+50
3544	90292	+150
3546	88038	+149
3547	87841	+149
3548	87743	+150
3550	85137	+144
3551	82812	+144
3545	87844	+48
3549	82953	+45
3552	76111	+41
3554	75938	+41
3555	75938	+41
3553	75322	-306
3571	65219	-485
3556	72276	+40
3558	72150	+40
3559	69597	+39
3560	65847	+36
3561	65662	+36
3557	72901	+40
3572	66241	+36
3573	65873	+36
3574	60741	+33
3577	60673	+28
3578	56051	+26
3575	60209	+33
3576	60040	+34
3579	55394	+25
3580	54504	-273
3581	49565	-257
3582	45707	-244
3583	42475	-233
3584	40331	+22
3585	38235	+21
3586	34621	+19
3588	34568	+19
3587	34360	-95
3591	31300	-88
3592	31265	-88
3593	31212	-89
3589	31510	-35
3594	30036	-35
3590	31231	+17
3595	29750	+17

5% מלווה פיתוח (בריבה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2001	127200	--
2002	127000	-1200
2003	122800	-200
2004	122800	-700
2005	115500	-800
2006	114950	--
2007	113150	--
2008	111750	--
2009	114600	--
2010	112850	--
2011	110500	-450
2012	109700	--
2013	111350	--
2014	107400	--
2015	108400	--
2016	108050	--
2017	106735	+59
2019	106404	+48
2020	103287	+47
2018	107215	+60
2021	103688	+47
2022	101108	-439
2023	101425	+57
2024	94371	+53
2027	90952	+50
2031	84069	+47
2025	95569	+53
2026	95249	+53
2028	91395	+51
2030	86860	+48
2029	86718	+48
2033	79739	+44
2035	73153	+41
2032	84720	-736
2034	79988	-720
2036	73376	-684
2037	72626	+37
2052	61107	+31
2038	69389	+39
2040	66754	+38
2051	63100	+36
2039	66359	+38
2041	62763	+36
2053	58513	+33
2054	53916	-51
2056	51497	-44
2058	46817	-42
2060	43160	-40
2055	53936	+24
2057	51517	+28
2059	46802	+26
2061	34008	+76
2062	31980	-359
2063	30459	+70

רמון

סדרה	שער	שינוי
7001	222.9	+3
7002	215.9	+2.8
7003	202.5	-1
7004	186.3	-0.9
7005	173.4	-0.6
7006	163.5	-0.6
7007	158.8	-0.1
7008	150.8	-0.1
7009	144.9	-1.9
7010	136	-0.3
7011	128.3	-0.4
7012	123.7	-0.4
7013	117.9	-0.4
7014	101.6	-0.3
7015	84.1	-0.3
7016	86	-0.4
7017	85.1	-0.3
7018	84.9	-0.3
7019	85.3	-0.3
7020	85.1	-0.3
7021	84.3	-0.3
7201	81.3	-0.3

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	11551	-239
6102	6634	-223
6103	6151	-98
6104	5517	-77
6105	5227	-73
6106	5063	-49
6107	4872	-48
6108	3461	-45
6109	3288	-44
6110	3229	-45
6111	2669	-9
6112	2588	-8
6113	1768	-30
6151	710.8	-9.6
6152	680.2	-9.2
6153	576.5	-6.7
6154	566.1	-6.6
6155	378.8	-12.4
6156	292.4	-9.7
6157	219.9	-7.1
6158	208.3	-6.8
6159	180.9	-0.6
6160	164.3	-3.5
6161	158.6	-3.4
6162	143.6	-4.7
6163	135.5	-4
6164	128.3	-3.8
6165	122.2	-3.3
6166	115	-1.8
6167	112.4	-1.8
6168	110.7	-1.8
6169	104.2	-3.3
6170	99.4	-1.8
6171	72	+0.9
6172	70.9	+0.9
6801	77.5	-0.3

אדמון

סדרה	שער	שינוי
2501	151.6	-0.6
2502	149	-0.5
2503	144.2	-0.5
2504	143.7	-0.6
2505	138.2	-0.5
2506	133.5	-0.5
2507	128.8	-0.5
2508	100.8	-1.6

100% מט"ח

סדרה	שער	שינוי
אל אופ	837	-3
אלביט	203.8	+0.5
אלתא	1210	--
אלסינט	59.4	--
סאיטקס	672	--
תדד 84	94	+1.5
תדד 85	400	--
כב הים	196.5	-0.6
דיס הש	172	-2.1
סד	152	--
כלל	454	-4
מ'צמ ד	238.8	--
מ'צמ מ	322	--
כ'צמ '	416	--
רן	101.4	+2.9
סול בנ	165	--
תיעוש	182	+5

מדד/מט"ח

סדרה	שער	שינוי
בל.ת.	111.6	--
דיס הש	116.8	+2
סד	117.2	-1.5
כלל	146.2	-0.2
בנ דיס	114.6	+0.6
משא מ	112.3	--
משא מ	104.1	-1.4
משא מ	95.5	-1

כבר קיבלת את הקטלוג הצבעוני במבצע?
שלוף דיינרס המתנה ממתינה
הקטלוג נשלח לכל חברי „דיינרס". רצונך להצטרף ל„דיינרס"?
אנא פנה **לדיינרס קלוב**, שדרות רוטשילד 61, תל־אביב, טל. 03-295858.
דיינרס קלוב ישראל בע"מ
וימור טמיר כהן (יעקבסון)

هكذا من الاصل

صكنا من الأهل

מכתבים למערכת הארץ

האם זאת עשיית צדק?

בהודעת לשכת נשיא המדינה על הענקת חנינה לשבעה אנשי שב"כ נוספים לארבעת בכירי השירות שכבר זכו לכך, מדובר, בין השאר, על עשיית צדק עם אנשים אלה, שפעלו בפקודת ראשי השירות והיו כפופים להם. אינני בטוח אם מילוי פקודה אינו בלתי חוקי בעליל, כעריכת "לינץ'" לשבויים שהולכו להילתם.

ואולם שאלתי העיקרית לנשיא המדינה היא, האם בחנינות אלו כלול גם צדק לגבי שני הנרצחים הערביים במקרה זה, ולקורבנות אחרים ובלתי-יהודיים של "אווירת הטירורמים" שהיתה קיימת בשב"כ עד כה. מותר לנשיא להגדיר את מעשה החנינה הזה בכל העולה על רוחו, רק לא כמעשה של צדק במשמעותו היהודית או הכללית.

יהודה בן-משה
ירושלים

מי אחראי למדד-השיא

מתי גולן, ברשימתו "השיאן הלאומי" ("הארץ" 19.8), כותב כי מאז שנעלם אורידור הגיע פרס כמעט שבלמה האינפלציה. "ב' חודש יולי האחרון מדד אפס. בחודש יולי האחרון לכהונת אורידור היה מדד של 27 אחוזים כמובן מדד שיא".

אורידור אינו שר האוצר כבר קרוב לשלוש שנים, ובחודש יולי האחרון לכהונתו היה מדד של 6.3 אחוזים. באותו חודש יולי שבו היה מדד שיא של 27.5 (יולי 85), כיהן פרס כראש ממשלה כבר עשרה חודשים. אך היות ויש להשוות בין שרי אוצר ולא בין שר אוצר לראש ממשלה, אין להאשים את פרס לא במדד השיא של יולי 85, ולכן לא בירידתו לאפס. השבח לכך מגיע לשר האוצר לשעבר, יצחק מודעי.

יאיר הראל
תל אביב

הכושים העבריים — כת עוינת

מרים נבו כותבת ("הארץ" 5.8), כי גירוש הכושים העבריים הוא "מות נפשי ואיבוד צלם אנוש", ושחברי הכת "כל הטאם שאינם בדיוק כמונו אך חיפשו אהבה והבנה וקיוו שיוכלו להיות כחלק מעמנו". מלים יפות, אך מנוגדות לאמת. למעשה מדובר בכת, שמנהיגה הכריז כי חבריה לא באו להיות עם היהודים בארץ זו. כת המאשימה אותנו שאיננו יהודים וכי גזלנו את הארץ השייכת, לטענתם, לשחורי ארה"ב. אין כל חשיבות או משמעות לכך ש"אינם בדיוק כמונו" (כדברי מרים נבו), ולא בגלל השוני אוכפת המדינה את החוק עליהם.

כל מדינה עושה שימוש בחוקיה לסלק משטחה אנשים העוינים אותה, ומדינת ישראל אינה יוצאת מכלל זה.

אסתר ציזן
עכו

לא זִכרון ולא ראשון

משעשע הוויכוח שעוררה רחל ניסן ("הארץ" 19.8), בין ראשון לזכרון, היכן להקים את אתר ההנצחה הלאומי לבני העלייה הראשונה. פתח-תקוה, חלוצת העלייה הראשונה, הקדימה את שתיהן בארבע שנים, ונוסדה ב-1878 על ידי חבורה של עשרה מתיישבים בעלי תודעה לאומית-דתית, ששבעה מהם עלו מהונגריה לשם מטרה זו ושניים מהם, ר' אליעזר ראב ור' יהושע שטמפפר, עסקו בפעילות ארגונית ומעשית לשם יישוב הארץ בקולאות החל מ-1867. לימים, כשנבחרה היה שההתיישבות של שנת 1878 הצליחה, השתלטו כמעט על המושבה, בשנת 80-1879, ישרות ירושלמיים מן היישוב הישן, שחלקם התנגדו לעצם רעיון יישוב הארץ וחלקם לא עיבדו את חלקותיהם אלא החכירום לערבים.

זו היתה אחת הסיבות, לא היחידה, להתרבנה של פתח-תקוה בגלגולה הראשון, ורק משצירפו המתיישבים הראשונים אלמנט דומה להם, מעולי ביאליסטוק, פינסק ואחרים, מ-1882 ואילך, שבה והתבססה המושבה.

עם זאת, אנשי פתח-תקוה חסרי תודעה היסטורית בשימור עברה, ולא פלא שאנשי זכרון במיוחד, וגם ראשון, שימרו יפה יותר מבנים מימי ראשית. זכרה של פתח-תקוה בראשיתה נותר כמעט רק בספרות התיעודית, המקורית והיפה גם יחד.

אהוד בן עזר
עזר

מרום נוה
כל דירה - יצירה
בנוסף למחירים הנוחים 5% הנחה נוספת על כל תשלום בתוך 30 יום מיום ההתקשרות
★ ערבות בנקאית צמודה ★ הערת אזהרה

ב'מרום נוה' - שכונת היוקרה החדשנית על אדמה פרטית בלב רמת-גן יצר האדריכל הנודע יעקב רכטר דירות מגורים, שכמותן לא תמצא.
אלו הן דירות-יוקרה בנות 3, 5-14 חדרים ברמה העליונה של איכות-חיים. שילוב מרשים של בניה עילית בכל הדרוש לחיי נוחות מודרניים.
מגוון הדירות - הכולל דירות-מרפסת יפהפיות, דירות-גן מקוריות ופנטהאוזים מרהיבים - מותאם לדרישותיך המיוחדות.
בוא להכיר את דירות 'מרום נוה': 'אקדמיה', 'הרמוניה', 'הקר', 'שלוחי' ו'הדר' ותהנה מחוויה מיוחדת במינה!

נוה
חברת בנין (1956) בע"מ
חברת בת של חברה לנכסים ובנין בע"מ
● משרד ראשי: רח' ארלוזורוב 53, ת"א, טל. 241166 ימי א' ב' ג' ה' 09.00-13.00 16.00-18.00 ד' 09.00-13.00
● משרד מכירות ודירה לדוגמא באתר: רמת-גן, רח' הרצה, טל. 03-777137/8 ימים א-ה 11.00-13.00 16.00-18.00
● משרד מכירות ת"א: רח' דיזנגוף 173

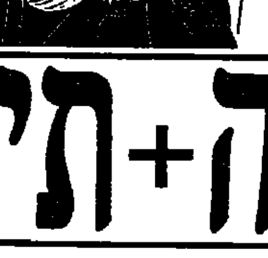

אופרה + תיאטרון
במנוי אחד

התיאטרון הקאמרי והאופרה הישראלית החדשה מציעים מנוי משולב במחיר מיוחד וב-2 תשלומים. המנוי כולל 4 הופעות: 2 אופרות ו-2 הצגות בחירה מתוך הרפרטואר של הקאמרי ותיאטרון חיפה. האופרה הישראלית החדשה תעלה את: נישואי פיגארו - מאת מוצרט ודה פונטה. האופרה מושרת באיטלקית עם תרגום מוקרן בעברית באולם הקאמרי בנוב' 86: 6.11, 8.11, 15.11, 17.11
עלייתה ונפילתה של העיר מהגוני
מאת וייל וברכט, האופרה מושרת בעברית באולם הקאמרי בינואר 87: 6.1, 17.1, 19.1, 21.1, 24.1

★ "מיכאל קולהאס" ★ "קידוש" ★ "אהבה מאוחרת" ★ "הקן" ★ "אני לא רפפורט" ★ "נפש יהודי" ★ "גטו" ★ "פלשתינאית" והצגות נוספות של הקאמרי שיוצגו בעונת תשמ"ז.

500 מנויים בלבד יזכו במקומות הטובים ביותר לאופרה. תוקף המבצע עד ה-15 בספטמבר 1986

פרטים ורכישה במשרדי התיאטרון הקאמרי. דיזנגוף 101, ת"א. טל. 245211 08:30-14:30 ובקופת הקאמרי טל. 233335 10:00-13:30; 17:00-20:00

הקאמרי
התיאטרון של תל-אביב

רדיו / גדעון לוי

דוד לא צודק

קורפו: ביגמן עושים תראקיר

פוליטיקאים, מרביתם, מפתיעים לעתים רחוקות מאוד. דוד לוי הפתיע מאוד בשבוע שעבר. דבריו האמיצים על ערביי ישראל ועל עמותת עמיתיד בעניין שטח 9 היו, לדידי, לא צפויים. המענה הצפוי להם בא בשבת מפיו של שר התחבורה, חיים קורפו ("במצב הנוכחי", גלי צה"ל, 11.05). קורפו, אפור וצפוי תמיד, אמר ש"דוד לא צודק". רק מבקריו צדקו. ובכלל, למה היה דוד צריך לנקוט לשון זו. אין כאן בכלל, על-פי שר התחבורה, שאלה של יחסי יהודים ערבים. מה יש כאן בכל זאת? רק שאלה של מהירות תגובתם של העפעפיים הלאומיים.

הנה הסברו של קורפו: "מי שמכיר את התהליך הזה של שחרור קרקעות מצה"ל יודע שעד היום לא הצליחה אף רשות מקומית להוציא דונם אחד של קרקע בלי מ"מ מעייף ומייגע, וכאן קיבלו את זה בלי ניד עפעף, במחי יד אחת..."

עכשיו נפעור קצת עפעפי מראייניו המצוינים של קורפו, דני וסלי ויוסי עבאדי: מה שמטריד אותך זה הבלי ניד עפעף?

"מה שמטריד אותי זו העובדה שכאשר משרד הפנים מבקש לשחרר מספר דונמים להקמת אגני המצפן בדרום, מקיימים עשר ישיבות בוועדת שרים מיוחדות וכאן משחררים שנים עשר אלף דונם כשהכוונה אינה מתורה, אלא פוליטית, ועושים את זה במהירות רבה כזו".

אם אם יוצא המרצע משק. לא רק המהירות אלא גם הכוונה. לא רק הכוונה אלא גם ה"מטפל" וה"מטופל", כלשון השר. מדוע אתה משוכנע שיש כאן כוונה פוליטית? "זה ברור לפי המטפל ולפי המטופל. טיפל בזה שר ללא תיק שעסק בעניין הזה בהסכמתו של ראש הממשלה, אבל זה בכלל לא במסגרת תפקידו. במינהל תקין יש לדברים הללו כתובת אחרת".

המראיינים ממשיכים לעשות מלאכתם היטב: מגיע כמו קירוב לבבות בין יהודים לערבים אינו מגיע לגיטימי בעיניך?

"לא, כאן היה מגיע פוליטי. אני גם לא גורס שצריך לקרב לבבות של אלו ולא של אחרים".

אחר-כך גם נשלפה התיזה המוכחת, שאותה, צריך להודות, טרם שמעתי עד אז: "יש גרסאות שונות לגבי הבעלות על הקרקע ומעתי זה בבעלותם ואיך זה הגיע לבעלותם..."

דוד לא צודק אישא. הוא בוודאי לא ידע כל מה שקורפו יודע על ה"מטפל" ועל ה"מטופלים", על אנשי המצפן בדרום ועל הבעלות האמיתית, על הלבבות שיש לקרב ועל הלבבות שיש להרחיק.

מכאן היה אפשר לעבור במהירות לשוחח על תאונות הדרכים. ביגמן התעמר שר התחבורה בעקבות אסון תעופה אחר, אמר המראיין לשר. ביגמן גם עושים תראקיר, השיב השר למראייניו.

יעקב שבתאי: הראיון האחרון

שבתאי: תמימות רבת-קסם

פעם, לפני שנים, נכחתי במפגש בין שמעון פרס לקבוצת סופרים, משוררים וסתם אנשי רוח. מפגש שגרתי למדי באותם ימים שלמגמת המהפך. המשוררים שאלו, הסופרים התלוננו, אנשי הרוח הטיפו. בפינת החדר ישב מישהו שפניו לא היו מוכרות לי. רוב הזמן, אם זכרוני אינו מטעני, עישן ושתק. זה יעקב שבתאי, אמרו לי.

מותו כמרעית והצטרפותו של "סוף דבר" הנפלא לרשימת ספריו הלאגדיים הפכו את שבתאי, כעבור כמה שנים, למה שלא היה בחייו: סופר מוערך מאוד, בחוגים מסוימים, הוא נהפך לדמות מיתולוגית.

חמש שנים חלפו מאז מותו ובקול-ישראל ציינו זאת בשידור חוזר של הראיון האחרון של שבתאי, שהוקלט זמן קצר מאוד לפני מותו (עורכת ומראיינת: אילנה צוקרמן, רשת א', שבת, 16.05).

עצוב תמיד להאזין לראיון עם אדם שאיננו עוד בין החיים. עצוב עוד יותר להאזין לאדם עצוב שאיננו עוד בין החיים. בלשון פשוטה מאוד, שורשית, נקייה מכל רבב של יומרה, סיפר שבתאי על געגועיו. יום-יום הוא מנסה, כך סיפר, שהאנשים של ילדותו ירדו מהשמיים ויתייצבו לידו. שבתאי, תל-אביבי מאין כמוהו, אוהב תל-אביב מאין כמוהו, הרגיש כמו פליט בעירו, כמו גולה בארצו. העיר השתנתה השתנות נוראה, אמר. ליד בית הוריו אין לו אומץ לעבור עוד. תל-אביב נהרסה. תל אביב עברה מטמורפוזה מרכאת.

לא רק לתל-אביב אחרת התגעגע שבתאי. דיבר גם על מה שהצטייר בעיניו כהפנית העורף לכמה עקרונות שפירנסו את הארץ. הוא כאב מאוד, כך סיפר, את אובדן הזיקה של העבודה ואובדן ההערכה לערכים ההומניסטיים ואובדן החזון שהוחזרה לאמת. אך מעל לכל, כאב את אובדן ההערכה הגדולה ל"יפות-נפש". בבסיסו של דבר, אומר שבתאי ז"ל, הארץ הזו קמה בידי אנשים יפי-נפש, בכוח יפות-נפש ואולי אף למען יפות-הנפש — מבלי שהדבר הפריע לבנות בתים ולהקים צבא ולהתגונן ולהתקיף ולעשות כל מעשה שבעולם. אני חושב, סיכם שבתאי לפני חמש שנים, שהחברה עוברת תהליך של וולגריזציה וברוטליזציה, אי-נאורות ושנאת תרבות, והפכות כאן לבנן מן של הארץ.

הכל נשמע מפיו כנובע מעומק אמיתי, בכנות ובכאב מהולים בסוג מסוים של תמימות רבת קסם.

אחר-כך, למרבה האירוניה הי אכזרית, סיפר על תכניותיו, על רוחו הקצרה לכתוב דברים שונים מאלה שכתב עד אז ועל רוחו הקצרה, בעת ובעונה אחת, לנוח מהכתיבה שהתישה אותו מאוד.

זמן קצר לאחר הקלטת הראיון הלך לעולמו. מיתוס ישראלי עם שורשים עמוקים מאוד המסמל הרבה, כדבריו ובכך תיכנו, לחזר מסוים כאן, כלי שוכחותי, אני מרגיש, למשמע דבריו, געגועים אל האיש.

מנוחת הסופר

העם מייסר מאוד את הסופר אהרן מגד. במדור "עמדה" (רשת ב', יום שלישי, 7.30) הוא קבל על כך מרה. מגד הלין גם על השרות המחפיר במשרדי הממשלה, על ההתנהגות הנהוגים בכביש ועל מערכת הטלפונים. הכל תלונות נכונות מאוד, מציקות מאוד, ממרידות את הכלל.

אבל יותר מכל, כך מסתבר, מטריד הסופר מקריאות האלטע זאכן הבוקעות לעתים תכופות מדי לשעבר ברחובות שכונתו. הרעש הזה, כך מגד, משתלט על הבית כולו ומונע כל אפשרות לכתוב, לקרוא, לפרוש, להרהר. רעש נורא ואיום. אלטע זאכן, ארונות, שולחנות, מקררים, מיטות.

מגד פנה לעירייה. מגד אירגן עצומה — סופרים ואנשי רוח התמו. הכל לשווא. מגד כועס.

אלא שרחובות תל אביב של פעם, זו שמגד אהב מן הסתם, היו שטופי קולות רוכלים. איזה קסם התלווה בילדותו לאיש הצנום, נמוך הקומה, שעבר ברחובות העיר ושק בידיו כשהוא מכריז על מרכולתו — בקבוקים ריקים. "בקים, בקים, בקים", הוא היה קורא באינטונציה בלתי נשכחת. איך היתה נראית ילדותנו ללא קריאות בעל עגלת הקרח וצלצול פעמון עגלת הנפט? מי יכול לשכוח את הקריאות הססגוניות של מוכרי האבטיח והסברס הקר שעבר תמיד, תמיד בין שתיים לארבע בצהריים איך אפשר שלא להתגעגע ל"ליקה" הקשיש, בגבעת רזק, שהיה עובר עם עגלתו הקטנה ובה מיתקן להשחזת סכינים ומספריים והיה קורא, בשפת אבא: "הלו, שרן שליפֿקה" ילדותי, כך נדמה, לא היתה יכולה להיות ללא כל אלה.

מכלל הקולות הקסומים הללו נותר עכשיו רק "האלטע זאכן". במבטאו ערבי אמנם, במרבית המקרים (ברוח הזמן), באנפפות רמקול מיותר אמנם (גם כן ברוח הזמן) — אבל "אלטע זאכן" של ממש. זכרון עמום לעולם שהלך ונעלם.

עכשיו בא סופר ורוצה לגזול מאתנו גם את השריד האחרון. ואנחנו, אנה אנו באים?

האיש הקטן

לאיש המכונה קטן אין הרבה הזדמנויות לפתוח פה מעל גלי האתר. רק לעתים רחוקות מאוד יישאל לדעתו במשאל-רחוב מקרי. לעתים מזומנות קצת יותר מזה יוכל לנסות לטלפן לאולפן ולהתנבא. עכשיו, כך נראה, נפתח עוד ערוץ תקשורת. הזדמנות חדשה לאיש הקטן: תשדירי הפרסומת הרדיופוניים. המודעה האישית.

לאחר שמיצו את הגימיקים האחרים, פנו הרעיונאים של משרדי הפרסום אל האיש הקטן, אחד העם. ככל דבר גם זה היה כמובן לאופנה. כמעט כל תשדיר שני מביא עכשיו את התרשמויותיו והערכותיו של פלוני לעניין מסוים. הנה למשל המהנדס אבנר בר סלע ואיזה שם נפלא למהנדס בנין. הוא בא ומספר לנו כי דלתות אפשר להתקין גם אטומות, קירות אי אפשר. הפתרון? "הבלוק הלבן שעמד במבחן". המהנדס בר סלע מטיל, אי פעם, את מלוא כובד משקלו בעד הלבן.

דמות מיתולוגית אחרת — צביה בן תמר (השמות מקוריים תמיד). היא חולקת עמנו, פעמים אחדות ביום, חוויה מסוג שונה לגמרי: היא פירסמה מודעה למכירת מכוניתה ו...הטלפון לא פסק לצלצל. בשתיים וחצי בדיוק, כך היא מודיעה, מכרה את מכוניתה. עכשיו אינך יכול, כמובן, שלא להיזכר מיד ברנית כהן מראשון לציון. היא, כך למדנו מתשדיר אחר, ביקשה למכור את דירתה וכבר למחרת, אחרי הטלפון-שלא-פוסק-לצלצל, "ישבה אצל עורך הדין". ממש ישבה.

לבד מאלה, מוכגנים לנו גם מנכ"ל אחד ומנהל אחר בחברת נסיעות, בעל משרד פרסום מפתח-תקוה, הנדסאי אחד, יור שן נסים, מקרית שמונה האוהב את עירו על רקע "אחרי כמילה תבוא צמיחה" ועוד כמה אחרים. כולם אותנטיים. כולם ממש כמוני וכמוך. כולם מרגשים. אבל למה לעתים תכופות כל כך?

עוקרת הרים

"בסוף הקורס החלטתי לבחור בנושא של צמ"ה. צמ"ה זה ראשי תיבות של ציוד מכני הנדסי. זה תחום שכולל הפעלה של כלים כבדים, שופלים, דחפורים ובגרדים, וזה תחום מאוד נכבד בחיל ההנדסה. בחרתי לעבור בצמ"ה כי זה תחום עם הרבה מעשיות, עבודה בשטח, שהייה בשטח של מספר שבועות בתנאי שדה, שזה דבר שמאוד מושך אותי. עבודה מעניינת מבחינת סוג האנשים שעובדים אתם — רק בנים שבאים לא מהסביבה הכי טובה. חוץ מזה ההפעלה עצמה של הכלים — מובנה קשה להגדיר — אבל סיפוק יש בזה. כשרואים שמצליחים להפוך תעלה או להזיז הר ממקום למקום זו הרגשה של שליטה בכלי מאוד חזק..."

הדוברת — חיילת השבוע של התכנית "יער משודר" (גלי צה"ל, יום רביעי, 18.05). עורך: יצחק טוניק. שמה: גליה איתן. עם האב רב-אלוף (מיל') רפאל איתן. התפוח והעץ.

מועצה מקומית מעלות תרשיחא

מכרז מס. 1063"32"86/31

עבודות ביוב במסגרת פרויקט הביוב הארצי

המועצה ופרויקט הביוב הארצי מזמינים הצעות מקבלנים לביצוע הנחת קווי ביוב בתחום תרשיחא. ניתן לעיין בהזמנה למכרז ובמסמכים המצורפים במשרדי המועצה המקומית מעלות, בשעות העבודה הרגילות. מפרט לכבוד ניתן לרכוש תמורת סך של 200 ש"ח שלא יוחזרו.

סיור קבלנים יערך ביום רביעי 3.9.86. יציאה בשעה 10.00 מבניין המועצה. מועד אחרון להגשת ההצעות יום ג' 16.9.86 שעה 12.00.

הצעות יוגשו למזכירות המועצה במעטפה סגורה עליה ירשם שם המכרז ומספרו בלבד.

אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

שלמה בוהבוט
ראש המועצה המקומית
מעלות תרשיחא

תיאטרוני ישראל

הערב יום ד' 27.8
התיאטרון הבימה
המלך מתוא הראשון 16.00, 18.45
הדוד וניה 20.30
התיאטרון הקאמרי
האקש ומעצמה
אחרונה בהולם 20.30

פרק יומי
איוב כהכו

משנה יומית
אהלות יג, ביד

דף יומי
תגי ז

הלכה יומית
יב' הב' בספר רדנא, א"א

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

המוקד רופאים בפוקים רופאים ב"מ בערב עד לפתיחה ב"ה בבוקר בתמונת מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל-אביב 5460111
חיפה 512233
בת ים 781111
הרצליה 052-541333
נתניה 823333
רחובות 08-451333
בני ברק 5511111
חולון 803133
לוד-רמלה 08-221022
באר שבע 057-74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית: בימים א'-ה' 20.00—8.00, בימי ו' 15.00—8.00 טלפונים: 03-453500, 03-433500
"שקט" — שירות רפואי לקופ"ח: שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ומבוגרים בשעות 19—24: טל' 03-7549111 "שקט" קוד מנוי 222
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית: (24 שעות ביממה): ירושלים 227171, תל-אביב 261113, 261111, חיפה 672222/3, נתניה 053-35316, באר-שבע 057-418111, מרכז רפואי באר-יעקב 08-223958, מרכז סיוע לקורבנות אונס 24 שעות ביממה:
תל-אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02-245554
חיפה טל' 04-382611
מרכז סיוע לנפגעי לחץ מטעם "שמשון": א' ה' 11.00—13.00, ב' ו' 16.00—18.00 טל' 220031
רח' מאנו 13 תל-אביב מיפעות שירותים לעזרה ראשונה תל-אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) טלפון: 03-285822, 294869 המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00, אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל' 03-284649 פתוחה בימים א'-ה' בין 21.00 עד 25.00 ימי ו' וערבי חג מ-18.00 עד 24.00 שבתות וחגים מ-15.00 עד 21.00
חיפה: רח' הגפן 26, קומה ב', טל' 04-525-566, שעות הקבלה כל יום בין 20.00—23.00
שירן — שירות רפואי בית (24 שעות ביממה, כולל רופאי שיניים): ירושלים, מוקד יום 460585, 669531 מוקד לילה, שבת וחג 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מגן ב"ד
תל-אביב, מוקד יום 210820, 218698 מוקד לילה 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מגן ב"ד
יד ביד - אוזן קשבת לילד ולהורים תל אביב - לילד 226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ-17.00 עד 20.00
חיפה והנהריה — 229488 ב-11.00—20.00

תורנות בתי-חולים

תל אביב איכילוב — ילדים, פנימית.
כירורגיה
ירושלים בקור חולים — (א.א.ג)
הדסה ע"כ — (פנימית, נשים, כירורגיה, עיניים)
הדסה הר"צ — (אורטופדיה)
שערי צדק — ילדים

תורנות בתי-מרקחת

תל-אביב: בראשית הבולר ב'ורג' 28 283731
בבלי: עזיאל 1 פינת סולוברם 10 שכון בבלי 440552
ירושלים: מרשאת רוזנטה הנ"ב 28 523191
חיפה: הדר חורב 51 252214
חולון: ד"ר זאוי סוקולוב 70 842435
בת ים: גני בת ים תבנאים 3 3513671
רמת גן: רשי רב"ל 13 7510971
נתניה: קרן ... ברמו מטוהר קרית נורדאו 51774
פתח תקוה: רבי רמברם רוטשילד 89 911406
הקריות: היכור קרן היסוד 75 קרית ביאליק 704184
רחובות: כגל הרצל 134 451228
תורות קופ"ח כללית רוטשילד 35884

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י נוחות סקטור — יעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות — אבשעי בניה. ימים ב' ג' ד' 17.00—20.00. בגרשום 66 ת"א טל' 281225. ויושבת ימים א' רב' 19.00—16.00 רח' הטורים 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגר

03-452777 04-549121
02-528231-2

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

- 09.00 עד כאן — מידע ובידור
- 09.05 שעת כושר
- 09.15 רחוב סומסום
- 09.45 רזן קישוט איש לאמבאשה
- 10.35 מולקי העיתונים
- 11.00 המלישה לצ'כיה — שנת 1968
- 14.00 עד כאן — מידע ובידור
- 14.05 שעת כושר
- 14.15 מנהרת הזמן
- 15.00 עליית הטראגדיה היוונית — "אדיפוס המלך" — בביצוע שחקנים עטויי מסכות
- 15.45 תיאודוראקיס: מבצו על שיריו
- 16.25 פיצוחים — פיצוחי קיץ
- 17.00 ערב חדש

כללית

- 17.30 תיאטרון האגדות — אגדה רומנטית
- 18.30 (ע) קיצור החדשות
- 18.32 (ע) על ספרות ותרבות
- 19.00 (ע) בקר הבריאות — 1) הוראמה בריאות 2) לידה בלא כאבים בעזרת זריקה אפידורלית
- 19.30 (ע) חדשות
- 20.00 כותרות מבט
- 20.02 משות מוספים — עניני קולנוע
- 20.30 מוסיקה בנושאים יהודיים — התזמורת הסימפונית רשות השידור ירושלים, בניצוחו של יצחק שטיינר ביצירות: "נבוכר" (נבוכדנצר) מאת ורדי, "ידיד נפש" מאת שלמה מורל, פ' נטיעות מתוך "כבר על הגג"
- 21.00 מבט לחדשות
- 21.30 מוקד
- 22.05 לביהנום ובחזרה — סרט קולנוע
- 23.55 פסוקו של יום וחדשות

ירדן ערוץ 6

- 18.00 מספר האות (הידוד)
- 18.30 קווינץ (סדרה היסטורית)
- 19.00 חדשות בצרפתית
- 19.15 סרט דוקומנטארי
- 19.30 חדשות בעברית
- 19.45 גוטבר ההר
- 20.00 חדשות בערבית
- 20.30 שלושה בדירה אחת (סדרה קומית)
- 21.10 האמן או לא (מקרים מוזרים)
- 22.00 חדשות באנגלית
- 22.20 סרט: "חרב הכבוד" (סיפור)

לבנון ערוץ 12

- 13.30 הודי והדפקר
- 14.00 מועדון 700
- 14.30 התעמלות
- 15.00 סרט: "להיוולד רע" עם רוברט ריין וגלן פורד
- 16.30 ספיידרמן (מצויר)
- 17.00 סופרבוק (מצויר)
- 17.30 הרפתקות עם כרים לבנשם
- 18.00 בקידונדים (סדרת הלל)
- 19.00 חדשות
- 20.00 צוות לעניין (סדרה)
- 21.00 רמינגטון סטיל (בלש)
- 22.00 קגני ולייסי (סדרה משטרתית)
- 23.00 מועדון 700

רדיו

קול המוסיקה

- 06.02 צלילי בוקר
- 07.07 בוקר טוב
- 07.30 שחרית מוסיקלית
- 09.30 קונצרט בוקר
- 12.05 צלילי פסנתר
- 13.00 לבקשתכם
- 15.00 מילון מוסיקאלי
- 15.05 בין הזמנים
- 16.00 אמנים באולפן
- 17.05 מוסיקה כאן ועכשיו
- 18.00 מגדולי הקונצרטים בעולם
- 19.30 המיתרים לנוער המתבגר
- 20.05 מאגדות יוון — ג. אורפיאוס
- 21.00 אופרה של יום רביעי
- 23.05 מילון מוסיקאלי
- 23.10 צלילי ליל

רשת א'

- 12.05 מגוון השגרה — שירים מזרחיים
- 14.06 לבת ולבן ולכל המתעניין
- 15.00 התלושון
- 16.05 מועדון שעון הזהב
- 17.20 האוניברסיטה הפתוחה — "ימעת"
- 18.06 מנחת ערב — הוד והדר ומסורת
- 18.50 פרקי היום בתנ"ך
- 19.05 שאל כעניין
- 19.30 שירותים לעולים
- 22.05 שבכולם מכל מרחק — שיר ולדה
- 23.05 הד ארצי מולדתי — שירים עבריים

רשת ב'

- 18.06 זרקור
- 18.45 היום בספורט
- 19.00 היום הזה
- 19.35 [illegible]
- 20.05 [illegible]
- 21.05 שיר לדרך
- 22.05 קור לא רקנתי די — ריקודי עם
- 23.05 משחקי לילה

רשת ג'

- 18.06 היו היה — מבצע מבנתי הצבר
- 20.05 עם כל הנשמה — מוסיקה שחורה
- 22.05 מסלנו — מוזמנים ישראליים
- 23.05 הלילה הוא שירים

גלי צה"ל

- 16.05 ארבע אחרי הצהרים — שירים עבריים
- 17.00 קרב סוג ישראל
- 18.05 יער משודר — עניני צבא והביטחון
- 19.05 מסגם מילים — שאלות ותשובות
- 20.05 מוסיקה נכון — גל הורים
- 21.00 מבט לחדשות
- 21.30 מוזמנים לכולכם
- 22.05 [illegible]
- 23.05 [illegible]
- 00.05 צעירי לילה קלאסיים — עם אבי פרנקל

שידור קבוע

רשת א'

- 07.30 היו שירים — מנגינות ישנים
- 08.05 הנה — עם בני הדל
- 09.05 השיר לא תמשירים עבריים
- 09.30 מבט-ביקורת בשמונה והגדה
- 10.30 רדיו קל — עברית קלה
- 11.10 שירים עבריים
- 11.30 השכלה הדעת לכל

רשת ב'

- 07.00 הבוקר הזה
- 08.00 התול בכבלים
- 09.05 ביקורתית
- 10.10 כל צבעי הוואנטגמון
- 12.10 גל פתוח — חדשות המכומנים
- 13.00 [illegible]
- 14.00 יש עניין
- 15.05 רגעי קסם
- 16.05 תנודות הארץ — שירים
- 17.10 יומן בלכלה
- 17.30 על מסחרים וכלכלה

רשת ג'

- 06.05 בוחרה לעשרה להוסיף
- 07.05 שיר בבוקר-בוקר-קונסוטים
- 09.05 בה לי — להתמודד עם התקליטים
- 10.05 אותי זה מגוון — משרבטים
- 11.05 יום יום יום
- 13.05 ממתן החול — שירים עבריים
- 14.05 בין גב
- 14.05 תבנה יומית

גלי צה"ל

- 06.05 צלילי בוקר
- 06.30 מוקיום עדן — מידע מוסיקה
- 07.07 שבע אפס שבע
- 08.05 בוקר-טוב ישראל — אקטואליה
- 09.05 אילה בוקר
- 10.05 המסקל עשר
- 11.05 נגמן לצבישיו
- 13.05 פיצחן — מספר המגוונים היומי
- 14.05 דרד יומי
- 15.05 קופ זמן

קולנוע

תל-אביב

אורלי — רכבת אל הוהם 5.00, 7.15, 9.30
אלנבי — הלך עם הרוח 4.30, 8.15
אסתר — הטרמינטור 5.00, 7.30, 9.40
בית לסין — אבודים באמריקה 11.15
בן יהודה — במחוז קבר 5.00, 7.15, 9.30
גורדון — מקרוני 5.00, 7.30, 9.30
גת — הצבע ארגמן 3.15, 6.15, 9.15
דיזנגוף 1 — נשיקת אשת העכביש 11.00, 1.30, 4.45, 7.20, 9.45
דיזנגוף 2 — 3 רוקים תרעק 11, 1.30, 4.45, 7.20, 9.45
דיזנגוף 3 — האב צעיר 11, 1.30, 4.45, 7.27, 9.45
דקל — אבגע משולשת 7.30, 9.30
[illegible]

ירושלים

[illegible]

פתח-תקוה

היכל 1 — שבעון של לילה 5.00, 7.30, 9.30
היכל 2 — השיגעון הגדול 5.00, 7.30, 9.30
היכל 3 — ב"ס לשוטרים מתקדמים 5.00, 7.30, 9.30

רחובות

[illegible]

רמת-גן גבעתיים

[illegible]

חדרה

[illegible]

כפר סבא

[illegible]

חיפה והסביבה

[illegible]

חולון

[illegible]

בת-ים

[illegible]

נתניה

[illegible]

עפולה

[illegible]

הרצליה

[illegible]

רמת השרון

[illegible]